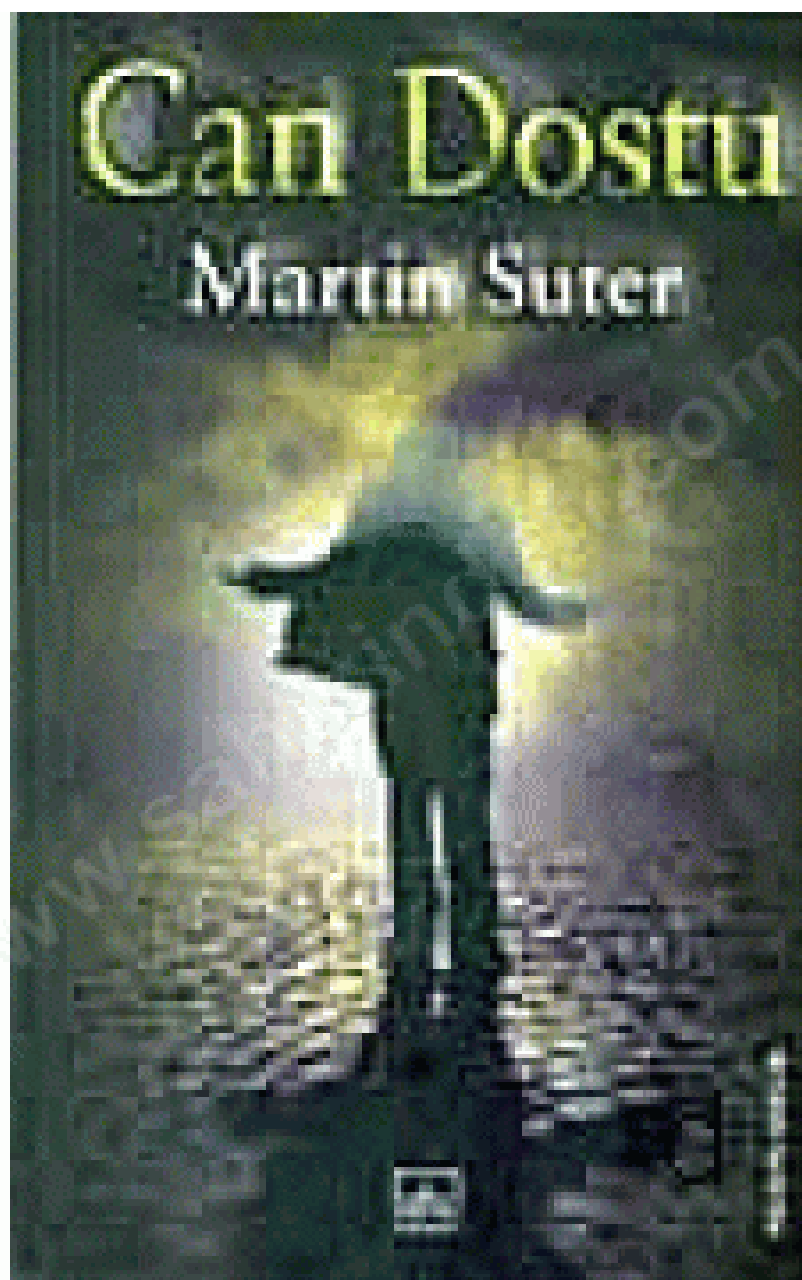

15701489

Martin Star - Can Dostu

1

Eli yüzünü hissediyordu, ama yüzü elini hissetmiyordu.

Fabio Rossi elini yeniden yorganın üstüne bıraktı ve az önce bulunduğu yere yeniden dönmeye çalıştı. Duyguların, seslerin, düşüncelerin ve kokuların bulunmadığı yere.

Her şeyden önce bu kokuydu, onu gözlerini açmaktan alıkoyan. Ortalık hastane kokuyordu. Yeterince erkenden öğrenecekti, neden burada olduğunu.

Karanlığı delen ikinci şey bir sestti. "Bay Rooossi," diye bağıyordu bu ses, sanki bir nehrin öte yakasmdaymış gibi. O kadar uzaktan geliyordu ki, Fabio duymamış gibi yaptığında nezaketsizlik etmiş sayılmazdı.

Sesler uzaklaştı, ama koku kaldı. Her solukta daha da yoğunlaştı. Fabio ağzından nefes almak istiyordu. Ağzının sadece yarısını açabiliyormuş gibiydi. Ağzını yokladı. Yine aynı his: Parmakları dudaklarım hissediyor, ama dudakları parmaklarını hissetmiyordu. Ağzı açıktı ama. Dişlerine dokunabiliyordu. Dişleri de hissizdi, özellikle sağ taraftakiler.

Yüzünün sol yarısı normal hissediyordu. Belden yukarısı da öyle. Ayaklarını kıpırdatabiliyor ve parmak uçlarındaki yorganı hissediyordu. Kolunu yokladı. Sol kolunun dirsekten aşağısında bir yara bandına, sonra da bir serum borusuna takıldı.

8 Martin Suter

Fabio paniğe kapıldığını hissetti. Yine de gözlerini açmaktan kaçmıyordu. Önce neden hastanede yattığını anımsamalıydı.

Kafasını yokladı. Kendisine yabancı gelen yarıdaki saçlar tuhaf bir duygu veriyordu. Kasket gibi. Sargı bezi mi? Sol tarafında da yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Kafasının ardında, ağrıyan bir noktaya yara bandı yapıştırılmıştı. Başından ameliyat mı etmişlerdi?

Tümör mü almışlardı? Tümörle birlikte, kafasında tümör bulunduğunun anısını da mı yok etmişlerdi?

Gözlerini araladı. Mekan karartılmıştı. Yatağın yanında, krom kaplama bir ayaklıkta asılı serum şişesini seçebiliyordu. Duvara dayalı masanın üstünde bir çiçek demeti, yukarısında da bir haç duruyordu. Başının üstünde bir tutamak vardı. Tutamağı çevreleyen bir kablo, kablunun ucunda da bir zil vardı; panik içinde zile bastı.

Çok uzun bir süre sonra kapı açıldı. Koridorun neon ışığında bir siluet görüldü, yakınlardı,

bir gece lambasının anahtanını çevirdi.

"Buyrun, Bay Rossi?"

Yastıklar ve yatağın meyilli baş bölümü, Fabio'yu yarı oturur bir pozisyonda yatmaya zorluyordu. Yüksek kenarlı yatağının yanında duran zayıf kadın, nerdeyse göz hizasındaydı. Rahat, pamuklu mavi bir bluz ve yine pamuklu bir pantolon giymişti. Fabio'nun gözlerinin henüz okuyamadığı bir kimlik kartı takmıştı. Kadın Fabio'nun nabzını ölçtü ve gözlerini saatinden ayırmadan sordu: "Neredesiniz?"

"Ben de size bunu soracaktım."

"Hiçbir fikriniz yok mu?"

Fabio başını dikkatle iki yana salladı. Kadın bileğini bıraktı, karyolanın üstündeki hasta kartını aldı ve üzerine bir şeyler yazdı. "Üniversite hastanesinin nöroşirurji bölümündesiniz."

Can Dostu

9

"Neden?"

"Başınızdaki yaralısınız." Kadın serum şişesini kontrol etti.

"Nasıl bir yara?"

"Kafatası-beyin travması. Başınıza darbe almışsınız."

"Nasıl olmuş bu?"

Kadın gülümsedi: "Ben de size bunu soracaktım."

Fabio gözlerini yumdu. "Ne zamandan beri buradayım?"

"Beş günden beri."

Fabio gözlerini açtı. "Beş gündür komada mıydım yani?"

"Hayır, üç gündür uyanıksınız."

"Anımsamıyorum."

"Bu, kafanızdaki yaradan kaynaklanıyor."

"O kadar kötü mü?"

"İdare eder. Kafatası kırığı ve kanama yok."

"Peki ya sargılar?"

"Yoğun bakımda size beyin basıncı sondası taktılar."

"Neden?"

"Bilgisayar tomografisinde beyninizde zedelenme tespit edildi, ve doktor sizi narkozda tutup beyin basıncını kontrol etmeye karar verdi. Basıncın yükselmesi, beyninizde şişme ya da kanamanın başladığı anlamına gelirdi."

"Peki sonra ne olur?"

"Şişme olmadı."

"Yapay olarak komada mı tutuldum?"

"Uzun süreli narkozda. İki gün."

Fabio'nun gözleri kapandı. "Kız arkadaşım nerede?"

"Herhalde evindedir. Saat gece yarısını geçti."

"Gideli çok oldu mu?"

"Bilmiyorum. Ben gece hemşir esiyim," diye yanıtladı ses. Yine nehrin karşı kıyısından.

10

Martin Suter

Norina, Fabio'nun karnını yumuşak bir bezle siliyordu. Fa-bio onun hafif elini ve bezin sıcaklığını hissediyordu. Bacaklarını hafif açmış yatıyor ve uyuyormuş gibi yapıyordu. Kadının bezi sıkmasından çıkan şırıltıyı duyuyor ve yeniden kendisine dokunması için sabırsızlanıyordu.

Silinme sırası edep yerlerinde ve kasıklarındaydı. Sonunda penisinde bir parmak hissetti Fabio. Kadın penisi yukarı kaldırdı - ve Fabio batıcı bir acıyla kasıldı. Bağırıldı.

"Pardon," dedi bir erkek sesi.

Fabio gözlerini açtı. Bir erkek duruyordu yatağın yanında. Onunla hemen hemen aynı yaşta idi ve açık sarıya boyanmış saçları asker tıraşıydı. Üzerinde pamuklu mavi bir pantolon ve mavi, rahat, kısa kollu bir bluz vardı; bluzun üzerine adının yazılı olduğu bir kart takılıydı. Ellerini üzüntüyle yukarı kaldırdı. "Özür dilerim, idrar sondasıydı. Nerede olduğunuzu biliyor musunuz?"

Fabio etrafına bakındı. Yatağın yanında bir serum ayaklığı, duvara dayalı bir masa, üzerinde bir çiçek demeti, yukarısında bir haç. "Hastaneye benziyor."

"Hangi hastane olduğunu biliyor musunuz?"

"Hiçbir fikrim yok."

Adam karyoladaki hasta kartını aldı ve üzerine bir şey yazdı. "Üniversite hastanesinin nöroşirurji bölümündesiniz."

"Neden?"

"Başınızdan yaralısınız."

Fabio başını yokladı. Yüzünün sağ yarısı hissizdi. Kafatasında bir yara bandı ya da bir sargı bezi hissediyordu. "Nasıl oldu bu?"

"Anımsamıyor musunuz?"

Fabio düşündü. "Hayır. Söyler misiniz?"

Can Dostu

11

"Kafanızın arkasından darbe aldınız. Bütün bildiğimiz bu kadar."

"Ne zaman oldu bu olay?"

"Altı gün önce."

Fabio dehşete kapıldı. "Bu kadar uzun süre komada mı kaldım?"

Bakıcı komodinin çekmecesini çekti, oradan bir yazı bloğu çıkardı. Sayfalarda Fabio'nun elyazısı vardı. Bakıcının işaret ettiği yerde şöyle yazılıydı: Travma sonrası hafıza kaybım var.

"Ne zaman yazmışım bunu?"

"Dün." Bakıcı sayfaları geriye doğru çevirdi ve ona başka bir yer gösterdi. Travma sonrası hafıza kaybım var. "Bu da evvelsi günün yazısı."

Fabio başka notları da okudu. Yoğun bakımda iki gün solunum cihazına bağlı kaldım ve narkozda tutuldum. Kafatasıma delik açıldı ve beyin basıncı sondası sokuldu. Sargı bezi bu yüzden, diye yazılıydı. Ya da: Beynin sağ lobu zedelenmiş. Ya da: Beyin basıncı sondasıyla, kafatası basıncı ölçülüyor. Beyin şişer ya da kanama olursa, basınç yükseliyor. Ya da: Annem buraya beş kere gelmiş, ben uyurken.

"Annem nerde şimdi?"

"Herhalde evdedir."

"Annem Urbino'da oturuyor, buradan altı yüz elli kilometre uzakta."

Bakıcı not aldı.

"Ne yazıyorsunuz?"

"Dr. Berthod'a bir not yazıyorum. Annenizin nerede oturduğunu anımsadığınızı."

"Kaza dışında her şeyi anımsıyorum."

Bakıcının kafasını sallayış tarzı, Fabio'nun hoşuna gitmedi. Ya-

12

Martin Suter

zı bloğunun sayfalarını çevirmeye devam etti. Norina elbette geldi buraya, yazıyordu. Daha geride de: Çiçekler kesin ondan gelmiştir.

"Kız arkadaşım buraya geldiğinde uyanık mıydım?"

"Kimi zaman."

Fabio sustu.

"Doktor Berthod'a sormak istediğiniz soruları yazın," diye önerdi bakıcı ve Fabio'nun edep yerlerini silmeye devam etti.

Karanlıkta yasemin, gül, inciçiçeği, ylang ylang, amber ve vanilya kokusu sökün etti. Dudağının sol yarısı yumuşak bir şey hissetti. Bir ağız mıydı? Fabio gözlerini açtı. Karşısında,

odakla-namayacağı kadar yakında, bir kadının yüzü vardı.

"Norina?"

Yüz geri çekildi. Şimdi onu görebiliyordu. Çıkık elmacık kemikleri, büyük mavi gözler, dolgun dudaklı küçük bir ağız, sarı kısa saçlar. Yirmilerinde.

"Selam, Fabio," dedi kadın ve gülümsedi. Cesur göründü Fabio'nun gözüne.

"Selam," dedi Fabio. Bu kadını daha önce hiç görmemişti.

2

Fabio yavaş yavaş anımsamaya başlamıştı. En azından dün olanları. Uyandığında biliyordu ki: Hastanede yatıyorum, çünkü kafatasıma darbe aldım. Yoldan geçenlerin haber verdiği bir polis devriyesi beni buraya getirdi. Şuurumu yitirmiştim, sağ gözüm şişmişti, başım kanıyordu. Orta şiddette bir kafatası-beyin travması geçirdim, başımın arkasında, sol tarafta deri yırtılması var, sağ alın lobunda zedelenme, sağ gözümde kanama olmuş, sağ orbital zemindeki çatlak Nervus Ophtalmicus'umu sıkıştırıyor ve yüzümün sağ tarafındaki hissizliğe yol açıyor. Muhtemelen darbeden kaynaklanan bir düşme yüzünden. Geleceğe ve geçmişe yönelik hafıza kaybım var, beni öpen, bana çiçek getiren genç kadın Norina değil. Adı Marlen ve benim kız arkadaşım. Beş haftadan beri.

Gündüzün şunlar oldu: Kahvaltı, yıkanma, fizyoterapi, tomografi, elektroensefalografi. Beyin fonksiyonları test edildi ("Ben bir parmağımı kaldırdığımda, siz iki parmağınızı kaldırın, ben iki parmağımı kaldırdığımda, siz bir parmağınızı kaldırın"); tat alma sinirlerini test etmek için diline tatlı ve tuzlu pamuk çubukları konuldu; trigeminus sinirinin duyarlılığı iğne batırılarak ölçüldü; refleksleri küçük lastik bir çekiçle ölçüldü; sıcaklığı, soğukluğu, sivriyi ve kütü ayırt etmesi gerekti; sözcükleri aklında tutma-

14

Martin Suter

sı ve ters sırayla yinelemesi gerekti; yaşamı, mesleği, geçirdiği kaza hakkında sorular sordular; ondan, Amerika'nın son üç başkanının adını ve bugünün tarihini ve yayın yönetmeninin ismini ve son yaz tatilini nasıl geçirdiğini öğrenmek istediler.

Fabio araştırmalara şevkle katıldı. Durumunun ne olduğunu bilmek istiyordu. Başına ne geldiğini bilmek istiyordu. Artık neleri bilmediğini bilmek istiyordu.

Tanı, tedavi ya da bakım önlemleriyle alıkonulmadığımda uyukluyor, biraz bir şeyler okuyor

(ki çok zorlanıyordu) ya da kısa süreler içinde ziyaretçilerini kabul ediyordu.

Gündüz hemşiresi vakitsiz akşam yemeğini toplayıp, jaluzi-leri yaz mevsiminin hâlâ aydınlık gökyüzüne karşı indirdiğinde, panik başladı.

Bu duyguyu daha eskiden biliyordu. Üç yıl önce Urbino'da, annesinin düğününde öyle çok içmişti ki, artık hiçbir şeyi anım-sayamaz olmuştu. Başına bunun neden geldiğini bilmiyordu. Babası yetmişine doğru öldüğünde, annesi henüz kırk altı yaşındaydı. Annesi üç yıl sonra bir gençlik arkadaşıyla evlenmiş, kendisi de buna itiraz etmemişti. Bu durumun, annesinin, daha babasının sağlığında Aldo'yla bir haltlar karıştırdığı anlamına geliyor oluşu, onu gücendirmemişti. Annesi güzel bir kadındı, akşamlarını, italyan milli takımının son kırk yıldaki kadrolarını ezberden sayabilen hastalıklı bir yaşlı adamla geçirmek için yaratılmamıştı. Üstelik adam bunu sık sık yapıyordu.

Yine de bu düğünde Fabio, reddedilmiş bir âşık gibi, bile isteye, adım adım ve göstere göstere sarhoş olmuştu. Büyükannesinin misafir yatağının şiltesinin üstünde, çıplak bir halde uyanmıştı; yanında nevresimlerden, giysilerinden ve midesinin için-dekilerden oluşan bir yığın vardı. Büyükannesi Saludecio'da, Urbino ile Rimini arasında, ortada bir yerde oturuyordu. Fa-

Can Dostu

15

bio'nun oraya nasıl geldiğine ilişkin hiçbir fikri yoktu.

Sonraki yirmi dört saati, ayılmaya çalışarak ve öteki misafirlerin verdiği, nasıl dağıttığına ilişkin bilgilerle geçirmişti. Paniğe kapılması, yaşamının yaklaşık on dört saatinin kayıp olduğunu anlamasıyla olmuştu. Ne kadar uğraşsa da anımsayamıyordu. Bu on dört saati yeniden kurabilir, öğrenebilir, bir başkasının yaşadığı bir hikaye gibi araştırabilirdi. Ama kendi versiyonu, kendi kişisel deneyimi, geri getirilemez bir biçimde gitmişti. Tıpkı daha eskiden, ertesi sabah pencere pervazına konulan süt dişi gibi.

Bu deneyim Fabio'yu öyle korkutmuştu ki, iki yıl boyunca alkolü ağzına bile sürmemiş, bugüne gelinceye kadar da bir daha hiç sarhoş olmamıştı.

Bu defa elli gün gitmişti.

Son anısı -dün gibi taze ve canlı- bir tren makinistiyle yaptığı röportajdı. Fabio bir süredir, lokomotiflerinin önüne intihar eden insanların atladığı makinistler hakkında bir yazı hazırlıyordu. Onların neler hissettiklerini, bu yaşantıyı nasıl atlattıklarını, psikolojik olarak nasıl yardım aldıklarını bilmek istiyordu. Redaksiyon toplantısında, araştırma sürecinde olduğundan daha iyi görünen hikayelerden biriydi bu. Hepsi aynı şeyi anlatıyordu, hep aynı biçimde etkileniyor, aynı biçimde sarsılıyorlardı; onlara danışmanlık hizmeti veren demiryolu

psikologunun cümleleriyle konuşuyorlardı. Ta ki Fabio, yirmi beş yaşında, ikinci hizmet yılındaki Ervvın StolPla karşılaşınca dek.

Stoll öfkeliydi. İntihar eden adama -karısı tarafından terk edilmiş, yaklaşık kırk yaşında bir aile babası- lokomotifinin önüne atladığı için şahsen bozulmuştu. "Ben bu göt herife ne yaptım da, lokomotifimin önüne atladım? Kendini assaydı, ya da bir köprüden atlasaydı, ya da hap yutsaydı! Bir intercity1 ne ka-

1) İng.: şehirlerarası ekspres tren. (e.n.)

16

Martin Suter

dar ağırdır bilir misiniz? Altı yüz yirmi tonun üzerinde! Üstelik hattın, kavisten önceki bu kesiminde, yüz yirmi beşle gidiyorum. Üç yüz metrelik görüş mesafesi ve altı yüz elli metrelik fren mesafesi yok! Ve bu göt herif iki yüz metre önümde çalılıklardan çıkıp rayların üstüne yatıyor. Hiç şansım yok! Göt herif! Karısı boşuna terk etmemiş!"

Bu yaklaşım Rossi'nin hoşuna gitmişti. Makinistin intiharcıya duyduğu öfke. Daha önce yapılan röportajları da bu açıdan ele almaya karar verdiğini biliyordu.

Anımsadığı ikinci şey de, yavaş yavaş kendine geldiği sıradaki, baygınlık ile uyanıklık arasındaki karışık durumdu.

Aradaki her şey, kafasındaki bir kara delikte kaybolup gitmişti. Geceleyin, onları oradan çekip almak için gösterdiği tüm çabalar sonuçsuz kalmıştı; sanki dar bir borunun içinde ellerini uzatmış duruyor, ne ileri ne de geri gidebiliyordu. Bu klostrofobi durumunu ancak gece hemşiresini çağırarak sona erdirebilmişti. Hemşire kısa bir koşuşturmadan sonra ona bir hap vermiş ve kısa süre içinde derin, rüyasız bir uykuya dalmasını sağlamıştı.

"Norina'yla konuştun mu, anne?"

Francesca Baldi sağ elini ensesinden dolaştırdı ve sol omzuna düşen uzun, kızılımsı saçlarını düzeltti. Fabio bu jesti, küçük bir çocuk olduğu zamanlardan beri biliyordu. Ne anlama geldiğini ise bugün bile bilmiyordu: utangaçlık, can sıkıntısı, dalgınlık ya da, kendi kendince bile olsa, dokunulma gereksinimi. "Norina benimle konuşmak istemiyor."

"Denedin mi?"

"Evet."

"Ne diyor?"

"Bir mesaj bırakaymışım, beni geri arayacakmış."

Can Dostu

17

"Telesekreter mi çıktı karşına?"

"Defalarca."

"Ve geri aramadı mı seni?"

"Hayır."

"Mesaj bırakmadığın için mi?"

"Makinelerle konuşmam."

"Burada acil bir durum var, anne."

"Benimle konuşmak istemiyor."

"Kendisine sormadan nerden bilebilirsin ki bunu?"

"Onun yerinde ben olsaydım, ben de konuşmak istemezdim."

"Benim annem olduğun için mi?"

"Seninle ilişkisini bitirdiği için."

Bir hemşire odadan içeriye baktı, Fabio'nun annesine başıyla işaret etti ve dışarı çıktı.

"Vakit doldu. Beni kovuyorlar."

"Hiç olmazsa benimle konuşabilir. Bunun nasıl olduğunu bilmeliyim."

"Öğreneceksin." Kadın oğlunu öptü ve ayağa kalktı.

"Denemeye devam edeceğine söz ver."

"Söz veriyorum," dedi annesi. Sağ eli yine kafasının ardına gitti, sol taraftan göründü ve bir tutam kızıl saç yakaladı. Belki de, diye düşündü Fabio, bu jesti, söylediği bir yalanı gizlemek için kullanmıştı her zaman.

Dr. Berthod kırklı yaşlarının başında, ince uzun biriydi, kafası öyle tüysüzdü ki nöroloji enstitüsünde kullanılan bir modeli andırıyordu. Tüysüz kaşlarının altındaki kirpiksiz gözlerinden alaycı alaycı bakıyordu, ve güldüğünde görünen düzgün dişleri insanları şaşırtıyordu.

Ucu küt bir iğneyi Fabio'nun yüzünde değişik noktalara değ-

18

Martin Suter

dirdi ve Fabio tepki verdiğinde not etti. Yüzün sağ yarısı elmacık kemiğinden çene üstüne kadar hâlâ hissizdi.

"His geri gelir mi?" diye sordu Fabio. Berthod'un kuru, kemikli elini şimdi yüzünün sol yarısında hissediyordu ve iğne beklentisiyle yüzünü asmıştı.

"Çoğu durumda evet. Ama uzun sürer."

"Ya gelmezse?"

"İnsan buna alışır."

"Hafızadaki boşluğa da mı? Makinistten bu yana hiçbir şey gelmiyor aklıma."

"Bu da zaman alır. Giriş kapısını yeniden bulmak gerekir."

"Ve bazen artık hiç bulunamaz," diye tamamladı Fabio.

"Kim diyor bunu?"

"Siz. Dün söylediniz."

"Önceki gün değil mi?"

Fabio omuz silkti. "Belki önceki gün de."

"Hayır. İyi düşünün. Dün mü, önceki gün mü?"

Fabio düşündü. "Dün."

"Nasıl böyle emin olabiliyorsunuz?"

"Önceki gün izinliydim."

Berthod dişlerini ııldattı. "Sanırım sizi hemen eve gönderebilirim." İğneyi krom kaplama bir tasın içine attı.

"Yaşamımın son elli günü kayıp kalırsa, ben ne yaparım?"

"Yaşamınızın ilk dört yılma ne yaptığınız onu. O yılları da artık anımsamıyorsunuz."

"Ama onlar o kadar hayati değildi."

"İşte bu tartışılır."

Pencere ardına kadar açtı, toprak rengi güneş storu dörtte üçüne kadar indirilmişti, kalan küçük aralıktan bunaltıcı bir öğ-

Can Dostu

19

leden sonrasının havası giriyordu. Fabio Rossi kapı koluna baktı. Kol iner inmez, uyuyormuş gibi yapacaktı.

Annesini Urbino'ya dönmesi için zorlamıştı. Annesi de ısrarına hemen ve şükranla boyun eğmişti. Şimdi, ziyaret saatinin başlamasıyla birisi gelecek olursa, bu büyük bir olasılıkla Mar-len'di. Marlen aksatmadan geliyordu.

Başlangıçta, asansörden tanıdığı birisi gibi konuşmuştu onunla. Bir erkek kardeşi ve bir ablası olduğunu, dancehall-reg-gae müziğini sevdiğini ve LEMIEUX'nun, uluslararası bir gıda tekelinin basın ve halkla ilişkiler departmanında asistanlık yaptığını öğrenmişti.

Herhalde bu özelliğinden dolayı tanışıyorlardı. Bunu sormaya yüreği elvermemişti. Kadın, Fabio'nun onu anımsamayışı yüzünden acı çekiyormuş gibiydi.

Marlen'in ziyaretleri sırasında uyuyormuş gibi yapmaya başlamıştı. Sonra Marlen yatağının yanında oturuyor, hissiz yanağını okşuyor ve güzel kokuyordu.

Kapı kolu yavaşça indi. Fabio gözlerini kapadı. Odadaki durgun havanın hafifçe dalgalandığını hissediyordu. Kirpiklerinin arasından, kapının yeniden kapatıldığını gördü. Ziyaretçisi, uyuduğunu görmüş ve onu rahatsız etmek istememişti. Belki de Norina?

"Girin!" diye seslendi Fabio.

Kapı yeniden açıldı. Eşikte, meslektaşı ve dostu Lucas Jâ-ger'in ince, hemen hemen sıfıra vurulmuş kafası görüldü. "Uyuyorsun sandım."

"Yanıldm," dedi Fabio.

Lucas, burada bulunmaktan hoşlanmıyor gibiydi. Kapıyı ardından kapadı ve ertesi günün SONNTAG-MORGEN gazetesini yorganın üstüne koydu. İkisinin çalıştığı pazar gazetesiydi bu.

20

Martin Suter

"Nasılsın?"

"Unuttum," diye yanıtladı Fabio. Sırtmasının çarpık göründüğünü hissediyordu; öyle olmadığına kendini aynanın karşısında defalarca ikna etmişti halbuki.

Lucas da sırttı. Biraz dalgın gibi göründü Fabio'ya. "Ne zaman çıkıyorsun?"

"Pazartesi ya da salı. - Norina'yı görüyor musun?"

Lucas herhalde evet anlamına gelen, belirsiz bir hareket yaptı.

"O nasıl?"

"İyi."

"Henüz bir kere bile gelmedi."

"Şaşırtıyor mu bu seni?"

Fabio ters bir tepki gösterdi. "Şu son elli günle ilgili her şey şaşırtıyor beni."

"Tabii ki. Özür dilerim."

İkisi de sustu.

"Tam olarak neler oldu?" diye sordu Fabio, bir süre sonra.

"Sen Marlen'le yatarken, Norina'ya yakalandın."

"Suçüstü mü?"

"Tam değil. Röportaj yapmaya gittiğini söylemiştin, ve o sırada Marlen'le birlikteydin."

"Peki Norina nasıl anladı bunu?"

Lucas omuz silkti.

"Bu yüzden bana tekme mi bastı?"

"Bildiğim kadarıyla barıştınız."

"Sonra?"

"Sonra yine yakalandın."

Fabio başını iki yana salladı. "Aklım almıyor."

"İşte, Marlen'i böyle görünce..."

"Tamam. Ama hiçbir şey hissetmiyorum."

Can Dostu

21

Lucas inanmamış gibi gülümsedi. "Hiçbir şey mi? Başına aldığın darbeyle ilgisi olmalı."

"Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun. Bana yabancı o."

"Son defasında, bu durumu değiştirmek hoşuna gitmişti."

Fabio başını iki yana salladı. "Kafan basmıyor: Ben Norina'ya bağlıyım. İlişkimizi tehlikeye atmama yol açan şey her neydiyse -yok artık."

İkisi de düşüncelere daldılar.

"Norina'nın beraber olduğu birisi var mı?" diye sordu Fabio sonunda.

Lucas sustu.

"Ben tanıyor muyum?"

O sırada kapı açılıp da Marlen usulca odaya girince, Lucas rahatlamış göründü. Marlen ona soru sorarcasına baktı. Fabio gözlerini yummuştu. Lucas parmağını dudaklarına götürdü.

"Uzun süredir uyuyor mu?" diye sordu Marlen fısıltıyla.

"Geldiğimden beri."

3

Fabio'nun üniversite hastanesinde yattığı süre boyunca, Norma ortalıkta görünmedi.

Fabio'nun taburcu edildiği gün Doktor Berthod ona dinlenme, bellek egzersizi, fizyoterapi ve bir antiepileptikum yazdı. Sonuncusunun koruma amaçlı olduğunu vurguladı. Normalde, olabildiğince tanıdık bir aile ortamında bulunmasını da tavsiye edecekti. Ama Fabio'nun durumunu bildiği için, bu konuyu açmadı. Bunun yerine, "neden olan etkileyici faktör"den önceki duruma geri dönüşün, hastanın belleğine yeniden kavuşmasına yardımcı olduğunu söyledi.

Fabio birkaç parça eşyasını, sırt çantası olarak da kullanılabilen siyah bir seyahat çantasına doldurdu. Röportaj yapmaya gittiğinde bu eşyaları tercih ederdi. Kısa kollu gömlek, hafif pamuklu pantolon giymiş ve kafasındaki tıraşlı bölgeyi örtmek için beyzbol şapkası takmıştı. Beyaz-sarışm bakıcının kendisine önerdiği, modaaya uygun asker tıraşını kabul edemezdi. Fabio saçlarını seviyordu. Annesinin ve ailenin çoğu üyesinin saçları gibi gür ve bakır kızılıydı.

Saat sekizde Marlen'le hastanenin kafeteryasında buluşmayı kararlaştırmışlardı. Ama daha altı buçukta, plastik bir masada

1) Felç önleyici ilaç. (ç.n.)

Can Dostu

23

oturmuş, espresso içiyordu. Daha doğrusu, insanın tezgahta espresso istediğinde eline tutuşturulan şeydi bu: burada kahve diye satılan acı, sulu bulamacın aynısı, sadece daha küçük bir fincanda.

Yan masada bir adam, sol kolu göğsüne sabitlenmiş ve sağ kolu da gözlerini güneşe karşı sürekli koruyacakmış gibi alçılanmış duruyordu. Karısı ona meyve suyu içiriyor ve bu arada dur durak bilmeden konuşuyordu.

Kafeterya doluydu. Spor eşofmanları içinde cılız erkekler, vatkalı sabahlıkları içinde solgun kadınlar, tekerlekli sandalyelerde, koltuk değnekli ya da yanlarında portatif serum ayaklıklarıyla hastalar. Ziyaretçiler ve refakatçiler, kimi kasvetli, kimi abartılı iyimser. Tabak çanak takırtısından ve boğuk seslerden oluşan bir gürültü yumağı. Hastane ve sütlü kahve kokusu.

Fabio daha fazla dayanamadı. Karşısındaki sandalyeye koyduğu çantasını aldı ve dışarı çıktı.

Dışarıda yine boğucu bir yaz günü karşıladı onu. Adetli bir adam, hastane parkının çimenleri üzerinde, kırmızı bir oturma çim biçme makinesi sürüyordu. Tekerlekli sandalye şeritleri bulunan park yolları, acelesi olan iki hemşire dışında bomboştu.

Fabio bir banka oturdu. Taze biçilmiş çimen ve çim biçme makinesinin egzoz dumanı kokuyordu. Bir pencereden beyaz bir figür göründü ve storu indirdi.

Yabancı bir yerde mahsur kalmış gibi geldi Fabio'ya. Dönüş yolu, elli gün ve geceden oluşan bir hiçlik uçurumuyla kesilmişti sanki.

Genç bir kadın yoldan yaklaştı. Fabio'yu görünce el salladı ve koşmaya başladı. Fabio da el salladı. Ayağa kalktı, çantasını aldı ve kadına doğru yürüdü.

Kadının yanına vardığında, kadın onun karşısında durdu. Si-

24

Martin Suter

yah ketenden kısa bir askılı elbise giymişti ve güvensizce gülümsüyordu.

Fabio çantasını yere bıraktı ve kadını kucakladı, ilk kez seviniyordu, bu kadını -neydi adı?- gördüğüne.

Marlen, 89 model külüstür Golf Cabrio'sunu sabah trafiğinde kullanıyordu. Şehir merkezini boydan boya geçti ve şehrin biraz dışında Fabio'ya yabancı bir mahalleye geldi. İki yanında kırklı yılların ikili müstakil evleriyle, yetmişli yılların blokları bulunan dar caddelerden, 30'la geçti. Bir araba girişine saptı, konsolun önünde durdu ve anahtarı kilide soktu. Gri bir kapı açıldı, yeraltı garajına indiler.

Yaklaşık yirmi araçlık park yerinin büyük bir bölümü bu saatte boştu ve bu yüzden ortalıkta kış lastikleri, portbagajlar, kızaklar, halı ruloları, şasiler, eski kağıtlar ve başka her türlü ıvır zıvır görülebiliyordu.

Marlen arabayı park etti. Tamponun önündeki duvara iki bisiklet dayanmıştı.

"Benim bisikletim," dedi Fabio, şaşırarak.

"Bineceğin gün de gelecek," diye yanıtladı Marlen.

Ev ikinci kattaydı. En büyük mekan amerikan mutfaktı. Kahvaltı tezgahı, oturma bölümünü mutfak bölümünden ayırıyordu. Mutfak bölümü, evye, üç gözlü ocak, buzdolabı ve birkaç küçük dolaptan oluşuyordu. Oturma odasında deri kanep ve bir koltuk vardı. Cam bir kapı, bahçe masası, iki sandalye ve birkaç saksı çiçeği bulunan küçük bir balkona açılıyordu. Balkondan, üzerinde çocuk parkı bulunan çimenlik bir alan ve komşu ikili evin bahçesi görülüyordu.

Balkona bakan pencerenin önü, çelik boru ayaklı, üstü siyah

Can Dostu

25

bir yazı masasıyla kapatılmıştı. Masanın üstünde bir yazıcı ve siyah bir dizüstü bilgisayar duruyordu. Masanın önünde tekerlekli bir deri sandalye vardı, o da siyahtı. Bu eşyaların dördü de Fa-bio'ya aitti.

Yatak odası dar avluya ve caddeye bakıyordu. Odada çift kişilik yatak ve nerdeyse tavana dek uzanan, ince plaka kaplı beyaz bir dolap vardı. Marlen dolabın beş kapısından birini açtı. Fabio birkaç ceketini ve pantolonunu tanıdı.

"Welcome back,"1 dedi Marlen. Ellerini Fabio'nun omzuna koydu ve onu öptü.

Fabio öpücüğe elinden geldiğince karşılık verdi; dudakları, dişçiden çıktıktan sonra iğnenin etkisinin hâlâ sürdüğü durumdaki gibiydi. Marlen'in ağzı yumuşak ve dili sokulandı. Ancak, Fabio ne kadar uğraşırsa da bu öpücük onda hiçbir anı uyandırmadı.

Gözlerini açtı ve Marlen'in de gözlerini açtığını gördü.

"Belki daha fazla zamana ihtiyacın var," diye fısıldadı Marlen.

Fabio sıcaktan uyuyamadı. Sırtüstü uzandı ve alçak tavana baktı. Yanında, edepli bir pijama giymiş Marlen yatıyor ve çocuklar gibi uyuyordu. Pencere açıktı, gece havayı bir nebze bile serinle tmemişti. Sokak lambası duvarda mavimsi bir ışık dörtgeni oluşturuyordu. Çok nadir de olsa bir araba yavaşça geçiyordu.

Fabio'nun en eski çocukluk anılarından birisi yabancı bir odaydı: Urbino'da yaklaşık otuz yıl önceki bir yaz tatili. Büyükannesinin evinde oturuyorlardı. Fabio gece yarısı uyanmıştı, ve her şey yabancıydı. Yatak, ışık, koku, sesler. Ağlamaya başlamış, ama kimse gelmemişti. Yataktan aşağıya sürünerek inmiş ve kapıyı bulmuştu. Ev sessiz ve karanlıktı. Ağlayarak yabancı odalar-

1) ing.: Aramıza hoşgeldin. (e.n.)

Martin Suter

da dolaşmış, evin kapısını bulmuş ve dışarı çıkmıştı. Bahçede sesler duymuştu. Anne babası, büyükannesi ve birkaç yabancı insan bir masada oturmuş içiyor ve muhabbet ediyorlardı. İçini çeke çeke annesine koşmuş ve yumruklarıyla ona vurmaya başlamıştı. Hepsi gülmüştü.

Fabio usulca kalktı ve tuvalete gitti. Akşam tuvaleti kullanmaktan kaçınmıştı. Rahatsız edici gelmişti ona, Marlen banyodayken. Sifonu iki kere çekti ve pencereyi iyice açtı.

Lavabonun üzerindeki aynada yüzünü inceledi. Sağ gözündeki kanamadan yalnızca bir sararma kalmıştı. Kafa derisindeki yırtık birkaç siyah iplikle dikilmiş, uzayan saç telleri bu dikişleri şimdiden örtmüştü. Beyin basıncı sondasının takıldığı küçük yer de artık belirsizleşmişti. Yüzünün sağ yarısı ona hâlâ yabancı geliyordu. Bokser ve beyaz tişört giymiş bu adam da yabancıydı ona. Tanımadığı tüplerden, kaplardan ve parfüm şişelerinden oluşan bu dekora uymuyordu.

Lavabonun yanındaki üç ayaklı bir sehpa Fabio'nun eşyaları duruyordu: elektrikli diş fırçası, tırnak makası, tarak, fırça, elektrikli tıraş makinesi, aftershave jeli ve losyon. Bunlar da eğreti duruyorlardı.

Fabio mutfığa gitti, dolaptan bir bardak aldı, musluk suyuyla doldurdu ve elinde bardakla balkona çıktı. Balkon demirine yaslandı ve yaz gecesini seyre daldı.

Komşu arsanın sınırında iki akkaym ağacı vardı. Dalları ay ışığını yansıtarak ışıltıyordu.

Yukarıdaki bir balkondan, ara sıra kısa gülüşlerle kesilen boğuk sesler geliyordu.

Çimenlerden bir kedi yürüdü. Fabio bir yudum su içti. Kedi hareketini gördü, durdu, ona, yukarıya doğru baktı ve yürümeye devam etti. Çocuk parkındaki kumları kokladı, bir çukur

Can Dostu

kazdı, üzerine çöktü, kumda eşelendi ve yürümeye devam etti. Fabio'nun camı sigara çekti. Oysa hiç sigara içmişliği yoktu.

Sabah Marlen'in kalktığını duydu ve uyuyormuş gibi yaptı. Marlen ertesi gün yeniden çalışması gerektiğini söylemişti ona. Fabio, kadın evden ayrılıncaya kadar beklemek istedi.

Duş sesi geldi ve kesildi. Bir süre sonra yatak odasının kapısı usulca açıldı. Odaya hemen Marlen'in kadınsı parfümünün kokusu yayıldı. Şimdi, banyoyu ortak kullandıkları için, bunun Chanel 5 olduğunu biliyordu. Marlen'in dolaptan bir şeyler aldığını işitti ve gözlerini hafif araladı. Büyük duvar aynasında, Marlen'in dolabın önünde durduğunu gördü. Küçük kıçığı üzerinde güneş belli belirsiz bir slip şekli çizmişti. Dar kalçalarının üzerinde pijama lastiğinin izi hâlâ görülüyordu. İki elinde de birer askı ve askılarda birer bluz vardı.

Tam da Fabio'nun gözlerini bütünüyle açtığı sırada Marlen döndü ve aynaya doğru gitti. Fabio hemen gözlerini yumdu.

Gözlerini yeniden dikkatle açtığında, Marlen hangi bluzu giyeceğine karar vermişti. Bluz, Marlen'in bu arada bir külottan yana da karar verip vermediğini Fabio'nun anlayamayacağı kadar uzundu.

Kahvaltı tezgahında bir pusula duruyordu. Saat 10.30, Stein-hoj Caddesi 23, 1. Kat, Dr. Vogel yazılıydı pusulada, kızlara özgü yuvarlak bir elyazısıyla. Notun altında imza olarak üç çarpı işareti ve Marlen yazılmış, bir telefon numarası ve gün boyunca arayabilirsin! eklenmişti. Pusulanın yanında Fabio'nun cep telefonu duruyordu.

Fabio, Norina'nın numarasını çevirdi. Telesekreter çıktı. Bir not bırakabilir, faks çekebilir ya da Norina'nın cep telefonunu

28

Martin Suter

arayabilirdi. Telesekretere, "Norina, hastaneden taburcu oldum. Yaşamımda yeniden yönümü bulmam gerekiyor, bu yüzden de seninle konuşmalıyım," diye not bıraktı.

Norina'nın cep telefonuna da aynı notu bıraktı.

Norina çeşitli film yapım şirketlerinde, serbest prodüksiyon asistanı olarak çalışıyordu. Fabio en gözde şirketleri aradı. Norina şu sıralar hiçbiriyle çalışmıyordu.

Duşa girdi ve dişlerini fırçaladı. Sonra özenle tıraş oldu. Günde iki kez tıraş olmuş gibi geldi ona. Küçük bir kusur - sakalı siyah çıkıyordu, ve Fabio böylelikle kızıl saçının doğal durmayacağı kuruntusuna kapıldı. İnsanların, saçlarını boyadığını düşünmelerini istemiyordu.

Pamuklu pantolon, üstüne de beyaz kısa kollu gömlek giydi. Bugün de sıcak geçece

benziyordu. Bir an için, Lucas Jâger'i aramayı düşündü. Norina'yı nerede bulabileceğini belki o bilirdi. Ama sonra günlerden pazartesi olduğu aklına geldi. Telefon ederse, yazı işleri toplantısının ortasına dalmış olacaktı.

Marlen espresso makinesini açık bırakmıştı. Fabio düğmelere ve şalterlere bakıp düşündü ve dışarıda bir kahve içmeye karar verdi.

Buradan Steinhof Caddesi'ne nasıl gideceğini de bilmiyordu, ve bir taksi çağırdı.

Evin önünde şortlu ve futbol formalı bir adam, boş bir çöp konteynerini araba giriş kapısına itiyordu. Fabio'yu görünce bağırdı: "Causio, Rossi, Bettega!"

"Tardelli!" diye yanıtladı Fabio.

"Benetti, Zaccarelli!" diye sürdürdü beriki.

"Gentile, Cuccureddu, Scirea, Cabrini!" diye yanıtladı Fabio.

Ve ikisi de aynı anda bitirdi: "Zoff!"

Can Dostu

29

Adam Fabio'nun yanına geldi ve onu İtalyanca selamladı. "Bir de senin hafıza sorunların varmış diyorlar," diyerek güldü.

Fabio da güldü ve taksiye bindi. Taksi hareket ettiğinde yabancı adam ona el salladı. Fabio da el sallayarak karşılık verdi.

Fabio, 1978 Dünya Futbol Şampiyonası yapıldığında on yaşındaydı. Babası tüm önemli maçlarda onu Sonne'ye, mahalledeki İtalyanların buluşma yeri olan lokale götürmüştü. Şampiyona sırasında lokalin salonuna bir televizyon yerleştirilmişti.

21 Haziran 1978'de İtalyanlar grup birinciliği için oynuyorlardı. Açık arayla favoriydiler. Hollanda'yla berabere kalsalar bile finali oynama hakkını elde edeceklerdi. 19. dakikada sonuç belli olmuş gibiydi: Hollandalı Brandts kendi kalesine gol attı ve kaleci Schrijvers'i öyle bir sakatladı ki, kaleye mecburen Jongb-loed geçirildi. Ama Hollandalılar pes etmediler. 49. dakikada Brandts eşitliği sağladı, 74. dakikada Arie Haan skoru iki bir yaptı. İşte bu an İtalyanların bittiği andı. Sonne lokalinde kimsenin ağzını bıçak açmıyordu.

İtalyan takımının bu rezaletten sorumlu olan kadrosu/Fabio'nun babasının küfür dağarcığında baş köşeye yerleşti. "Ca-usio-Rossi-Bettega-Tardelli-Benetti-Zaccarelli-Gentile-Cuccu-reddu-Scirea-Cabrini-Zoff!" Hiç kimse bu kadroyu Dario Rossi kadar hızlı ve böyle

aşğılayıcı bir tonda, tükürüncesine sıralaya-mazdı. Belki oğlu Fabio da yapabiliirdi bunu. Yıllarca en sevdiği nefret tiradı olarak kaldı bu söz.

Fabio'nun bir kasidesi de vardı: "Conti-Rossi-Graziani-Alto-belli-Causio-Oriale-Tardelli-Cabrini-Collovati-Scirea-Gentile-Bergomi-Zoff!" 11 Haziran 1982'de oynanan final maçını Almanya'ya karşı kazanan ve Fabio Rossi'nin yaşamını değıştiren adamlara övgüsüydü bu.

İtalyanların İsviçre'de ikinci sınıf vatandaşlar olarak görül-

30

Martin Suter

dükleri günler, daha o zaman geride kalmıştı. Kabul edilmişler ve bir ölçüde eşit muamele görmüşlerdi. Ama Almanya'yı, misafir işçi olarak yaşadıkları ülkenin futboldaki baş düşmanını yenmekle, İtalyan işçiler ev sahiplerinin gönlünü fethetmişlerdi. O günden itibaren, İtalyan olmak çok şık bir durumdu.

Fabio, topluma uyum sağlamış, aşğılık kompleksi içinde, on dört yaşında bir gençti. Ani İtalya salgını, özgüveninde muazzam bir artış sağlamıştı. İtalyanlığı keşfetti ve bunu vatandaşlarıyla birlikte ılık yaz akşamlarında, bir gecede İtalyanların buluşma yerlerine dönüşen açık alanlarda kutladı. İtalyan tarzı giyinmeye, İtalyanca konuşmaya ve İtalyan gibi davranmaya başladı. Dünya şampiyonası kaleciler kralı Paolo Rossi'nin (altı gol) adaşına da böylesi yakıştırdı zaten.

Gurbet elde bir İtalyan olarak yaşamamanın zorluklarını sadece babasının anlattıklarından biliyordu. O ise bu rolde kendini öyle iyi hissediyordu ki, bugüne kadar İtalyan pasaportunu değıştirmemişti.

Steinhof Caddesi, şehir merkezinin yakınlarında, binaların büyük bir bölümünün, asıl yapılış amacının dışında, büro, yazıhane ve muayenehane olarak kullanıldığı bir konut bölgesindeydi. Fabio, 23 numaralı binanın önünde taksiden indi ve dar avludan geçerek giriş kapısına vardı. Tel. Dr. Paul Vogel, Psikoterapi ve Nöropsikoloji Muayenehanesi" yazılı zili çaldı. Aynı anda kapı otomatı zırladı. Aşınmış, cilalı bir ahşap merdivenden birinci kata çıktı ve içeri girdi. Kapıdaki levhada emredildiği gibi, "zili çalmadan".

Ruhsuz bir muayenehane hizmetlisi kimlik bilgilerini kaydetti ve onu bekleme odasına götürdü.

Oda, eskici dükkanından toplanmış eşyalarla döşenmiş gi-

Can Dostu

biydi. Her türlü stildeki oturma olanaklarından bir potpuri, yıpranmış oyuncaklar ve sayfaları karalanmış boyama kitaplarıyla dolu bir oyun köşesi, değişik yüksekliklerde iki kulüp masası, ikisinin de üstü mobilyalarla aynı kaynaktan gelme izlenimi veren dergilerle dolu. Duvarlarda, çerçeveli çerçevesiz, son yirmi yılın resim terapilerinin muhteşem örnekleri.

Odanın havası bozulmuştu. Fabio pencereyi açtı ve oturdu. Resimli mecmualar, hayvan dergileri, fotoğraf kitapları ve sektör dergileri arasında birisi bir SONNTAG-MORGEN unutmıştu. Gazete üç haftalık, Fabio bu sayıyı tanımıyordu. Sayfaları çevirdi ve "Tren makinistinin intiharcıya öfkesi" başlıklı bir habere rastladı. Haberi Fabio Rossi yapmıştı.

Ana fotoğrafta Erwin Stoll adında asık suratlı biri görülmüyordu; resim altında şöyle yazılıydı: Makinist Stoll: "Kendini assay-dı ya!"

Fabio habere göz gezdirdi. Stoll'la yaptığı görüşmeyi çok iyi anımsıyordu. Fotoğraftaki öteki makinistlerin yüzleri de ona tanıdık geliyordu. Ama bazı beyanlar yeniydi. Belli ki sonradan yeni sorular sormuştu. Özellikle, intiharcılar tarafından istismar edildiklerini hissedip hissetmediklerini. Hatta, bir intiharcının dul karısını, makinistin öfkesiyle karşı karşıya getirecek kadar ileri gitmişti; kırklı yaşlarında, solgun, makyajsız bir kadın olan Jacqueline Barth'la yaptığı kısa bir söyleşi kanıtlıyordu bunu. Söyleşinin doruk noktası şu tuhaf cümleydi: "Söyleyin o makiniste, kocamın bunu yapmamış olmasını ben de çok isterdim."

Muayenehane hizmetlisi içeri girdi. "Bay Rossi."

Fabio, SONNTAG-MÖRGEN'ı bir kenara bıraktı ve kadının ardından görüşme odasına girdi.

Dr. Vogel, Fabio'nun gördüğü en şişman adamlardan biriydi.

Martin Suter

Yazı masasının ardındaki ekstra geniş koltuktan doğruldu ve yanına geldi. Bacaklarının üst kısımları öylesine tombuldu ki, her adımda, bir bacağını öne atabilmek için, önce ötekisini de aynı hizaya getirmek zorunda kalıyordu. Bir de, yuvarlak bedeninden aşağı sarkan kısa kollarım sallıyordu. Fabio'ya yumuşak, dolgun elini uzattı ve bu arada bedeninin Fabio'nun

yolunu kesmemesi için kendini biraz geri çekmek zorunda kaldı.

Alnında ter damlacıkları oluşmuştu, klima cihazı odayı kış gibi soğuttuğu halde gömleği yapış yapıştı. Ortalık Dr. Vogel'in terlemesini bastıracağı kolonya kokuyordu.

Ağzından çıkan ilk söz, "Benim sorunum bu, sizinki nedir?" oldu. Herhalde yeni hastalarını karşıladığı standart sözler bunlar, diye düşündü Fabio.

Doktor, Fabio'ya bir sandalye uzattı, kendi yazı masasının arkasına güçbela gitti ve Fabio'nun dosyalarını, nefes almakta zorlanarak okudu.

"Üç sorunumuz var," diye başladı, "öncesini unutmak, sonrasını unutmak ve şimdiye ait çalışma hafızasının zayıflığı."

"Çalışma hafızasının zayıflığı derken neyi kastediyorsunuz?"

"İsimleri, randevuları ve olayları aklınızda tutmakta zorlanıyorsunuz. Unutkansınız."

"Bugüne ait konularda değil."

"Yazık, buna karşı bir şey yapabilirdik. İkinci soruna gelelim: sonrasını unutmak. Kazanın kendisini ve hemen sonrasını anımsamıyorsunuz. Bu konuda iyi bir haberim var: Bu durum değişmeyecek."

Şişmanlar hep komik olmak zorundadırlar ya, diye düşündü Fabio.

"Şimdi de gelelim, asıl sorun olarak duyumsadığımız şeye: geriye yönelik hafıza kaybı." Dr. Vogel sol kolunu yüzünün önüne

Can Dostu

33

kaldırdı, sağ eliyle polo yaka tişörtünün kolunun ucunu tuttu ve bununla alnını sildi. "Anımsayamadığınız zaman diliminin, zamanla küçülmesi mümkündür. Unutma denizinizin içinde ansızın küçük anımsama adaları yükselebilir. Birdenbire her şeyi yeniden anımsamanız da mümkündür. Hafızanızın bir daha hiç geri gelmeme olasılığı da düşünülebilir. Asıl sorun, benim buna hiçbir katkıda bulunamayacak oluşumdur."

"Kaybedilmiş hafızaları yeniden canlandıracak yöntemler olduğunu sanırdım."

"Ancak, psişik travmaya yol açan bir yaşantı sonunda ortaya çıkmışlarsa. Kafatası-beyin travması sonucunda değil. Adresi anımsıyor musunuz?"

"Hangi adresi?"

"Buranın adresini."

Fabio düşündü. Adres aklına gelmedi. "Pek dikkat etmedim. Pusulada yazıyordu."

"Hafıza egzersizi. Beyninizi kullanın. Şiir ezberleyin. Gereksiz şeylere dikkat edin. Okuyun, bulmaca çözün, bilgisayarda oyun oynayın, en kısa sürede yeniden çalışmaya başlayın. Gri hücrelerinizi ne kadar iyi forma sokarsanız, hafızanın geri gelme olasılığı da o kadar yükselir. Sigara içiyor musunuz?"

Fabio başını iki yana salladı.

"Güzel. Alkol?"

"Çok az."

"Tamamen bırakın. Antiepileptikum almanız bile yeter bunun için. Çok uyuyun. Spor yapın. Hepsi hafıza için iyidir."

Görüşmenin bundan sonrasında Fabio'nun nesnelere dikkat edip bunları zihinsel görüntülere dönüştürmesi gerekti.

"Görüntüler," diyerek soludu Vogel, "görsel girdi, beyin için açık arayla en iyi uyarıcıdır. Bir görüntü bin sözcükten daha faz-

34

Martin Suter

lasını söyler, bir gazeteci olarak biliyorsunuzdur."

"Fotoğrafçılarımız hep söylüyorlar bunu."

"Peki siz ne yanıt veriyorsunuz onlara?"

"Şu söylediğinin bir fotoğrafını çek bakalım!"

Vogel ince tenor sesiyle güldü. Fabio dehşete kapıldı. Bu et yıgmmmm böyle tiz, ince bir ses çıkarabileceğine hazırlıklı değildi. "Bunu aklımda tutmalıyım," diye soludu, yeniden konuşabildiğinde - ve not aldı.

Tamı tamına kırk dakika sonra Vogel koltuğundan doğruldu ve övgüler düzerek Fabio'yu dışarı çıkardı.

Fabio, "Görüşmek üzere, Doktor Bey," dedi kapıda.

"Vogel,"1 diye tamamladı beriki. "Zihninizde bir suaygırı canlandırın."

"Peki ya kuş?"

"Suaygırmm kafasına konmuş."

1) Aim.: kuş. (ç.rı.)

4

Biotop, Fabio'nun özellikle yazın, sık gittiği restoranlardan biriydi. Restoranın yirmi masalık ön bölümü iki anıtsal çınarın gölgesindeydi, müşteri kitlesi yirmi yaş üstü ile kırk yaş altıydı, ve aşçıbaşı Brescialıydı.

Restoran, Dr. Vogel'in muayenehanesinden yürüyerek on dakika bile sürmüyordu. Fabio erkenciydi. Yolu on beş dakikada aldı.

Gelen ilk müşteri kendisiydi. Ön bölümdeki masaların çoğu rezerve edilmişti. Uzun siyah önlüklü genç garson kadın, onu girişteki küçük bir masaya yerleştirdi. Kadın onu, şapkasına ve güneş gözlüğüne karşın tanımış gibiydi. Fabio da kadını tanıyormuş gibi yaptı.

"Yalnız mı geldin, Fabio?" diye sordu kadın. Fabio başını sallayınca, ikinci servisi kaldırdı.

"Özür dilerim, senin adını unuttum," dedi Fabio, kadın me-nüyü getirdiğinde.

"Yvonne, önemli değil."

Fabio, Dr. Vogel'in tavsiye ettiği gibi yaptı, ilk önce ismi kendi sözcükleriyle söyledi: Yvonne Önemli Değil. Yvonne Önemli Diil. Yvonne Faniente.

Sonra bunu beş kez yineledi. Yvonne Faniente, Yvonne Faniente, Yvonne Faniente, Yvonne Faniente, Yvonne Faniente.

36

Martin Suter

Üçüncü adım olarak da bu sözcükleri, bildik bir şeyle eşleş-tirdi: Dolcefarniente1.

Dördüncü adımda zihninde bir görüntü oluşturdu: Yvonne bir havuzun yanında uzanmış, tatlı bir şeyler yiyor. Belki dondurma. Yvonne havuzun yanında uzanmış, ahududulu dondurma yalıyor. Belki bikiniyle. Ya da çıplak, daha iyi anımsanabil-sin diye. Yvonne havuzun yanında çırılçıplak ve sere serpe uzanmış, ahududulu dondurma yalıyor. Yvonne Dolcefarniente.

Sonra, beşinci adım olarak da, Yvonne adını nasıl anımsadığını herhangi birisine nasıl anlatacağının alıştırmalarını yaptı zihninde.

"Karar verdin mi?" diye sordu Yvonne Dolcefarniente. Fabio şimdi, henüz sipariş vermemiş olduğunu anımsadı.

Yemeğini bitirmiş ve sipariş verdiği ristretto'nun² Dr. Vo-gel'm yasakladığı uyarıcılar sınıfına girip girmediğini düşünmek üzereydi ki, bir ses duydu: "Neden bu çocuk masasında oturuyorsun ki, ben şu ön tarafa rezervasyon yaptırmıştım."

Lucas karşısındaydı ve üç servis açılmış, dört kişilik bir masayı gösteriyordu.

Fabio durumu kavrayabilmek için bir an düşündü. Lucas'la burada sözleşmiş ve bunu unutmuştu. Tuvalete gitme bahanesiyle, Dolcefarniente-Yvonne'a durumu açıklamayı, hesabı ödemeyi ve hiçbir şey belli etmemesini rica etmeyi başardı.

"Başka kim geliyor?" diye sordu Lucas'a, onun ayırttığı masaya gelip oturduğunda.

"Hiç kimse, iki kişilik masada oturmak istemedim."

"Peki neden dört kişilik servis açtırmadın?"

"İki kişi birden gelmezse, pek inandırıcı olmaz."

1) it.: tatlı aylıklık, lüks hayat, (ç.n.)

2) Bir tür espresso, (ç.n.)

1)

Can Dostu

37

Lucas, Fabio'nun az önce yediğinden sipariş etti: iki numaralı menü, domatesli mozzarella ve ardından ızgara kılıç balığı. Fabio büyük bir karışık salata söyledi. "Hava yemek yemek için çok sıcak," dedi gerekçe olarak da.

Lucas Jâger ve Fabio on yıl önce gazetecilik okulunda tanışmışlardı. O sıralar Lucas yirmi dört yaşındaydı ve daha önce iki yıl öğretmenlik yapmıştı. Fabio ondan bir yaş küçüktü ve -

daha o zamandan hasta olan babasını çok üzerek- Alman filolojisi öğrenimini yarıda bırakmıştı. Kalem kuvvetliydi ve daha üniversiteden mezun olmadan, büyük bir gündelik gazeteden muhabirlik teklifi almıştı. Gerçi iyi para vermeyeceklerdi, ama yeteneğini gösterme fırsatı bulacaktı. Lucas'm eli ise yazıya o kadar yatkın değildi. Yetenek eksikliğini, çok çalışarak kapatması gerekiyordu. Bir yerel gazetede işe girdi. Ancak dört yıl sonra ve Fabio'nun referansıya, yeni kurulan SONNLAG-MORGEN'a geldi. O gün bugündür, büyük mekanlı büroda, yan yana masalarda çalışıyorlardı. Lucas güvenilir bir eleman ve sıkı bir araştırmacıydı; Fabio da edebiyat kıvamındaki röportajlarda uzmandı. Lucas, Fabio'nun yalnızca sadık bir dostu değil, büyük bir hayranıydı da. Fabio'nun, kendisinde bulunmayan tüm özelliklerine hayranlık duyuyordu: yazma yeteneğine, rahatlığına, özgüvenine, kız arkadaşına. Fabio zaman zaman, Lucas'm bu adanmışlığından yararlanma eğilimi gösterirdi. Çoğu kez Lucas bir araştırmacı olarak, Fabio'nun işinin hamallığını üstlenir, yazıda adı ise pek anıl-mazdı. Buna karşılık, Norina ve Fabio'nun birlikte yaşadıkları dönemde, aile dostları olarak eve girer çıkardı. Bu rolü seve seve oynar ve Fabio'nun yokluğunda, Norina'ya sinemalarda gönüllü olarak eşlik eder, ona yoldaşlık eder, onun şoförü ve gerektiğinde cep telefonuyla çağrılan adamı olarak hazır bulunurdu.

38

Martin Suter

Garson kadın salatayı getirdi. "Teşekkür ederim, Yvonne," dedi Fabio.

"Afiyet olsun," dileğinde bulundu Yvonne, uzaklaşırken.

"Onun adını nasıl aklımda tuttuğumu bilmek ister misin?" diye sordu Fabio, ve sonra da açıkladı.

"Peki Marlen'i nasıl aklında tutuyorsun?"

Fabio düşündü. "Bir sokak lambası. Altında duruyor. Bir zamanlar Lili Marlen'in durduğu gibi."1

Lucas yemeği bir kuyumcu hassaslığıyla yiyordu. Mozzarella parçasını domates diliminin üstüne yerleştiriyor, fesleğen yaprağını ortalıyor, bıçağı bir cerrah gibi, tam ortaya vuruyor ve birbirine kesin eşit olan iki yarıyı ağır ağır yiyordu.

Fabio karışık salatasını karıştırdı ve karşısındakini gözlemledi. "Norina'nın nerede gizlendiğini biliyor musun?" diye sordu. "Ona hiçbir yerde ulaşamıyorum, ve beni asla geri aramıyor."

Lucas ağzmdakileri çiğnedi. Fabio bunun gereğinden uzun sürdüğü izlenimine kapıldı.

"Belki de ulaşılmak istemiyordur," diye yanıtladı Lucas sonunda.

"Böyle bir şey söyledi mi?"

Lucas omuz silkti. "Bir tahmin."

"Hadi, Lucas, çıkar ağzından baklayı."

Yvonne, Lucas'm boş tabağını aldı ve balığı getirdi. Fabio'nun salatasını masada bıraktı.

Lucas önündeki kılıç balığının derisini ayırmaya başladı.

"Söylesene," diye zorladı Fabio.

Lucas balığın derisini tabağın kenarına itti ve filetoyu orta kılçıktan ayırdı. "Norina seninle konuşmak istemiyor. Başına ge-

1) Burada, ünlü şarkının sözleri yineleniyor: "Wie einst Lili Marlen." (ç.n.)

Can Dostu

59

lene üzülüyor, ama seni görmek istemiyor. Henüz değil. Daha fazla zamana ihtiyacı var."

"Bunu senin aracılığınla mı bildiriyor?"

Lucas yarım limonu çatala batırdı ve balığın üstüne bastırdı. Sonra ilk lokmayı ağzına aldı ve çiğnedi, çiğnedi, çiğnedi.

"Yenilir yutulur gibi değil," dedi Fabio.

Lucas karşılık vermek ister gibiydi, ama sonra çiğnemeyi sürdürmekte karar kıldı.

"Beni artık sevmemesini kabul edebilirim. Ama üç yıl birlikte yaşanmış birine, hafızasının yerine gelmesi için yardım etmenin aşkla bir ilgisi yok. Sadece insanlık sevgisiyle ilgisi var."

"Ona zaman tanı."

"Ne kadar zaman, söyledi mi bunu?" diye sordu Fabio. "Günler? Haftalar? Aylar? Yıllar?"

Lucas omuz silkti ve bir lokma balığı daha ağzına attı.

Fabio vazgeçti. "Yazı işlerinde durum nasıl?"

Lucas konunun değişmesine sevinmişti. "Her zamanki gibi. Hayır, doğru değil: Rufer bıyığımı kesti."

"Editörden köşesindeki fotoğrafta hâlâ bıyıklı ama."

"Yeniden bırakması gerekeceği için."

"Böyle mi söyledi?"

"Tahmin ediyoruz. Bu hafta sonuna kadar hâlâ yaz bekarı. Sonrasını göreceğiz bakalım."

"Neye benziyor?"

"Kusursuz bir biçimde ameliyat edilmiş tavşan dudağına."

Bir kestane ağacının gölgesinde otobüs bekliyorlardı. Yakındaki kavşağın trafik ışıklarında duran arabaların egzoz gazları, sıcak havada asılı kalıyordu.

"Makinist konusundan bu yana ne yazdım?" diye sordu Fabio.

40

Martin Suter

"Hiçbir şey."

"Üç haftada hiçbir şey yazmadım mı?"

"Araştırdın."

"Neyi?"

Lucas omuz silkti.

"Bilmiyor musun?"

"Sır gibi sakladın."

"Hadi canım, inanmıyorum sana."

Bir cep telefonu, Ravel'in Bolero'sunu çınladı. Fabio alaycı alaycı güldü.

"Hayır, hayır," dedi Lucas, "bu seninki olmalı."

"Bolero? Bende o tip var mı?"

Ama onun telefonuydu. Bir kadın sesi duyuldu. "Benim, Marlen. Neredesin?"

"Lucas'la yemek yedik, şimdi yazı işlerine gidiyoruz."

"Yazı işlerine mi?" Sesi şaşırılmış geliyordu.

Otobüs durdu, orta kapı tıslayarak açıldı, yaşlı bir kadın indi. Lucas kadının pazar arabasını indirmesine yardım etti.

"Otobüs geldi, sonra görüşürüz, ciaoL

"Amselweg1 yetmiş dört," dedi Marlen. "Cüzdanında küçük bir kart var."

Fabio otobüste cüzdanını karıştırdı. Gerçekten de kar beyazı bir kartvizit buldu; üzerinde LEMIEUX logosu basılıydı. Altında da: Marlen Berger, basın danışmanı, yazıyordu ve firmanın adresi, telefonu, faksı ve e-posta adresi vardı. Kartın arka yüzünde, aynı özenli tipografiyle, Marlen'in ev adresi yer alıyordu: Amsel-weg 74.

Fabio kartı Lucas'm gözüne sokarcasına uzattı. "Boynuma isim ve adres yazılı bir tabela asmadığı için sevinmeliyim."

1) Aim.: Karatavuk Yolu. (ç.n.)

Can Dostu

41

Lucas bir şey demedi.

"Amselweg," diye okudu Fabio. "Karatavuk yoluna. Karatavuk ne oldu? Yolundu!"

"Peki yetmiş dördü nasıl aklında tutuyorsun?"

"Evi biliyorum."

Otobüs durdu. Hiç kimse inmedi, hiç kimse binmedi.

"Sonraki durakta inmen gerekiyor," dedi Lucas.

"Niye ki?"

"Dokuz numaraya aktarma yapacaksın. Karatavuk? Yolundu!"

"Ben de yazı işlerine geliyorum."

"Niye ki?"

"Geldiğimi söylemek için."

Lucas karşı çıkmak istedi, ama sonra kararını değiştirdi.

Şoför geniş devinimlerle, devasa direksiyonu kullanıyordu. Şortundan kırmızı dizli, ince beyaz bacakları görünüyordu. "Şortlu otobüs şoförü," dedi Fabio, "kahve servisi yapan tren makinisti gibi bir şey. Otoriteyi bozuyor."

"Otobüs şoförünün otorite olmasına gerek yok."

"Otobüsü sürerken var."

"Şortuyla daha kötü süreceğini mi sanıyorsun?"

"Buna eminim," diye iddia etti Fabio. "Kendine olan saygısını da yitirir. En iyisi, kollarında dört altın şerit olan bir üniforma giymeli, tıpkı bir pilot gibi. Trafik güvenliğine katkı olurdu bu. Bunun hakkında bir şeyler yazmalı. Mesleki giysilerin onları giyenler üzerindeki etkisi. Hekimler beyaz önlükleriyle kimi etkilemek isterler sanıyorsun? Hastaları mı? Yanlış. Kendi kendilerini."

Otobüs, trafik ışığında biraz sert bir fren yaptı. "Gördün mü, kastettiğim buydu."

Yazı işleri bürosu, masalarla, büro bitkileriyle ve sesi yutan

42

Martin Surer

bir çift duvar perdesiyle bölümlenmiş büyük bir mekandan oluşuyordu. Kapılar görüşme odalarına, toplantı odasına, işletme müdürünün ve yazı işleri müdürünün odalarına açılıyordu.

Fabio, Lucas'la birlikte mekandan geçerken, bilgisayar başındaki birkaç kafa onlara baktı, iki üç konuşma kesildi.

"Hemen Rufer'in yanına gitmek ister misin?" diye sordu Lucas.

Ama Fabio olduğu yerde kalakalmıştı. "Bu da kim?"

"Hangisi?"

"Benim yerimde oturan." Ekranın başına çökmüş yazı yazan genç bir adamı gösterdi.

"Berlauer," diye yanıtladı Lucas. "Rufer müsait görünüyor, kapısı açık."

"Ne arıyor bu adam benim yerimde?"

"Onu Rufer'le konuş." Lucas, Fabio'yu olduğu yerde bıraktı.

Rufer'in bıyiksız üst dudağı, Fabio nun tahmin ettiği gibi görünüyordu. Ve şaşkın şaşkın "Fabio?" deyşi, birisinin "Sabio" diye fısıldayışım andırıyordu.

"Nasılsın? Seni yeniden ayakta görmek ne güzel!" Rufer ayağa kalktı ve Fabio'nun elini abartılı bir biçimde sıktı.

"Bu tip benim yerimde ne yapıyor?"

"Berlauer mi? Sanırım, Japon seyahat grupları hakkında bir hikaye hazırlıyor. Çok sıkı örgütlenmiş benziyorlar..."

"Yani niye benim yerimde, demek istedim."

Rufer bir yanıt aradı. Fabio şimdi, şefinin boş üst dudağının neyi aklına getirdiğini anımsamıştı: bir sazan balığının dudağını. Özellikle şimdi, sözcük aradığı sırada.

"Demek işime son verildi."

Rufer ayağı kalktı, küçük bir dolabı açtı, bir klasör aldı, sayfaları çevirdi, bir belge buldu ve onu Fabio'ya uzattı.

Can Dostu

43

SONNTAG-MORGEN'in yazı işleri müdürü Stefan Rufer'e hitaben yazılmış kısa bir mektuptu bu. On altı Haziran tarihliydi.

Sevgili Stefan

Sözlü olarak kararlaştırdığımız gibi, bu yılın ağustos ayının sonundan itibaren geçerli olmak üzere, konuştuğumuz gerekçelerden ötürü istifamı sunuyorum. Hâlâ on sekiz gün tatil hakkım var, dolayısıyla son iş günüm sekiz Ağus-tos'a denk geliyor. Yerime geçecek kişi bu tarihten önce işe başlayabilme, daha erken bir tarihi de kabul edebilirim.

Açıksözlülükle konuşabildiğimiz ve anlayış gösterdiğin için sana teşekkür ederim.

Fabio Rossi

Fabio, zaman kazanabilmek için mektubu ikinci kez okudu.

"Hafıza sorunlarını duydum," diye yardımcı oldu Rufer.

Fabio'nun yanıtı öfkeliydi: "Hafıza sorunlarım yok. Elli günlük bir hafıza kaybım var."

"Biliyorum, özür dilerim."

Fabio olabildiğince mesafeli sordu: "Gerekçeler neydi?"

"Kişiseldi."

"Bana söyleyebilirsin."

Rufer sırıttı. "Bunlar senin sözlerindi. Kişisel gerekçelerle, kendini değiştirmek istiyordun. Daha fazlasını söylemedin bana."

"Fikrimi değiştirmeye çalıştın mı?"

"Hayır."

"Neden?"

"Şimdiye dek sayısız maaş tartışması yaptım. Bu onlardan birisi değildi."

44

Martin Suter

Telefon çaldı. Rufer bir özür dileme jesti yaptı, misafir koltuğunu işaret etti ve uzun bir görüşmeye başladı. Fabio'nun bu sırada üst dudağına baktığım fark edince yüzünü çevirdi.

Fabio oturdu. Kişisel gerekçeler? Bunların Norina'yla bir ilgisi var mıydı? Yoksa, onu terk etme gerekçeleriyle aynı gerekçeler miydi bunlar? Neler gelmişti başına böyle?

Rufer ahizeyi yerine koydu.

"Gerekçeler hakkında hiçbir ima yok mu?"

"Yok."

"Tahmin de mi yok?"

Rufer boğazını temizledi. "Özel durumunu biliyordum. Hepimiz biliyorduk. Bununla bir bağlantısı olduğunu varsaydım."

"Özel durumum hakkında ne biliyordun?"

Rufer tereddüt etti.

"Ciddiyim. Hiçbir şey bilmiyorum bu konuda."

"Peki, şu Marlen hikayesi vardı ve Norina'dan ayrılmıştın. İnsanlar böyle durumlarda radikal şeyler yaparlar."

Fabio inanmamışçasına başını salladı. "Biliyor musun, yalnızca bu süre içinde ne yaptığımı unutmakla kalmadım; bunu bana yaptıran duygular hakkında da en küçük bir anım bile yok. Hepsi iz bırakmadan silindi."

"Peki, doktorlar ne diyorlar? Geri gelir miymiş?"

Fabio omuz silkti. "Bazen evet, bazen hayır, bazen tamamı, bazen bir bölümü."

"Bunu etkileyebilir misin?"

"Beynimi zorlamalıyım. Çalışmalıyım." Fabio, Rufer'e beklenti içinde baktı. Rufer mahcup oldu.

"Berlauer boştaydı. Daha önceden birini bulursan, demiştin ya... Kazadan sonra nekahet döneminin uzun süreceğini zaten düşünmüştüm."

Can Dostu

45

"Anlıyorum." Fabio ayağa kalktı.

Rufer yerinden doğruldu ve elini uzattı. "Canın bizim için bir haber yapmak isterse, kapsamına ve bütçesine göre..." "Sizi düşünürüm," diye mırıldandı Fabio.

Fabio doğrudan Lucas'ın masasına gitti. Lucas kendini tamamen işine kaptırmış gibi yaptı. "Biraz vaktin var mı?" dedi Fabio. Sesi, soru sorar tonda değildi.

"Aslında yok," yanıtını verdi Lucas, gözlerini ekrandan ayırmadan.

"On dakika," diye emretti Fabio. "Linde'de."

Linde, en yakındaki lokaldi. Biricik olumlu özelliği buydu. Yoksa bira ılıktı, yemek kötüydü, ve fritöz yağı, sıcak peynir ve müdavimler masasında kağıt oynayan emeklilerin ucuz sigaralarının dumanlarından oluşan pis hava hemen giysilerin üzerine yapışıyordu. Şu anda, yaklaşık otuz derece sıcaklıkta bile, pencereler cereyan yapar korkusuyla kapatılmıştı. Geçen on yıllarda yapılan boyaların katmanları pencereleri yapıştırmıştı.

Fabio ve Lucas, üzerine kaba dokumak, hardal sarısı ve kahverengi kareli bir örtü serilmiş masaya oturdular.

"Beni neden uyarmadın?" Fabio bozulmuştu.

"Ben - ben, seni sinirlendirmek istemedim."

"Çok güzel becerdin ama bunu."

"Üzgünüm."

Fabio öfkelenmişti. "Her zaman herkes üzgün oluyor."

Tam da bu anda lokal sahibinin sipariş almaya gelmesi, Lucas'ı sevindirdi. Lokal sahibi, kağıt oynanan masadan kalkmış ve onların masasına yanaşmıştı. İki tane buzlu çay söylediler. Adam yürüyüp gitti. Kendi kendine, kulağa "boklu çay" gibi gelen bir şeyler

46

Martin Suter

mırıldandı. Yemeklerini burada yemedikleri günden beri, SONN-TAG-MORGEN'dan gelenlere iyi davranmıyordu. Hele, garson kızın dinlenme saatinde geldiklerinde, hiç iyi davranmıyordu.

Lucas, suçunun bilincinde, sandalyesinde oturdu ve fırcalamanın devam etmesini bekledi. Bu görüntü Fabio'yu yumuşattı. "Biyografinden birdenbire elli günün eksilmesinin nasıl bir şey olduğunu bilemezsin. İnsan kendini..." Fabio doğru deyişi aradı, "kaybolmuş hissediyor. Güvensiz. Tıpkı içip içip dağıttıktan sonra, yeniden insanların arasına karışmak gibi bir şey. Herkesin olup bitenler hakkında senden daha fazla bilgisi var. İşte bu durumda, sorular sorabileceğin birine ihtiyaç duyuyorsun: Nasıl oldu? Neler söyledim? Neler yaptım? Çok mu kötüydü? Dayanırlar gibi miydi? Artık anımsayamadığım şeyi yeniden kurmanda sana yardım edecek birine ihtiyaç duyarsın. Ve bu kişiye kayıtsız şartsız güvenebilmen gerekir. Benim için bu kişi sensin, Lucas."

Lokal sahibi masaya iki bardak bıraktı. "Hesabı hemen alabilir miyim?"

"Buzu eksik," diye saptamada bulundu Lucas.

"Siz bana buzdan söz etmediniz."

"Dahil olduğunu düşündük. Adından dolayı, anlıyor musunuz? Buzlu-çay."

"Onun adı öyle."

"Peki içinde buz olmaz mı?"

"Önceden söylerseniz olur tabii."

"Bravo," dedi Fabio.

Lokal sahibi ayakta bekliyordu.

"Geliyor musun, Albi!" diye seslendiler, kağıt oynanan masadan.

"Demek buz getirmemi istiyorsunuz", diye ısrar etti lokal sahibi.

Can Dostu

47

"Doğru. Hâlâ mümkünse."

Lokal sahibi gitmek üzereyken, "Ah," diye seslendi Fabio arkasından, "bir de sütlü kahve!"

Lokal sahibi homurdanarak uzaklaştı. Fabio yemden konuya döndü. "Ancak: Benim durumumda yalnızca bir akşam söz konusu değil. Bende elli gün eksik. Tüm yaşamımı altüst ettiğim elli gün." Lucas sustu.

"Neler olup bittiğini bilmem gerek. Bunu anlayabilmek zorundayım."

Lucas, buz beklediklerini unuttu ve bir yudum çay içti. "Gerçekten zorunda mısınız?"

Fabio ona anlamamış gibi baktı.

"Pek de yararına olacak gibi değiştirmemiştin kendini. Olup biteni bırakamaz mısın, orada öylece kalsın?"

Fabio güldü. "Bu günler benim hafızamdan silindi, yaşamımdan değil! Kız arkadaşımı, işimi

ve birçok insanın sempatisini kaybettim. Simdi hiçbir şey olmamış gibi gündelik yaşama giremem." Lucas bardağını döndürdü. "Nasıl ilerleyeceksin?" "Ajandalarımızı alıp oturacağız ve her günün üzerinden tek tek geçeceğiz."

"Bir sürü boşluk ortaya çıkacak." "Boşlukları başka kaynaklardan dolduracağız." "Tam tersi daha iyi olurdu. O haftalarda birbirimizi pek görmedik. Sen genellikle başka insanlarla beraberdin." "Kiminle?"

Lucas omuz silkti. "Başka çevrelere takılıyordun." "Hangilerine?"

"O insanları tanımıyorum, Marlen'e sor." Lokal sahibi, buz küpü dolu bir bardak ve bir fincan sütlü

48

Martin Suter

kahveyle geldi, ikisini de masaya bıraktı.

"Süt var bunun içinde," diye şaşırıldı Fabio.

"Sütlü kahve söylediniz ya."

"İçinde süt olduğunu bilmiyordum."

Lokal sahibi sesini yükseltti. "Bu yüzden sütlü kahve deniliyor ya!"

Fabio öteki iki bardağı işaret etti. "Buna da buzlu çay deniliyor."

Lokal sahibi içinden üçe kadar sayarmış gibi görünüyordu. "On üç frank kırk sent, akıl küpü."

Fabio, pantolon cebinden cüzdanını çıkarttı. Yalnızca birkaç bozuk para vardı içinde. "Belliydi," diye homurdandı lokal sahibi. Hesabı Lucas üstlendi.

Lokalin önünde ayrıldılar. "Sekiz numara, 'Karatavuk Yolu'na kadar gider," dedi Lucas, ayrılırlarken.

"Teşekkür. Aklına bilmem gereken bir şey gelirse, hemen söyle."

Fabio tramvay durağına giderken, bir bankamatiğin önünde durdu. Kartını yuvaya soktu ve şifresini girdi.

"Yanlış şifre" yazısı görüldü makinenin ekranında. Yanlış tuşlamış olmalıydı. Şifresini

uykusunda bile unutmazdı ve hiç değiştirmemişti. 110682'yi özenle tuşladı. İtalya'nın Almanya'yı finalde yendiği tarih.

"Yanlış şifre" diye bildirdi makine yeniden. Üçüncü deneme de yanlış olursa, kartı alıkonulacaktı. Denemekten kaçındı.

Vatman ona doğru eğilerek, "Son durak," dedi. Fabio'nun inmesi, çok hatlı yolculuk kartını otomata yeniden damgalatması ve "Rebenstrasse"ye kadar altı durak geri gitmesi gerekiyordu. Bu arada nerdeyse uyumak üzereydi.

Can Dostu

49

Amselweg'in başladığı noktayı, zorluk çekmeden buldu. Ama 74 numaraya kadar olan yol, ona hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. Hastaneden çıktıktan sonraki ilk gününde, kendisinden çok şey beklemişti.

Bu arada Fabio, bu defa kendisini uyandıran kokuyu tanıyordu: Chanel 5. Yabancı konutta, kendi yazı masasının yanındaki deri kanepenin üzerinde yatıyordu. Kokunun sahibi kadın, üzerine eğilmişti. Düşündü. Bir sokak lambası. Kadın onun altında duruyor. Bir zamanlarki gibi.

"Merhaba, Lili."

"Marlen," diye düzeltti kadın, bağışlayarak. Kadının öpücüğünün yarısını hissetti.

"Nasıl geçti?"

"Zorlandım."

"Doktor Vogel nasıl?"

"Şişman."

"Başka?"

"Anladığım kadarıyla, okay. Nöropsikologlarla henüz pek deneyimim olmadı. Saat kaç?"

"Henüz yedi olmuş. Karnın aç mı? En sevdiğin yemek var."

"En sevdiğim yemek neymiş?"

Kadın bir süre ne söyleyeceğini bilemedi. Sonra ayağa kalktı. "Sürpriz."

En sevdiği yemeğin, soğan halkaları, kapari, karaturp sosu ve kızarmış ekmek üzerine tereyağıyla servis edilen som balığı olduğu anlaşıldı. Norina som balığına "deniz domuzu" derdi. Pis balık çiftliklerinde yetiştirilir, aşırı dozda kimyayla yaşatılır, hormonlarla şişirilir, sentetik karotenle beslenerek pembeleştirilir-

50

Martin Suter

di. Norina som balığını ağzına bile koymazdı. Ve som balığını en sevdiği yemek olarak tanımlamak Fabio'nun asla aklının köşesinden bile geçmezdi.

Yemeği balkonda yediler. Marlen üstünü değiştirmişti. Omuzları açıkta bırakan, gizemli bir biçimde tam meme uçlarının üstünden tutturulmuş bir elbise giymişti. Kısa sarı saçları jöleyle arkaya doğru taranmıştı. Beyaz örtülü bahçe masasında, üzerinde kırmızı mum bulunan bir mumluk duruyordu. Joni Mitchell "You've changed"i söylüyordu. Pek de Fabio'nun sevdiği bir müzik sayılmazdı.

Fabio, Marlen'in bu sırada, hafızasına yardımcı olacak bir görüntüyü sahnelediği izleniminden kurtulamadı. İlk akşamları mı? Olaydan önceki akşam mı?

"Bir daha beni tongaya bastırma," dedi. Sesi istediğinden de aksi çıkmıştı.

Marlen dehşete kapılmış bir halde başını tabağından kaldırıp baktı.

"İstifa ettiğimi biliyor olmalısın. Neden bana bundan hiç söz etmedin?"

"Bunun daha zamanı var, diye düşündüm. Hemen ilk günden yazı işlerine gideceğini bilemezdim ki."

"Beni tanıdığımı sanmıştım."

"Elbette. Seni tanıdığım kadarıyla, yazı işlerine gitmeden önce yolu epeyce dolaştırırdın."

Fabio'nun daha önce Norina'yla tartıştığı bir konu vardysa, o da yazı işlerinin yaşamında oynadığı roldü. Norina bazen, "Yazı işleri için yolculuğa çıkmamışsan, ya da yazı işleri için evde dizüstü bilgisayarının başında değilsen, o zaman yazı işlerinde-sindir," diye suçlamıştı onu. "Fiziken değilse, fikren."

"Benim hakkımda daha çok şey anlat bana," diye rica etti Fabio.

Karşıdaki akkaym ağacının üstünde bir karatavuk şakımaya başladı.

"Ne öğrenmek istiyorsun?" "Nasıl tanıştık biz?"

Marlen gülümsedi. "BIFIB'in tanıtımı için yapılan bir basın kahvaltısında." "BIFIB?"

"Dengeleme maddeleriyle zenginleştirilmiş bir Bifidus içeceği." Fabio başını iki yana salladı. "Böyle bir şey beni asla ilgilendirmezdi."

"Sanki ilgilendiriyormuş gibiydi. Sonrasında beni soru yağmuruna tutmuşsun. Aynı akşam da yemeğe davet etmiştin." "Ya sonra?"

"Kabul ettim. Basın çalışmasıydı. Republique'e gittik." "Şu küçük burjuva yerine mi? Oraya asla gitmezdim." "Zaten pek görülmek istememiştin." "Sonra?"

Marlen gülümsedi. "Sonra buraya geldik." "Ya Norina?"

"Norina diye birinden söz etmemiştin." "Kendimi bekar olarak mı tanıtmıştım?" Marlen dar omuzlarını silkti. "Bu meseleyi hiç kurcalamadık." Hava kararmak üzereydi. Marlen masadan bir çakmak aldı ve mumu yaktı. Bu ışıkta -kadının figürüne ve omuzlarına mat bir parlaklık veriyordu- davranışı artık Fabio'ya anlaşılmas gelmiyordu.

Karatavuk şakımayı kesti. Marlen kalktı ve sofrayı topladı. Geri geldiğinde elinde bir paket sigara vardı. Oturdu ve paketi Fabio'ya tuttu. Fabio başını iki yana salladı.

Marlen ağzına bir sigara aldı ve yaktı. Alev saniyeler boyun-

ca huzursuz gölgeler düşürdü yüzüne.

"Demek sigara da içiyordum," diye saptadı Fabio.

"Hem de baca gibi." Sigaranın kuru için için yandı ve soldu. Maden'in ağzından ince bir

duman çıktı ve mum alevini titreştirdi.

Fabio elini sigaraya uzattı ve dikkatlice bir fırtı çekti. Zaman zaman, insanların sigarada ne bulduklarını anlamak için yaptığı ender denemelerde ağzına gelen iğrenç nikotin ve katran tadından eser yoktu. Dumanı içine çektiğinde, eskiden olduğu gibi nefesi kesiliyormuş hissine de kapılmamıştı.

Sigarayı Marlen'e geri verdi ve dışarı üflediği dumanın, mum ışığında sarı renge bürünüşüne baktı.

Görüntüler, beyin için en iyi uyarıcılarıdır, demişti Dr. Vogel. Peki ya duygular? Hafızayla birlikte duygular da geri geliyorsa, belki duygularla birlikte hafıza da geri gelmez miydi?

Fabio elini kaldırdı. Marlen ona sigara vermek istedi. Ama Fabio sigarayı geri çevirdi ve işaretparmağıyla Maden'in sağ göğsünün üstündeki dekoltesine dokundu. Yumuşak bir hareketle aşağı çekti, ince kumaş hafif direnci kırıp meme ucunu açıkta bırakmaya kadar.

5

Fabio boyun ağrısıyla uyandı. Bir süre, nerede olduğunu anlamaya çalıştı. Yatakta çıplak ve ter içinde kalmış bir halde yatıyordu, başı ayakucuna gelmişti. Yatak odasının kapısı ve penceresi açıktı, ve açık balkon kapısından küçük konuta giren gece havası onu üşütüyordu.

Başının hemen yanında, sokak lambasının soğuk ışığında Marlen'in ayaklarını görebildi. Marlen, ona sırtını dönüp yan yatmış ve bir yastığı kucaklamıştı. Fabio kadına dokundu. Eliyle hemen hemen Marlen'in kalçasının bir yarısını kavrayabilirdi. Marlen uykusunda inledi ve kalçasını Fabio'nun eline doğru bastırdı. Onun teni de ıslak hissi veriyordu.

Fabio usulca kalktı. Yere dağılmış giysi parçaları arasında, Marlen'in, yatak örtüsü ve -bu gibi gecelerde- yorgan olarak kullandığı beyaz, büyük ilmikli, pamuklu örtüyü buldu. Bununla Marlen'in üstünü dikkatlice örttü.

Banyoya seğirtti, kapıyı usulca kapadı, ışığı açtı ve aynada kendine baktı. Islak, dağınık saç, sakal gölgesi, boynunda bir ruj izi. Fabio hastanede kilo vermişti. Tüysüz belden yukarısı neredeyse zayıf görünüyordu. Marlen'in parfümünün ve kendisinin kokusu sinmişti üstüne. Askıdan bir havlu aldı, terini kuruladı ve havluyu beline sardı.

54

Martin Suter

Fabio aynadaki görüntüsüne gülümsedi ve ışığı söndürdü.

Balkondaki masa toplanmamıştı. Mum, beyaz masa örtüsü üzerinde kırmızı bir balmumu lekesi bırakmıştı. Fabio'nun eğlenerek saptadığı gibi, kalp biçiminde bir lekeydi. Bunun yanında Marlen'in sigaraları duruyordu. Fabio ağzına bir sigara aldı ve korkuluğun yanma geldi.

Karşıdaki evde ışık yandı. Karanlık cephede küçük bir pencere ışıklandı - ve söndü.

Yakın bir yerden, bastırılmış bir öksürük sesi geliyordu. Fabio parmaklığa yaslandı. Çaprazdaki balkonda bir başka kırmızı ışık parıldıyordu.

Hemen hemen tam yuvarlak olan ay, soluk ışığını sessiz arka bahçeye düşürüyordu. Çok uzakta bir motosiklet, öfkeli bir böcek gibi, sonra yine sessizlik.

Fabio geceye doğru baktı ve içini dolduran duyguyu betimlemeye çalıştı.

İyiymiş. Rahattı. Hoştu. Güzeldi. Memnundu. Hatta belki mutluydu da. Ya asıl büyük duygu? İnsanın uğruna her şeyi fırlatıp attığı, her şeyi olduğu gibi geride bıraktığı, baştan başladığı, bir başka insan olduğu o duygu?

Küçük bir esinti ayın yansıdığı ak kayın yapraklarında bir parıltı yarattı. Fabio üşüdü. Havlunun düğümünü çözdü ve omuzlarına aldı.

O büyük duygu yoktu. Ve Fabio ileride olabileceğinden de kuşkuluydu. Çünkü büyük duygu yavaş yavaş büyümezdi. Ansızın sükün ederdi, doğal bir afet gibi. Hiç de kişisel olmayan deneyimine göre. Kendisi yavaş yavaş büyüyen duygularda uzmandı. Ve bu alanda bile deneyimleri, Norina'yla geçirdiği dönemle sınırlıydı.

Can Dostu

55

Ortak bir dostlarının otuzuncu yaş gününde tanışmışlardı. Norina çok içmişti, Fabio onu evine bırakmış, Norina da, seni yukarıya bir kahve içmeye davet edersem bu fırsattan yararlanırsın? diye sormuştu, Fabio da evet yanıtını vermişti. Fabio bir defasında ilişkilerini Lucas'a "Uzatmalı bir one night stand" diye tanımlamıştı.

Yanıp tutuşmuyordu, yağmur altında gezinmeler, sinemalarda öpüşmeler, geceleri telefonla görüşmeler yoktu. Ama alışıldık olandan fazla bir şeyler de gerçekleşmişti. Buna dikkat etmişlerdi. Altı ay sonra Norina'nın yanma taşınmıştı. Kendisi röportaja ya da Norina film çekimine gittiğinde, onu özlemişti. Onu yeniden gördüğünde sevinmiş ve onu sevdiğini söylemişti. Ve ona sadık kalmıştı, itiraf etmediği tek bir olay dışında.

Elbette -son dönemde giderek daha sık- sormuştu kendisine, işte şimdi gerçekleşti mi, diye.

Birlikte yaşlanacağı kadını bulmuş muydu? Bir gecede zihnini ve gönlünü kaptırmanın nasıl bir şey olduğunu yaşamadan. Ve şimdi, belki de bunu yaşadktan sonra, kafasının ve yüreğinin yanı sıra, bu konudaki hafızasını da yitirmişti.

Fabio sigarasını söndürdü ve odaya girdi. Yazı masasının altında siyah bir storlu dolap vardı; bunun en üst çekmecesinde el bilgisayarı duruyordu. Not ve adres defteri olarak kullandığı küçük bir cep bilgisayarıydı bu. Her zamanki yerinde yoktu. Tüm mobilyaları aradı. Bütün eşyalar her zamanki yerlerinde duruyorlardı, el bilgisayarı yoktu.

Dizüstü bilgisayarını açtı ve çalıştırdı. Açılıştaki gong sesi, evin içinde olağanüstü yüksek çınladı. Fabio ayağa kalktı ve yatak odasına bir bakış attı. Marlen yine sere serpe uzanmıştı. Kollarını ve bacaklarını açmış, sırtüstü yatıyor ve düzenli nefes alıp

1) Ing.: tek gecelik ilişki, (e.n.)

56

Martin Suter

veriyordu. Fabio bir süre ona baktı, sonra örtüyü yeniden onun üzerine örttü.

Ekran aydınlanmıştı şimdi. Fabio bilgisayarın karşısına oturdu ve el bilgisayarı programını başlattı. Cep bilgisayarındaki randevuları, adresleri ve notları haftada iki kez -her pazar ve çarşamba günleri- dizüstü bilgisayarının sabit diskine geçirmeyi alışkanlık edinmişti. Bu yüzden, en son veri kaydının altı Haziran tarihli olmasına şaşırılmıştı. Buna bakılırsa, olaydan önceki iki hafta boyunca hiçbir şey yapmamıştı, dört güvenlik kaydı eksikti. Fabio bu bağlamda da değişmişti.

Belki yeni veriler yazı işlerindeki bilgisayardaydı. Ertesi sabah bu verileri aktarmaya karar verdi.

Dizüstü bilgisayarını kapattı ve çekmecesinden bir steno defteri aldı. Bu defterlerden her zaman yedekte bulundururdu. Steno yazısını bilmiyordu, ama bu defterler röportaj yaparken kullanışlı oluyordu.

Ertesi gün ne yapmak istediğini not etti:

Lucas'la buluş (8 Mayıs'tan bu yana neler oldu?)

Verileri ve eşyaları yazı işlerinden al

Marlen'e el bilgisayarı sor

Yatak odasına geri döndü. Marlen'in üstü hâlâ örtülüydü. Usulca ve dikkatlice, yatak

örtüsünün altına süzüldü. Gözlerini kapattı ve uyumaya çalıştı. Şimdi, Marlen'in artık derin ve düzenli nefes almadığı dikkatini çekti. Bir süre sonra da Marlen'in, usulca bacaklarının arasına sokulan elini hissetti.

Kahve kokusuyla uyandı. Gözlerini açtı ve Marlen'i gördü. Giyinmişti ve elinde bir tepsi vardı. "Kahvaltı yatakta," diye bildirdi.

Fabio yatakta doğruldu ve yastığı sırtının arkasına yerleştirdi. Tepside bir fincan sütlü kahve, ısıtılmış iki kruasan, tereya-

Can Dostu 57

ğı, bal, rafadan yumurta, tuz ve biber vardı. "Ya sen?" diye sordu Fabio.

"Ben kahvaltı ettim." Marlen yatağın kenanna oturdu. Öpücüğü diş macunu tadındaydı. "Bana el bilgisayarınla ilgili ne soracaksın?" Fabio'nun yazı masasının üstündeki notlarını okumuştı.

"Nerede olabileceğini biliyor musun? Çekmede yok."

"Belki de olay sırasında kaybolmuştur."

Fabio bir yudum kahve içti. Kahvenin kokusu tadından daha güzeldi. "O sırada yanımda olduğumu sanmıyorum. Cep telefonumu da burada bırakmıştım."

"Hayır, cep telefonun yanımdaydı. Hastanedeki eşyalarının arasındaydı. Buraya onu ben getirdim, şarjı bitmişti."

"Çağrı melodisini de sen mi değiştirdin?"

"Bolero mu? Hayır, onu seçen sendin." Marlen güldü. "Seksi buluyordun bu melodiyi."

Fabio inanmamışçasma kafasını salladı.

"Yalnızca ben aradığımda, Bolero çalıyor. Sen öyle programladın. Seni kızıştırdığını söylemiştin."

"Aman Tanrım!"

Marlen güldü, ona bir öpücük verdi ve ayağa kalktı. "Geç kalıyorum. İyi günler. Fizyoterapiyi unutma. Saat. onda."

Marlen odadan çıktı ve bir kez daha geri döndü. "Seni aranm."

"Hayır, en iyisi ben seni arayayım."

Kahvaltıdan sonra Norina'yi aradı. Üçüncü çaldırısından sonra onun sesini duydu. "Norina Kessler. Şu sırada dışarıdayım. Lütfen bir mesaj bırakınız ya da cep telefonumu arayınız."

Sonra cep telefonunun numarasını verdi.

"Norina?" dedi Fabio. "Evde misin? Evdeysen lütfen aç. Norina? Lütfen. Seninle konuşmalıyım." Bekledi, ama kadından ses çıkmadı.

5 S

Martin Suter

Cep telefonundan ulaşmayı denedi. "Norma Kessler," dedi kadının sesi, "mesajınızı bırakın, ben size önerim."

"Doğru değil," dedi Fabio, "dönmüyorsun. Ciao." Telefonu bıraktı ve kahvaltı bulaşğını yıkadı. Sonra yeniden Norina'mn cep telefonunu aradı.

"Özür dilerim," diye konuştu, sinyal sesinden sonra, "suçlayıcı bir tonda konuşmak istememiştim. Lütfen beni ara. Çok önemli. Lütfen."

Banyodan çıktığında, yeniden evden aramayı denedi. Yeniden telesekreter çıktı. Bu defa mesaj bırakmadı.

En hafif yazlık pantolonunu ve tanımadığı açık mavi bir keten gömleği giydi. Sonra steno defterini inceledi.

Lucas'la buluş (8 Mayıs'tan bu yana neler oldu?)

Verileri ve eşyaları yazı işlerinden al

Maden'e el bilgisayarını sor

Son notun üstünü çizdi. Altında Marlen'in elyazısıyla şunlar yazılıydı:

Saat 10'da fizyoterapi, Katja Schnell, Kaltbachweg 19.

Fabio, Lucas'm numarasını çevirdi. Tanımadığı bir ses, "Ber-lauer," deyince hemen kapatmak istedi.

"Ben Rossi. Lucas Jâger'le görüşmek istemiştim," dedi Fabio.

"O bugün evde çalışıyor."

Fabio ancak telefonu kapadıktan sonra fark etti, kendi halefiy-le konuştuğunu. Lucas'ı evden aradı. Telesekreteriyle karşılaştı. Cep telefonundan aradı. Sesli mesaj bırakma servisi devreye girdi.

Fabio dizüstü bilgisayarını sırtta taşınabilen çantasına yerleştirdi ve dışarı çıktı.

Katja Schnell henüz otuzunda bile değildi, en fazla bir altmış boyundaydı ve Meissner porselenleri gibi kırılğan görünüyordu.

Can Dostu

59

Ne var ki, on iki terapi odasından oluşan ve on dört kişinin çalıştığı üç katlı bir terapi merkezine hükmediyordu. Karşısında bokserle duran ve kendisinden iki kafa boyu uzun olan Fabio'yu tepeden tırnağa süzdü. "Spor yapıyor musunuz?"

Fabio kazadan önce birkaç meslektaşıyla (aralarında Lucas da vardı) haftada bir futbol oynamıştı, düzenli olarak yüzmüş ve hemen hemen her hava koşulunda işe bisikletle gitmişti. Terapiste bunları söyledi.

"Güzel, yeniden başlayın bunlara. Bisiklet dışında. Burada biraz denge sorununuz üzerinde çalışacağız. Biraz da gücünüz üzerinde. Bedeninizi hissetmelisiniz, hafıza için en iyisi budur." Kadın, askerlik yoklamasında görevli ufak tefek bir askeri doktor gibi Fabio'nun çevresinde dolaştı. Sonra yazı masasına gitti, çekmeceyi karıştırdı ve bir pamuk tamponla döndü.

"Kilonuz az; çok ve sağlıklı yemek yiyin. Kız arkadaşınıza da söyleyin, tırnaklarını kessin." Fabio'nun sırtındaki iki noktaya pamukla dokundu, dokunduğu yerler hemen yanmaya başladı.

Katja Schnell, bilgisayarının başına oturdu. "Giyinebilirsiniz."

Birkaç dakika sonra yazıcı çalışmaya başladı ve bir form ile bir randevu planı çıkardı.

"Haftanın her günü bir saat," diye emretti kadın, kağıtları bir dosyaya sokarken, "iki kez hareket, üç kez kuvvet çalışması. İlk randevu ertesi gün saat dokuzda. Spor ayakkabısı, spor pantolonu ya da eşofman, iki havlu, duş malzemesi. Tüm bunları futboldan biliyorsunuzdur."

Fabio tramvay durağına giderken Norina'yı aramaya çalıştı,

ama nafile. Lucas'a da ulaşamadı. Yazı işlerine gitmeye karar verdi.

Fabio'nun gelmesi öğleden sonrayı bulmuştu. Yazı masaları-

Martin Suter

nın çoğu boştu. Kısa süre öncesine kadar kendi çalışma yeri olan masada ise, ismiyle belleğini zorlamak istemediği halefi oturuyordu. Halefi ekrandan başını kısa bir süre çevirip şöyle bir baktı ve, "Merhaba, senin için ne yapabilirim?" dedi.

"Biraz ara verebilirseniz, verilerimi kopyalamak istiyorum." Fabio senli benli konuşmak niyetinde değildi.

Delikanlı kısa bir süre çekmeceyi karıştırdı ve bir CD çıkartarak Fabio'ya uzattı. "Çoktan yapıldı."

Fabio almak için teşebbüste bulunmadı. "Hangi verilere gerek duyduğumu nereden biliyorsunuz?"

"Lucas kopyalamıştı onları."

Fabio şimdi diski aldı ve kabını çıkardı. Lucas, suyla silinmeyen keçeli kalemle, temiz yazısıyla Fabio Rossi'ye özel yazmıştı diskin üzerine.

"Hepsi orada," diye mırıldandı halefi ve yeniden ekranına döndü.

"Buna kendim ikna olmayı tercih ederim."

"Lütfen." Yazmaya başladı.

Fabio'nun sabrı taşmak üzereydi. "Yani bilgisayarınıza bir bakmak istediğimi söylüyorum."

"Bunda size ait hiçbir şey yok artık. Hepsi silindi."

Fabio elini onun omzuna koydu. "İşte tam da buna kendim ikna olmak istiyorum. Hem de şimdi."

Halefi iç geçirdi ve belgesini kaydetti. Fabio'ya yerini verirken, "Seni hiçbir zaman fikirlerini çalmaya degecek kadar iyi bulmadım" diye homurdandı.

Fabio bunu duymazlıktan geldi. Ekranın başına oturdu. Eskiden Rossi yazan sabit disk ikonunun altında şimdi Berlauer yazıyordu. Fabio arama programına, o uğursuz yirmi bir Haziran tarihinden önce yaratılmış ya da değiştirilmiş belgeleri arama

komutu verdi. Arama sonucu iki yüz verinin üstündeydi. Belge isimlerini art arda inceledi. Berlauer haklıydı: Onun verilerinin tümü silinmişti.

"Ya çekmecenin içindekiler?" diye sordu Fabio. Berlauer, Lu-cas'ın yazı masasının altında duran karton bir kutuyu işaret etti. Bu kutunun üstüne de, itinayla Rossi'ye özel yazılmıştı. Fabio kutuyu masanın üstüne koydu ve içeri karıştırdı. Kutudakilerin çoğu, yılların akışı içinde çekmecede birikmiş olan ıvır zıvırdı. Fabio bir mayo, bir havlu, bir şehir planı, üzerinde Bitirilecek işler! yazan bir dosya, menteşe vidalarından biri eksik bir güneş gözlüğü, röportajların kaydedildiği birkaç kaset ve makinist hikayesinin yer aldığı bir SONNTAG-MORGEN nüshası aldı. Tüm bunları, kim bilir hangi nedenle kutunun içinde özenle katlanmış bir biçimde duran seçkin BOX! butiğinin poşetine doldurdu, bilgisayar çantasını omzuna astı ve uzaklaştı.

"Hey!" diye bağırdı ardından Berlauer. "Öteki pislikler ne olacak?"

"Sizin 'Fabio Rossi anı köşeniz' için."

Her zaman kullandığı bankamatige banka kartını soktu ve 110682 numarasını tuşladı. Cihaz tıngırdadı ve vızıldadı. Sonra ekranda bir yazı görüldü. Kartınıza el konuldu yazıyordu. Başka açıklama yoktu.

"Siktir!" diye bağırdı Fabio ve makineyi yumrukladı.

"Hey, hey," dedi arkasından bir ses. Fabio arkasına döndü. Ayçiçeği desenli kravat takmış bir adamın sesiydi bu. "Hesabınızda para yoksa, makine ne yapsın?"

Fabio yirmi dakikadır bankasının müşteri hizmetleri bölümünde bekliyordu. Bölümdeki iki bankodan, üzerinde Lea Mit-

rovic yazılı, krom kaplı levha bulunana kapalıydı. Diğer bankodaki kadın ise -levhanın üstünde Anna Gartmann yazıyordu-müşkülpesent bir yaşlı beyin, hesap açma formunu

doldurmasına yardımcı olmuştu. Sonra bir hanımı kasa dairesine götürmüş ve uzun bir süre ortalıkta görünmemişti. Şimdi sesini kısmış, savunmacı bir ses tonuyla telefon görüşmesi yapıyordu. Ahizeyi yerine koyduğunda neşesi daha da kaçmıştı.

"Banka kartıma el konuldu," diye başladı Fabio, olabildiğince soğukkanlılıkla, ve hesap numarasını söyledi.

"Kimliğiniz var mı?"

Fabio'nun yanında kimliği yoktu. "Ama Bayan Seiler beni tanır." Bankoları işaret etti.

"Bayan Seiler artık bizde çalışmıyor."

"Ah, bunu bilmiyordum, uzun süredir buraya gelmiyordum da," diye ekledi Fabio. Sonra vurgulayarak devam etti: "Normalde paramı bankamatiklerden çekerim."

"Kimlik görmem gerekiyor," diye yineledi Anna Gartmann ve bakışlarını can sıkıntısıyla bankolar arasında gezdirdi.

"Yanımda kimliğim yok diyorum size. Bay Wieland, Bay Wi-eland'ı arayın. Kendisi müşteri danışmanıdır."

Kadm iç çaktı. "Bay Wieland hafta sonuna kadar izinli," diyerek, Fabio'dan sonraki müşteriyle ilgilenmeye başladı.

Bu anda genç bir kadın bankonun ardında belirdi ve Lea Mit-rovic levhasının arkasına oturdu. Fabio'ya gülümsedi. "İyi günler, Bay Rossi, nasılsınız?"

"Sizi görünce iyi oldum," diye iç çaktı Fabio, rahatlamış bir halde. Bu kadının kim olduğuna dair hiçbir fikri yoktu.

Yarım saat sonra Fabio bankadan iki yeni bilgiyle ayrılıyordu: Geçmiş elli günden herhangi birinde şifresini değiştirmişti.

Can Dostu 63

Ve: Hesabında SONNTAG-MORGEN'in büyükçe bir havalesi sayesinde on bin franktan fazlası yatıyordu; gazetedeki hesabının kuşkulu bir biçimde kapatıldığını gösteren bu havale yirmi sekiz Haziran tarihliydi. Demek ki, Rufer, ilişkisinin resmi tarihten önce kesilmesi teklifinden yararlanmıştı, Fabio hastanede yatarken.

Kaldırım, öğle tatilinden işe dönen insanlarla doluydu. Fabio aralarından geçerek yürüdü. Bilgisayar çantasını omzuna asmıştı, sol elinde parlak BOX! yazılı poşeti taşıyordu, sağ eliyle de cep telefonunu kulağına bastırmıştı. "Ziyaretçisi varmış yokmuş umurumda değil, ben onun ziyaretine gittiğimde de telefonla konuşmuştu. Bağla beni, Sarah!"

Sarah Mathey, Rufer'in sekreteriydi. Altmışına merdiven dayamış şişman bir kadındı, meslek yaşamını burada geçirmiş ve sayısız yazı işleri müdürünün gelip gittiği, sayısız

gazetenin yayma başlayıp kapandığım görmüştü. "Mantıklı ol, Fabio, mümkün olsaydı bağlardım. Bırakmak istediğin bir mesaj var mı?"

"Evet," diyerek burnundan soludu Fabio, "elinde yazacak bir şeyin var mı?"

"Bir dakika - evet, yazıyorum."

"Göt herif. Kodlayayım mı?" Fabio konuşmayı bitirdi. Sa-rah'yı tanıdığı kadarıyla, mesajımı şefe iletmesi hiç de olasılık dışı değildi.

Adımlarım yavaşlatmadan, Lucas'ın numarasını tuşladı. Ne evinden ne de cep telefonundan yanıt veriyordu. Fabio bir taksi çevirdi ve bindi. "Bergplatz beş numara," dedi şoföre. Şoför, telsizinin konuşma mandalına bastı ve bildirdi: "Ombeş Bergplatz beşe gidiyo."

Bergplatz meydanı, üç caddenin ve iki tramvay hattının keşi-

64

Martin Suter

siminden oluşuyordu. İnsanın orada nasıl oturabileceğini Fabio bir türlü anlayabilmiş değildi. Ama Lucas, gürültünün kendisini rahatsız etmediğini iddia etmişti, üstelik bu fiyata başka nerde tavanı üç metre yüksekliğinde, parkeli bir ev bulunabilirdi?

Fabio'ya göre, bu iki sözde avantaj durumu daha da kötüleş-tiriyordu. Caddenin gürültüsü boş odalarda engelsizce çınlamakla kalmıyor, parkeler de gürültünün yankılanmasına yardımcı oluyordu. Lucas'ın üç odalı evi, kendi sesi dışındaki her gürültüyü çoğaltıyordu. Onun sesini ise tuhaf bir biçimde yutuyor gibiydi.

Fabio, L. Jâger'in zilini ikinci kez çaldı. Bu defa elini bir süre düğmede tuttu. Birkaç adım geri attı ve ikinci kata doğru baktı. Banyo ve mutfak dışındaki tüm odalar Bergplatz meydanına bakıyordu.

Hiçbir kırırtı yoktu. Tam zile yeniden basacakken, binanın kapısı açıldı. Birinci katta oturan yaşlı kadın dışarı çıktı. Fabio zaman zaman Lucas'a geldiği için bu kadını tanıyordu. Kadının, şimdi yaptığı gibi kırmızı bir ipe bağlayıp gezdirdiği şişman bir kedisi vardı. Hatta Fabio kedinin ismini bile biliyordu. Anımsaması da hiç zor olmadı, çünkü hayvanın adı Mussolini'ydi. "Akrabalığı yok," derdi sahibesi, bıyık altından gülererek.

"Aşırı sıcak," diye pofladı kadın, Fabio'yu içeri alırken.

"Aşırı sıcak," diyerek onayladı Fabio.

Lucas'ın daire kapısının yarısı, süslemen buzlu cam levhalardan oluşuyordu. Evde olsaydı

müzik seti çalışıyor olurdu. Lucas müziksiz tek satır bile yazamazdı. Yazı işlerinde, çalışma sırasında walkman'inin kulaklığı kafasında olurdu. Bir gözü ekranda, bir gözü de sesini duyamadığı telefonunun ışıklı düğmelerindeydi.

Ama evden merdiven sahanlığının sessizliğine müzik gelmiyordu. Sadece cadde gürültüsü.

Can Dostu

65

Fabio kapının camını tıklattı. Ses yok. Cep telefonunu aldı ve Lucas'ın numarasını çevirdi. Şimdi evin içinde telefon sesi çın çın çınladı. Telesekreter çıkana dek çaldırdı. "Sen buna evde çalışmak mı diyorsun?" diye mesaj bıraktı Fabio. Steno defterinden bir yaprak koparttı ve, 'Tabii, tabii, 'evde çalışıyorsun'. Lütfen ara. F.', yazdı.

Defteri tekrar cebine sokarken, gözü Marlen'in elyazısına takıldı. Ona telefon etmeye söz verdiğini şimdi anımsadı. Marlen'in numarasını tuşladı. Telesekreter çıktı. Mesaj bırakmadı.

Neri, tek vitrinli küçük bir dükkandı. Önünde meyve ve sebze dolu bir tezgah duruyor, kaldırıma fazla taşıdığı için de sık sık polislin uyarılarına maruz kalıyordu. Grazia Neri her defasında abartıyla özür diliyor ve âdet yerini bulsun diye birkaç sandığın ve kutunun yerini değiştiriyordu.

Vitrinin üstündeki tente hemen hemen her hava koşulunda indirilmiş olurdu. Rengi kırmızıydı, Lino Neri bu rengin meyve ve sebzelerin gönlünü okşadığını iddia ediyordu. Lino Neri yirmi iki yıl önce vefat ettiği halde, tentenin üstünde hâlâ dolgun yeşil harflerle "Pizzicheria Lino Neri" yazıyordu.

Dükkanın kapısının önünde üç basamak vardı. Kapının üstündeki emaye tabelada iki şarap şişesi resmedilmiş, "vini fini e comuni"1 yazılmıştı. Grazia, tabela için yapılan bazı teklifleri reddetmek zorunda kalmıştı. Bölgede çok sayıda grafiker ve dekoratör oturuyordu.

Dükkanında üç müşterilik yer vardı. Daha fazlası geldiğinde dışarıda beklemek zorundaydı. Jambon, mortadella, salam, peynir ve kahve kokuyordu; Grazia arka odada, Sicilya usulü eski püskü bir kahve makinesinde kahve pişiriyordu. Yıllardır gerek-

1) İt.: özel ve sofralık şaraplar, (e.n.)

66

siz bir kalça ameliyatı yüzünden topallıyor ve ayağını iyi basamı-yordu. Ama sesi hâlâ çok iyiydi. Cam tezgahın ardında oturur ve tezgahtar kıza emirler yağdırırdı. Ona asla nefes aldirmazdı.

Lino Neri ve Fabio'nun babası yaklaşık elli yıl önce Missione Cattolica Italiana'da1 tanışmışlardı. Fabio onu anımsıyordu, çünkü o sıralar, İtalya Hollanda'ya yenildiğinde, Lino kendisini şu sözlerle avutmuştu: "Dört yıl sonra biz dünya şampiyonu olacağız."

Lino Neri'nin kehaneti gerçekleştiğinde, kendisi öleli iki yıl olmuştu. Bir şarap toptancısının, mal teslimatı sırasında geri geri gelen kamyonunun altında ezilmişti.

Fabio ancak üç yıl önce, Norina'nın yanına taşındığında, Li-no'nun dul karısıyla yeniden görüşmeye başlamıştı. Neri, Norina'nın evinin tam karşısındaydı.

Grazia daha sabahın yedisinde açardı dükkanı. Müşteri geldiğinden değil -sekiz buçuktan önce dükkana kimse gelmezdi-, her sabah dörde doğru uyandığı ve bir daha uyuyamadığı için.

Fabio yazı işlerine giderken, Neri'de Grazia'nın siyah, tatlı kahvesinden içmeyi alışkanlık edinmişti. Merhum Lino Neri ile merhum Dario Rossi arasındaki dostluğa borçlu olduğu bir ayrıcalıktı bu.

Çoğu zaman kahvenin yanında bir dilim tost da olur, tostun içinde incecik bir dilim parma jambonu ya da iyice yumuşamış-sa bir dilim salam da bulunurdu. Tüm bunlar için, Neri'nin mal çeşitleri arasında bulunan hiçbir şeyi yaşamının herhangi bir anında başka bir yerde satın almama yönündeki telaffuz edilmemiş yükümlülük dışında, hiçbir karşılık ödemesi gerekmezdi. Bu yüzden Fabio evine gitmeden önce yabancı dükkanların poşetlerini çantasına boşaltmak zorunda kalıyordu.

1) İt.: İtalyan Katolik Misyonu, (ç.n.)

w

Fabio, Lucas'tan çıkınca doğrudan doğruya Norina'nın evine gitmişti. Kapıyı boş yere çalıp beklemiş ve sonra da Neri'ye gelmişti. Başka seçeneği yoktu, çünkü Grazia oturduğu yerden evin kapısını görebiliyordu.

Dükkana girdiğinde, Grazia ona gülümsedi. İyiye alamet değildi bu, çünkü Grazia Neri samimiyet açısından küstah bir kadındı. Yalnızca polislere ve sevmediği müşterilere gülümserdi.

Fabio da ona gülümsedi. Daha önce hiç görmediği genç bir tezgahtar kız, mahalleden yaşlı bir kadınla ilgileniyordu, italyanca konuşuyorlardı. Normal zamanlarda sıra kendisine gelinceye kadar Grazia onunla iki çift laf ederdi. Oysa bu defa, çekmecedan bir bilgisayar çıktısı almış ve büyük bir dikkatle incelemeye başlamıştı. Tezgahtar kız müşteri kadınla birlikte dükkanın önündeki tezgaha gittiğinde, Fabio, "Nasılsın?" diye sordu.

"Kötüyüm, kimi ilgilendirir?"

"Beni."

"Ne zamandan beri?"

"Neler oluyor, Grazia?"

"Sen çok iyi biliyorsun."

"Hayır. Son elli gün hakkında hiçbir şey anımsamıyorum."

"Ne kadar pratik."

"Pratik değil, inan bana. Adamı çıldırtıyor."

Grazia omuz silkti ve yeniden bilançolarını incelemeye koyuldu.

"Norina nasıl?"

"Kendisine sor."

"Benimle konuşmuyor."

"Bravo."

Tezgahtar kız müşteriyle birlikte dükkana döndü. Fabio, kızın malları paketleyip tutarı hesaplamasını bekledi.

68

Martin Suter

Caddenin karşı tarafında, son üç yıldır kendi evi de olan evin girişini görüyordu.

Batteriestrasse 38. Meşe ağacından, ağır bir kapı, üzerinde küçük, sarı camlı bir pencere, pencerenin önünde dökme demirden bir parmaklık. Kaldırırma bakan çit, uzun süre önce yapılan son arazi düzenlemesinde kaldırılmıştı. Bu vesileyle ön bahçeye çimento levhalar döşenmiş ve girişin yanına süt ve mektup kutuları içeren alüminyum bir dolap yerleştirilmişti.

Norina'nın evi dördüncü kattaydı. Üç odası vardı, bunlardan ikisi, devasa bir yabankestanesi ağacının bulunduğu arka avluya bakıyordu. Mutfak, banyo ve üçüncü oda Batteriestrasse'yi görüyordu; gece pek trafik olmayan, tek yönlü bir caddeydi burası. Evin en güzel yanı, çatıdaki terasıydı. Eskiden çamaşır asmak için kullanılıyordu. Şimdi parmaklıklardan süs asmaları sarkıyordu, ve ılık yaz gecelerinde çamaşır iplerinin üzerinde rengarenk ampuller yanıyordu. Teras tüm kiracılara açıktı; ama anlaşılmasın nedenlerden ötürü, Norina'nın evinden terasa çıkan özel bir ahşap merdiven vardı. Bu yüzden terasın hemen hemen tek kullanıcıları Norina ve Fabio'ydu. Bir de üçüncü katta oturan Hans Bauer çıkıyordu terasa, ama yalnızca orada kenevir bitkisi yetiştirmek için.

Fabio, Norina'yla tanıştığı sıralarda, mobilyalı bir stüdyo dairede oturuyordu. Bu yaşam tarzı, o sıralar kendisi hakkındaki tasarımına uygun düşüyordu: yirmili yaşların sonunda, hareketli, bağımsız bekar erkek. O sıralar geçimini büyük bir günlük gazeteye röportajlar yaparak sağlıyordu, ve bu gazete için İtalya muhabiri olarak birkaç yıllığına Roma'ya gitme olasılığı bulunuyordu. Sonra araya SONNTAG-MORGEN'm teklifi ve Norina girdi. Doğruyu söylüyorsa, bu sıralamayla.

Hemen hemen altı ay boyunca, stüdyosunu sadece dişlerini fırçalamak amacıyla kullanmış, sonunda Norina, stüdyoya verdi-

Can Dostu

69

ği kiranın bir bölümüyle kendi evinin kirasına katkıda bulunacak olursa, diş fırçasının da bu eve taşınabileceğini söylemişti.

Fabio, şimdi elinde iki poşetle dükkandan çıkan müşteriye yol verdi. Yeniden Batteriestrasse 38 numaralı binanın girişine baktığında, kapının açık olduğunu gördü. Kapının önünde Norina duruyordu.

Norina'nın görüntüsü değişmişti. Siyah saçlarını kısa kestirmiş, etek ve ince askılı bluz giymişti.

Fabio tam dükkanın kapısına gelmişti ki, Grazia arkasından ıslık çaldı. "Fabio, bekle!"

Fabio önce Grazia'ya, sonra Norina'ya baktı. Şimdi evden birisi daha çıkmıştı. Bir adam. Fabio dükkanın kapısını çekti ve dönüp baktı.

Lucas.

Norina birkaç adım atmıştı. Lucas ona yetişti ve kolunu omzuna attı.

6

Lucas. Oberlânder Boten gazetesinin kokuşmuş ortamından kurtardığı Lucas. Rufer'e övdüğü. Ona şaklaban gazeteci diye pazarladığı. Kapıdan kovulsa bacadan giren bir araştırmacı diye. Taze haberin kokusunu almakta şaşmayan adam olarak pazarladığı Lucas.

. Lucas. Taşra gazeteciliğinin tozlu ortamından çekip aldığı adam. Lucas, aile dostu. Sofradaki üçüncü kişi. Hiçbir zaman rahatsızlık verdiğini hissetmeyen.

Lucas, güvendiği adam. Yerleşiyor. Geride bıraktığı kadını avutuyor. Fabio'yu hastanede ziyaret ediyor. Onunla birlikte yemek yiyor ve hiçbir şey söylemiyor. Gözünün içine bakıp da, şunu da unutmadan söyleyeyim - eski karınla şimdi ben düzüşü-yorum, demiyor.

"Ne zamandan beri böyle bu?"

Grazia sandalyesine dayanarak kalktı ve satış tezgahının arkasından çıktı. "Henüz uzun ömürlü değil ve umarım uzun ömürlü olur." Yayvan eliyle Fabio'yu tehdit etti. "Yazık, ikisini de rahat bırakmıyorsun!"

Fabio dışarı çıktı.

"İşittin mi?" diye bağırdı Grazia onun arkasından. Sonra tezgahtar kıza döndü. "Uomini,"1 diyerek burnundan soludu.

1) İt.-, erkekler, (e.n.)

Can Dostu

71

* * *

Fabio dizüstü bilgisayarının karşısında oturuyordu. Lucas'm verileri yedeklediği CD'yi yerleştirmiş, karşılaştırma yapıyordu. Dosyalar ve belgeler, esas olarak sabit diskindekilerle örtüşü-yordu. Bu duruma şaşırmadı, çünkü verilerini düzenli olarak denkleştirirdi.

Dikkatini ekrana yoğunlaştırmaya çalıştı. Ama gözünün önünde hep Lucas'la Norina'mn görüntüsü canlanıyordu. Adamın kolunu kadının omzuna atışmdaki ve Norina'mn buna tepki

vermeyişindeki doğallık. Eski, birbirine alışmış bir çift gibi. ikisinin telesekreterine de birer mesaj bırakmıştı. Norina'ya: "Seni Lucas'la gördüm. Şimdi anlıyorum." Lucas'a: "Hayvan herif!"

Evin için boğucu sıcaklıktaydı. Balkon kapısı açıktı, güneş, güneşlikten işiyordu. Oyun alanından çocuk bapnşları geliyordu. Bugün oraya bir şişme havuz yerleşirmişlerdi.

Fabio elektronik ajandasındaki son değiştirme tarihine baktı. CD üzerindeki veri de 5 Haziran tarihini taşıyordu. Kazadan iki haftayı aşkın bir süre daha öncesi.

21 Haziran'da, hastaneye getirildiği günde, hiçbir bilgi girilmemişti. Bu tarihten önceki günler de, tuhaf bir biçimde boşular. Pazartesi akşam beşteki alışıldık futbol antrenmanları; iki kere M ile sinema; yazı işlerinde birkaç toplantı tarihi. 21 ve 28 Mayıs'ta, ikisi de pazartesi, ikisi de saat yarımında, Fredi ve Bertini yazılıydı.

Bertini, kentin en pahalı İtalyan restoranıydı; Fabio oraya ancak çok özel durumlarda gidebilirdi. Fredi diye birini tanıımıyordu. Eski okul arkadaşı Fredi Keller dışında. O da söz konusu olamazdı. Yolları, yaklaşık on yedi yaşlarındayken ayrılmıştı. Fredi liseyi bırakmıştı; para kazanılabilecek bir mesleğe başla-

71

Martin Suter

mak için öğrenim görmenin dolambaçlı bir yol olduğu düşüncesine varmıştı. Para kazanmayı meslek haline getirmek daha etkiliydi. O zamandan beri de bunu yapıyordu. Fabio'nun kulağına geldiği kadarıyla, bir hayli de başarılı olmuştu. Fredi'yi yaklaşık on yıldır hiç görmemişti. Farklı dünyaların insanlarıydılar.

Fredi Kellerle iki kere yemekte buluşmuş olmasına hiç ihtimal veremiyordu. Kendisini düşündüren tek şey, seçilen restorandı. Bertini, Fredi'nin çizgisine uyuyordu.

Telefon çaldı. Fabio, arananın kendisi olabileceğini akıl edinceye kadar, telefonu çaldırttı. Marlen'in evinde bu kadar yabancı hissediyordu kendini. Sonunda ahizeyi kaldırıp da konuştuğunda -"Alo?" demenin en tarafsız tarz olduğunu düşünmüştü-, karşıındaki öyle şaşırmıştı ki, bir an dilini yutacak gibi olmuştu. "Bay Rossi?" diye sordu sonunda.

"Evet."

"Şehir polisinden arıyorum. Ben polis memuru Tanner. Nasılsınız?"

"Şehir polisini neden ilgilendiriyor ki bu?"

"Sizin vakanızı ben araştırıyorum."

"Ha öyle mi. Bir şeyler bulabildiniz mi bari?"

"İfadenizi almam gerekiyor. Doktor Berthod, artık ifadesi alınabilir durumda olduğunuzu söyledi. Doğru mu?"

"Size yardımcı olabilir miyim, bilmiyorum. Hiçbir şey anımsamıyorum."

"Bu da bir ifadedir. Yarın vaktiniz var mı? Bu ifade dosyada bulunsun isterim."

Yarın vakti var mıydı? Fabio bunu bilmiyordu. "Bilmiyorum," dedi Fabio.

"Yarın vaktiniz olup olmadığını mı?"

"Ajandamı kaybettim. Sizi sonra arayabilir miyim?"

Can Dostu

73

Polis memuru bir numara verdi. Fabio numarayı steno defterine yazdı.

Telefonu kapattı ve yeniden ajandasındaki kayıtlara yoğunlaştı. Gizemli Fredi dışında, yakın geçmişini yeniden kurması için pek ipucu yoktu. Belki de e-posta kutusu daha cömert çıkardı.

En son gelen elektronik posta, 10 Haziran tarihliydi. Konu "antrenman"di, gönderen lucjaeg@roam.com'du ve şunları yazmıştı: Antrenman için beni affet, bir gün daha kalıyorum. Sevgilerimle, Lucas.

Sevgilerimle, Lucas!

Bu postadan önce birkaç reklam, bir kitabevinin sipariş onayı, bir elektronik kartpostal ve birkaç tane gazete içi yazı işleri iletisi vardı. Bunların en eskisi 31 Mayıs tarihliydi. Bu durum mantıklıydı, çünkü Fabio her ayın sonunda mesajlarını silerdi.

Buna karşılık, en son gelen postanın tarihi tuhaftı. Fabio özellikle sık mesaj yazan birisi değildi, ama on gün boyunca hiçbir mesaj almamış olması imkansızdı. Gönderilen mesajlar dosyasını açtı. En yenisi yine 10 Haziran tarihliydi ve lucjaeg@ro-am.com adresine gitmişti. Mesaj şöyleydi: Senin tekniğinde her türlü antrenmana ihtiyacın var. Sevgilerimle, Fabio.

Sevgilerimle, Fabio!

Bunun tek açıklaması, 10 Haziran'dan bu yana elektronik postalarını indirmemiş olmasıydı. Gerçi böyle bir şey olasılık dışıydı, ama bu haftalarda olasılık dışı başka şeyler de yapmıştı.

Kabloyu telefondan çektii, dizüstü bilgisayarına bağladı ve internet programını çalıştırdı.

Kısa süren arama sesi dizisi, cızırtılar, hışırtılar ve bağlantının kurulduğu anlamına gelen ani bir sessizlik. Bilgisayar, saniyede kırk sekiz bin bitle bağlantı kurulduğunu ve bağlantı şifresinin kontrol edildiğini bildirdi.

74

Martin Suter

"Bağlantı başarısızlıkla sonuçlandı" yazısı çıktı ansızın ekranda. Fabio yeniden denedi. Sonuç aynıydı.

Bağlantı üçüncü kez de kurulamayınca, durumu anladı: Yayınevinin servis sağlayıcısına girişi engellenmişti. şifresi artık geçerli değildi. Yaşamının en belirleyici haftalarına açılan bu yol da kapanmıştı.

Fabio bilgisayarı kapattı ve sigara aradı. Mutfaktaki dolapta, minibar işlevi gören bölmede bir paket sigara buldu. Bir şişe Campari, cin, viski ve kiraz brendisi. İçinden Campari içmek geçti, ama sigarayla yetindi. Balkonda oturdu ve hiçbir şey dü-şünmemeye çalıştı. Ancak, havuzdaki çocukların gürültüsü sinirlerini germişti. Odaya geri döndü ve balkon kapısını kapattı.

Duş aldı ve banyo havlusunu kurulanmadan beline sardı. Teninin üstündeki bu ıslaklık biraz serinlemesini sağladı.

Kapı kilidinde anahtar döndü. Marlen eve girdi. "Off, ne gündü!" diye inledi.

Fabio sesini çıkartmadı. Ayağa kalktı, Marlen'in çantasını elinden aldı, onu kanepeye götürdü ve elbisesini kaldırdı.

"Neydi bu?" diye sordu Marlen.

"Seks." Fabio bu sırada pantolonunu giyiyordu. Marlen kanepede oturmuştu, bacaklarını kendine çekmiş, kollarını dizinin üstünde kenetlemiş, başını sağ omzuna yaslamıştı. Elbisesi hâlâ üstündeydi.

"Bir şey mi oldu?"

Fabio başını iki yana salladı. Ama daha sonra, yeniden duş alıp balkonda büyük bir kase salata, ekmek ve pişmiş jambonun karşısında oturduklarında, Fabio sordu: "Norina ve Lucas hikayesini biliyor muydun?"

Marlen başını öne doğru salladı.

"Neden bana söylemedin?"

"Sana söylemek, Lucas'a düşerdi."

"Bunu yapamayacak kadar korkaktı," dedi Fabio, aşağılırcasına.

"Onun için de o kadar kolay değil. Kendini onun yerine koy."

"Kendimi onun yerine koyamam. Arkadaşlarımdan kadınları benim için tabudur."

Marlen elini Fabio'nun koluna koydu. "Norina artık senin kadının değil." "

Fabio kolunu çekti. "Eski kadınlar da tabudur." Sesini çıkarmadan salatasını karıştırdı.

"Biraz jambon ye. Senin için aldım. Kilo almalısın." Fabio ayağa kalkıp bağırılmaya başladı: "Ben o lanet olası pişmiş jambonu yemem! Hayatımda ağızma pişmiş jambon koymadım!"

Marlen sofradan kalktı, yatak odasına koştu ve kapıyı arkasından kilitleti. Fabio onun hıçkırıldığını duyuyordu. Evden dışarı fırlarken, kapıyı arkasından çarptı.

Amselweg alacakaranlıktaydı. Hava biraz serinlemişti. İki erkek çocuk, bir garaj kapısını kale yapmış, şut çekiyordu. Yakınlarda birkaç kız çocuğu hulahup çeviriyordu. Bahçelerde çim sulama makinelerinin tıslamaları duyuluyordu. Kimbilir nerden, odun kömürü tutuşturucuların kokusu geliyordu.

Fabio yumruklarını pantolonunun ceplerine sokmuştu ve bakışlarını tenis ayakkabılarına sabitlemişti. Şimdiden üzölmeye başlamıştı. Her zaman fevri davranırdı. İtalyan ve kızıl saçlı, derdi annesi, bunlardan kuzu çıkmaz.

Marlen haksız değildi. Saati elli gün boyunca durmamış biri için bu durum kesinlikle kolay sayılmazdı. Ama insan karşısındakine biraz anlayış göstermeliydi: En zor durumda olan, Fabio'ydu.

Bir garaj girişinin önünde, küçük bir mayo giymiş zayıf bir

Martin Suter

adam mavi bir Toyota'yı hortumla yıkıyordu. "İyi akşamlar," dedi adam üstüne basa basa, Fabio önünden geçerken. "İyi akşamlar," diye homurdandı Fabio.

Demek bu hallere düşmüştü: İnsanların akşamları arabalarını yıkadıkları bir caddede oturuyordu.

Dürüst olması gerekirse, arkadaşlarının kadınlarıyla ilgili mesele pek doğru sayılmazdı. Çok uzun süre önce de olsa, bunun mutlak tabu oluşturmadığı durumlar da yaşamıştı.

Eve döndüğünde, Marlen bulaşık yıkıyordu. Fabio bezi alıp bulaşıkları kuruladı. "Üzgünüm," dedi.

"Ben de."

Kollarını birbirlerine doladılar ve bir süre öyle kaldılar. Fa-bio'nun elinde ıslak kurulama bezi, Marlen'in ellerinde köpük dolu bulaşık eldivenleri.

Daha sonra, yine balkonda, mumsuz, yalnızca dolunayın ve sigaralarının ışığı altında, Fabio sordu: "Ben biliyor muydum?"

"Norina ve Lucas'ı mı?"

Fabio başını salladı.

Marlen omuz silkti. "Benimle Norina hakkında hiç konuşmadın."

Bir kadın sesi bağırdı: "E-li-a! Va-ne-ssa!"

"Günce tutuyor musun?"

"Yalnızca bir ajanda." Marlen gülümsedi. "Ama son haftaları çok iyi anımsıyorum."

"Elli günde neler olup bittiğini öğrenmem gerek. Bana yardım edebilir misin?"

"Elbette. Seve seve, seve seve."

Ses yeniden bağırdı: "E-li-a! Va-ne-ssa!" Bu defa biraz sabırsızdı.

7

Polis memuru Tanner'in her şeyi büyüktü: elleri, ayakkabıları, bedeni, kafası, burnu, ağzı, hatta saç kesimi. Fabio'nun elini, utangaç iri adamların dikkatiyle sıktı ve ona küçük yazı

masasının yanındaki sandalyeyi gösterdi.

Fabio, her insan topluluğunda en azından bir kafa boyu yüksekte olmanın, bir polis memuru için handikap oluşturup oluşturmadığını sordu kendi kendine. Üstelik, polis memuru Tanner'in tiki de vardı. Sağ gözünü kırptıyordu. Fabio önceleri, korku salan görüntülere sahip kişilerin -Aziz Nikolaus ya da Haydut Hayta-zot1- bu göz kırpmalarla küçük çocukların korkmamasını sağladıklarını düşünürdü. Belki bir zamanlar böyleydi de. Ama bu arada göz kırpma, bağımsızlığını ilan etmişti. Polis memuru bir suçluyu korkutmak istediği zaman da göz kırptıyordu herhalde.

Belli ki polis memuru Tanner, masa başı işlere mahkumdu. Fabio, tehlikeli suçluların, göz kırpan bir dev tarafından takip edilebileceğini tasavvur edemiyordu.

"Nasılsınız, Bay Rossi?" diye sordu polis memuru. Onu gerçekten ilgilendiriyormuş gibiydi sesi. Yine de Fabio her zamankinden daha ayrıntılı bilgi verdi.

"Sağ elmacık kemiğinden sağ üst çenenin dişlerine kadar hiçbir şey hissetmiyorum, hafızam mayısın sekizinde bitiyor ve an-

1) Ünlü Alman çocuk kitapları yazar Otfried Preussler'in yarattığı bir karakter, (e.n.)

78

Martin Suter

cak hastanedeki beşinci günümde yeniden başlıyor. Ama sanırım, hafıza boşluğu olan insanlarla mesleğinizde sık sık karşılaşıyorsunuzdur."

Tanner işte buna güldü. "Evet, evet, oluyor böyle şeyler. Olayı mizahi yönden ele almanıza sevindim." Evrakları karıştırdı ve resmileşti. "Yirmi bir Haziran saat on altı on ikide, Wiesenhalde son durağında, bir polis devriyesi tarafından alındınız. Başınızdan yaralanmıştınız ve bilincinizi yitirmiştiniz. Yaşlı bir çift sizinle ilgilenmiş ve polis devriyesine haber vermişti. Şimdi size sırf protokol icabı soruyorum: Olayı anımsıyor musunuz?" "Hayır," diye yanıtladı Fabio.

Polis memuru, bilgisayarının klavyesini, kullanmadığı zamanlarda yer darlığı nedeniyle koyduğu ekranın üstünden aldı. İri parmaklarının ikisiyle küçük tuşlara bastı. Herhalde, Olayı anmsayamıyor, yazmıştı.

İfadenin alınması yaklaşık bir saat sürdü ve polis memuru Tanner'den çok Fabio'nun bilgilenmesine yaradı. Polisi çağıran evli çiftin ve devriyedeki iki polisin adlarını öğrendi. Polisin bir gasp ihtimali üzerinde durduğunu, gaspçının ya da gaspçuların işlerini tam bitiremediklerini varsaydığını öğrendi; çünkü Fabio'nun parası, değerli eşyaları, kimliği ve cep telefonu hâlâ yanındaydı. Ve polisin hâlâ tanıklar aradığını öğrendi.

Buna karşılık polis memuru Tanner, Fabio'nun Wiesenhalde son durağında ne aradığını bile öğrenememişti. "Bu bölgede," diye ifade verdi Fabio, "bir defasında, okulla bir orman eğitim patikası gezisine gelmiştik. Dördüncü sınıftayken."

Fabio ifadesini imzaladı ve aklına bir şey gelirse bildireceğine dair söz verdi. Polis memuru Tanner de yeni bir şey öğrenirse bildireceği sözünü verdi. Polislerin ve mağdurların birbirlerine yüzyıllardır verdikleri iki söz.

Can Dostu

79

* # *

Fabio kırtasiyeciden, sayılara göre bölümlendirilmiş küçük bir klasör aldı. Her sayı, unuttuğu bir gün içindi. Her sayının arkasına boş bir sayfa yerleştirdi. Son sayfadan sonra bir yığın yedek sayfa duruyordu; bir sayfaya sığmayacak kadar çok şey keşfedeceği günler için. Hatta kırtasiyeci kadını, depoda bu yıla ait başka cep ajandası kalıp kalmadığına baktırdı.

Bir cadde kafesinde, steno defterindeki tarihleri ajandaya geçirdi. Bu sırada, yarım saat önce Dr. Vogel'da olması gerektiğini fark etti. Oturduğu masadan Dr. Vogel'ı aradı. Muayenehane çalışanı telefonu bağladığında, Vogel konuşmaya, "Hafıza idmanınızı unuttuğunuzu söyleyin yeter," sözleriyle başladı.

Fabio, Dr. Vogel'm mizah anlayışına alışmak istediğinden emin değildi.

Hafıza idmanı yerine markete gitti. Marlen'e, bir şeyler pişirme sözü vermişti. Tezgahların yarısı boşalmıştı, ama aradığı şeyi yine de bulabildi: bir kilo olgun Sicilya domatesi ve bir demet fesleğen. Market sahibi kadın para üstünü tezgahın üzerinden ona tam uzatıyordu ki, cep telefonu bipledi. Fabio parayı cebine koydu, alışveriş torbasını yere bıraktı ve telefona cevap verdi: "Alo?"

Öteki tarafta bir an sessizlik olmuştu. Sonra bir ses, "Benim, Lucas," dedi. "Sanırım seninle konuşmalıyız."

"Ben sanmıyorum," diye yanıtladı Fabio ve görüşmeyi sonlandırdı.

Suyu kaynattı, domatesleri içine attı, sonra yeniden dışan aldı, kabuklarını soydu, büyük küpler halinde doğradı ve bir cam kaseye boşalttı. Üzerlerine tuz ve biber ekti, fesleğen yapraklarını yıkayıp doğradı, domateslerin üzerine serpti, biraz zeytinyağı da ek-

Martin Suter

ledi, hepsini karıştırdı ve kaseyi buzdolabına koydu.

Soğuk domates soslu spagetti, Norina'nın en sevdiğı yemeklerden biriydi. Sıcak akşamlarda, çatıdaki terasta çoğı kez yedikleri bir yaz yemeğıydi.

Görüntü hiç aklından çıkmıyordu: kapıdan çıkışı. Tedirgin ama yine de hedefe kilitlenmiş. Kısa saçları. Eteğı. İnce askılı bluzu. Ne kadar da değışmişti. Ve ne kadar güzeldi.

Marlen'in yediğı, soğuk domates soslu ilk spagettiydi bu. Heyecanlanmıştı. Ama Fabio, onun tadını beğenmediğı duygusundan kurtulamadı. Erkenden yediler ve Fabio'nun yakın geçmişini yeniden kurmaya koyuldular.

"Yirmi üç Mayıs'ta, saat onda, birbirimizi ilk kez gördük. Sen LEMIEUX'nun Hotel Au Lac'ta basma verdiğı kahvaltıya gelmiştin."

Olaydan geriye doğıru gidildiğinde, 23 Mayıs, hafıza kaybının otuzuncu günüydü.

Fabio, klasöründeki otuz sayılı sayfayı açtı ve notlar almaya başladı.

LEMIEUX, dengeleme maddeleriyle zenginleştirilmiş Bifidus içeceğı BIFIB'i tanıtmak için basına bir kahvaltı veriyor. Ben bu kahvaltıya SONNTAG-MORGEN adına katılıyorum (?).

"Aslında, tüketim ürünlerinin tanıtım toplantıları benim yetki alanıma girmiyor."

"Sen geldiğinde, ben de şaşırmıştım."

"Senin bu toplantıdaki görevin neydi?"

"Basın dosyasını ben hazırladım, davetiyeleri gönderdim, toplantıyı organize ettim, gazetecilerle ilgilendim."

"Basın metinlerini sen mi yazıyorsun?"

Can Dostu

"Bu aptal basın metinlerini ben yazıyorum, doğru."

Marlen toplantıyı organize ediyor, davetiyeleri gönderiyor ve bu aptal basın metinlerini yazıyor.

"Bunun için nasıl bir eğitim gerekiyor?"

"Dalga mı geçiyorsun?"

"Hayır, ciddiym. Beni ilgilendiriyor."

"Duruma göre değişir. Ben gazetecilik yapmıştım."

"Nerede?"

"Oberlânder Boten'da."

Marlen başlangıçta gazeteciydi. Oberlânder Boten'da.

Fabio şaşakaldı. "Lucas da orada çalışmıştı."

"Biliyorum. Ben orada staja başladıktan kısa bir süre sonra ayrıldı."

"Lucas'ı daha önceden tanıdığını hiç bilmiyordum."

Marlen, Lucas'ı o dönemden tanıyordu (1).

"Bağlantınız var mıydı?"

"Elbette, benim işim gazetecilerle bağlantı kurmak. Davetiyeyi ona da gönderdim."

"Davetiyeyi ona gönderdin, ve ben geldim, öyle mi?"

"Dedim ya, sen gelince şaşırılmıştım."

Davetiyeyi Lucas'a göndermişti, ama ben gelmiştim.

"Nedenine dair bir fikrin var mı?"

"Ürünle ilgilendiğini söylemiştin."

"Sütlü bir içecek mi?"

"Buğday Meriyle zenginleştirilmiş Bifidus içeceğiyle. Bifi-dus'taki probiyotik mikroorganizmalar hazmı kolaylaştırır, doğal savunma mekanizmasını güçlendirir, kalsiyum alma kapasitesini artırır ve iyot içerdikleri için, tiroit bezlerinin çalışmasını düzene sokar. Buğday lifleri dengeleme maddesi sağlarlar. Functional food 1

1) Ing.: işlevsel besin, (e.n.)

Martin Suter

deniyor buna."

Buğday lifli bir Bifidus içeceğiyle ilgilendiğim için?

"Sen anlatıp durdukça, bu yüzden gelmiş olduğumu daha da az anlıyorum."

Marlen gülümsedi. "Belki de bir bahaneydi bu."

"Asıl neden neydi peki?"

Marlen gülümsedi.

"Sen miydin yani? Seni tanı mıyordum bile."

"Ama Lucas tanıyordu."

"Yani, Lucas bana senden övgüyle söz etti, ben de hemen Bi-fidusün basın kahvaltısına koşturdum mu demek istiyorsun? Ah Marlen, insan on altısını geçtikten sonra, artık bu işler böyle yürümez."

Yoksa Lucas mı böyle ayarlamıştı?

"Yine de, aynı akşam beni Republique'e davet ettin."

"Teklif benden mi geldi?"

"Yemeğe gitme teklifi mi? Elbette!"

"Republique'e gitme teklifi demek istemiştim."

"Tabii ki senden geldi."

Akşam onunla Republique'e gittik (!).

"Oradan da bana geldik."

Sonra ona gittik (!).

O günlerin Fabio'su hakkında elde ettiği görüntü çok şaşırtıcıydı: Ertesi gün öğlen yemeği

için sözleşmişlerdi. Marlen'in çalıştığı yerin yakınındaki bir vejetaryen lokantası olan Greenho-use'ta. Akşam da Marlen yemek yapmıştı. Yani daha önceden bunu planlamıştı. Tesadüfen olmamıştı. Doğrudan doğruya yatağa girmişlerdi.

Ertesi gün cumaya denk geliyordu, sinemaya gitmek üzere

Can Dostu

83

sözleşmişlerdi. (Fabio'nun ajandasındaki az sayıda notta biriyle örtüyordu bu durum.) Marlen'in o akşam daha uzun süre çalışması gerekiyordu, bu yüzden doğrudan sinemanın önünde buluşmak üzere randevulaşmışlardı. Biletleri Fabio almıştı. Biletler Marlen'in ajandasında duruyordu - kullanılmamışlardı.

"O akşam, neden gece hiç kalmıyorsun, diye sormuştum sana."

"Eeee?"

"Ertesi gün, birkaç eşyayı koyduğun bir çantayla geldin."

Hafta sonunu yatakta geçirmişlerdi. Pazartesi günü Fabio erkenden işe gitmişti. Öğleden sonra futbol antrenmanını asmıştı. Yine Republique'te yemek yemiş ve ardından Marlen'e gitmişlerdi.

"Norina hakkında tek söz etmedik mi?"

"Hayır, asla. Benim yanımda onun adını ilk kez hastanedeyken andın."

"Benim sabit bir ilişkimin olduğunu tahmin etmedin mi?"

"Ancak çantanı yanında götürdüğün zaman."

"Ne zamandı bu?"

Marlen ajandasına baktı. "Salı günü. Senin için Doktor Markla bir görüşme ayarlamıştım, bizim şef gıda mühendisimizle."

"Görüşmenin konusu neydi?"

"Gıda maddeleri. Doktor Mark sana bizim ürün yelpazemiz hakkında her şeyi söyleyebilir. Bugünküleri ve gelecektekileri."

"Benim ajandamda bu konuda bir kayıt yok."

"Salı günü, saat dokuzda. Benimle birlikte büroya geldin. Eşyalarını topladım ve çantamı yanında aldın. Akşam için randevu-laşmıştık. Ama sen iptal ettin."

"Gerekçem neydi?"

"İşin vardı. Ertesi gün de. Ondan sonraki gün de. Sonra düşündüm ki, bu iş bitti."

"Ama bitmemişti."

84

Martin Suter

"Bitmemişti. Ama başka türlüydü. Ben senin gizli ilişkindim."

"Ben mi söyledim bunu?"

"Buna gerek yoktu. Artık çok ender buluşuyorduk. Hiç yatıya kalmamıştın. Asla senin meslektaşlarının ve dostlarının gittiği lokantalara gitmiyorduk. Fredi dışında, elbette."

"Fred mi?"

Marlen güldü. "Aslında Fredi'yi anımsaman gerekir. Onunla sekiz Mayıs'tan çok önce tanışıyordun. Fredi Keller."

"Fred Kellerle yıllardır görüşmüyorum."

"Seninle tanıştığımda, en sıkı dostlarından biriydi."

Fabio yaklaşık bir saat sonra, klasörünü kapattı ve storlu dolabın çekmecesine özenle yerleştirdi. Yanıtlardan çok sorular bulmuştu.

O ilk gecelerin Fabio'suna hiç olmazsa bedensel olarak yakınlaşma çabalarına son verdiklerinde, şafak sökmeye başlamıştı.

Ertesi gün Fabio bisikletini yeraltı garajından çıkardı. Geçen yaz İngiliz malı melez bir bisiklet almıştı; mountain bike ile city bike'mı çok şık bir karışımıydı. Kadrosu gümüş renkli alüminyumdandı, gidonu ve selesi hidrolik yaylıydı. Bagajı yoktu, bu yüzden Fabio çoğu kez sırt çantasıyla yola çıkardı.

Garaj çıkışının rampasını tırmandı ve Amselweg'e saptı. Birkaç yüz metre gittikten sonra, terapist kadının sözünü dinleseymişim iyi olacakmış, diye düşündü. Kendini güvensiz hissediyordu. O Fabio ki, daha doğru düzgün yürümeye başlamadan bisiklete binmişken,

şimdi ansızın, her an devrilebilirmiş gibi sürüyordu bisikleti. Daha önce bisikletli bir kurye gibi, trafikteki araçların arasından yılan gibi kıvrılırken, şimdi park etmiş

1) İng.: dağ bisikleti ile şehir bisikleti, (e.n.)

Can Dostu

85

arabaların önünden, ansızın hareket edeceklermiş gibi dikkatle, geniş bir daire çizerek geçiyordu. Geri dönüp tramvaya binmeyi düşündü. Ama gururu buna izin vermedi.

İlk kuvvet antrenmanına on dakika gecikmeyle yetişti. Kişisel antrenörü kendine Jay adını vermişti, Fabio bunun eski bir müsabaka lakabı olduğunu tahmin etti. "Bana Jay diyeceksin, ben de sana Fabio diyeceğim, kuvvet salonunda hiç kimse sizli bizli konuşmaz."

Jay'in bedeni genç bir gladyatörü, yüzü ise yaşlı bir madenciyi andırıyordu. Gecikmeyi, kışkırtıcı bir biçimde, şikayet etmeden görmezden geldi ve hemen hafif bir ısınma ve esneme programına başladı. "Hareketleri sana ait kişisel kontrol yapığında bulacaksın. Biraz erken gelirsin ve bu hareketleri kendi başına yaparsın, böylece çalışmaya ısınmış olarak başlan ve zaman kazanırız."

Bundan sonra Fabio'ya, donuna kadar soyunmasını ve tartının üstüne çıkmasını emretti. Bir erkek terzisinin rutin hareketleriyle Fabio'nun ölçülerini aldı ve verileri, üzerinde çıplak bir erkek figürü bulunan bir forma aktardı. "Yüzücü müsün?" diye sordu, bir uzman edasıyla.

"Biraz," diye yanıtladı Fabio.

Fabio, zamanın geri kalanını kuvvet aletleriyle, halterlerle, karın ve sırt çalıştıran aletlerle geçirdi. Jay, kaldırılan ağırlıkları ve başarılı denemelerin sayısını not etti. Bir sonraki randevuya kadar, ona özel antrenman programını hazırlayacağını bildirdi.

Fabio'yu gönderirken, "Ben daha kötülerini de gördüm," demeyi unutmadı.

Fabio'nun tükenmezkalemi elinde titriyordu. Yazı yazan kişiler halter kağdırmamalı, diye düşündü. Cafe Hauser'in önündeki küçük bir masada oturuyordu. Öteki tüm masalara öğlen ye-

86

Martin Suter

meği servisi koyulmuştı. Garson kız bu yeri Fabio'ya, ondan saat tam on bir buçukta kalkma sözü aldığı için vermişti. Fabio'nun on dakikası kalmıştı.

Yeni ajandasını açmış ve elli gün hakkında daha fazla bilgi alabileceği kaynakları not etmişti.

Norina.

Fredi Keller. Onu zaten aramış ve sekreteri, Fredi Keller'in geri arayacağına söz vermişti.

Doktor Mark, LEMIEUX'nun şef gıda mühendisi, onunla bir görüşme yapmıştı. Bu adam, Fabio'nun hangi konuyu araştırdığını söyleyebilirdi ona.

Stefan Rufer, yazı işleri müdürü, göt herif dediği için ondan özür dileyebilirse.

Sarah Mathey, Rufer'in sekreteri, Rufer'den özür dilemediği takdirde.

Lucas Jâger olmaz.

Tren makinisti.

İntiharcının dul karısı.

Onu bulan ve polisi çağırان evli çift.

Banka hesap dökümleri.

Telefon faturası.

Kredi kartı ekstresi.

Fabio buzlu çayın parasını öderken, cep telefonu çaldı. Sanki dün duymuş gibi tanıdığı bu ses Fredi'ye aitti.

"Bir taksiye atla ve Bertini'ye gel," diye emretti Fredi. "Bertini'ye mi? Bu sıcakta mı?"
"Benini klimalıdır."

Klima tesisatı, Bertini'de bir yaz atmosferi yaratamıyordu.

Can Dostu

Restoran kışın olduğu gibi görünüyor, kışın koktuğu gibi kokuyordu, ve menüsü de kış menusuydu. Kış gibi olmayan tek şey mekanın sıcaklığıydı. Kış mevsiminde Bertini daha sıcak olurdu. Fabio geç kalmıştı. Elbette taksiye binmemiş, yoğun trafikte dikkat ede ede pedal çevirmişti. Bertini'ye girdiğinde, Fredi dört kişilik bir masada tek başına oturuyor ve önünde nerdeyse boş bir Campari şişesi duruyordu.

Fredi lisedeyken iri yapılı, güçlü kuvvetli bir delikanlıydı. Futbol takımında, kimi zaman biraz gevşek davransa da iyi bir liberoydu. O zamandan bu yana kesin bir otuz kilo almıştı. Endamı pek değişmemiş, fazla ağırlığı bedenine eşit ölçüde dağılmıştı. Ama yüzünü tanımak imkansızdı. Burnu, yanakları, gözleri, du-daklan - hepsi de, içeriden dışarıya itilmiş gibi görünüyordu.

Fredi hafif, koyu gri bir ceket giymişti; ceketinin yenleri kaim, kıllı kollarının dirsekten aşağı kısmının yarısına kadar sıyrılmıştı. Dirseklerini masaya dayamış ve ellerini sarkık bırakmıştı. Ara sıra, kollarını fazla hareket ettirmeden, elleriyle bardağı ya da grisiniyi alıyordu.

"Ciao," dedi sadece. Gecikme hakkında tek söz etmedi.

Fabio henüz oturmuştu ki, garson masayı küçük tabaklarla donatmaya başladı. Izgara kabak ve patlıcan dilimleri, jambonlar, salamlar, sardalye balıkları, zeytinler, dilimlenmiş domatesler, enginarlar. Ortaya süslenmiş bir yarım litrelik Frascati şişesi koydu. Fabio bir litrelik San Pellegrino söyledi.

Fredi, "Bu yüzden mi?" diyerek, gevşek sağ elini seyrek saçlarının başladığı yer yönünde salladı.

"Öğlenleri zaten içmezdim."

"Ne zamandan beri?"

"Hafızamda boşluk var."

"Duydum. Nasıl bir şey bu?" Fredi'nin eli şimdi çatalı küçük

Martin Suter

tabakların üstünde dolaştırıyordu. Ara sıra, çatalı tabaklardan birine doğru saplıyor ve oradan küçük bir lokma alıyordu. Fre-di ağzı doluyken konuşmuyordu, bu yüzden çok az çiğneyerek yiyor ve cümlelerini kısa tutuyordu.

"Tıpkı akşamdan kalma bir halde uyanmak ve birkaç saati değil de birkaç haftayı anımsayamamak gibi bir şey."

"Ama yine anımsamaya başlıyorsun değil mi?"

Fabio da Şimdi tabağına biraz meze aldı. "Şimdiye kadar hiÇbir Şeyi anımsayamadım."

"Ya bu?" Fredi atalıyla, Fabio'nun kafasını işaret etti. Fabio kasketini çıkartmış ve yanındaki sıraya koymuştu. Tıraşlı yer görülüyordu. "Acıyor mu?"

Fabio kafasını iki yana salladı. Fredi'nin çatalı biraz daha aŐađısını, sağ gözünün altındaki sarı yeşil bölgeyi işaret etti. "Peki burası?"

Fabio, yüzünün sağ yarısının üzerinde parmağıyla bir çember çizdi. "Tam tersine. Burası tamamen hissiz."

Meze tabakları nerdeyse boşalmıştı. Fredi elini kaldırdı ve garsonu çağırdı. "Brasato'dan önce bir Şeyler alır mısınız?"

Manzo brasato, Bertini lokantasının spesiyalitesiydi. Nerdeyse yarı yarıya tereyağından oluşan patates püresiyle servis edilirdi. Fabio başıyla reddetti. Fredi bir porsiyon fettuccine ve ardından da manzo brasato söyledi. Fabio ara sıcak almadı ve ana yemek olarak spaghetti aile vongole1 söyledi.

"ğrenmek istediğin nedir?" diye sordu Fredi. Fabio'nun bu soruya ŐaŐırdıđını görünce, bir açıklama yapma gereği duydu: "İnsan kafayı bulup dağıtınca, daha sonra oradaki insanlara, neler yaptığını sorar."

Fabio'nun ilk sorusu, "On yıl sonra nasıl yeniden karŐılaŐ-

1) it.: istiridyeli spaghetti, (e.n.)

Can Dostu

89

tık?" oldu.

"Landegg'de."

Landegg, gl kenarında bir plaj tesisiydi, son iki yıldır lemin buluşma yeri haline gelmişti. Plajın restoranı son elli yıl m döküntülerinden temizlenmiŐ ve restorana, plajın çalışma saatlerinin dışında da açık olan bir bar eklenmişti.

"Tesadüfi bir karŐılaŐma mıydı?" diye sordu Fabio.

"Elbette. Yoksa alternatif prosecco1 leminde dolaŐmam. Motorlu tekne arıza yapmıştı. Sen de orada o kadınlıydın - neydi adı?"

"Marlen mi?"

"Hayır, siyah saçlı olanı."

"Norina mı?"

"Evet, sen Norina'yla gelmiştin, ben Libellula'yla."

"Karın mı?",

"Motorlu teknem."

Garson, Fredi'nin fettuccine'sini getirdi. Büyük bir tabak makarna üzerinde küp küp doğranmış sebze ve bol miktarda krema.

"Tersane teknisyeni gelinceye kadar, barda sizin yanınızda oturdum, ve muhabbet ettik. Norina'nın izin verdiği ölçüde."

Fabio, Norina'nın Fredi'ye nasıl tepki verdiğini gözünde çok iyi canlandırabiliyordu.

"Birkaç gün sonra sen beni aradın, ve o günden itibaren zaman zaman buluştuk."

"Yemek için mi?"

"Yemek, içmek, konuşmak için."

"Ne hakkında?"

"Yaşam hakkında." Fredi, dirsekleri masaya dayalı, sağ elinde çatal, sol elinde her lokmadan sonra ağzını sildiği peçete ol-

1) Bir tür tatlı beyaz şarap, (ç.n.)

90

Martin Suter

duğu halde yemek yiyordu. "Daha önce seni hiç ilgilendirmemiş şeyler hakkında."

"Ne gibi şeyler?"

"Örneğin, para."

"Para hakkında mı konuştum?"

"Doğrudan değil." Fredi çiğnedi, yuttu, ağzını sildi.

"Dolaylı yoldan para hakkında mı konuştum?"

"Ben bu konuda konuşunca, rahatsız olmuyordun. Tam tersine."

"Tam tersine ne?"

Çiğneme, yutma, ağız silme. "Sorular soruyordun."

"Para kazanmak hakkında sorular mı?"

Fredi başını iki yana salladı. "Para harcamak. Yemek, içmek, ikamet etmek, yolculuk etmek, pahalı şeyler. Kadınlar."

"Kadınlar mı?"

"Kadınlar, kadınlar, kadınlar." Fredi'nin eli bir çatal dolusu fettuccine'yi daha Fredi'nin ağzına itti.

"Maden'i mi kastediyorsun?"

"Özel olarak Marlen. Genel olarak kadınlar." Fredi tabağını boşaltmıştı. Ağzını bir kez daha sildi ve arkaya yaslandı. "Bana soracak olursan: Dünyandan bıkmıştın ve sana başka bir dünya gösterecek birini arıyordun."

"Sonra seni mi buldum?" Bu soru biraz alaycı gelmiş olmalıydı ki, Fredi'nin yanıtı biraz kindar oldu: "Yeniden karşılaştığımızda, sen otuz üç yaşında bir darkafalıydım."

Fabio, garsonun Fredi'nin tabağını kaldırıp bardağını doldurmasını bekledi. Sonra sordu: "Sonra artık bir darkafalı değil miydin?"

"İyileşme yoluna girmiştin."

Can Dostu

91

Yemekten sonra Fredi ajandasını masanın üstüne koydu ve Fabio'ya buluştukları tarihleri saydı.

Tarihlerden ikisi, Fabio'dakilerle örtüşüyordu: 21 ve 28 Ma-yıs'ta burada, Bertini'de

buluşmuşlardı: Fabio bir gün önceden aramıştı.

Ama Fredi'nin bundan sonraki notları, Fabio'da yoktu: 6 Haziran'da akşam altıda Blue Nile'da buluşmuşlardı, yalnızca bir üyenin eşliğinde girilebilen biraz yapmacık bir kokteyl kulübüydü burası.

Ertesi cumartesi sabahına ilişkin Fabio, Libellulcu notu vardı. 14 Haziran, olaydan tam bir hafta önce, Fredi akşam saat yedi buçuk için şunları yazmıştı: Fabio, Marlen, Patrizici, Maison Rouge.

Maison Rouge, şehrin biraz dışında, dört yıldızlı bir restorandı. Fabio daha önce oraya hiç gitmemişti. "Patrizia da kim?" diye sordu.

Fredi gülererek yanıt verdi: "Kendisi, bir adamın, kafasına onu bir daha anımsayamayacağı kadar güçlü bir darbe alıp da sağ kalabildiğine inanmayacaktır."

Bertini yavaş yavaş boşalmıştı. Fredi tatlı, ristretto ve grap-pa'dan1 sonra biraya geçmiş ve tekne gezilerini, Blue Nile'daki (gece kulüplerinde sona ermiş gözüken) harika akşamları, yakın ve uzak çevredeki yeme içme tapmaklarına yapılan lezzet yolculuklarını ayrıntılarıyla anlatmıştı. Kimi zaman Fabio, Marlen'i de getirmiş. "Ya Norina?" diye sordu Fabio.

"Neyse ki hiç getirmedin," diye yanıtladı Fredi.

Fabio, notlar almayı saat üç gibi bıraktı. Saat beşe doğru, serin Bertini'den şehrin yakıcı sıcağına çıktılar.

Fabio kendine biraz daha yabancılaşmıştı.

1) Üzümünden üretilen, alkol oranı yüksek bir içki. (e.n.)

8

Hafta sonunda termometre otuz derecenin üstüne çıktı. Am-selweg'in asfaltının üstünde hava buğulanıyordu. Bahçeler sessizdi. İnsanlar, evlerinin güneş görmeyen odalarına sığınıyorlardı.

Maden'in küçük evinde sığınılacak bir oda yoktu. Güneş storları ya da jaluziler indirilmiş olsa da, pencereler ve kapılar açılmış olsa da, aşırı sıcak, evin tüm köşelerini zaptetmişti.

Maden'in ortalıkta anadan doğma dolaşması Fabio'yu huzursuz ediyordu. Yukarıdaki, aşağıdaki, sağdaki, soldaki dairelerde de terleyen çiftlerin çıplak ya da yarı çıplak dolaştıkları düşüncesi, Maden'in büyümesine yeniden kapılmaktan alıkoyuyordu onu.

Pazar günü erkenden posta kutusuna bakmış ve SONNTAG-MORGEN'ı almıştı. Başlangıcından beri işin içinde olduğu gazeteyi, dışarıdan birisiymiş gibi okumak tuhaf bir duyguydu. Ru-fer, sıcak hava dalgası hakkında bir başmakale yazmıştı. Üstelik bu konuyu öyle ele almıştı ki, makalenin sonunda insan, onun sıcak havalardan yana mı, yoksa onlara karşı mı olduğunu anla-yamıyordu.

Lucas Jâger, iklim konferansının başarısızlıkla sonuçlanması üzerine bir kronoloji hazırlamış ve bir de yorum yazmıştı (fotoğrafi da vardı). Fabio bu sayfaları hızla çevirdi.

Reto Berlauer'ın SONNTAG-MORGEN'daki ilk röportajı ner-

Can Dostu 93

deyse üç sayfa tutuyordu. Çok sayıda Japon turist grubuna eşlik etmiş ve bu grupların nasıl militarist bir tarzda organize edilip gezdirildiklerini anlatmıştı. Fabio, hikayeyi okumak için kendini zorladı. Asla itiraf etmeyecekti, ama yazı pek de berbat yazılmış değildi.

Kültür-sanat servisi, Friedrich Glauser'in filme çekilemez kabul edilen ilk polisiye romanı Üç Yaşlı Hanımın Çay Saatinin filme çekilmesine ilişkin habere yer vermişti. Film bugünlerde göl kenarındaki bir villada çekiliyordu. Bir fotoğrafta filmin seti görülüyordu: bir tür altar, önünde parlak san Ku Klux Klan cüppesini andıran bir şey giymiş bir figür. Arka planda film ekibinden birkaç kişi.

Biraz kenarda siyah, kısa saçlı genç bir kadın duruyor, wal-kie-talkie'yle konuşuyordu.

Norina.

Fabio gazeteyi bir kenara bıraktı ve usulca yatak odasına gitti. Marlen yanlamasına yatmıştı, aşağıda kalan bacağını uzatmış, üst-tekini kendine çekmişti. Fabio ayakucuna oturdu ve onu seyretti.

"Baktığımı düşündüğüm yere mi bakıyorsun?" diye mırıldandı Marlen, uykulu uykulu.

Fabio bunu onaylayınca, Marlen bacağını kendine daha çok çekti.

"Düşün ki Karayiplerdeyiz. Böyle dayanmak daha kolay." Terden sırlıklam olmuş bir halde, sırtüstü yatıyorlar, birbirlerine dokunmamaya özen gösteriyorlardı.

Fabio yanıt vermedi. Başka bir yerde olduğunu düşünmeye çok önceden başlamıştı.

Birileri radyoyu açtı. Alplerin halk müziği. Fabio güldü. "Ka-rayipler!"

94

Martin Suter

"Landegg'e gidelim mi?" diye sordu Marlen.

Fabio hemen, Maden'le Landegg'de görölmek istemediğini anımsadı.

"Bugün herkes Landegg'dedir," yanıtını verdi.

"Eee?"

"Başıma geleni yüzlerce kez anlatmak istemiyorum."

"O zaman Landegg'e gitmeyiz. Ama başka bir yere gidelim. Buradan dışarı çıkmalıyım."

Palazzo sinemasının ikinci matinesine gittiler. Titanic oynuyordu. Vizyondaki en yeni film değildi ve özellikle Fabio'nun beğendiği tarz değildi. Ama sinema klimalıydı, film üç saatten fazla sürüyordu ve Leonardo di Caprio, Atlantik okyanusunun buz gibi soğuk sularında donuyordu.

Sinemadan çıktıklarında, sıcak hava yüzlerine duvar gibi çarptı. Marlen'in gözünde yaşlar vardı. "Özür dilerim," diye hiç-kırdı, "çok aptalca."

Palazzo ile Outcast arasında yüz metre bile yoktu. Yemek de yenilebilen büyük bir bardı burası. Kısa bir süre önce, yeni bir işletmeciyile yeniden açılmış ve açılışından bu yana başarılı olmuştu. Fabio orada da Marlen'le görünmek istemiyordu.

Bunun yerine, birkaç bina daha ileriye, Rebschere'ye götürdü onu. Burası, kapısında "Klimalıdır!" yazan, duvarları tahtayla kaplı olan, ortası çıkıntılı küçük yeşil camları bulunan bir şara-peviydi.

Kapıdaki levhaya rağmen, onlardan başka müşteri yoktu. Kuytadaki bir masaya oturdular. Zayıf, kır saçlı bir kadın, öğleden sonra menüsünü getirdi. Açık mavi renkli yün bir hırka giymişti, klima cihazı bu kadar iyi çalışıyordu. Marlen sodalı bir Fechy, Fabio da bir maden suyu söyledi.

Can Dostu

95

"Kendisiyle görüşme yaptığım gıda mühendisinizin adı neydi?"

"Doktor Mark."

"Benim için ondan bir randevu daha alabileceğini düşünüyor musun?"

"Düşünüyorum."

Kadın içecekleri getirdi.

"Hangi konuda olduğunu öğrenmek isteyecektir."

"Ben de öğrenmek istiyorum. Son defaki görüşmeye ilişkin ek bir iki sorum olduğunu söyle ona."

Marlen başını salladı ve ikisinden bir yudum aldı.

"Ne zamandan beri benim gizli ilişkim olmaktan çıktın?" diye sordu Fabio.

"Sekiz Haziran Cuma, gece yaklaşık on birde."

"Ne olmuştu ki?"

"Telefon çaldı, Bayan Kessler diye biri cihazın öbür uçundaydı ve Bay Rossi'yle görüşmek istiyordu. Acilmiş. Ahizeyi sana verdim. Yatakta, yanımda yatıyordun."

"Ahizeyi bana mı verdin?"

"Bayar Kessler'in kim olduğunu nerden bilebilirdim ki? Yazı işlerinden biri arıyor zannettim."

"Bir cuma gününde mi? Gecenin on birinde? Saçma!" Marlen şarabından bir yudum aldı. Kadehi bıraktığında gözüne yaşlar dolmuştu.

Fabio bu gözyaşlarını görmezden geldi ve kendiliğinden kurumalarını umdu. Ama yeniden baktığında, Marlen'in yüzü göz-yaşlarından sırlıklam olmuştu. "Özür dilerim," diye hıçkırıldı kadın ve masadan kalkıp tuvalete doğru gitti.

Fabio bekledi. O tarafa her dönüşünde, garson kadının suçlayıcı bakışıyla karşılaşılıyordu. Beş dakika sonra ayağa kalktı. "Ben de şimdi bakmaya gidecektim," diye mırıldandı garson ka-

96

Martin Suter

dm, Fabio önünden geçerken.

Fabio tam kadınlar tuvaletini bulmuştu ki, Marlen kapıdan çıktı. Artık ağlamıyordu, ama bu geçici bir durummuş gibi görünüyordu. "Taksiye binebilir miyiz?" diye sordu.

Tam arka koltuğa oturmuşlardı ki, Marlen yeniden ağlamaya başladı.

"Filmden mi?" diye sordu Fabio.

"O da var," diye hıçkırıldı Marlen.

Marlen'i yatağa yatırdı, ağlaya ağlaya uykuya dalmcaya kadar bekledi, ve Norina'yı düşündü.

Pazartesi günleri, pazar gazetelerinin çalışanları kendilerini pek yormazlardı. Sarah Mathey, Fabio'nun öğlen yemeğinde buluşma önerisini hemen kabul etmişti.

Fabio sabah dokuzda kuvvet antrenmanına gitmişti. Jay, sıcağa aldırmandan onun canına okumuş ve antrenmandan sonra soğuk duşa girmemesini emretmişti. "Kaslarının yırtılmasını istiyorsan, o başka."

Fabio, daha Biotop'a giderken garson kadının ismini aklına getirmeye çalışmıştı. İpucu, 'önemli değil'di. Fa niente. Dolcefarniente. Bir havuzun yanında, çıplak, ahududulu dondurma yiyor. Yvonne Dolcefarniente? Tamam. Buydu adı.

Yarım saat erken gelmişti. Yvonne Dolcefarniente'nin izin günüydü. Fabio'yla genç bir adam ilgilendi. "Ciao," dedi, "çok sıcak." Fabio, bu adamı tanıyıp tanımadığını bilmiyordu. Bi-otop'ta hemen senli benli olunurdu.

Bir tonik içti ve hareket etmemeye çalıştı. Aşın sıcak ve kuvvet antrenmanının etkileri, ikide bir ter içinde kalmasına yol açıyordu.

Uzaktan Sarah Mathey'in geldiğini gördü. Daralmış, haki

Can Dostu

97

renkli bir pantolonun üstüne, büyük boy beyaz-mavi çizgili bir erkek gömleği giymişti. Eskimiş, eprimiş el çantasını da yanında sürüklüyordu; Fabio şimdiye kadar onu bu çantasız görmemişti. Kadın Fabio'yu fark ettiğinde, yanan sigarasını dudaklarının arasına ilişti ve ona el salladı. Sarah, sokakta sigara içen, altmış yaş civarındaki son kadınlardan birisiydi.

"Kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu derin sesiyle, masaya oturduğunda.

"Bombok," dedi Fabio.

"Anlat."

Fabio, kendini nasıl hissettiğini sözcüklere dökmeye çalıştı. Yönünü kaybetmiş. Aldatılmış.

Soyulmuş. İhanet edilmiş. Yabancı. Vatansız. Yalnız. Ortada bırakılmış. Dışlanmış.

Düşündüğünden daha ayrıntılı bilgi vermişti. Herkes, Sarah Mathey'le böyle konuşurdu. İnsanlar konuşur, kendisi dinlerdi.

Fabio sözü bağladığında, ikisi de büyük salata tabaklarını bitirmişti: "Kör bir adam gibi, hafızamın karanlıklarında el yordamıyla kendimi arıyorum," dedi. "Gözleri görenlerden hiçbiri, kendimi bulmama yardımcı olmuyor. Bunun nedenini açıklayabilir misin bana?"

"Dürüst bir yanıt ister misin?" diye sordu Sarah.

"Yoksa başka birisine sorardım bu soruyu."

Sarah, çantasında sigara paketini aradı. "Senin anımsadığın Fabio'ya herkes yardım ederdi. Ama, senin unuttuğun Fabio, düpedüz götün tekiydi - bu ifadeyi bağışla."

"Ne anlamda?" Fabio, gücenmiş izlenimi uyandırmamayı bir ölçüde başarabilmişti.

"Unutulan Fabio, mesai bitiminde iş arkadaşlarıyla birlikte bir kadeh içmeye gelmiyordu. Yat kulübünde ya da Blue Nile'da randevusu oluyordu. Yazı işlerine ancak mutlaka gerekli oldu-

98

Martin Suter

ğunda uğruyordu, ve buna tenezzül ettiğini bize hissettiriyordu. Tren makinistleri hakkında orta ayarda bir haber için haftalar harcıyor, yine de büyük bir star gibi kutlanmak istiyordu. Birisi zor duruma düştüğünde artık yardımına koşmuyordu, ve hiç kimsenin 'çok büyük bir mesele' olduğu dışında hakkında bir şey bilmediği bir projenin ardına gizleniyordu. Kız arkadaşını sarışın bir PR'cıyla aldattı ve gömleklerini BOX!'tan almaya başladı. Unutulan Fabio küçük bir burnu büyüktü. Norina seni sepetlediğinde, hepimiz alkışlamıştık."

Fabio sessiz kaldı. Sarah ona bir sigara uzattı. "Unutulan Fabio sigara içiyordu."

"Biliyorum," diye karşılık verdi Fabio ve sigarayı kabul etmedi.

Sarah bir sigara yaktı. "Sorry. Gerçeği öğrenmek istiyordun."

"Onu öğrenmeden önce, öyleydi." Gülümsemeye çalıştı. "Bugün bile, büyük meselenin ne olduğunu bilmiyor musun?"

"Kimse bilmiyor."

"Rufer dışında."

"O da bilmiyor. Bu yüzden attı ya seni."

"O beni atmadı. Ben istifa ettim. Bana mektubu gösterdi."

"Karşılıklı bir anlaşmaydı bu."

Fabio başını iki yana salladı. Büyük bir meseleyle ilgilenmiş ve bunun ne olduğunu yazı işleri müdürüne bile açıklamamıştı. "Ya Lucas? Ona söylemiş olmalıyım."

"Lucas, hayır dedi. Ama Lucas'ı bilirsin, o sana ihanet etmez."

Fabio alaycı gülümsemesini takındı.

"Hadi, Fabio. Lucas sana ihanet etmedi."

Fabio üstüne gitmedi.

"Sana yardım edebilecek biri varsa, o da Lucas'ür."

"Ona sorsana," diye önerdi Fabio.

"Sordum zaten. Büyük mesele diye bir şeyin olmadığını söyledi."

Can Dostu

99

Fabio, kanın beynine sıçradığını hissetti. "Böyle bir şey varmış gibi davrandığımı mı söylemek istiyor?"

"Bunu söyleyen bir tek o değildi, Fabio. Ama bunu sadakatinden yapan tek kişi oydu."

"Hah!" diye bağırdı Fabio. Sesi öyle yüksek çıktı ki, garson kendisine seslendiğini sandı.

"Ya sen? Sen neye inanıyorsun? Büyük mesele var mıydı?"

Sarah omuz silkti.

"Hadi, söyle."

Sarah, yayvan elini asi, sarıya boyanmış saçında gezdirdi ve sigarasından bir nefes çekti. "Sanırım, büyük mesele vardı. Ama sonra..." Belirsiz bir el hareketi yaptı.

"Sonra?"

"Parçalandı, havaya karıştı, ne bileyim? Her halükarda, başlangıçta sen buna inanmıştın. Bunu gördüm sende. Eski Fa-bio'yu o kadar iyi tanırdım."

"Başlangıçta' dediğin ne zamandı?"

Sarah çantasını karıştırdı ve ajandasını çıkarttı. Lastik bantla tutturulmuş, pis ve yıpranmış deriden, spiralli küçük bir defter.

"Makinist hikayesinin sonlarına doğru. Mayısın ortalarında."

"Emin misin?"

"Evet. O sıralar, yeni meselenin bu konuyla ilgili olduğunu düşünmüştüm."

Fabio boş tabakları üst üste koydu, kenara itti, klasörünü masaya koyup Sarah'nm ajandasındaki, kendisiyle ilgili tüm tarihleri not etti. Son röportajının teslim tarihi, kaydardığı yazı işleri toplantıları, gelmediği konu toplantıları. Saat ikiye doğru hesabı istedi. Sarah'nm yazı işlerine dönmesi gerekiyordu.

Fabio, paranın üstünü beklerlerken sordu: "LEMIEUX'nun bir gıda mühendisiyle neden röportaj yapmak istediğime dair

100 Martin Suter

bir fikrin var mı?"

"LEMIEUX'nun basın departmanındaki sarışını etkilemek istediğin için - neydi adı?"

(Sokak lambasının altında - bir zamanlar Lili...) "Marlen," diye yanıtladı Fabio, "gıda araştırmalarımın sonucuydu, nedeni değil. Onu daha önce tanımıyordum."

"Lucas tanıyordu. Maden'i onun yanında görmüştün. Bunun üzerine basın kahvaltısına sen gidesin diye ona dil döktün."

"Bunu o mu anlatıyor?"

"Doğru değil mi?"

"Nerden bileyim ki," diye yanıtladı Fabio sinirlenerek.

"Özür dilerim."

Garson paranın üstünü getirdi. Sarah yolda içmek için bir sigara yaktı.

Fabio bisikletini onun yanı sıra yürüttü. Annesine eşlik eden, uslu bir oğlan. Otobüs

durağında sordru: "Peki bu Norina ve Lucas hikayesi ne zaman başladı?"

Sarah başıyla reddetti. "Başladığından bile emin değilim."

Otobüs görüş mesafesinin dışına henüz çıkmıştı ki, cep telefonu Marlen'in Bolero'sunu çalmaya başladı. Fabio, kullanma kılavuzunu hemen bu akşam aramaya karar verdi.

Marlen, Dr. Mark'tan Fabio için randevu rica ettiğini söyledi. Son defaki aynı konu için bazı verilerin kontrol edilmesi amacıyla. "Acil olup olmadığını sordu, ben evet dediğimde, verebileceği en erken tarihi verdi. İki hafta sonra salı günü."

"Peki ya konu?" diye sordu Fabio. "Bunun hakkında bir şey öğrenebildin mi?"

"Hayır," dedi Marlen, "ama onu özellikle ilgilendiriyormuş gibi değildi."

Can Dostu 101

"Numarası var mı sende?"

Marlen numarayı verdi. "Benden almadın, tamam mı?"

Fabio numarayı çevirdi. Dördüncü çalıştan sonra Dr. Mark'm

sekreterine bağlandı. Sekreter, Fabio'nun numarasını aldı ve Dr.

Mark'm kendisini arayacağına söz verdi.

9

Tuskulum Villası'nın önünde üniformalı bir güvenlik görevlisi duruyordu. Fabio ona basın kimliğini gösterdi ve hiçbir zorlukla karşılaşmadan içeri alındı.

Giriş yolunu araçlar kapatmıştı. Kablolar, projektörler, iskele direkleri, dekorlar, kostümlerle dolu kamyonlar; üzerinde MYSTIC Productions logosu bulunan şirket arabaları; ekibin özel otoları. Otoparkın arkasında bir çadır kurulmuştu. Girişin üzerinde büyük harflerle CINEFOOD yazıyordu.

Villanın önünde, kafasında kulaklık bulunan genç bir adam nöbet tutuyordu. Fabio'nun yaklaştığını görünce parmağını dudaklarına götürdü. Fabio gacırtılı çakıl yoldan ayrıldı ve binanın çevresinden dolandı.

Villanın arkasında, göl kıyısına kadar uzanan bir çimenlik vardı. Birkaç yaşlı ağaç, İngiliz karaağaçları, çınarlar, kum akka-yınlan ve atkestanesi ağaçları yeşil alanın kenar çizgisini oluşturuyorlardı. Kıyıda kırmızı ve beyaz çizgili kepenkli bir kayıkhaneye vardı. Kayıkhanenin yamda üç cılız piramit palmyesi yükseliyordu. Kuzey yönünde ise devasa bir salkımsöğüt, kumsalı sınırlıyordu.

Villanın zemin katındaki birkaç pencere siyah örtülerle kapatılmıştı. Belden yukarıları çıplak üç ışıkçı bu pencerelerin önün-

Can Dostu

103

de duruyor ve sigara içiyordu. Fabio yanlarına yaklaşıncı, içlerinden biri işaretparmağını dudaklarına götürdü.

Fabio durdu ve bekledi. Gölde birkaç tekne gevşek yelkenle-riyle yalpalıyordu. Birisi, kıyının önüne demirlenmiş plaj salından suya atladı. Belki sırası daha sonra gelecek bir figüran.

Gökyüzü sütümsü maviydi. Karşı kıyıdaki tepeliklerin üstünde bir bulut kümesi oluşuyordu. Nihayet yağmur yağsa ne iyi olurdu.

Açık gri bulut kümesinden kopan iki nokta hızla büyüdü. Tam villanın üstüne geldiler. İki savaş uçağıydı bunlar. Fabio şimdi jet motoru gürültüsü de işitti. Henüz alçak sesliydi ve iki uçağın çoktan uzaklaştığı yönden geliyordu. Kıyıya varmadan önce, kuzeye döndüler. Birkaç saniye sonra uçakların gürültüsü sessiz villanın üzerinde gümbürdedi.

"Lanet olsun!" diye bir ses duyuldu, örtülü pencerelerin ardından. Hemen sonra balkon kapısı açıldı. Yirmili yılların siyah ipek giysileri içindeki yaşlı hanımlar, dik yakalı siyah giysiler içindeki beyler ve sarı satenden Ku Klux Klan cüppesi giymiş bir adam dışarı fırladılar, onları yaz kıyafetleriyle bir teknisyenler ve ekip elemanları sürüsü izledi.

Fabio içlerinden bazılarını tanıyordu. Hatta, tam da bir oyuncunun dik yakasını pilili kağıtla aşırı sıcaktan ve makyajın akmasından koruyan, kolunda toplu iğne yastığı bulunan kostüm asistanının adım bile biliyordu: Regula. Kadına doğru yürüdü. "Norina'yı gördün mü?"

Regula, onu burada gördüğüne şaşırılmış gibiydi. "Hâlâ içerde."

Balkon kapısından, çekim için kullanılmayan mobilyalarla dolu bir tür kış bahçesine geçiliyordu. İki kanadı da ardına kadar açık bir kapıdan tütsü kokusu geliyordu. İnce koyu duman dışarı çıkıyor ve kış bahçesinin tavanına yükseliyordu.

104

Martin Suter

Fabio içeri girdi. Salon yarı aydınlıktı. Bir konferans salonu gibi sandalyelerle donatılmıştı. Dört bir yanda projektörler, spotlar, uçayaklar vardı. Kamera bir akarın önüne yerleştirilmişti. Akarın ortasında büyük bir sinek heykeli duruyordu. Bir yığın mum yanıyordu. Her alevın üzerinde, bir duman halesi vardı; odadaki iki duman makinesinin püskürttüğü duman şimdi genç bir adam tarafından bir strafor levhayla dağıtılıyordu.

Norina eline bir mum söndürücü almış, her mumu teker teker söndürüyordu, işine o kadar dalmıştı ki Fabio'nun geldiğini fark etmedi. Pirinç şapkayı alevın üzerine büyük bir ciddiyetle kapatıyor, sönüncüye kadar bekliyor, fitilden tavana doğru ince bir duman sütunu çıkınca bir sonraki aleve yöneliyordu.

Her mumun sönüşünde, Norina'nın yüzündeki ışık değişiyor, konturlar yumuşuyor, gölgeler derinleşiyordu. Genç ve masum görünüyordu; Fabio'nun, ilk komünyon ayininde baktığı, ellerinde kutsanmış mumlarla duran kızlar gibi.

Fabio'nun bakışlarını hissetmiş olmalıydı ki, ansızın başını çevirdi ve doğrudan doğruya gözlerinin içine baktı. Bir saniye bekledikten sonra sesini çıkarmadan başını iki yana salladı.

Fabio ona doğru yürüdü. Norina yeniden mumlara döndü ve onları birbiri ardına söndürmeye devam etti.

"Lanet olası jetler," dedi Fabio.

"Bugün bu dördüncü kez oluyor," diye ofladı Norina. "Başka zaman burada hiç uçmazlar."

Fabio şimdi onun tam karşısında duruyordu. "Birbirimize nasıl davranacağız: Öpücük mü vereceğiz, yoksa sadece elimizi mi uzatacağız?"

Norina ilgilenmedi. "Nasılsın?"

"Biraz... tuhaf. Ya sen?"

"İyiyim." Yanıt çabuk gelmişti.

Can Dostu 105

Fabio başını salladı. Straforlu adam salondan çıktı.

"İğrenç davranmış olmalıyım. Neler yaşadığıma dair hiçbir fikrim yok." 1 "Biliyorum. Her şeyi unuttun."

"Ne yazık ki doğru. Sekiz Mayıs'tan itibaren."

Norina mumları teker teker ince duman sütunlarına dönüştürüyordu. "Oysa ben her şeyi çok

iyi anımsıyorum, Fabio."

"Hangisi daha kötü acaba: anımsamak mı, unutmak mı?"

"En iyisi, herkes kendine en iyi geleni yapmaya çalışsın."

Şimdi az sayıda yanan mum kalmıştı. Norina'nın yüzü giderek karanlıklaşıyordu.

"Belki de değil. Belki de birbirimizle konuşmalıyız. Belki bu ikimize de iyi gelir."

Norina son alevi söndürmüştü ve şimdi akarın yanında kıpırtısız ve hayal gibi duruyordu.
"Peki, konuşalım."

"Burada mı?"

Fabio, belli belirsiz bir baş sallaması fark edebildi.

"Nerden başlayacağız? Maden'den mi?"

"Fred'i'den."

"Neden o?"

"Onun ortaya çıkışıyla başladı."

"Ne başladı?"

"Sendeki değişim."

"Yani Fred'i'nin kötü etkisi."

Norina gülümsemesini gizleyememiş olmalıydı. "Hiç de komik değil. Fred'i seni etkiledi. Sen de onun gibi olmak istedin."

"Ben mi? Fred'i gibi mi?" Fabio güldü.

Norina istifini bozmadı. "Belki sadece bu değil. Ama bu da var. Fred'i'nin dünyasıyla bizim dünyamız arasında cirit atmak istiyordun. Sorun buydu. Marlen değil. Marlen yalnızca bir yan olaydı."

Kapıdan birisi seslendi: "Norina? Renato seni arıyor."

"Söyle ona, hemen geliyorum," diye yanıtladı Norina.

"Bir yan olay yüzünden mi şutladm beni?"

"Röportaj yapmak için Cenevre gölüne gittiğini söyledin, hatta beni oradan aradın ve Marlen'le birlikte Republique'te görüldün. Geceler boyu tartıştık ve barıştık. Birkaç gün sonra, sen sözde araştırmaya gitmişken, onun yanında buldum seni."

Fabio etkilenerek sustu.

"Hem, biliyor musun, bana bu kadar kısa bir sürede yeniden yalan söylediğin için değildi, ayrılmak zorunda kalışımın nedeni. Asıl neden, benim yaptığım şeydi: Onu aramış ve seni istemiştim. Sana olan güvenimi yitirdiğimin bir kanıtıydı bu. Güvenmediğim bir adamla birlikte yaşayamam."

İşık açıldı ve aşçı kılıklı bir adam içeriye daldı. "Norina?" diye bağırdı. Sesi öfkeliydi.

"Evet?"

"Çekim programına göre yemek saat beşte. Şimdi saat dört."

"Yukarıdakiler savaş oyunu oynuyorlarsa ben ne yapayım?" Norina'nın sesi de sinirliydi.

"Peki ben ne yapayım? Dükkanıma hücum ediyorlar. Lanet!"

Norina patladı. "Bir şeyler uydur!" diye bağırdı. "Lanetlanet-lanet!"

Yemek çadırının önünde değişik dönemlerin giysileriyle tuhaf bir topluluk birikmişti. Oldtimer'larla1 dolu bir römorklu tır, girişi kapatmıştı. Fabio bisikletine atlayıp geri dönebilmek için on beş dakika beklemek zorunda kaldı.

Sıcaktan erimiş ve gücü tükenmiş bir halde geldi evine. Göl ile Amselweg arasındaki azıcık yükseklik farkı bütün gücünü al-

1) Ing.: yaşlı kişi, eski tüfek, (e.n.)

Can Dostu

107

mıştı. Bunaltıcı bir sıcak vardı. Gökyüzünde muazzam bulut kümeleri oluşmuştu. Yağış belirtisiydi inşallah.

Fabio soğuk bir duş aldı, temiz şeyler giyindi, klasörü ve ajandasıyla masanın başına geçti.

İlgilendiği büyük mesele neydi? Sarah bunun tren makinist-leriyle bağlantısı olduğunu düşünüyordu.

Yazı işlerinden getirdiği şeyleri koyduğu BOX! poşetini masanın altından aldı ve içindikileri masanın üstüne boşalttı. SONNTAG-MORGEN'm eski sayısındaki makinist haberini bir kez daha dikkatle okudu.

Belli ki genç makinist Erwin Stoll'a inanmıştı. Ona fazla yer ayırmış ve onun, kendini trenin önüne atmanın makiniste karşı düşüncesizlik olduğu doğrultusundaki bakış açısını yazının eksenine oturtmuştu. Bu bakış açısıyla, diğer makinistlerle de röportaj yapmıştı. Sarah haklıydı: yazdığı en iyi haber değildi bu.

Yazı işlerinden getirdiği şeyler arasında birkaç kaset de vardı. Birinin üzerinde "E. Stoll" yazıyordu. Fabio kaseti küçük teybine koydu.

Stoll'un ince sesi çınladı. Hızlı ve heyecanlı konuşuyor ve Fa-bio'ya temkinli sorulannı tamamlama fırsatı bırakmıyordu.

Birden her şey gözünün önüne gelmişti: şehrin bir kenar mahallesindeki üç odalı ev; kanepede Stoll'un yanında oturan ve bisküvi yiyen iki yaşındaki kız çocuğu; ek iş olarak apartmanın kapıcılığını yapan, üzerinde blucin ve göbeğinde düğümlediği tişörtle merdivenleri silen karısı; Willie Nelson, Jim Reeves, Stonewall Jackson'm ve Nashville-sound-country tarzı müzik yapan öteki starların posterleri; Stoll'un uzattığı ve üst üste attığı ayak-larındaki lizard1 kovboy çizimleri.

Fabio, dikkatini Erwin Stoll'un monologu üzerinde toplama-

1) Ing.: kertenkele (derisi), (e.n.)

108

Martin Suter

ya çalıştı. Ama, bir alevler denizi içinde duran ve bunları kendinden geçmişçesine birbiri ardına söndüren Norina'nın görüntüsü hep araya giriyordu.

Sararı, "Başladığından bile emin değilim," demiş olmasaydı, platoya gitmezdi. Bu sözü, henüz teslim olmaması için bir yüreklendirme olarak yorumlamıştı. Ama bu söz neye dayanarak söylendiyse söylensin, Norina'nın davranışından bu konuda hiçbir şey çıkarabilmiş değildi. Şimdiye kadar onu ne böyle güzel görmüştü, ne de böyle soğuk.

Fabio, Norina'yı gözünde Lucas'la birlikte canlandırmaya çalıştı. Beraber yaptıkları şeylerin aynısını mı yapıyorlardı? Yoksa başka şeyler mi? Daha pervasız? Daha tabusuz? Sık sık mı yapıyorlardı? Norina için daha mı güzeldi? Lucas... Lucas daha mı iyiydi?

Fabio, Lucas'ı antrenmanlarda, soyunma odasında çoğu kez çıplak görmüştü. Belki biraz fazla adaleliydi, ama düzgün yapılıydı. Ve, şurası bir gerçek ki, oldukça iri bir penisi vardı. Rekor ölçülerde olmasa da, takımın diğer oyuncularıninkilerden daha büyüktü, Karl Wetter'inki hariç. Fabio Rossi dahil.

Erwin Stoll'la yaptığı görüşmenin ne zaman bittiğini fark edememişti. Şimdi başka bir ses konuşuyordu. Daha sakin, daha derin, daha ölçülü. Çok daha yaşlı bir adam.

Ses diyordu ki: "İnsan gençken çok şeyler söyler. Bunları o kadar ciddiye alamam. İnsan kendini yaklaşan bir trenin önüne atmadan önce neler çekmiştir sanıyorsunuz? Üstelik de makinistin hiç şansının olmadığını bildiği yerde, Feldau kavisinde."

Fabio teybi durdurdu ve vızıltılı seslerin şiddeti değişinceye kadar geri sardı. Yeniden play'e bastı ve kendi sesini duydu: "Hans Gubler, on dört Mayıs."

Can Dostu

109

Bu isim ona hiçbir şey söylemiyordu. Yazıda da geçmiyordu. Herhalde, anlattıkları kendi konseptine uymadığı için, Gub-ler'den alıntı yapmamıştı. Gubler, emekliliğine az kalmış bir makinistti. Meslek hayatında dört kez, intiharcılar onun lokomotifinin önüne atmışlardı kendilerini. İki kadın, iki erkek; isimlerini biliyordu, hatta aileleriyle görüşmüştü. "Birisi size bu zavallılara öfkelenmesini söylese, bu onun olayla başa çıkma yöntemidir. Ben asla öfkelenmedim. Sadece acıdım."

Hans Gubler'in lokomotifinin önüne, son olarak iki ay önce birisi atlamıştı: Dr. Andreas Barth, ellisini biraz geçmiş bir gıda kimyageri. Gubler adamın dul karısını ziyaret etmişti. Kadın, kocasının bunu neden yaptığını anlayamamıştı.

Jacqueline Barth, haberde küçük bir röportajla geçiyordu. Şu özlü söz ona aitti: "Söyleyin o makiniste, kocamın bunu yapmamış olmasını ben de çok isterdim."

Bu kadının konuşması da vardı kasette. Fabio bu kasette kadını makinistin intiharcıya duyduğu öfkesiyle yüzleştiriyor, ama Erwin Stoll'un öfkesinin başka bir intiharcıya yönelik olduğunu belirtmiyordu. Konuşma kırk dakikadan fazla sürüyordu. Bayan Barth herhangi birisiyle bu konu hakkında konuşabildiği için açıkça müteşekkirdi. Bu öfkeyi anlayabileceğini kabul etmişti. Bazen kendisi de öfkeleniyordu. Öfkeli ve incinmişti. Tek bir veda sözcüğü, tek bir açıklama duymadan. Fabio'nun hiç de benzer bulmadığı bir düşüncesizlik.

Kadın maddi durumundan da söz etmişti. Yaşam sigortası, intihar durumunda ödeme yapmıyordu. Aldığı emeklilik maaşı, yeniden çalışmasını zorunlu kılıyordu. Diplomalı çiçekçiydi. Böyle bir evi idare edebilecek bir meslek değildi.

Fabio'un kısa söyleşiye spot yaptığı son cümlenin tamamı, hiç de alaycı değildi. "Lütfen söyleyin o makiniste, kendisini çok

110

Martin Suter

iyi anlıyorum ve üzgünüm. Kocamın bunu yapmamış olmasını ben de çok isterdim." Fabio, daha akılda kalıcı olması için cümleyi kısaltmıştı.

Başka bir kasette başka makinistlerle yapılmış söyleşiler vardı. Bu söyleşilerde de, büyük mesele hakkında bir ipucu yoktu. Geri kalan kasetler daha eski röportajları içeriyordu.

Fabio yazı masasını toplamaya başladığında, Marlen kapıda görüldü. "Yağmur yağacak, ama bir türlü yağmıyor," diye yakındı, kollarını arkadan Fabio'ya doladı, üzerine eğildi ve onu alından öptü.

Sonra banyoya gitti. Fabio duş sesini duydu. Bir süre sonra kapı açıldı. Marlen pembe ipek geceliğiyle odadan geçerek yatak odasına gitti. Tekrar dışarı çıkması uzun sürdü. Makyaj yapmış ve bir yarım korse, çoraplar, g-string ve sutyen giymişti, hepsi de beyazdı.

Jartiyerlerden ve korselerden asla hoşlanmamış biri olarak, şimdi Marlen'i bunlardan kurtarmakta hiç de acele etmedi.

Uykuya dalmadan önce, Norina'nın da Lucas için kimi zaman fare grisi şeffaf body'yi giyip giymediğini düşündü, ağında iki çıtıçıt olanı.

Yağmur yağmamıştı. Ertesi sabah hava bulutsuzdu. Haberlerde, suların idareli kullanılması gerektiği duyurulmuştu. Çimenleri sulamaktan ve arabaları yıkamaktan vazgeçilmeliydi.

Fabio evden çıkmadan önce Dr. Mark'ı aradı. Yine sekreteri çıktı, yine adamın geri arayacağı sözünü verdi.

Fizyoterapide bu defa Fabio'yla bizzat Katja Schnell ilgilendi. Programda denge ve koordinasyon alıştırmaları vardı. Fabio'ya, alt bölümüne yarım küre sabitlenmiş, yuvarlak bir tahta verdiler. Bu tahtanın üstünde durması ve kendini dengede tutması

Can Dostu

gerekliyordu. Bunu ancak büyük bir güçlkle yapabildi.

Ufak tefek kadın onu bir süre sessizce izledi. "Eskiden işe bisikletle gittiğinizi söylememiş miydiniz?"

Fabio sallantılı tahtadan indi. "Buraya bisikletle geldim."

"Bunu geçici olarak bırakın. Tai Chi diye bir şey duydunuz mu?"

"Şu ağır çekim dövüş sporu mu? Evet, izlemiştım. Son derece aptalca görünüyor."

"Bisikletten düşmek kadar aptalca değil."

Fabio, Kaltbachweg 19 numaradaki terapi merkezinden ayrıldığında, gelecek çarşamba için bir Tai Chi randevusu vardı.

Bugün Dr. Vogel gerçekten de bir suaygırı gibi görünüyordu. Sudan henüz çıkmış bir tane gibi. Bol batık gömleği klima cihazına rağmen gövdesine yapıştıyordu. "Şurası var ya," dedi soluk soluğa, kalın işaretparmağıyla sanki yabancı bir şeyi gösterir gibi kendi bedenini işaret ederek, "klimalı otomobil ile klimalı görüşme odası arasında, beni bütün gün terletmeye yetecek kadar ısı depoluyor. Sizde durum nasıl?"

"Denge bozuklukları var. Normal midir bu?"

"Nasıl ortaya çıkıyor?"

"Bisiklet üstünde güvensizim."

"Ne zamandan beri?"

"Yeniden bisiklete binmeye başladığımdan beri."

"Bırakın o zaman, zaten havalar çok sıcak."

"Terapist kadın beni Tai Chi'ye göndermek istiyor."

"Zararı olmaz. Dengenizi yeniden bulmalısınız. Başka?"

Fabio, kıpırdamadan özel koltuğunda oturan yağ tulumuna, anılarını iki kez yitirişini anlattı. Kafasında sakladıklarını ve bir yerlere kaydettiklerini.

Martin Suter

Ansızın kendini anlatırken buldu. Maden'i, uğruna her şeyden vazgeçtiği ve onunla birlikte yaşamaya başladığı yabancı kadını. Ve terk ettiği Norina'yı. Artık kendisiyle ilgilenmeyen Nori-na'yı. Her zaman düşünmek zorunda olduğu Norina'yı. Kendisini en yakın arkadaşıyla aldatan Norina'yı. Büyük aşkı Norina'yı.

Dr. Vogel iki kere göstere göstere saatine baktı, ama Fabio ağıtına son verecek gibi görünmüyordu. Ancak doktor masanın altındaki zile bastığında ve muayenehane hizmetlisi bir bahaneyle içeri girdiğinde, Fabio görüşme süresinin dolduğunu fark etti.

Kaldırımında, Rimini'nin passeggiata'sında1 ağustos aylarında gece saat ondakini andırır bir kalabalık vardı. Çalışanlar öğlen paydosuna çıkmışlar, turist gibi geziniyorlardı. Her restoran, her kafe, her pastane, her büfe sokağa birkaç masa atmıştı.

Belki de birkaç günlüğüne Urbino'ya, annemin yanına gitmeliyim, diye düşündü Fabio. Dr. Vogel'm tavsiyesine uymuş, bisikletini muayenehanenin altındaki depoya bırakmış ve yola yayan çıkmıştı.

Gezinenlerin kalabalığı onu iskele kaldırımına sürükledi. Göl turuna bilet aldı ve kısa bir süre sonra kendini Möwe adlı teknenin üst katında bir masada buldu. Gülümseyen Japonlardan oluşan bir grubun ortasındaki biricik Avrupalı olarak, göl menüsü yiyordu: şeritler halinde kesilmiş kıvrırcık salata, kenarında beyaz bir hazır sos, garnitür olarak üç çeşit peynir.

Fabio'nun karşısında oturan adam yaşlı bir samurayı andırıyordu. Salatasını yemiş ve şimdi peynirlere yönelmişti. Folyoyu tereyağı porsiyonundan çekip aldı, çatal ve bıçakla bir parça tereyağı kesti, Emmental peynirinin üstüne sürdü, bundan da bir

1) it.: gezinti yeri. (e.n.)

Can Dostu

parça kesti, çatalı batırdı ve iyice çiğnedi.

Yanıdaki kadının güneşlikli başörtüsü ve operatör doktor gibi ağız maskesi vardı. Yemek

için ağzındaki maskeyi kısa bir süreliğine çıkarıyor, sonra yeniden takıyordu.

Hoparlörlerden polka müziği yükseliyor, ama müzik göl kıyısındaki görülmeye değer az sayıda yeri anlatan, çeşitli dillerdeki anonslarla kesiliyordu.

Fabio önünden akıp geçen manzaraya aldırış etmeden, onu buraya sürükleyen şeyin ne olduğunu soruyordu kendine.

Möwe adlı tekne yön değiştirip gölün sağ kıyısı boyunca şehre doğru yol almaya başladığında, Fabio yanıtı bulmuştu. Ayağa kalktı ve masa arkadaşlarının başlarını sallamalarına ve gülümsemelerine yol açtı. Teknenin kış tarafına gitti ve küpeşteye yaslandı.

Villa Tuskulum'un elli metre kadar açığından geçiyorlardı. Sal boştu. Kıyıda rengarenk üç plaj havlusu duruyordu. Balkon kapısından insanlar akın akın çıkıyor ve yemek çadırına gidiyorlardı. Bir an için, Norina'yı seçtiğini sandı, ama emin olamadı.

Dikkatini teknenin burnunun gölde yol açtığı dalgalardan biri üstünde topladı ve dalgayı, Tuskulum'un yosunlu kıyı duvarına çarpmaya kadar izledi. Hemen sonra, villa ulu salkımsöğü-dün ardında gözden yitti.

Fabio, Amselweg'e tramvayla gitti ve yabancı caddeden, yabancı giriş kapısından, yabancı merdiven sahanlığından geçerek yabancı eve vardı. Bokserle kalana dek soyundu, bir maden suyu açtı ve yabancı kanepede yan oturur yarı yatar vaziyette içti.

Parmağını bardağa daldırdı, soğuk bir damlayı göğsüne düşürdü ve damlanın teninin üzerinde kendine yol arayışını izledi. Damla göbük deliğine aktığında, bardaktan yeni bir damla aldı ve gövdesinin üzerinde bu damlanın da yolunu izledi. Kendi ya-

114

Martin Suter

samında bir yabancı gibi hissediyordu kendini.

Fabio toparlanıp kalktı ve balkona çıktı. Aşağıya, çimenliğe baktı.

Çocuk havuzunun en üst halkasının havası kaçmıştı. Su seviyesi, en üst ikinci halkanın kenarına kadar ulaşıyordu. Sarı bir plastik kürek suda yüzüyordu. Ortalıkta hiç kimse yoktu. Uykusunda ağlayan küçük bir çocuğun ince sesinden başka bir şey de duyulmuyordu.

Fabio'nun canı sigara çekti. Yazı masasında, sehpa, kahvaltılık tezgahında ve makyaj masasında sigara bulamadı. Marlen'in yedek sigaralarını sakladığı mutfak çekmecesini açtı. Yalnızca boş bir sigara kartonu duruyordu.

Balkona döndü ve parmaklığına yaslandı. Tıpkı Möwe ağır ağır ama duraklamadan Norina'nın önünden geçerken küpeşteye yaslandığı gibi.

Sigara düşüncesi takıntı olmuştu. Fabio yeniden içeri girdi ve düzenli bir biçimde aramaya başladı.

Ne amerikan mutfakta, ne banyoda bir şey bulabildi. Yatak odasına gitti ve kendi elbiselerini karıştırdı. Son elli günde gerçekten sigara içtiyse, ceketlerinden birinin cebinde bir paket unutmış olabilirdi. Vatkah pamuklu ceketinin göğüs cebindeki buruşuk makbuzdan başka bir şey bulamadı. Mayısta bindiği bir taksinin makbuzu.

Marlen'in askılardaki elbiselerini yokladı, sonra çamaşır çekmecelerini aradı, önce kendininkini, sonra onunkini. Hiçbir şey bulamadı. Bu arada, Marlen'in baştan çıkarıcı iç çamaşırlarının, dün gece gördükleriyle sınırlı kalmadığını öğrenmiş oldu.

Aradığını sonunda, Marlen'in makyaj masasının sağ çekmecesinde buldu. Extra light sigarasından açılmış bir paket, binbir çeşit makyaj kalemi, boya, fırça, küçük kap ve ponponun arasın-

Can Dostu

115

da duruyordu. Fabio buraya daha önce gelebilirdi. Marlen, bir müzikal yıldızı gibi, makyaj yaparken sigara içerdi.

Sigara paketini alırken, paketin arkasında duran, el feneri gibi bir şey gözüne çarptı. Çekmeceyi biraz daha çekti. Krom kaplama bir vibratördü bu. Fabio aleti çalıştırdı. Pahalı, özenle işlenmiş cihazdan gelen, ölçülü bir vınlama duyuldu. Titreşim yoğunluğu basamaksız ayarlanabiliyordu. Bu yapay penis, en üst ayarda bile Fabio'nun tıraş makinesinden daha sessizdi. Belli ki vibratörlerin Rolls-Royce'uydu.

Fabio oyuncağı yerine koydu ve çekmeceyi kapattı. Ama eski bir makyaj kutusu yan dönmüştü. Onu çıkarıp yeniden yerleştirmesi gerekti. Kutunun altında el bilgisayarı göründü.

Fabio, yazı masasının önünde durup küçük, gri cep bilgisayarını elinde tarttı. Beynindeki silinmiş ya da ulaşılamaz bilgilerin bir bölümü burada saklanmış olmalıydı. Cihazı çalıştırmakta tereddüt etti; yeni bilgilere ulaşmaktan korkuyor gibiydi. Ya da hiçbir bilgiye ulaşmamaktan.

İkinci korkusu haklı çıktı. Küçük ekranda beliren tarihler, bilgisayarının yedeklemesindekiler gibi seyretti. Hepsi de ona tanıdık geliyordu.

Dizüstü bilgisayarını açtı ve el bilgisayarı programını çalıştırdı. Tarihler örtüşüyordu. Diğer

programlardaki veriler de. Yeni bir adres, yeni bir not, yeni bir harcama, yeni bir metin belgesi görünmüyordu. Ya el bilgisayarını verileri son kaydedişinden bu yana kullanmamıştı, ya da 5 Haziran yedeklemesindeki eski verileri cep bilgisayarına kopyalamıştı. Bu yanlışlıkla olabilecek bir şey değildi. Bunu bile bile yapmış olmalıydı.

Kendisi. Ya da bir başkası.

Küçük cihazın senkronizasyon programını tuşladı. "Son

116

Martin Suter

senkronizasyon işlemi 5 Haziran..." yazısı belirdi ekranda. Bunun bir anlamı yoktu. Senkronizasyondan kısa bir süre önce di-züstü bilgisayarının tarihi ayarlanırsa, el bilgisayarının yedekle-mesi arzu edilen tarihi gösterirdi.

Cihazı kapattı ve yeniden çekmecedeki yayvan makyaj kutusunun altına yerleştirdi. Paketten iki sigara aldı ve her şeyi bulduğu gibi bırakmaya dikkat etti. Yeniden yazı masasına geçti ve kafasını topladı.

Fabio sabit diskinde "yedekler" isimli klasörü açtı. Bu klasörde, el bilgisayar programındaki verilerin, düzensiz aralıklarla her ihtimale karşı oluşturduğu bir kopyası yer alırdı. Bu kopyanın tarihi de 5 Haziran'dı.

Birisi el bilgisayarıyla ve dizüstü bilgisayarıyla oynamıştı. Fabio hastanede yatarken, birisi güncel verilerin yerine bu kopyayı koymuş, el bilgisayarındaki tüm verileri silmiş ve sonra eski verileri aktarmıştı.

Cihazın Marlen'in makyaj masasında saklı oluşunun tek anlamı, onun bu oynamayla bir ilgisinin bulunmasıydı. Fabio, Marlen'in bilgisayarlardan ne kadar anladığını bilmiyordu, ama bu türden bir oynama için bilgisayar dâhisi olmak gerekmezdi.

Fabio bir sigara yaktı, içine çekti ve dumanı tavana kadar üfledi.

Bunu Marlen yaptıysa, nasıl oluyordu da yazı işlerindeki ye-dekleme de 5 Haziran tarihini taşıyordu?

Marlen'in yazı işlerinde bir suç ortağı olmalıydı. Fabio, bunun kim olduğunu anlamak için uzun süre düşünmeye gerek duymadı.

Sigarayı söndürdü, dizüstü bilgisayarını kapattı ve yazı masasını topladı. Buruşturulmuş taksi makbuzu eline geçti. Makbuzu düzeltti.

Makbuzun üstünde yazı işlerinin adresi ve gidilecek adres

Can Dostu 117

olarak da, Auweg 12 yazıyordu. Bu adres ona bir şey ifade etmiyordu. Santrali aradı ve orada Dr. Andreas Barth'm oturduğunu öğrendi. Dr. Barth'm dul karısıyla yaptığı röportajın yol makbuzunu bulmuştu. Klasörünün sayfalarını çevirdi ve makbuzu 16 Mayıs'a yerleştirdi.

Defteri tam kapatmıştı ki, tarihlerin örtüşmediğini fark etti. Makbuz 18 Mayıs'ta kesilmişti

10

Boğucu sıcaklıktaki günü, rutubetli gece izledi. Fabio balkonda durup aşağıdaki çimenliğe baktı. Evin kapıcısı, iki bahçe hortumunu yayıyordu. Adı Anselmo'ydu. Akşamları Amselweg'de, akkaym ağacının üstünde şakıyan karatavuk gibi. Fabio isimleri böyle aklında tutuyordu.

Marlen aramıştı. Outcast'te bir gazeteciyle buluşması gerekiyordu, gecikecekti. Fabio bu ertelemeye sevindi. Marlen'e nasıl davranacağına henüz karar verememişti.

Jacqueline Barth'a yaptığı ziyaretin tarihleri neden örtüşmü-yordu? Tarihi yanlış mı aktarmıştı? Taksi şoförü yanlış mı yazmıştı? Ziyaret ertelenmiş miydi? Yoksa Fabio ikinci bir kez mi gitmişti?

Anselmo, resmi tasarruf talimatına karşın, iki çim sulama makinesini çalıştırdı. Yukarıya, Fabio'ya doğru baktı ve seslendi: "Causio, Rossi, Bettega!"

"Ciao!" yanıtını verdi Fabio.

"Ciao," diye homurdandı Anselmo. Kimsenin kendisiyle oynamak istemediği küçük bir çocuğunki gibi hayal kırıklığı içindeydi sesi.

Fabio içeri girdi. Neden Jacqueline Barth'ı arayıp da ona sormuyordu?

Can Dostu

119

Numarayı çevirdi. Uzun süre kimse açmadı. Belki taşınmıştı. Kocasının ölümünden sonra bu evde oturmaya maddi gücünün yetmeyeceğini söylemişti.

Fabio tam kapatacakken, bir kadın sesi duyuldu. "Alo?"

"Bayan Doktor Barth?"

"Hayır," dedi Slav aksanlı bir ses, "ben ev işlerine bakıyorum. Bayan Doktor Barth tatilde."

"Ne zamana kadar?"

"Ay sonuna kadar."

"Kendisine ulaşmak mümkün mü?"

"Kendisi İtalya'da. Bazen arıyor. Ona bir not bırakabilirsiniz."

"Aradığımı söyler misiniz kendisine, ben Fabio Rossi, SONNTAG-MORGEN'dan. Lütfen beni arasin, önemli bir sorum olacaktı." Marlen'in evinin ve kendi cep telefonunun numarasını verdi.

Marlen geldiğinde hava çoktan kararıştı. Neşesi yerindeydi ve basın çalışmasına eşlik eden içkilerden kokuyordu. Fabio'yu öptü, bir elini onun bokserinin içine kaydırđı ve Fabio'nun mesafeyi koruma niyetini boşa çıkardı.

"Tai Chi, insanın iç ve dış dengeye yeniden ulaşması ve kendi kendini ve içsel merkezini yeniden bulması için bir yöntemdir." Fabio ve başlangıç kursunun diğer öğrencileri, Tai Chi öğretmenin etrafında yarım daire halinde dizilmiş, onun açıklayıcı sözlerini dinliyorlardı. "Tai Chi, metabolizmayı da düzenler, kan dolaşımı sistemini yoluna koyar, kan basıncını düşürür, kalp damarlarını genişletir, hazım sorunlarına yardımcı olur, uyku bozukluklarını ortadan kaldırır ve merkezi sinir sisteminin işlevsel etkinliklerini düzenler."

120

Martin Suter

Fabio'nun kurs arkadaşlarının tümü, bu etkilerden her birinin kişiyi ilgilendirdiği bir yaşaydılar. Fabio'yu ise daha çok iç ve dış denge ilgilendiriyordu.

"Güvenli duruş ve kararlı denge, içsel istikrarı ve yere iki ayağıyla sağlam basma duygusunu geliştirir," diye sürdürdü öğretmen sözlerini. Tanrı bilir ya, Fabio'nun buna ihtiyacı olabilirdi.

Öğretmen ellili yaşlarının ortasındaydı. Göz kapakları, yanakları, dudakları, ağzının

kenarları ve kulakları aşıya doğru uzamıştı. Belki de mesleki bir hastalık, sürekli gevşemenin sonucu. Adı Horst Weber'di. Fabio bu ismi, "dokuma tezgahındaki yeşim prenses" in yardımıyla aklında tuttu. Temel kursun sonuna doğru yapacakları Tai Chi duruşlarından birisinin adıydı bu.

Nihayet ilk on üç hareket üzerinde çalışmaya başladıklarında, Fabio'nun sakin, yumuşak, akıcı hareketlerde sınıfın en iyisi olduğu hemen anlaşıldı. Buna karşılık, denge hareketlerinde sonuncuydu.

Fabio'nun öğleden hemen önce üniversite hastanesinde randevusu vardı. Parkın içinden ve kafeteryadan geçilen giriş kapısını seçti. Kafeteryada boş yer yoktu. Tabak çatal şingirtisi ve boğuk sesler, bildik hastane ve sütlü kahve kokusu. Hastalardan birkaçını tanıyordu. Yarıya kadar tıraşlanmış kafasında bir yara bandı bulunan adama başını salladı. Adam selamını almadı. Belki Fabio'yu bornozsuz tanıyamamıştı. Belki de onu anımsayamamıştı.

Bir hemşire Fabio'yu nöroloji servisinin bekleme odasına götürdü. Henüz oturmuş ve sırada bekleyen iki kişiyi, yaşlı bir çifti, selamlamıştı ki, cep telefonu çaldı. Kadın ona güvenmiş bir bakış fırlattı.

Fabio ayağa kalktı, sırtım odaya dönüp açık pencerenin

1) Aim.: dokumacı, (ç.n.)

Can Dostu

121

önünde durdu ve adını söyledi. Yabancı bir kadın sesi yanıt verdi. "Barth, bir sorunuzun daha olduğunu söylediler. Mesele bitti sanıyordum." Sesi huzursuz geliyordu.

Fabio kiminle konuştuğunu bir süre sonra anlayabildi. "Geri aradığınız için teşekkür ederim, Doktor Hanım. Evet, mesele bitti, özel bir sorum olacaktı: Ajandamı kaybettim ve randevularımı yeniden sıralamak istiyorum. Sizinle hangi tarihte görüşme yaptığımızı hatırlıyor musunuz, diye soracaktım."

"Tatilden sizi bu yüzden mi aramak zorunda kaldım?" Kadının serzenişinde bir rahatlama belirtisi vardı.

"Özür dilerim. Muhasebe gider hesapları için başımın etini yiyor."

"Bir dakika, hatta kalın." Kadın, ajandasını alıncaya kadar Fa-bio'yu bekletti. Sonra sordu: "İlk görüşme mi, ikincisi mi?"

"İkinci de," diye yanıtladı Fabio kısaca.

"On altı Mayıs Çarşamba, saat on beş. Ve on sekiz Mayıs Cuma, saat on yedi. işinizi görüyor mu?"

"İşimi çok iyi görüyor, teşekkür ederim." Kadına iyi tatiller diledi ve nerede olduğunu sordu. Amalfi'deydi.

Yaşlı çift görüşme odasına çağrıldı. Kadın, Fabio'ya muzaffe-rane bir bakış fırlattı. Fabio cep telefonunu kapattı, yerine koydu ve oturdu.

Neden ikinci bir ziyaret yapmıştı? Birinci görüşme bile, kırk satırlık bir röportaj için yeterince uzundu. Neden ikincisine gitmişti? Ve telefonu kadını neden huzursuz etmişti? "Mesele bitti sanıyordum."

Hangi mesele? Büyük mesele mi?

Fabio görüşme odasına çağrıldı. Dr. Berthod onu bekliyordu. Fabio'nun, muayene yatağına yatmasını istedi. Hemen yüzünü

1

122 Martin Suter

yoklamaya başladı. "Bir değişiklik var mı?"

Fabio olumsuz yanıt verdi.

"Başka?"

"Denge bozuklukları."

"Buna karşı bir şey yapıyor musunuz?"

"Tai Chi."

"İyi. Gececek. Genellikle olur. Endişelenmeye gerek yok. Anılarınız ne durumda?"

"Üzerinde çalışıyorum. Şimdiye kadar başarılı olamadım."

"Size saldırılan yere gittiniz mi hiç?"

Fabio başını iki yana salladı.

"Bir kez deneyin. Bazen bir şeyler getirdiği olur. Olayın geçtiği yerler. Görüntüler. Kokular."

Dr. Berthod, Fabio'nun başındaki dikişleri aldı, ona bol şans diledi ve girişte dört hafta sonrası için randevu almasını istedi.

On dokuz numaralı hattın tramvay vagonları eskiydi. Bu hat şehrin kötü mahallelerinden geçiyordu. Vagonların üstüne, spreyle, suya dayanıklı keçeli kalemle ya da koltuklara ve arkalıklara bıçakla kazınarak, grafitiler yapılmıştı.

Fabio Rossi arka vagona oturdu. Burası yarı yarıya doluydu. Yaşlı insanlar, öğrenciler, ev kadınları.

Bir durakta üç genç insan bindi, iki kadın ve bir adam. Bir aradaydılar, ama biner binmez arka vagonun değişik yerlerine dağıldılar. Fabio bunu tuhaf karşıladı. Gözünü bu üçünden ayırmadı.

Tramvay harekete geçtiğinde, genç kadınlardan biri sessiz ortamda yüksek sesle konuştu: "Gece."

Hiç kimse bakmadı ona. Şimdi de, orta kapıda duran genç adamdaydı sıra.

Can Dostu

123

"Ne güzel, düş kurmak burada Sessiz ormanda gece, Karanlık ağaçlarda Eski masal yankılanırken."

Yolcular yüzlerini çevirdiler ve, umarım para istemiyordur, diye düşündüler. İlk genç kadın devam etti: "Ayın parıltısında dağ Düşüncelerdeki gibi, Dağmık yıkıntılardan, Yakınarak akıyor pınarlar."

Üçüncü, en genç kadının ince sesi en önden duyuldu, aynı eğitilmiş sahne Almancası'yk.

"Çünkü yorgun gidiyor yatağına Güzellik dinlenmek üzere, Serin gölgelerle örtüyor üzerini Gece, sevgili kızın."

On dokuz numaralı hattın tramvayı, egzoz gazlarıyla kararmış bina cephelerinin önünden tıngırdayarak geçiyordu. Büfe, meyhane, sexshop, Türk bakkalı, bisiklet dükkanı. Fabio gözyaşlarına hâkim olamıyordu, ilk kadının görüntüsü gözden yit-ti. Sesi devam ediyordu. "Şaşkın bir yakmıştır bu Sessiz ormanın görkeminde, Bülbüller onu söyler Durmadan bütün gece."

"Gussofen Caddesi, Aufeld'e gidenler aktarma yapacak," diye bildirdi vatmanın hoparlörden gelen sesi. Sözü genç adam aldı. "Yıldızlar yükselip alçalıyor -Ne zaman geleceksin, sabah rüzgarı, Kaldırmak için gölgeleri

Düş gören çocuğun üzerinden?"

"Bizler tiyatro akademisi öğrencileriyiz, gelecek cumartesi ücretsiz tanıtım gösterisi yapacağımızı duyurmak için bu etkinliği düzenledik," diye bildirdi ilk kadın. Üçü de inmek üzere hazırlandılar.

Fabio genç adamın yanına gitti. "Bu şiir kimindi acaba?"

"Joseph von Eichendorff," diye yanıtladı genç adam. Kapı açıldı ve adam indi.

"Teşekkür ederim," diye bağırdı Fabio adamın ardından, "güzeldi."

Son durak Wiesenhalde'deki makasta, önceki seferin on dokuz numaralı tramvayı duruyordu hâlâ. İki bank ve bir kağıt sepetinden oluşan, üstü açık tramvay durağı, üstü kapalı büfe, tamamen spreyle boyanmış bilet otomatı. Arkasında banliyö caddesi, caddeden üstü yapılarla dolu bir tepeye ayrılan yol. Yol levhasında "Mezarlık" yazıyordu.

Fabio sıra evleri arkasında bırakmıştı ve şimdi, caddeyi sınırlayan kayın koruluğunun gölgesinden yürüyordu. Ter içinde kalmış beyaz, polo yaka tişörtü vücuduna yapıştıyordu. Yolda ondan başka kimse yoktu.

Koruluk mezarlık duvarında sona eriyordu. Fabio dövme demir kapıya kadar gitti. Biri köpekleri, biri de korna çalmayı yasaklayan iki yasak tabelası ve açılış saatlerini bildiren bir levha vardı. Asfalt yol ince karışımli betondan yapılmış bir şapele varıyor ve oradan mezarlığa uzanıyordu. Mezarlık, aralarında düzgün, düzenli yeşil mezarlar bulunan, kafes biçimindeki yollardan oluşuyordu. Her mezar sırasında, sinemalardaki koltuk sıralarında olduğu gibi bir numara vardı.

Fabio, iki sıra, dört kağıt sepeti ve bir mezarlık talimatname-

Can Dostu

si bulunan kavşaktan geri döndü. 21 Haziran'da her ne olmuşsa, kesinlikle burada olmamıştı. Bu tip mezarlıklarda işi olmazdı. İtalyan pasaportunu hâlâ korumasının nedeni bu tip mezarlıklardı. Babası her zaman demişti ki: "Burada yaşayıp ölebilirsin, ama burada gömülemezsin."

Urbino'ya bir dahaki gidişinde, babasının bakımsız mezarını ziyaret edecekti. Annesine o zamanlar sekiz milyon lireten fazlaya mal olan mermer meleği de.

Fabio küçük bir yan kapıdan mezarlık dışına çıktı ve yokuş yukarı yürümeye devam etti. Sol tarafında otları yükselmiş büyük bir çayır ve birkaç meyve ağacı duruyordu. Arkasında, sarmıtırak bir pus kümesinin altında şehir duruyordu.

İki yüz metre sonra asfalt kaplama, temiz bir çizgiyle kesiliyordu. Orada bir araç yasağı levhası duruyordu. "Evlere servis araçları geçebilir."

Bu mekan Fabio'ya tanıdık geliyordu. Yürümeye devam etti. Yol çatallanıyordu. Sağda ormana giriyordu, dümdüz gidildiğinde orman kenarını izliyordu. Fabio orman kenarından devam etti. İlk ayırmda yol sıkı bir çitle sınırlanmıştı. Fabio bu çiti bir tahta kapıya kadar izledi. Emaye tabelada "Waldfrieden Bahçe Kooperatifi, Yalnızca Üyeler ve Misafirler İçin" yazıyordu. Kapının üzerinden, bahçenin bir bölümü görülebiliyordu. Hanımel-leri, mor salkımlar ve asmalarla kaplı bahçe kulübeleri; çalılıklar, çitler, tarhlar, meyve ağaçları, yağmur kapları, doğal gübre yığınları. Belki birkaç bayrak direği ve araba tekerleği fazlaydı, ama Wiesenhalde mezarlığıyla karşılaştırıldığında burada tam bir kaos hüküm sürüyordu.

Fabio nerede olduğunu anlamıştı şimdi. Tahta kapıyı açtı ve araziye girdi. Ana yolda biraz yürüdü ve sonra bir yan yola saptı. Pencere kanatları sarı olan bir kulübenin sundurması altında,

126

Martin Suter

adetli üç yaşlıca adam oturmuş kağıt oynuyordu. Fabio geçerken onlara selam verdi. Selamını kuşkuyla aldılar.

Yolun tam sonunda, diğerlerinden daha büyükçe ve daha bakımsız bir arsa duruyordu. Bahçe kapısındaki biraz dağınık bir tabelada "Gourrama" yazıyordu. Böğürtlen ve ahududu çitlerini, doğal gübrenin üstünde yetişen kabağın sürgünleri kaplamıştı; tarhlardan biri yaz aylarının kuru çayırına dönüşmüştü; arsayı orman kenarından ayıran fındık çitinin önünde, adam boyunda ayıpen-çeleri yetişmişti; sebze tarhında birkaç kıvırcık salata duruyordu.

Kulübede diğer kulübelerin çoğundan farklıydı. Orman yamacına inşa edilmişti, ön cephesi kazıklar üzerinde duruyordu. Böylece aşağıda, odun, bahçe aletleri, kovalar, merdivenler ve her türlü hırdavat koymak için, üç yanı açık bir kiler oluşmuştu. Evin, çatı mukavvasından yapılmış eğik çatısı, ahşap verandası, tek pencereci bir odası vardı. Veranda, güzel bir şehir manzarasına bakıyordu. Odada iki ranza yatağı vardı. Dar ve kısaydılar, rahat değildiler ve gıcırdayorlardı.

Fabio bunu biliyordu. Bir milli bayram gününde,1 bu balkondan şehirdeki büyük havai fişek gösterisini izlemişti. Ve gece yarısında, Lucas'ı uyandırmadan Norina'yla sevişmeye çalışmıştı. Gourrama, Lucas'm büyükamcasımdı.

Bazen kişinin, ilk dürtülerini izlemesi gerekir. Fabio'nun ilk dürtüsü, Lucas'ı çağırmak ve, "Bil bakalım şimdi nerdeyim," demek oldu. Sonra onun ne tepki vereceğini duymak isterdi.

Cep telefonunu cebinden çıkardı ve boş yere yazı işlerinin numarasını aramaya çalıştı. "Bağlantı yok" yazısı görünüyordu ekranda. Doğru: Hobi bahçesi, şehrin, kapsama alanının dışında kalan ender bölgelerinden birindeydi. Bu deneyimi, milli bay-

ii 1 Ağustos, İsviçre'nin milli kurtuluş bayramı, (ç.n.)

Can Dostu

127

ram gününün ertesi sabahı, üçü de işe geç kalıp taksi çağırmak istediklerinde yaşamışlardı. Lucas, sinyal alabilmek için yol ayrımına kadar yürümek zorunda kalmıştı.

Fabio geri yürüdü. Yolun yarısında, karşısına atletli bir adam çıktı. Kağıt oynayanlardan birine benziyordu. "Kimi arıyorsunuz?" diye sordu meydan okurcasına.

"Ben Lucas Jâger'in arkadaşıyım. Belki buradadır, diye düşündüm."

Adam daha yakın davranmaya başladı. "Lucas'ın arkadaşı, öyle mi? Hayır. Onu görmedim. Ama hafta sonu buradaydılar. O ve yeni dalgası. Dışarıdan çok evin içinde bahçıvanlık yaptılar," diye ekledi göz kırparak.

Fabio hızla uzaklaştı. Norina ve Lucas'ı ranza yatağında düşünmemeye çalıştı.

Yol ayrımına vardı. Cep telefonunun sinyal göstergesi, küçük dörtgenlerle doldu. Yazı işlerinin numarasını çevirdi, iki kez çaldırdı ve bağlantıyı kesti.

Bazen kişinin, ilk dürtüsünü izlemesi gerekir. Ama bazen bunu yapmasa daha iyi olur.

İki saat sonra Fabio belirleyici ize rastladı.

Bunaltıcı bir tramvayda yolculuk edemeyecek kadar heyecanlanmış ve Maden'in evine taksiyle gitmişti. Belirli bir amaçtan çok, kafasını dağıtmak için notlarını karıştırmış, veri yedeklerini tıklamış ve yazı işlerinden kurtardığı kasetleri karıştırmıştı.

Kasetlerden biri tuhaftı. "Çeşitli" başlığını taşıyordu ve boştu. Yani konuşmaları değil, ama çeşitli sesleri içeriyordu. Boş bir mekanın sesleri, sonra adımlar, sonra bir kapı, sonra mekanın sesleri. Sesi açıldığında, bazen, kapalı bir pencerenin ardından geçen bir otomobilin sesi duyuluyor gibiydi. Fabio cihazı hızlı mo-

Martin Suter

da çevirdi. Aynı sesler, iki oktav daha yüksek.

Sonra birdenbire, kırk beş dakikalık A yüzünün hemen hemen sonunda, bir ses.

Fabio geri sardı.

Yine mekanın gürültülü sessizliği, sonra, doğrudan doğruya bir kadın sesi: "... hepsini yanınızda. Nasıl doğru buluyorsanız öyle yapın. Ama onun çizgisinde yapın. Buna güvenebilir miyim?"

Bu sesi tanıyordu. Jacqueline Barth'tı bu. Ve yanıt veren ses: "Size söz veriyorum." Bu sesi de tanıyordu. Kendi sesiydi.

11

Jacqueline Barth'ın numarasını bulması kolay oldu. Cep telefonunun menüsünde, cevaplanan çağrılar bölümünde sadece bir tane İtalya numarası kayıtlıydı.

"Santa Caterina, buona sera l," diye açtı telefonu bir kadın sesi. Fabio, Bayan Barth'ı istedi ve telefonu bağlandı. Telefon beş kez çaldıktan sonra, tekrar aynı kadın devreye girdi. La Signora Barth odasında yoktu. Terası deneyecekti.

Fabio bekledi.

"Buyrun, ben Barth?" Arka planda müzik sesi duyuluyordu.

"Ben Fabio Rossi, SONNTAG-MORGEN'dan, sizi tekrar rahatsız ettiğim için özür dilerim."

Kadın sustu.

"Alo?"

"Buradayım, ne istiyorsunuz?"

"Tuhaf bir sorum var."

Kadın yeniden sustu.

"Size ajandamın kaybolması hakkında söylediklerim, gerçeği tam yansıtmıyor. Bir kaza geçirdim ve elli günlük bir hafıza kaybım var. Hiçbir şeyi anımsayamıyorum. Görüşmelerimizi de."

Müzik durdu, hafif bir alkış sesi duyuldu. "Devam edin," dedi Bayan Barth.

1) it.: iyi akşamlar, (ç.n.)

130

Martin Suter

"Sizi ikinci ziyaretimde bana verdiğiniz evraklardan biraz söz edebilir misiniz? Bu konuda bir şey bulamıyorum."

Müzik yeniden başladı. "Evraklar mı?"

"Evraklar ya da belgeler. Görüşmemizin kaset kaydında, evrakları kocanızın istediği doğrultuda kullanmamı rica ediyorsunuz benden. Konunun ne olduğunu söyleyebilir misiniz bana?"

"Kasetten anlaşılıyor mu?"

"Ne yazık ki büyük bir bölümü silinmiş."

"Evraklar," diye mırıldandı kadın. "Haa, evet, özgeçmiş. Size kocamın özgeçmişini vermiştim. Birkaç biyografik bilgi. Sizde durabilir, bende kopyası var."

"Emin misiniz? Sanki daha önemli bir şeymiş gibi görünüyor."

"Kocamın özgeçmişinden daha mı önemli?"

"Bağışlayın."

"Başka bir sorunuz var mı?"

"Hayır. Var, var: İkinci görüşmenin konusu neydi?"

Yine bir suskunluk ve Amalfi'deki otel orkestrasının sesleri. "Birinci görüşmenin aynısıydı," diye yanıtladı kadın sonunda.

"Niçin ikinci bir görüşme yaptık?"

"Bunu ben de sormuştum. - İzin verirseniz şimdi tatilime devam etmek istiyorum."

"Elbette, çok teşekkür ederim, iyi tatiller size."

"Teşekkür ederim. Ayrıca - kaza geçirdiğiniz için üzuldüm."

Fabio cep telefonunu yazı masasının üstüne, önüne koydu. Balkon panjuru odaya turuncu bir ışık dolduruyordu. Fabio bir havluyu, antrenmandan sonra boksörlerin yaptıkları gibi, boynuna dolamıştı. Boksör gibi de terliyordu. Bir yudum buzlu çay içti.

Şimdi, büyük meselenin Dr. Barthla ilişkili olduğundan

Can Dostu

131

emindi. Ve de, dul karısının kendisine verdiği evraklarla.

Dışarıda bir köpek havlamaya başladı. Bir kadın, "Jaspers!" diye bağırdı. Havlama kesildi.

Fabio, Dr. Mark'ın numarasını çevirdi. Mesai saati bitmişti. Bir yöneticiye ulaşmak için hiç de kötü bir zamanlama değildi, deneyiminden bildiği gibi.

Gerçekten de: Üçüncü çaldırmadan sonra bir erkek sesi duyuldu. "Alo?"

"Doktor Mark?"

"Kiminle görüşüyorum?"

"Size nihayet ulaştığım için sevindim. Adım Rossi, SONN-TAG-MORGEN'dan. Sizinle bir röportaj yapmıştım."

Dr. Mark gafil avlanmış gibiydi. Birkaç saniye hiç konuşmadı.

Fabio bu şaşırma anından yararlandı. "Sekreteriniz bana iki hafta sonrası için randevu verdi. Bu çok geç. Daha önce olamaz mı? Acil."

"Konu nedir?"

"Çalışma sırasında ortaya çıkan birkaç soru daha var. Yarın herhangi bir zaman diliminde yarım saatiniz var mı?"

"Bir dakika." Fabio ahizenin bırakıldığını duydu. Köpek yeniden havlamaya başladı. Kadın seslendi: "Jaspers!"

Dr. Mark yemden konuştuğunda, sesi biraz daha kendinden emin çıkıyordu.

"Ajandam önümde duruyor. Sekreterimin hakkı varmış, daha öncesinde boş zamanım yok."

"Aradaki bir saatte de gelebilirim. Ya da mesai saatlerinin dışında, ben size uyarım. Örneğin yarın sabah ne durumdasınız?"

Dr. Mark kendini kahramanca savundu. Ama Fabio ondan bir randevu koparmayı başardı. Gelecek pazartesi saat on sekizde. Beş gün sonra.

132

Martin Suter

Marlen içeri girdi, kendini kanepeye attı ve sandaletlerini çıkardı. İlk cümlesi, "Nasıl durabiliyorsun burada?" oldu.

"Başka nereye gideyim ki?"

Marlen yanıt vermedi. "Ne içtin?" Boş bardağı gösteriyordu.

"Buzlu çay."

"Bana da getirir misin?"

Şimdi ben işsiz ev erkeği mi oldum? diye soracaktı Fabio. Ama sonra sesini çıkarmadan kalktı ve Marlen'e bir bardak buzlu çay getirdi.

Marlen bir dikişte bitirdikten sonra bardağı geri uzattı. "Ne zaman insan içine çıkmayı düşünüyorsun?"

"Sürekli insanların içindeyim."

"Ama hiç benimle birlikte değil. Eskiden her zaman beraber dışarı çıkardık."

Fabio omuz silkti. Eskiden ne yaptıklarını nereden bilebilirdi?

"Belki yeniden normal bir yaşam sürmelisin. Belki o zaman hafızan geri gelir."

Fabio bardağı Maden'den aldı ve yeniden doldurdu. Bardağı getirdiğinde, Marlen gülümsedi. "Teşekkür ederim. Biraz kötüyüm. Aşırı sıcak, iş, departmanın yarısı tatilde -

üzgünüm."

Bir yudum içti. "Küçük burjuva bir evli çift gibi yaşıyoruz," diye bir saptamada bulundu.

Fabio, küçük burjuva bir evli çift gibi de ikamet ediyoruz, demek istedi. "Yarın," dedi, "yarın akşam dışarı çıkarız. Okay?"

"Okay," diye yanıtladı Marlen. Elini uzattı ve Fabio'yu kanepeye çekti. "Bu havlu sana yakışıyor." Onu öptü.

Marlen banyoya giderken, Fabio arkasından baktı. Parmak uçlarında yürüyordu. Çıplak kadınların parmak uçlarında yürü-

Can Dostu

133

meleri gerektiğini, çünkü bunun endamı güzel gösterdiğini birisi söylemiş olmalıydı ona. Güzel gösteriyordu da. Ve Fabio'nun sinirine dokunuyordu.

Marlen sinirine dokunuyordu. Eve geldiğinden beri. Her sözü, her davranışı Fabio'yu sinirlendirmişti. Ve sinirini belli etmemişti. Akşam keyfini bir tartışmanın bozmaması için, iki odalı bir küçük burjuva evindeki küçük burjuva bir koca gibi çenesini tutmuştu.

Marlen banyodan çıktığında, makyaj yapmış, kremler sürün-müştü ve sırtında kedi Garfield deseni bulunan aşırı büyük bir tişört giymişti. Buzdolabını açtı ve birkaç şey aldı. "Ya sen? Senin günün nasıl geçti?"

Senin günün nasıl geçti, canım? "Doktor Mark'a ulaştım ve daha erken bir tarihe randevu aldım. Pazartesi saat altıya."

Marlen döndü ve Fabio'ya baktı. Tedirgin olmuş görünüyordu. "Telefon numarasından mı ulaştın ona?"

"Mesai saatinden sonra. Eski taktik."

"Numarayı benim verdiğimi kimseye söyleme. Bizim, gazetecilere telefon numarası vermemiz yasak." Marlen kızmıştı. Belli etmemeye çalıştı, ama beceremedi.

Buzdolabında ne kalmışsa yediler ve televizyonun karşısında hiç konuşmadan bir akşam geçirdiler.

Hava durumunu sunan kadın, aşırı sıcakların devam edeceğini, yağış beklenmediğini bildirdi.

Fabio, Tai Chi'ye geldiğinde keyifsizdi ve Horst Weber'in sözlerini duyduğunda geri dönmeyi tercih ederdi: "Tai Chi çalışmasının başında sakin, uyumlu bir duygu durumuna ulaşmaya çalışılmalı ve yavaş yavaş bu duygu durumu oluşturulmalıdır. Beden arındırılmış olmalıdır, mesane ve bağırsaklar, gerekiyor-

134

Martin Suter

sa, boşaltılmalıdır."

"Mümkünse," diye seslendi bu arada, yetmiş dört yaşındaki Kari. Birkaç kişi güldü. Çalışmanın birinci bölümü "toprak" adını taşıyordu, çünkü bu çalışmada toprağın üzerinde nasıl durulacağı, içsel istikrarın nasıl kurulacağı öğreniliyordu. "Devinimlerinizin tekdüze, yumuşak-elastik; yuvarlak-spiral biçimli ve geniş boyutlu olması, beden duruşunuzun doğal ve dik olması önemlidir," diye öğretti Horst Weber. "Beden devinimiyle eşzamanlı soluk alıp verilir ve soluduğunuz hava, iç organlarınızın fizyolojik fonksiyonlarını duyuşsal olarak etkinleştirmek için doğal ve yumuşak bir biçimde akar. Tin, iç antrenmanın böyle etkili bir duyuşsal algılanışını geliştirmeye odaklanmıştır ve sakindir."

"Chi'yi uyandırmak" ve "kuşun kuyruğunu yakalamak" ve "leylek kanatlarını açıyor" ve "kaplanı kucaklayıp dağa dönmek" alıştırmalarını yaptılar.

Çiftleşme dansı yapan, eklem iltihaplı turna kuşları sürüsünü andırıyordu. Ve ortalarında, hiç de en çevikleri olmayan duruyordu: Fabio Rossi, otuz üç yaşında.

Kaza yaptıktan aylar sonra gölden çıkarılan, üzerinden sular, balçık, yosunlar, yakıt ve süprüntü dökülen, çizgileri yavaş yavaş belirginleşen ve birdenbire keskin köşeleriyle karşısında duran bir otomobil gibi, bir anı adası belirmişti Fabio'nun gözlerinin önünde.

Duştan çıkmış, kendi gardırobunun önünde giyiniyordu. Yanında bir okul arkadaşı, daha yaşlı bir bey duruyor ve henüz kuramamış seyrek saçlarını tarıyordu. Kendi yaşma ve Fabio'nun zevkine göre biraz açık kaçan, kırmızı bir don giymiş ve bakır bir bilezik takmıştı. Fabio ona artık dikkat etmiyordu ki, ansızın burnuna ferah, keskin bir koku çarptı. Yaşlı beyin sol elinde kü-

Can Dostu

135

çük bir şişe vardı ve sağ eliyle yüzüne tıraş losyonu sürüyordu.

Bu koku Fabio'nun bir anısını uyandırmıştı: insanlar, yaşlı, genç, çocuk bir sürü insan. Bir göl. Göl kenarında bir restoran. Üstü kapalı bir teras. Yağmur. Müzik. Tek kişilik bir orkestra. Masa sohbetleri. Gösterimler. Norina. Norina'nın anne babası. Norina'nın babası Kurt. Kurt'un doğum günü. Yuvarlak sayıda bir doğum yıldönümü. Kurt altmış beşine basıyor.

Ansızın hepsi karşısındaydı. Norina'nın babası, altmış beşinci doğum gününü göl kenarındaki Hecht restoranında kutluyordu. Altmış beş kişi davet edilmişti. Göle bakan büyük teras rezerve edilmişti. Norina pek isteyerek gelmemişti, babasıyla iyi geçinemezdi. Ama sonra pekala eğlenmişti. Özellikle de yağmur yağdığı için. Aperatif alındıktan kısa bir süre sonra tentelerin açılması gerekmişti. Kutlama boyunca yağmur, gölün kurşun grisi yüzeyinde delikler açıyor ve tek kişilik orkestranın rhythm-box'ıyla yarışıyor. Kurt, hava durumunu görmezden geldi ve hava durumundan her söz edilişinde bir kadeh kiraz brendisi içme cezası koydu. Kısa bir süre sonra doğum günü cemaatinin yansı sarhoş olmuştu. Norina da on kez, "Herkes hak ettiği doğum günü havasını alır, baba," dediği için cezasını çekmişti.

Babası, kırmızı tangalı adamla aynı tıraş losyonunu kullanıyordu, yaşlı beylerin kullandığı cinsten. Pitralon, Fabio yanlış anımsamıyorsa.

Fabio daha terapi merkezinin koridorundayken, Norina'nın numarasını çevirdi. Babasının doğum günü tarihini ve bu yıl altmış beş yaşında olup olmadığını öğrenmek istiyordu.

Norina'nın evinde kimse yoktu. Cep telefonunun telesekrete-ri, "Norina Kessler, şimdi film setindeyim ve telefonunuza yanıt

1) Bilgisayar destekli ritim aleti, (e.n.)

136

Martin Suter

veremiyorum, ama ilk çekim arasında sizi arayacağım," dedi. Fa-bio yeni metni biraz kibirli buldu.

Santrali aradı ve Norina'nın anne babasını bağlattı. Kimse yanıt vermedi. Elbette - Kurt'un altmış beş yaşma bastığı doğruysa, şimdi Maggia vadisindeki rustico'daydılar¹. Kurt'un emekliye ayrılmasından sonra, zamanlarının büyük bölümünü orada geçirmeyi düşünüyorlardı. Adam çok sık yinelemişti bunu. En sevdiği sözlerden biri, "İkimizden birisi artık olmazsa, Maggia vadisine yerleşirim," olmuştu.

Fabio numarayı buldu ve bağlattı. Telefona Norina'mn babası çıktı.

"Merhaba, Kurt, benim, Fabio. Nasılsın?"

"Sen aramcaya kadar iyiydim." Kurt'un en sevdiği sözlerden birisi daha. Ama bu defa ciddi söylemişe benziyordu. Hatta çok kısa süre kaldı. Yine de Fabio, Kurt Kessîer'in 12 Mayıs'ta Hecht restoranında altmış beşinci doğum gününü kutladığı bilgisini onaylatabildi. Kurt o günkü hava durumu hakkında hiçbir bilgi vermeye yanaşmamıştı.

"Bir bellek adası," dedi Dr. Vogel. "Unutma okyanusunda birdenbire bir anı belirir. Hep hoşuma gitmiştir bu imge. Tebrik ederim."

Fabio, yaptığı telefon konuşmalarından sonra, geç kalmış, sıcaktan patlamış ve kendini aşırı iyi hisseder bir durumda. Dr. Vogel'a gelmişti ve şimdi, aşırı soğutulmuş görüşme odasında donuyordu.

Dr. Vogel, gömleğinin en üstteki üç düğmesini açmıştı. Çifte gerdanı pudralanmıştı, bir cilt iltihaplanması ya da aşırı sıcakın yol açtığı bir kızartı.

1) İt.: kır evi. (ç.n.)

Can Dostu

137

"Bir koku, diyorsunuz. Olağandışı değil. Kokular. Görüntüler ve kokular belleğin en güçlü uyarıcılarıdır."

"Başka bellek adalarını da bekleyebilirim mi demek oluyor bu?" diye öğrenmek istedi Fabio.

"Öyle yapın. Bekleyin. Ama gelmezlerse hayal kırıklığına uğramayın."

"Ah, demek bu da oluyor."

"Evet, ikisi de olur. Her şey olur. Beyin bir sihirli kutudur. Ama umudu kesmeyin. Umut etmek terapinin bir parçasıdır."

Fabio güldü. "Hiç olmazsa dürüstsünüz."

"Bağışlayın, amacım o değildi."

Fabio yarım saattir bir evin duvarına yaslanmış, caddenin karşı tarafındaki bir girişi gözlemliyordu. Saat sekiz buçuktu. On beş dakika önce hava kararmaya başlamıştı. Hâlâ

bunaltıcı bir sıcak vardı. Bazen ikinci kattaki açık pencereler dizisine bakıyordu.

Ev, otuzlu yıllardan kalma bir işyeri binasıydı. Daha önce burada terzilerin, dizgicilerin, matbaacıların ve ciltçilerin işyerleri vardı. Şimdi fotoğrafçıların, grafikerlerin, web tasarımcılarının, sanatçıların atölyeleri bulunuyordu. Bodrum katında ve birinci katta fitness salonu, ikinci katta 'dans stüdyosu ve yoga okulu vardı. Norina, işinden fırsat buldukça, perşembe akşamları bu okula gidiyordu.

Kısa bir süre önce, pencereleri açık mekanda bir hareketlilik olmuştu. Fabio birkaç kafa, uzanan birkaç kol görmüştü. Ders bitmiş, sınıf soyunma odasına gitmişti, biraz sonra binanın girişine varırlardı.

Fabio bütün bir öğleden sonra, bellek adasını büyütme çalışmıştı. Hecht'e nasıl gelmişlerdi? Onları birisi mi getirmişti,

138

Martin Suter

yoksa taksiye mi binmişlerdi? Norina, olayın anlamı yüzünden hiç sızlanmadan kabul mü etmişti? Yoksa Fabio onu, ailevi olaylarda her zaman olduğu gibi, ikna etmek zorunda mı kalmıştı?

Ya sonra? Eve nasıl dönmüşlerdi? Norina on kadeh kiraz brendisi içmişti. Kör kütük sarhoş olmalıydı. Geceyi nasıl atlatmıştı? Ya ertesi günü?

Fabio ne kadar çabaladıysa da, bellek adasının sınırları kesindi. Tam olarak apero'dan1 - Blanc Cassis- Polonez'e kadar uzanıyorlardı. Norina olmadan daha ileri gidemezdi. Ne bu sorunda ne de bir başkasında.

Sonra aklına yoga dersleri gelmişti. MYSTIC Productions'ı aramış ve bu akşam çekim yapmadıklarını öğrenmişti.

Şimdi iki genç kadın dışarı çıktı, caddeden karşıya geçti ve konuşmaya dalmış bir halde önünden yürüyüp gitti. Fabio kadınlardan birinin, "Menüsküs olmadan önce lotus oturuşunu senin gibi yapabiliyordum," dediğini duydu.

Norina kapıdan çıkan dördüncü kişiydi. O da, evine giden yan yola ulaşabilmek için caddenin karşı tarafına geçmek zorundaydı.

Fabio'yu fark edince, caddenin ortasında kalakaldı. Bir otomobil yaklaştı ve Fabio, Norina'nın geri dönmek üzere olduğunu gördü. Norina sonra şöyle bir düşündü ve ona doğru geldi.

"Ne istiyorsun?"

"Bir şeyleri anımsadım. Babanın doğum gününü. Ancak, anımsadıklarımın doğruluğundan emin değilim. Bunu sınamak için bana yardımcı olabilirsin diye düşündüm."

"Babamın doğum günü benim unutmak istediğim şeyler arasında," yanıtını verdi Norina. Ama Fabio'nun yanından yürümesine izin verdi, anlattığı anının ayrıntılarını dinledi ve başını öne

1) Fr.: aperiitif, (e.n.)

Can Dostu

139

ya da yana doğru salladı. Çoğu kez öne doğru.

Polonez'e sıra geldiğinde, "işte burada bitiyor," dedi Fabio.

"Bende de." Fabio bir gülümseme başlangıcım yakaladığım sandı. "Ben daha sonra ancak pazar gününü anımsıyorum. Çok berbat haldeydim."

İkisi de susarak yürümeye devam etti. "Ya ben?" diye sordu Fabio sonunda.

"Sen içtendin. Benimle ilgilendin."

Çocukların oynamasına ayrılmış bir caddeye saptılar. Büyük bitki kümeleri, trafiğin gürültüsünü azaltıyordu. Büyük bir ahşap masada birkaç genç anne baba oturuyor, konuşuyor, bira içiyor ve ne olduğu anlaşılmayan, gürültülü bir oyuna dalmış çocuklarına göz kulak oluyorlardı.

Norina kollarını kavuşturmuştu ve önüne, caddeye bakıyordu. Üşüyor gibiydi. Sıcak günlerde kollarının akma, göğüslerinin arasma ve kasıklarının iç tarafına serptiği pudradan kokuyordu.

Fabio kolunu Norina'nın omzuna attı. Norina durdu ve kolu itti. Bir şey söylemeden yürümeye devam etti.

"Norina, seni seviyorum," sözleri döküldü Fabio'nun ağzından.

Norina adımlarını hızlandırdı.

"Biliyorum, kulağa aptalca geliyor. Ama seni seviyorum. Seni nasıl çılgınca sevdiğimi bilmiyordum. Lanet olsun. Sensiz yaşayamam."

Norina durdu, ona döndü ve başını iki yana salladı. "İnanmıyorum," dedi sadece. "İnanmıyorum işte." Sonra yürümeye devam etti.

Batteriestrasse 38 numaranın dördüncü katında ışık yanıyordu. "O bekliyor," dedi Fabio.

Norina yanıt vermedi. Eve vardılar.

140

Martin Suter

"Dün Waldfrieden Bahçe Kooperatifi'ne gittim. Orada, bizim ranza yatağımızda düzüştüğünüz konuşuluyor."

Fabio bunu söylemek istememişti. Ağzından kaçmıştı. Nori-na, kavuşturduğu kollarını açtı ve ellerini kalçalarına dayadı.

"Ya sen Maden'le ne yapıyorsun? Mesleki konuları mı konuşuyorsun?"

"Marlen'le ilişkim bitti. Taşınıyorum. Eli kulağında."

Norina yeniden başını iki yana salladı. Sonra evinin girişine varmak için kalan son adımları attı. Fabio peşinden geldi. Norina kapıyı açtı.

"Seni seviyorum, duyuyor musun?"

Fabio'nun cebinde cep telefonu Bolero'yu çalmaya başladı.

Norina onu dışarıda bıraktı. Kapıyı tamamen kapatmadan önce, bir şeyler söylediği duyuldu. "İtalyanlar!" demiş gibi geldi kulağa.

Fabio cep telefonunu cebinden aldı ve konuştu.

"Bu akşam dışarı çıkacağımızı sanıyordum," dedi Maden'in sesi.

Fabio, Maden'in evinin merdiven sahanlığına girdiğinde saat dokuz buçuktu. Evin kapısında anahtar içerden sokulmuştu. Fabio zili çalmak zorunda kaldı.

Bir süre sonra anahtar döndü. Marlen dışarı çıkmak üzere giyinmişti. Aşağıya kaymasını sadece meme uçları engelliyormuş gibi görünen o kısa, omuzları açık elbiseyi giymişti.

"Vaay," dedi Fabio.

"Sen böyle mi gideceksin?" diye sordu Marlen.

Fabio haki renkte pantolon ve beyaz, kısa kollu gömlek giymişti. Yaz için standart kıyafetiydi bu. "Nereye gidiyoruz?"

"Önce Outcast'e, bir kadeh içki ve birkaç tapas yuvarlamaya. Sonra Kühlhaus'a. Dancehall-reggae night." Marlen, bu akşamı

Can Dostu

141

ziyan etmemeye kesin kararlıydı. "Duş alacak zamanım var mı?" "Acele et ama."

Fabio banyodan on dakika sonra çıktı. Duş almış, tıraş olmuş, saçlarını taramıştı ve çıplaktı. Marlen kahvaltı tezgahına yaslanmış, sigara içiyordu. Fabio, Marlen'in sigarasını elinden aldı ve söndürdü.

"Hey," diye protesto etti Marlen.

Fabio onun yüzünü ellerinin arasına aldı ve öpmek istedi. Marlen başını çevirdi. "Dikkat, taze boya."

Fabio ellerini Marlen'in omuzları üzerinden kaydırды, sırtına, kalçalarına, kığına.

"Hadi gidelim, daha gece uzun," diye yalvardı Marlen.

"Hadi kalalım, daha gece uzun," diye fısıldadı Fabio.

Fabio'nun elleri Marlen'in elbisesinin kenarına ulaşmış, onu yavaşça yukarı kaldırıyordu. Marlen elbisesinin altına, özel durumlar için sakladığı çok küçük, ipek bir şey giymişti. Fabio onu yeniden öpmeye çalıştı. Bu defa itirazla karşılaşmadı.

"Fabio?" dedi Marlen usulca. Fabio uyuyormuş gibi yaptı, Marlen'in hastanede ziyaretine geldiği zamanlardaki gibi.

Marlen'in banyoya girişini, duş alışıını ve yatak odasına geri gelişini duymuştu.

Marlen ona doğru eğildi ve hissiz yanağını öptü. "Fabio?"

Fabio, uyuyan birinin derin uyku evresindeki hafif iniltilerini çıkarttı. Marlen'in, makyaj masasına oturduğunu, çekmeceleri açtığını ve yeniden kapadığını ve -kasıtlı olarak gürültü yaparak- makyaj malzemelerini tıngırdattığını duydu. Belli ki makyajını tazeliyordu.

Martin Suter

"Faabioo, uu-yaan!" diye şarkı söyledi.

Fabio yeniden uykusunda inledi.

"Şimdi bir taksi çağırıyorum ve geldiği anda gidiyorum. Fabio Rossi gelse de gelmese de."

Fabio derin ve düzenli soludu. Marlen'in ayağa kalkışını, taksi çağırışını ve yeniden yatak odasına gelişini duydu. "Taksiyi çağırdım," diye bildirdi.

Yeniden makyaj masasına geçti. Sigara dumanı ve Chanel 5 kokusu geliyordu. Fabio, onun bir sonraki uyarısını bekledi. Ama Marlen sustu.

Taksi şoförü kapıyı çaldığında, Marlen diyafondan, "Hemen geliyorum!" diye seslendi ve bir kez daha odaya geldi. "Ciao, Fabio," dedi usulen.

Fabio evin kapısını ve sonra Marlen'in evin önündeki karo döşeli yolda attığı adımları duydu. Sonra taksinin kapısı ve hızla uzaklaşan motor sesi.

"Ciao, Marlen," diye mırıldandı Fabio.

12

Ağırlık sehpasımdaydı ve haltere kırk kilo yüklemişti, son de-fakinden sekiz kilo daha fazla.

Kendini iyi hissediyordu, işler yoluna girmeye başlamıştı. Dünden beri bir bellek adasına sahipti; Norina onunla yine de konuşmuştu ve Maden'le olan hikayesi doğal sonuna varmıştı. Marlen geçen gece sabah beşe doğru eve gelmişti, sigara ve alkol kokuyordu ve Fabio'yu bir barışma numarasına ayartmaya çalışmıştı. Fabio, Maden'in başarılı olamadığı kuruntusuna kapıldı.

Fabio ayağa kalktığına, Marlen giyinmiş, kahvaltı tezgahında bir bardak su ve bir fincan kahveyle oturuyordu. Yüzünü çaprazlamasına geçen üç yastık izini makyajla örtebilmek için boş yere çabalamıştı. Marlen, Fabio'ya gülümsediğinde, canı açıyormuş gibiydi. Fabio onun önünden geçmiş ve kışına şenlen-dirici bir şaplak atmıştı. Fabio banyodan çıktığında Marlen gitmişti.

Tüm bunlar Fabio'yu kırk kilo kaldırmaya yüreklendirdi.

Halter sapını kavradı, derin nefes aldı, nefesini tuttu, nefes verdi ve bu arada halteri asılı durduğu yerden oynattı. Sorun yoktu.

Halteri yavaş yavaş indirdi, durdurdu, nefes aldı, nefes verdi ve aynı anda halteri kaldırdı. Bir kez.

144

Martin Suter

İkinci kez, üçüncü kez, dördüncü kez denedi. Beşinci deneyişinde kırk kilonun çok fazla olduğunu fark etti. Ciğerlerini havayla doldurdu, havayı bıraktı ve halteri asılı durduğu yerin birkaç santim altına zorladı. Tüm gücüyle demire yüklendi, ama başaramadı. Halteri göğüs kafesine indirmekten başka seçeneği kalmamıştı.

Orada, terden ıslanmış bir halde, ağırlık sehpası ile kırk kilo dökme demir arasında sıkışmış duruyordu. Halteri yan tarafa fırlatıp, düşerken geri kaçmak istediğinde, jay geldi. Acıyarak başını salladı, ata biner gibi Fabio'nun üstüne çıktı ve halteri eski yerine kaldırdı.

"Kazaların çoğu, insanın kendi gücünü abartmasından kaynaklanıyor," diye bilgi verdi.

"Teşekkür ederim," diye soluk soluğa yanıtladı Fabio. Jay onu duyamayacak kadar uzaklaştığında, "Hayatımı kurtardığın için de, göt herif," dedi.

LABAG, seksenli yıllardan kalma iki katlı bir binaydı. Sentetik malzemeye kaplanmış cephelerin arasında büyük pencere yüzeyleri vardı. Şehrin dışındaki, büyük bir bölge planlamasıyla endüstri ve iş dünyası için bir nebze cazibe merkezi oluşturabil-miş bir köy olan Neubach'm endüstri bölgesinde yer alıyordu.

Fabio binayı banliyö trenindeyken görmüş ve birkaç kilometre yolu, demiryolu hattı boyunca geri yürümüşü. Şimdi giriş salonunda duruyor ve sararmış renkli fotoğraflara bakıyordu. Fotoğraflarda laboratuvar personeli deney tüplerinin ve aygıtların önünde duruyordu.

Danışmadaki kadın, Fabio'ya oturmasını, Bay Doktor Schnell'in işinin biraz sonra biteceğini iki kez söylemişti.

LABAG, kimyasal, fizikokimyasal ve mikrobiyolojik analizlerin yapıldığı özel bir laboratuardı. Dr. Barth burada bölüm yöneticiliği yapmıştı.

Can Dostu

Dr. Schnell işletme müdürüydü. Fabio ona sabah telefon etmiş ve ismini söylediği anda baştan savılmaya hazırlıklı olmuştu. Oysa Schnell onu tanımıyor gibiydi. Fabio, SONNTAG-MORGEN'a bağımsız haberler yaptığını ve gıda maddelerinin denetimi konusunu araştırdığını söyleyince, Schnell ona hemen öğleden sonrası için randevu vermişti. Sesi genç ve dinamik geliyordu.

Büyük adımlarla merdivenden inip Fabio'ya doğru gelirken, görüntüsü de öyleydi. Fabio'dan fazla yaşlı değildi ve biraz daha dinamikti.

"Tüm bunlar gidecek, sizi gelecek hafta ağırlamak isterdim, çünkü tüm kabul salonu yeniden düzenlenecek, ama sizin aceleniz var gibi görünüyordu." Dr. Schnell, Fabio'nun elini sert, güçlü bir biçimde sıktı. "Önce odama gidelim."

Fabio'yu birinci kattaki aydınlık bir büroya götürdü. Büro boya kokuyordu. Yerler parke kaplıydı, mobilyalar en son moda uygundu. Krom, cam, metal, deri, renk vurgusu.

Fabio'yu konuşmadan önce, kendi deyişiyle küçük bir ufuk turu yaptı. Buradan, LABAG'm resmi kişiler ve özel şirketler için güvenilir bir laboratuvar olduğu ortaya çıktı. İncelemeler yapıyor, araştırmalar yürütüyor, kalite programları geliştiriyor, analizler yapıyor, kalite standartları koyuyor ve bu standartlara uyulup uyulmadığını denetliyorlardı. Şu sıralar bir yeniden yapılanma ve yenilenme dönemindeydiler.

Schnell, iki buçuk ay önce, şirket kurucuları tarafından işletme müdürü olarak atanmıştı ve şimdi "dükkanı geleceğin meydan okumaları açısından lider yapmaya" çalışıyordu.

"Gıda maddelerinde genleriyle oynanmış malzemelerin bulunduğu kanıtlanmasını düşünün. Ya da prionlar alanında

Martin Suter

ortaya çıkan şeyleri. Prionların ne olduğunu biliyor musunuz?"

"BSE'ye1 yol açan şeyler."

"Büyük bir olasılıkla, Creutzfeldt-Jakob'un2 en yeni biçimine de. Prionlar -diyelim ki- yanlış gelişmiş proteinlerdir. Altı yüz derecenin üstündeki sıcaklıklara dayanıyorlar."

Fabio kibarca not alıyordu. Dr. Schnell kendisine bir basın dosyası uzattığında -bu dosyada özellikle LABAG'm üst düzey yöneticilerinin değişmesi üzerine bir haber, Dr. Schnell'in üç fotoğrafı ile kısa ve uzun yazılmış iki özgeçmişini yer alıyordu-, laboratuvar şefi döner koltuğuna yaslandı ve, "Hadi sorun," dedi.

Fabio aldığı notları tamamlayıcı birkaç soruyla başladı; sonra Dr. Schnell'in kariyerine ilişkin, onun severek ve etraflıca yanıtladığı sorular sordu. Sözü organizasyon şeması üzerinden dolaştırıp, laf arasında, "Doktor Barth'ı tanır mıydınız?" diye sordu.

Schnell kısa bir süre durakladı. "Sadece uzaktan. Olay burada işe başlamamdan birkaç gün önce meydana geldi. Niçin soruyorsunuz?"

"Kişisel bir nedenden. Dul karısıyla, başka bir haber bağlamında tanışmıştım. Buradaki görevi neydi?"

"Gıda denetimini yönetiyordu. Yanı sıra yeni laboratuvar yöntemleri üzerinde kafa yoruyordu. Tam anlamıyla. Ancak - bu iş için doğru adam değildi. Gelecekte uzmanları işe alacağız."

Şimdiki halleriyle ve kısa süre sonra bürünecekleri biçimde laboratuvarlarda yapılan tur bir buçuk saat sürdü. Fabio, ayrılmadan önce, yazdığı haberi Dr. Schnell'e okutacağına dair söz vermek zorunda kaldı. Kendini belirli bir tarihle bağlamamak için çok uğraştı.

1) İng.: Bovine Spongiform Encephalopathy; deli dana hastalığı, (e.n.)

2) Deli dana hastalığının insanlarda görülen türü. (e.n.)

1)

Can Dostu

147

* * *

Fabio, demiryolu hattı boyunca huzur içinde yürüdü. Tam LABAG'dan ayrıldığı sırada bir banliyö treni gümbürtüyle geçmişti. Bundan sonraki trenin daha yirmi beş dakikası vardı.

Saat beşi geçmişti, ama güneş dar asfalt yolun üzerinde hâlâ acımasızca yanıyordu. Demiryolu hattında ebegümeciler, ıtır çiçekleri, gelincikler ve kazayakları arasında arılar vızıldıyordu.

Fabio arkasında ayak sesi duydu. Döndü. Kendisiyle aynı yaşta bir kadın gördü. Laboratuvarlardan birinde dikkatini çekmişti; sağ kaşının üstüne bir sıra altın halkayı yan yana takmıştı. Kadın, Fabio'ya yetişti ve mırıltıyla selam verdi. Fabio küçük tren istasyonuna

vardığında, kadını yeniden gördü. Otomattan kola almış ve kutuyu kollarıyla uzakta tutarak açmıştı. Kendisine sıçratmamayı başarmıştı, ama Fabio'nun üstüne birkaç damla gelmişti.

"Özür dilerim," dedi kadın, el çantasından bir kağıt mendil çıkarttı ve Fabio'ya uzattı. Fabio'nun mendille pantolonunu silişini seyretti. "Kola. Artık hiç çıkmaz," diye belirtti.

"Bir gıda laborantı olarak mı söylüyorsunuz bunu?" diye sordu Fabio.

"Deneyimimden söylüyorum," dedi kadın. Adı Bianca Monti'ydi, ve anne babası Pesaro'dandı, Pesaro e Urbino eyaletinin başkentinden.

Tren geldiğinde karşılıklı oturdular ve ortak tanıdıkları olup olmadığını bulmaya çalıştılar. Kadının ineceği istasyona gelmeden az önce, Fabio, "Sen," diye sordu (İtalyanca konuşmaya başladıklarından beri birbirlerine senli benli hitap ediyorlardı) "Doktor Barth'ı tanı mıydın?"

"Onun asistanıydım. Niçin sordun?" "Karısıyla tanıştım. Tanıyor musun onu?"

148

Martin Suter

"Yalnızca uzaktan. Cenaze töreninden."

"Adam nasıl biriydi?"

"Canayakındı. Canayakm ve hüznü." "

"Hüznü mü?"

"Son zamanlarda öyleydi."

"Bunu neden yaptığına dair bir fikrin var mı?"

"Bu sadece bir tahmin. Ama sanırım, bunun Schnell'le bir ilgisi vardı. Schnell, Araştırma Geliştirme Departmam'm onun elinden almak istiyordu."

"Bu yüzden kimse intihar etmez."

"Birinin durumu pek de iyi gitmiyorsa, bazen ufak bir neden yeterli olabilir."

Bianca'nın ineceği istasyon anons edildi. Tren yavaşladı. "Hangi konuda çalışıyordu?" diye sordu Fabio, kadın ayağa kalkarken.

"Gıdalarda prionların varlığını kanıtlamak için bir yöntem üzerinde."

Tren durdu. Bianca ayağa kalktı, Fabio ona kapıya kadar eşlik etti. Bianca kapıyı açtı ve perona indi. "Belki bir gün Pesa-ro'da," dedi.

"Ya da Urbino'da," diye yanıtladı Fabio.

"Ya da burada?" diye seslendi kadın, kapı kapanırken.

Fabio akşama doğru eve geldiğinde, Marlen yatakta uzanmış uyuyordu. Fabio usulca yatak odasının kapısını kapattı, dizüstü bilgisayarının başına geçti ve yazmaya başladı.

2 Mayıs'ta Schnell, IABAG'da işleri devralacak. Planlan arasında, Araştırma Geliştirme Departmanı'nı yeni ellere teslim etmek de var.

27 Nisan'da gıda denetimcisi Barih, şimdiye kadarki geliştirme

Can Dostu

149

sorumlusu, intihar ediyor.

Bundan üç hafta kadar sonra, Barth'ın dul karısıyla röportaj yapıyorum. Konuşma kayıtlarında, intiharın Barth'ın mesleki konumuyla bağlantısı olduğuna ilişkin bir belirti yok.

Bundan iki gün sonra, Barth'ın dul karısıyla ikinci bir görüşme yapılıyor. Kendisinin söylediğine göre, bunu ben istemişim. Bu görüşmenin kaydı silinmiş. Bir tek son bölüm kalmış, buradan, Bayan Barth'ın bana bir şeyler verdiği anlaşılıyor; bu verdiklerini, kocasının çizgisinde kullanmamı istemiş. Bugün, bunların biyografik bilgiler olduğunu öne sürüyor.

ikinci görüşmeden beş gün sonra, kendi isteğimle, LEMIEUX'nun bir sütlü içeceğinin tanıtım toplantısına gidiyorum ve PR asistanı kadına yaşıyorum. Gıda sektörüyle ilgilendiğim için mi, PR asis-tanıyla ilgilendiğim için mi?

Bir hafta sonra kadın benim için, LEMIEUX'nun şej gıda mühendisiyle bir görüşme ayarlıyor.

Yazı işlerinde, önemli bir mesele üzerinde çalışıyormuş izlenimi uyandırıyorum.

Sonraki dört hafta boyunca gizemli tavırlar sergiliyorum. Sonra kafama bir darbe alıyorum ve hastanede uyanıyorum. Geçen elli güne ilişkin hafızam silinmiş. Büyük meseleye ilişkin bütün işaretler de silinmiş.

Ve bugün, Dr. Barth'ın, BSE'ye yol açan maddelerin gıdalarda saptanması için bir yöntem

üzerinde araştırma yaptığını öğreniyorum.

Fabio ayağa kalktı, bir sigara buldu ve ağzına soktu. Çakmağı tutan eli titriyordu. Kuvvet antrenmanı değildi bunun nedeni. Balkon korkuluğuna yaslandı. Aşağıdaki çimenlikte bir ızgara partisinin son hazırlıkları yapılıyordu. Bermuda giymiş ve önlük takmış iki adam bir bahçe barbeküsünün başında çalışıyor-

150

Martin Suter

du. Karşıdaki kayın ağacına ışıklı süsler asılmıştı. Şort ve bikini üstü giymiş iki kadın bir bahçe sofrası kuruyorlardı. Dört çocuk da onlara yardım ediyordu.

Barth, LEMIEUX'yle ilgili bir şeyler keşfetmiş, dul karısı da Fabio'ya bu konudaki notlarını mı vermişti?

Fabio yazı masasına döndü, gizemli kaseti teybe yerleştirdi ve ilgili yeri birkaç kez dinledi. "... hepsini yanınızda. Nasıl doğru buluyorsanız öyle yapın. Ama onun çizgisinde yapın. Buna güvenebilir miyim?"

"Götürün hepsini yanınızda," olmalıydı cümlenin tamamı. Buradan, çok şey olduğu anlamı çıkıyordu. Birkaç biyografik bilgi değil.

"Nasıl doğru buluyorsanız öyle yapın. Ama onun çizgisinde yapın. Buna güvenebilir miyim?"

Buradan da, iddia ettiği gibi, kopyasına sahip olduğu bir şeyden söz etmediği anlaşılıyordu. Sanki belgelerden söz ediyordu. Rahmetli kocası için önem taşıyan bir şeylerden. Bir kimseye emanet edilen bir şeylerden. Ve bu bir kimse gazeteciye, kamuoyuna açıklanacak bir şey olduğu anlamına da geliyordu.

Fabio öyle davranma sözü vermişti. Ama birisi bunu engellemişti. Neden? Kim?

İki soru birbiriyle bağlantılıydı. Şirkete zarar vereceği için, bunu LEMIEUX engellemiş olabilirdi. Müşterisine zarar vereceği için, LABAG engellemiş olabilirdi. Konuyu kendisi gündeme getirmek istediği için, bir meslektaşı engellemiş olabilirdi.

Sırlarını bilen bir meslektaşı olmalıydı. Böyle bir tek kişi vardı.

Çimenlikteki barbekü şeflerinden birisi bir kova suyla geldi ve kovayı ızgaranın yanına koydu. Belli ki garden partiler için el kitabından okunmuş bir güvenlik önlemiydi bu.

Diğer şef de odun kömürünün üstüne siyah-kırmızı bir şişeden bir sıvı döktü, şişenin kapağını özenle kapadı ve şişeyi güvenli bir uzaklıkta yere koydu. Bir kibrit yaktı ve kibriti ızgaranın içine attı. Gevşek bir alev odun kömürünü yaladı. Önlüklü adam, sanki biraz önce ateşi icat etmiş gibi gururla etrafına bakındı.

Fabio yeni bir sigara yaktı. Üçüncü kuram giderek daha ağır basıyordu: Lucas haberi ondan çalmıştı. Bu durum, Jacqueline Barth'm kendisine yalan söylemesini de açıklıyordu. Kadın şimdi yalnızca Lucas'la işbirliği yapıyordu.

"Cazzo!"¹

"Ne oluyor?" diye sordu, arkasındaki Marlen.

Fabio arkasını döndü. Marlen yine aşırı bol bir tişört giymişti, bu defa üstünde, arkasından beş yavrusu yürüyen bir ördek deseni vardı. "Bir şey yok," diye yanıtladı Fabio. "Aklıma bir şey geldi sadece. - Ya sen? Sen nasılsın?"

"Bütün kadınların ayda bir defa olduklarından daha kötü değilim."

"Anlıyorum."

"Acıkırsan buzdolabında dilimlenmiş soğuk et var."

"Teşekkür ederim."

"Yarın annemle babamın yanına gidiyorum. Gece orada kalacağım. Senin de gelmek istediğini sanmıyorum."

"Onları tanıyor muyum?"

"Hayır."

"O zaman gelmesem daha iyi."

İkisi de başka söyleyecek şey bulamadı.

"O halde şimdi gidiyorum yine, okay mi?"

"Okay."

Martin Suter

Marlen onu yanağından öptü. Fabio arkasından baktı. Tişörtün arkasında, sıraya girememiş altıncı bir ördek yavrusu vardı. Kafasında büyük bir soru işareti belirdi.

Fabio geç saatlere kadar balkonda kaldı ve barbekü partisini seyrederek bunaldı.

Ertesi sabah radyodan, orman yangını tehlikesinin çok büyük olduğu haberi verildi. Görevliler halkı, ormanda ateş yakılmaması konusunda acil olarak uyarıyordu.

Marlen evden çıkar çıkmaz, Fabio, Dr. Vogel'a ulaşmaya çalıştı. Önce muayenehaneyi aradı. Nöropsikologların cumartesi günleri de çalıştıklarını varsaydığından değil de, Vogel'm evinde klima cihazı bulunmadığını tahmin ettiği için. Gerçekten de öyleydi. Vogel kısa bir süre sonra, samimi bir "Aloo?"yla yanıt verdi.

Fabio hafta sonunda kendisini rahatsız ettiği için özür dileyerek söze başladı ve, "Kesin olarak belirlenmiş bir zaman dilimi için hafızayı silmek mümkün mü?" diye sordu.

"Evet, bu yapılıyor. Örneğin, savaş, şok, işkence, tecavüz, kaza gibi travmatik yaşantıları olan insanlarda. Ya da çocukken tacize uğramış insanlarda."

"Ama bu insanlar bu anılarını kendileri siliyorlar."

"Bu konuda karşıt görüşler var."

"Peki o zaman, soruyu başka türlü sorayım: Bir insan, bir başkasının belirli bir zaman dilimine ilişkin belleğini silebilir mi?"

"Evet. Örneğin telkin yoluyla. Hipnozla. Geçmişe yönelik kısa hafıza kayıplarına yol açan bazı ilaçlar da var. Bu ilaçlar anestezide kullanılıyor. Ya da psikiyatride hâlâ kısmen uygulanan elektroşoklar. Sizin yaşımızdaki ve beden yapımızdaki insanların gölde olması gereken bu sıcak cumartesi gününde, neden böyle şeylere kafa yoruyorsunuz?"

Can Dostu

"Peki ya elli gün? Birisinin, şu adamın hafızasındaki son elli günü sili verelim, demesi mümkün mü? Bunu gerçekleştirebilecek yöntemler, maddeler, -ya da ne bileyim- görünmez müdahaleler var mı?"

Fabio, Dr. Vogel'm hızlı hızlı soluk aldığını duydu, yüz altmış kiloluk birisi sıcak hava dalgası varken ne kadar iyi soluk alabilirse öyle.

"Hayır, şimdiye kadar böyle bir şey yok, bildiğim kadarıyla. Bu kadarı fazla. En azından bu alanda."

Fabio cumartesi gününün geri kalanını internette geçirdi. Akşam olduğunda, BSE ve Creutzfeldt-Jakob hastalığı hakkında, kamuoyuna açıklandığı kadarıyla her şeyi biliyordu. Ayrıca bilimin, deli dana hastalığına yol açan prionların insanlarda Creutzfeldt-Jakob hastalığının yeni bir biçimine yol açtığını kanıtlanmış saydığından da haberdar olmuştu.

Gıdalardaki beyin ve omurilik gibi rizikolu maddelerin varlığını kamtlayabilen, ama bunların prionlarla kirlenmiş olduğunu henüz ortaya koyamayan laboratuvar yöntemlerinin varlığını da öğrenmişti. En küçük prion miktarlarını gösterebilecek kadar duyarlı testler henüz yapılamıyordu.

Ayrıca, çok küçük miktarda prionun bile Creutzfeldt-Jakob hastalığına yol açabildiği öne süren bir kristalizasyon kuramı da vardı.

Hastalık depresyonlarla, uyku bozukluklarıyla, halüsinasyonlarla başlıyordu. Hastalar saldırganlaşıyor, ürkekliyor, yolda yürürken güvensiz oluyorlardı. Koordinasyon bozukluğundan, sağırılık duygusundan, karıncalanmadan mustarip oluyorlar, daha sonra da bellek yitimine ve normal düşünememe zaafına uğruyorlardı. Hastalarda, beynin hangi bölgesinin etkilendiğine bağlı olarak, felç görülüyordu; kolların, bacakların ya da

154

Martin Suter

başın titremesi; adalelerde kasılmalar; sara nöbetleri ve adale krampları. Bitkisel hayata giriyor ve ortalama yirmi iki ay sonra ölüyorlardı.

Creutzfeldt-Jakob hastalığının bu yeni çeşidinin hemen hemen tüm kurbanları, onlu ya da yirmili yaşlarında gençlerdi. Bunların çoğu da İngiltere'de ölmüştü. Şimdiye kadar sayıları yüzü geçmişti. Farmakoloji endüstrisinin hararetle ilaç araştırması yapmasına degecek bir sayı değildi bu.

Bu arada, hastalığın uyarıcılarıyla temasa geçmiş yaklaşık yüz milyon insanın bulunduğunu

varsayan, ciddiye alınması gereken araştırmacılar da vardı. Bu insanlardan on milyon kadarı, hastalığa yakalanabilirdi.

Fabio akşam olunca ekmeğin arasına etle peynir koydu ve televizyonun karşısına geçti. İlk ısırığı aldıktan sonra, ekmeği tabağa geri bıraktı.

13

Kiliselerin pazar canlarıyla uyandı. Huzursuz bir gece geçirmişti. İkide bir uyanmıştı ve Marlensiz daha da yabancı gelen evde, nerede olduğunu ancak bir süre sonra anlayabilmişti. Uzun süre uyanık kalmış ve beyninin hep aynı karışık düşünceleri tekrarlamasını engellemeye çalışmıştı. Gecenin, sonunda biraz serinlik getirdiğini hissetmiş ve binaların çatılarının yavaş yavaş belirginleşmeye başladığını görmüştü. Sonra uyuyakalmış olmalıydı. Şimdi çanlar pazar gününü bildiriyorlardı.

Çocukken her pazar kiliseye giderdi. Onun için doğal bir şeydi bu. Tanıdığı herkes kiliseye gidiyordu. Sonra da bir şeyler içmek için Sonne'ye.

Yetişkin olduğunda da kiliseyle sorunsuz bir ilişki sürdürmüştü. Özellikle dindar değildi, hatta inanıp inanmadığından bile emin değildi, ama cemaatten ayrılmak aklından bile geçmemişti. Kiliseye ender giderdi, ama gittiğinde istavroz çıkarır ve başparmağını öperdi.

Fabio ayağa kalktı, kendine bir espresso yaptı, balkonda oturdu ve törensi çan seslerine kulak verdi.

Belli belirsiz bir özlem duydu. Geçmişe. İtalya'ya. Gerçek pazar günlerine. Norina'ya.

Çan sesleri kesildi. Önce yakındakiler, sonra birbiri ardına

156

Martin Suter

öteki çanlar. Sessizlik oldu. Kiliselerde pazar ayini başladı.

Fabio, belki de yine bir kez ayine gitmeliyim, diye düşündü. Belki iç dengesini bulmasının bir yolu da buydu.

Sabah temizliğini yaparken tembellik etti, yeni bir pantolon ve ütülü son beyaz gömleğini giydi. Ajandasına pazartesi günü için "Çamaşırhane!" notunu yazdı.

Annesini aradı. "Bir şey mi oldu?" diye korkuyla sordu kadın, oğlunun sesini işitince.

Annesini daha sık aramaya karar verdi.

Fabio evden çıktığında, ayinin bittiğini duyuran ilk çanlar çalmaya başlamıştı. Yakınlarda bir yerden sigara almak isteyişinin dışında belirli bir hedefi yoktu. Anımsayabildiği kadarıyla, ilk kez kendi paketini alacaktı.

Amselweg'in Rebenstrasse'ye açıldığı yerde, yetmişli yıllardan kalma bir apartman vardı. Zemin katında bir kuru temizlemeci ve Restoran Amselgarten bulunuyordu. Fabio restorandan içeri girdi, küçük bir masaya oturdu ve sütlü kahveyle sigara söyledi.

SONNTAG-MORGEN'ı Marlen'in posta kutusunda kasten bırakmıştı. Ama şimdi, restoran vestiyerindeki gazetelikte asılı olduğunu görünce, dayanamadı.

Gazete inceydi. Sayfa sayısı da, içeriği de azalmıştı. Az sayıda reklamı ve belli konuları içeren tipik bir yaz mevsimi sayışıydı. Dünkü haberlere ilişkin birkaç arka plan bilgisi, politikacılarla yapılmış tatil söyleşileri, ülkedeki plajlar hakkında bir rehber, ünlü kişilerin aşırı sıcaklarla başa çıkma reçeteleri.

Restoran şimdi çabucak, kiliseden çıkıp aperatif almak için Amselgarten'a gelenlerle dolmuştu. Katolik kilisesinin yakınındaki üç restorandan birisi burasıydı.

Fabio masasını yabancılarla paylaşmak niyetinde değildi, bu

Can Dostu

157

yüzden yüzünü gazeteye gömdü.

Halefi Reto Berlauer, ilk Tamil dağ rehberi hakkındaki röportajıyla iki sayfaya yayılmıştı. Belli ki Japon turist grupları hakkında yaptığı haberin bir artığıydı bu.

Rufer tatile çıkmış olmalıydı, çünkü Editörden köşesini Lucas Jâger yazmıştı.

Fabio yazıyı okumayı göze alamadı. Ama Lucas'm resmine bakmalıydı. Yeni çekilmiş bir fotoğrafı. Lucas, fotoğraf çekirtmek için işyerinden kısa bir süre bile ayrılacak zamanı yokmuş gibi, omuzlarının üzerinden bakıyordu. Saçları yeni taranmıştı, yüz ifadesi ciddi ve alaycı karışımıydı. İyi görünüyordu. Doğal halinden daha iyi, diye düşündü Fabio.

Restoranın sahibi kahveyi ve sigarayı getirdi. Fabio gazeteyi sopasına sardı ve masanın üstüne koydu. Demek Lucas Editörden köşesini yazabiliyordu. Kendi zamanında (bildiği kadarıyla) böyle bir şey hiç gerçekleşmemişti. Bu kariyer adımının ardında ne yatıyordu? Büyük mesele mi?

"Causio, Rossi, Bettega," dedi tepesinde bir ses. Kapıcıydı bu, Amselweg'deki Amsel, Anselmo.

"Tardelli!" diye yanıtladı Fabio.

"Benetti, Zaccarelli!" diye sürdürdü Anselmo.

"Gentile, Cuccureddu, Scirea, Cabrini!"

Sonra ikisi birden: "Zoff!"

Anselmo sırtı ve oturdu. Fabio itiraz etmedi. Dürüst olması gerekirse: Birisiyle konuşacağı için sevinmişti.

Anselmo, "Seni burada daha önce hiç görmedim," diye saptamada bulundu.

"İlk kez buradayım. Bildiğim kadarıyla."

Restoranın sahibi bir Punt e Mes getirdi. Anselmo ikisini tanıştırdı. "Fabrizio, bu, Urbino'dan Fabio." Başlarını eğerek bir-

156

Martin Suter

öteki çanlar. Sessizlik oldu. Kiliselerde pazar ayini başladı.

Fabio, belki de yine bir kez ayine gitmeliyim, diye düşündü. Belki iç dengesini bulmasının bir yolu da buydu.

Sabah temizliğini yaparken tembellik etti, yeni bir pantolon ve ütülü son beyaz gömleğini giydi. Ajandasına pazartesi günü için "Çamaşırhane!" notunu yazdı.

Annesini aradı. "Bir şey mi oldu?" diye korkuyla sordu kadın, oğlunun sesini işitince.

Annesini daha sık aramaya karar verdi.

Fabio evden çıktığında, ayinin bittiğini duyuran ilk çanlar çalmaya başlamıştı. Yakınlarda bir yerden sigara almak isteyişinin dışında belirli bir hedefi yoktu. Anımsayabildiği kadarıyla, ilk kez kendi paketini alacaktı.

Amselweg'in Rebenstrasse'ye açıldığı yerde, yetmişli yıllardan kalma bir apartman vardı. Zemin katında bir kuru temizlemeci ve Restoran Amselgarten bulunuyordu. Fabio restorandan

içeri girdi, küçük bir masaya oturdu ve sütlü kahveyle sigara söyledi.

SONNTAG-MORGEN'ı Marlen'in posta kutusunda kasten bırakmıştı. Ama şimdi, restoran vestiyerindeki gazetelikte asılı olduğunu görünce, dayanamadı.

Gazete inceydi. Sayfa sayısı da, içeriği de azalmıştı. Az sayıda reklamı ve belli konuları içeren tipik bir yaz mevsimi sayışıydı. Dünkü haberlere ilişkin birkaç arka plan bilgisi, politikacılarla yapılmış tatil söyleşileri, ülkedeki plajlar hakkında bir rehber, ünlü kişilerin aşırı sıcaklarla başa çıkma reçeteleri.

Restoran şimdi çabucak, kiliseden çıkıp aperatif almak için Amselgarten'a gelenlerle dolmuştu. Katolik kilisesinin yakınındaki üç restorandan birisi burasıydı.

Fabio masasını yabancılarla paylaşmak niyetinde değildi, bu

Can Dostu

157

yüzden yüzünü gazeteye gömdü.

Halefi Reto Berlauer, ilk Tamil dağ rehberi hakkındaki röportajıyla iki sayfaya yayılmıştı. Belli ki Japon turist grupları hakkında yaptığı haberin bir artığıydı bu.

Rufer tatile çıkmış olmalıydı, çünkü Editörden köşesini Lucas Jâger yazmıştı.

Fabio yazıyı okumayı göze alamadı. Ama Lucas'm resmine bakmalıydı. Yeni çekilmiş bir fotoğrafı. Lucas, fotoğraf çekirtmek için işyerinden kısa bir süre bile ayrılacak zamanı yokmuş gibi, omuzlarının üzerinden bakıyordu. Saçları yeni taranmıştı, yüz ifadesi ciddi ve alaycı karışımıydı. İyi görünüyordu. Doğal halinden daha iyi, diye düşündü Fabio.

Restoranın sahibi kahveyi ve sigarayı getirdi. Fabio gazeteyi sopasına sardı ve masanın üstüne koydu. Demek Lucas Editörden köşesini yazabiliyordu. Kendi zamanında (bildiği kadarıyla) böyle bir şey hiç gerçekleşmemişti. Bu kariyer adımının ardında ne yatıyordu? Büyük mesele mi?

"Causio, Rossi, Bettega," dedi tepesinde bir ses. Kapıcıydı bu, Amselweg'deki Amsel, Anselmo.

"Tardelli!" diye yanıtladı Fabio.

"Benetti, Zaccarelli!" diye sürdürdü Anselmo.

"Gentile, Cuccureddu, Scirea, Cabrini!"

Sonra ikisi birden: "Zoff!"

Anselmo sırttı ve oturdu. Fabio itiraz etmedi. Dürüst olması gerekirse: Birisiyle konuşacağı için sevinmişti.

Anselmo, "Seni burada daha önce hiç görmedim," diye saptamada bulundu.

"İlk kez buradayım. Bildiğim kadarıyla."

Restoranın sahibi bir Punt e Mes getirdi. Anselmo ikisini tanıştırdı. "Fabrizio, bu, Urbino'dan Fabio." Başlarını eğerek bir-

158

Martin Suter

birlerini selamladılar. "Fabrizio, Monzalı," diye açıkladı Fa-bio'ya. Sonra restoranın sahibine sordu "Neler var?"

"Coniglio."

Adam uzaklaştığında, Anselmo sordu: "Yemek yiyecek misin, yoksa eve mi gitmen gerekiyor?"

Fabio yemek yedi. Tavşan en sevdiği yemek değildi, hele ki sıcak bir pazar gününde, gürültülü, sigara dumanlı bir mahalle restoranında hiç değildi. Ama itiraf etmesi gerekirse: Harika pişirilmişti. Hatta, Anselmo'nun söylediği bir şişe Barolo'dan da biraz içmeye ikna oldu. Sözümlü ona efsanevi zabaglione'yi de denedi, Anselmo kaş göz işaretiyle engellemeseydi, grappa'ya bile itiraz etmeyecekti. "Bende grappa'mn daha iyisi var."

Böylece Fabio, tıka basa doymuş ve çakırkeyif olmuş bir halde, kapıcının Amselweg 74 numaradaki evine geldi. Marlen'inki gibi bir balkonda, hemen hemen Marlen'inki gibi bir bahçe masasında oturdu ve grappa'mn tadına baktı.

Anselmo iki kristal kadeh getirmiş ve onları törenle doldurmuştu. "Önce sadece rengi," diye ders verdi. "Sadece renge konsantre olmak için on dakika zamanımız var. Grappa ancak bu sürede uyanır. Grappa'yı en az on dakika havalandırmadan asla içme. Uzman kişinin içen kişiden farkı budur."

Anselmo iki yaprak, çizgili dosya kağıdı getirmişti. Bir tanesini Fabio'ya uzattı, ötekini kendisi aldı. Kadehi ayağından tuttu ve kağıdın önüne getirdi. Fabio'nun da onun gibi yapması gerekiyordu.

"Ne görüyorsun?" diye sordu Anselmo.

"Hiçbir şey."

"Ben kağıdın üstündeki çizgileri görüyorum."

1) İtalyanlara özgü bir tatlı, (e.n.)

Can Dostu

159

"Onları ben de görüyorum."

"Net mi görüyorsun?"

"Henüz net."

"Taze bir grappa'nın en önemli yanı rengidir. Renksiz olmalıdır. Duyuyor musun? Sıfır renk. Mutlak sıfır." Anselmo mola verdi. "Evet?"

"Renk yok," diye onayladı Fabio.

"Bulanıklık, tortu da mı yok?"

"Hayır," diye onayladı Fabio.

"Kaynak suyu gibi berrak mı?"

"Kaynak suyu gibi."

"Güzel. Şimdi burun. Üç saniye. Zamanla bunu hissedersin. Yirmi bir, yirmi iki, yirmi üç. Ama saymamalısın. Burnundan başka hiçbir şeye konsantre olmayacaksın. Hazır mısın?"

İkisi de kadehini burnunun altında tuttu.

"Nasıl?" diye sordu Anselmo, üç saniye sonra.

"Güzel kokuyor."

"Küf, duman, lahana salamurası, keçi, çürük yumurta ya da ter?"

. Fabio bir daha koklamak istedi. Anselmo önledi. "Buna gerek yok. Bende böyle bir şey olmaz. Bir grappa'da küf, duman, lahana salamurası, keçi, çürük yumurta ya da ter kokusu

alırsan, onu dōkebilirsin. Bende grappa fındık, ilek, sūmbūl, Őeftali, gūl, adaçayı, tūtūn, meyankōkū, vanilya, baharatlar, egzotik meyveler ve elma kokar. Bir ū saniye daha. Hazır mısın?"

Kadehleri yeniden burunlarının altında tuttular. "Őimdi kūuk bir yudum. Ama yutmak yok, azının içinde yuvarlayacaksın, tat alma pūtūrcūklerine dikkat edeceksin: Batmamak, tadı yaėlı olmamalı ya da sıradan ya da acı olmamalı. Hadi!"

Kūuk bir yudum aldılar ve Anselmo yutma iŐareti verinceye

160

Martin Suter

kadar ağızlarında tuttular.

"Nasıl?"

"Harika," dedi Fabio.

Anselmo tatmin olmamıŐtı. "Harika, harika, ben de seni gazeteci sanıyordum, iŐin sōzcūklerle deėil mi? HarikaymıŐ! Doėru sōzcūk gōvdesiz olacak. Taze ve iyi bir grappa gōvdesizdir."

"Yukarda sağımda his yok."

"Nasıl, his yok mu?"

"Kazadan dolayı. Őurasıyla Őurası arasında his yok." Fabio ilgili yeri gōsterdi. "Dudaklarda da. Damakta da. DiŐlerde de. Belki de bu yūzdendir."

"Tat alma pūtūrcūklerinde de mi?" diye sordu Anselmo heyecanla.

"Onlarda da," diye onayladı Fabio.

"Hepsinde değil herhalde?"

"Yaklaşık dōrtte birinde."

"O zaman, geri kalanlarla bir kez daha dene."

Fabio bir yudum daha aldı, ağzında dolaştırdı, gōzlerini kapadı, bekledi, bekledi, yuttu ve sustu.

Anselmo nefesini tutmuştu.

"Gövdesiz," diye saptadı Fabio.

Anselmo kadehleri yeniden doldurdu. "On dakika geçmedi. Henüz grappa tam uyanmadan tadına baktık."

Grappa'nın kadehlerinde uyanmasını beklerlerken, Fabio, Anselmo'nun gündüzleri bir ayakkabı tamircisinde çalıştığını öğrendi. "Boktan bir iş, inan bana. Özellikle bu sıcaklarda. İnsanlar kokan, terli ayakkabılarını tezgahın üstüne dayıyorlar, ve çalışmaya başlamadan önce onları kurumaya bırakmıyorsun bile. Akşamları da buradaki pislik iş başlıyor. Aslında kapıcılık benim karımın işiydi."

Can Dostu

161

Fabio soru sorma yanlısını bir kez yapmış bulundu: "O nerede şimdi?"

"Karımın nerde olduğunu ben biliyor muyum?" diye sordu Anselmo. "Her halükarda burada değil. Yoksa başka bir yerde mi görüyorsun? Ben onu görmüyorum. Uzun süredir görmedim. Son kez bir yıl önceydi." Anselmo bu heyecanla on dakikalık bekleme süresini unuttu, grappa'sını kafaya dikti ve tadına bakmanın başlangıç koşullarını yeniden oluşturmak için Fabio'yu da kafaya dikmesi için zorladı.

İkinci bekleme süresinde Anselmo, karısının kendisim bir yıl önce bir iş arkadaşı yüzünden terk ettiğini anlattı. Bir iş arkadaşı yüzünden!

Bu deyim Fabio'nun, bir sonraki bekleme süresinde, iş arkadaşlarının karıları karşısında bile kendilerine hâkim olamayan bu tipler hakkındaki görüşlerini bildirmesine vesile oldu.

Anselmo da bir sonraki kadehin bekleme süresinden, kadın cinsi hakkında birkaç genel saptamada bulunmak için yararlandı. Daha sonra, cilalamak amacıyla, kayın fiçıda dinlendirilmiş Stravecchia'sının tadına bakmaları için diretti. Yeni kadehler getirip doldurdu.

Bu içkinin uyanmasını beklerlerken, Anselmo sazı yeniden eline aldı. "Hepsi aynı," diye mırıldandı.

"Tamamen hepsi değil," diye itiraz etti Fabio, Norina'yı hiç olmazsa bazı noktalardan bu genel hesaplaşmanın dışında tutabilmek için.

"Hah!" diye bağırdı Anselmo. "Seninki farklı mı sanıyorsun? Sen hastanedeyken evine erkekleri kim aldı peki?"

Grappa, Fabio'nun hareketlerim biraz ağırlaştırmıştı. Bir süre bekledi. "Marlen'i mi kastediyorsun?"

"Özür dilerim, bunu şimdi söylememeliydim."

162

Martin Suter

"Anlatsana."

"Anlatacak bir şey yok. Birisi geldi. Hepsi bu. Belki de ma-sumcaydı."

"Defalarca mı?"

"Her zaman burada değilim. En azından bir defa geldi."

"Nasıl biriydi?"

"Genç, senin yaşlarında, kısa saçlı. Fena görünmüyordu."

Fabio ayağa kalktı ve evin kapışma gitti. "Bir dakika."

Merdiveni biraz güvensiz indi, Marlen'in posta kutusundan SONNTAG-MORGEN'ı çekip aldı ve Anselmo'nun evine getirdi.

"Bu muydu?" diye sordu ve Lucas'ın fotoğrafını gösterdi.

Anselmo ayağa kalkıp televizyon programının yanındaki gözlüğünü aldı. Fotoğrafı inceledi ve sonunda, "Bu o," dedi. "Kesinlikle. Kötü bir resim. Gerçekte daha iyi görünüyor."

Marlen beşe doğru geldi. Fabio kanepede onu beklemiş ve merdiven sahanlığındaki ilk gürültüde kalkıp onu ayakta karşılamayı planlamıştı. Ama alnından birisinin öpmesiyle ve, "Şnaps mı içtin?" diye sormasıyla uyandı.

"Haa?"

"Ağzın şnaps kokuyor."

Böylece psikolojik üstünlüğü elden kaçırmıştı.

Fabio, Marlen'den neden nefret ettiğini anımsayabilmek için biraz süreye ihtiyaç duydu. Aklına gelince, ayağa kalktı. Yarı yükseklikte dengesini yitirdi ve kanepeye geri düştü.

Marlen güldü. "Sarhoşsun sen."

"Bunun için her türlü nedenim var." Fabio güçbela doğruldu. Marlen ona yardım etmek istedi, ama Fabio onu itti.

"Alkol alma iznin yok diye biliyordum."

"Lucas'm burada ne arıyordu?"

Can Dostu

163

Marlen yanıt vermedi. Kaçınılmaz olanla nihayet karşılaşmış gibi görünüyordu.

"Ne?" diye yineledi Fabio, tehditkar bir vurgulamayla.

Marlen banyoya gitti.

"Yanıt vermek için zaman kazan bakalım."

Fabio'nun ağzında pis bir tat vardı. Buzdolabını açtı. Maden suyu kalmamıştı. Sadece iki şişe BIFİB ve Marlen'in koyu şeftali suyundan yarım kutu duruyordu.

Evyenin üstündeki musluğu sonuna kadar açtı ve suyun soğumasını bekledi. Bir bardağı doldurdu ve suyu kafaya dikti. Su hâlâ ılıktı. Bir sigara yaktı ve Marlen'in, yanıtıyla beraber banyodan çıkmasını bekledi.

Marlen yanıtız çıkıttı.

Fabio karşısına dikildi ve sordu: "Lucas. Burada. Ne. Arıyordu?"

"Bu konuyu ayıldığımda konuşalım mı?"

"Ayıldığımda artık burada olmayacağım."

Marlen iç geçirdi ve Fabio'nun yanından sıyrıldı. Fabio onun yolunu kesmek istedi, ama bunu yapacak kadar sağlam durmuyordu ayaklarının üstünde.

Marlen bir sigara yaktı ve Fabio'nun yazı masasının önünde durdu. Sağ kolunun dirseğini sol kolunun alt kısmına dayamıştı; sağ koluyla sigarayı ağzının hizasında tutuyordu. "Peki, ne öğrenmek istiyorsun?"

"Ben hastanedeyken, Jâger'le düzüştün mü?"

"Hayır. Sıradaki soru?"

"Hayır mı?"

"Hayır."

"Peki buraya neden gelip gitti?"

"Gelmedi."

"Geldi işte. Şahitlerim var."

164

Martin Suter

"İşin doğrusunu bilmek istiyorsan: Buraya sadece bir defa geldi."

"Mesleki konuları konuşmaya mı?" Fabio bu soruyu bir yerden anımsıyordu.

"İyi değildim. Lucas çok candandı. Benimle biraz ilgilendi."

"Onun uzmanlık alam."

"Öyle değil."

"Peki nasıl?"

Marlen sigarasını söndürdü, hafta sonu için topladığı seyahat çantasını aldı, yatak odasına gitti.

Fabio peşinden geldi. Marlen çantayı boşaltmaya başladı.

"Ne olduğunu biliyorum."

Marlen sustu.

"Lucas benim haberimi çaldı."

Marlen kirli çamaşırları çamaşır sepetine fırlattı.

"Sen de ona yardımcı oldun."

Marlen, seyahat çantasından makyaj çantasını çıkarttı ve seyahat çantasını dolaba tıktırdı.

"Büyük bir meselenin peşindeydim. Lucas hafızamı kaybettiğimi anlayınca, belgelerimi çaldı ve bununla ilgili tüm verileri sildi. Yazı işlerinde de, burada da."

Marlen makyaj masasının önündeki tabureye oturdu ve ona baktı.

"Buraya gelmesine izin verdin ve dedin ki: 'Buyur, işte onun yazı masası, istediğini yap.'"

Marlen hâlâ susuyordu.

"Hey! Sana bir şey sordum!" Sesi biraz yüksek çıkmıştı.

"Beni korkutuyorsun," dedi Marlen usulca.

"Siz beni korkutmuyor musunuz sanıyorsunuz?" Hâlâ yüksekti sesi.

Can Dostu

165

Fabio bir adım attı ve elini uzattı. Marlen kendini korumak için kollarını yüzünün önünde tuttu.

"Ben kadınlara vurmam!" diye bağırdı Fabio. Makyaj masasının çekmecesini tuttu, dışarı çıktı, elini içine soktu ve el bilgisayarını Marlen'in gözüne sokarcasına tuttu. "İşte!" Aklına gelen en orijinal davranış bu olmuştu.

Marlen ağlamaya başladı.

"Ağlama. Ağlaması gereken birisi varsa, o da benim."

Ama Marlen hüngür hüngür ağlıyordu. Fabio bir süre öyle durup, Marlen'in çökmüş bir halde taburede oturuşunu ve omuzlarının sarsılışını seyretti. Ya şimdi onu teselli etmeli ya da odadan çıkmalıydı.

Odadan çıktı.

Fabio bir lamba ışığının gözlerini kamaştırmasıyla uyandı. Kanepede yatıyordu. Dışarı karanlıktı. Marlen ışığı açmıştı ve kanepenin kenarında oturuyordu. Kendini toparlamış görünüyordu. Fabio ancak ışığa alışınca, Marlen'in gözlerinin kıpkırmızı kesildiğini fark edebildi.

"Lucas bunu senin için yaptı."

"Neyi?"

"Sen, kendine zarar verecek bir meseleye bulaşmıştın."

"Bunu o mu söyledi?"

Marlen başını öne salladı.

"Ve beni korumak için belgelerimi çalıp verilerimi, randevularımı ve kasetlerimi mi sildi?"
Fabio doğruldu.

"Bir hatayı biyografisinden silme şansına, pek fazla insanın sahip olamadığını söyledi."

"Nasıl bir hata olduğunu da söyledi mi sana?"

"Sadece, bu meselenin sana çok büyük zarar vereceğini söyledi."

166 Martin Suter

Fabio ayağa kalktı. "Bana ve belki de işverenin LEMIEUX'ye mi?"

Marlen yanıt vermedi.

"LEMIEUX'den söz etti mi?"

"Önemli olan bu değildi. Bunu senin için yaptım."

"Ah! Herkes beni o kadar düşünüyor ki. Çok duygulandım şimdi!" Fabio'nun sesi yeniden yükselmişti.

Marlen'in gözleri yeniden yaşlarla doldu. Fabio bir sigara aldı, ona da bir tane uzattı. Marlen'e ve kendine ateş tuttu. "Bu kadar nahif misin?"

Marlen omuz silkti. ,

"Böyle yapmakla patronlarımı koruduğuna ciddi ciddi inanıyor olamazsın. Lucas haberi, kendisi yayımlamak için çaldı."

"Peki şimdiye kadar niye yayımlamadı?"

"Belki hâlâ bazı veriler eksiktir, belki en uygun zamanlamayı bekliyor, ne bileyim. Ama yayımlayacaktır, buna inanabilirsin. Daha bugün yazı işleri müdürü rolünü oynamış." Fabio biraz yıpranmış SONNTAG-MORGEN'ı yazı masasından aldı ve Editörden köşesini Marlen'in gözüne sokarcasına yaklaştırdı. Marlen bakmadı bile.

"Peki, veriler zaten silindiyse, benim el bilgisayarımı niye sakladın?"

"Saklamasaydım fark ederdin."

"Nasıl?"

"Bilgisayardaki eski verilerin bir açıklaması vardı: El bilgisayarın için uzun süredir yedekleme yapmamıştın. Ama, el bilgisayarına yeni verilerin girmemiş olmasının bir açıklaması yoktu."

Fabio bu düşünceyi anlayabilmek için kısa bir süreye ihtiyaç duydu. "Lucas bunu düşünmedi mi?"

"Ancak o gittikten sonra geldi aklıma."

Can Dostu

167

"Peki niye sakladın? Niye fırlatıp atmadın?"

"Bin franklık bir şeyi fırlatıp atmam ben."

Fabio tuhaf bir duyguya kapıldı. Sanki sünger bir zemindeymiş gibiydi. Oturmak zorunda kaldı.

Salyası ağzına doldu ve nefes almakta zorluk çekti. Ayağa kalktı, banyoya doğru sendeleyerek gitti, klozetin önünde diz çöktü ve kustu. Bir tavşan, bir zabaglione, üç kadeh Barolo, altı kadeh grappa ve kuşkusunun doğrulanışı, midesinin kaldırabileceğinden fazlaydı.

14

Fabio başını kaldırdı. Şakaklarında, göz yuvalarında, omuzlarında ve belkemiginde yakıcı bir ağrı vardı.

Gözlerini açtı ve kendine gelmeye çalıştı. Dışarıda henüz gün ağarmamıştı. Ama açık balkon kapısından içeri giren hava şimdiden sıcaktı. Kanepenin üstünde giyinik, kafasını dirsekliğe yanlamasına dayamış bir halde yatıyordu.

Dikkatle doğruldu. Kafatasında bir çekiç, hassas bir sinire vuruyordu sanki. Sol kolu uyuşmuştu. Yüzünün sağ yarısına dokundu. Eli yüzünü hissetmiyor, yüzü elini hissetmiyordu.

Dün neler olmuştu? Marlen, Lucas'ın suç ortağı olduğunu itiraf etmişti.

Giysiler dört bir yana dağılmıştı, yazı masasının üstünde yarı dolu bavulu açık duruyordu, yerdeki siyah sırt çantası dolup taşmıştı.

Şimdi yeniden anımsadı: Kusmuş ve sonra tartışmaya devam etmişti, ve tartışma bir biçimde sona ermişti, orada soyunmak istediği için. Zorunda kaldığı için mi? İsteddiği için.

Koluna yavaş yavaş yeniden his gelmeye başladı. Ensesine iki eliyle masaj yaptı, kafasını iyice geriye uzattı, sağa sola döndürdü, çenesini ense kaslarının esnediğini hissedinceye kadar indirdi.

Elli kere sakince ve düzenli olarak nefes alıp verdi, nefes alıp

Can Dostu

169

verdi ve dikkatini yalnızca nefes alıp vermek üzerinde toplamaya çalıştı; çünkü bu sırada kafasındaki konuşma yeniden başlamıştı. Hep aynı cümleler, düşünce parçaları, isimler.

Ayağa kalktı, buzdolabına gitti, maden suyu bulamadı, bir bardağa ılık musluk suyu doldurdu ve sonuna kadar içti.

Yatak odasının kapısı, gecenin sıcağına karşın kapalıydı. Fa-bio ayağa kalktı ve oraya yöneldi. Elini kapı koluna uzattı, biraz düşündü ve sonra banyoya gitti. Aynada kendine baktığında, elli yaşında nasıl görüneceğine ilişkin bir izlenim edindi.

Musluğu açtı ve yüzünü yıkadı.

Bundan sonra da iyi hissetmedi kendini. Ağzındaki tattan kurtulmak istiyordu, ama diş fırçasını bulamadı. Tıraş makinesi de yoktu ortalıkta. Çamaşır torbasını çoktan toplamıştı.

Marlen'in diş macunundan birazcık işaretparmağma sıktı, parmağını ağzına götürüp dişlerini ovaladı ve sonra suyla çalkaladı.

Islak parmaklarıyla saçım taradı.

Böyle ferahladıktan sonra, yeniden yatak odasının kapısına gitti ve kapı kolunu usulca aşağı indirdi.

Kapı kilitliydi.

Tüm bunlar, anımsadığından ve -başlayan gün açışmdan-uygun bulduğundan daha büyük bir kavgaya işaret ediyordu.

Fabio kanepeye oturmuş ve Marlen odadan çıkınca nasıl davranması gerektiğini düşünmüştü: İhtiyatlı mı? Soğuk mu? Kayıtsız mı? Uzlaşmacı mı? Alaycı mı?

Sonra uyuyakalmıştı. Marlen'in, "Ah, hâlâ burada mısınız?" sözüyle uyandığında, soruları gereksizleşmişti.

Marlen tek söz söylemeden banyoya girdi. Dışarı çıkıp da yatak odasına geçerken, Fabio'ya bir bakış bile atmadı.

Ancak kısa bir etek ve havadar bir keten bluzla odadan çık-

170

Martin Suter

tığında, kısa bir süre durdu, ona soğuk bir bakış attı ve, "Ciao," dedi.

Fabio da, "Ciao," dedi.

"Sonra anahtarları posta kutusuna atar mısınız?"

Fabio başını öne doğru salladı, Marlen evden çıktı.

Fabio, kadınların neden özellikle hep bu anlarda en güzel göründüklerini sordu kendine.

İlk önce Norina'yı aradı. Ona ulaşamadı. Cep telefonuna mesaj bıraktı: "Acil bir şey yok, ama yine de beni ara sıra ara. Ama cep telefonundan. Biliyorsun ya, Marlen'in yanından taşındım."

Sonra Tai Chi kursuna, gelemeyeceğini bildirdi. "İç ortamım-daki sakin, uyumlu koşulları yokluğu yüzünden," diye açıkladı.

Çamaşır torbasını çantasındaki elbiselerin arasında buldu, tıraş oldu ve duş aldı; giyindi ve eşyalarını toplamaya başladı.

Saat ona doğru Fredi'yi aradı ve onunla öğlen yemeğine randevulaştı. Fredi, Bertini'yi önerdi. Sanki şehirdeki tek klimalı lokanta orasıymış gibi.

"Bu kadar acil olan nedir?" diye sordu Fredi. Siyah keten takımının ceketini yanındaki sıraya koymuştu ve beyaz, kısa kollu, yaka uçları düğmeli bir gömlek giymiş ve hafif kırmızı-yeşil çizgili, şık bir kravat takmıştı.

"Bana bir iyilik yapar mısın?" diye sordu Fabio.

Fredi'nin yüzü, eskiden libero oynarken uzun pasını atabileceği bir yer aradığı anlardaki gibi, vurgulu bir ifadesizliğe bürünmüştü.

"Oturacak bir yere ihtiyacım var. Geçici olarak."

Fredi rahatlamış görünüyordu. "Bitirdin mi - neydi adı?"

"Marlen."

Can Dostu

171

"Bir şey yemeyecek misin?"

Fabio menüye dokunmamıştı, ve şimdi garson sipariş defte-riyle masanın yanında dikiliyordu. "Sadece salata."

Fredi ön sıcaklar, makarna ve bir et yemeği söyledi. Tam menu. "Sen niye yemiyorsun?" diye sordu.

"Dünden dolayı. Grappa'yı biraz fazla kaçırdım."

"Tam da bu yüzden yemelisin."

"Bana göre bir yer var mı?"

Fredi yanındaki ceketini karıştırdı, küçük bir cep telefonu çıkardı ve telefon etmeye başladı. Ağır kafasını eline dayamış da kendi kendisiyle konuşuyor gibiydi.

Ön sıcaklar getirildiğinde, cümlelerin arasında yemeye başladı. Bir ara Fabio'ya şöyle bir baktı ve sordu: "Mobilyan var mı?"

"Yazı masası, storlu dolap ve sandalye."

"Mobilyalı bir yer lazım," dedi Fredi telefonda.

Cep telefonunu yeniden ceketine soktuğunda, ön sıcaklar tabağını bitirmişti. "Yemekten sonra anahtarını alacağız," diye bildirdi Fabio'ya.

İki saat sonra Fabio panelvan bir taksiyle Florida apartmanına gitti. Şoför ekstra bir bahşiş karşılığında masayı ikinci kata taşımasına yardım etmişti. Storlu dolap, sandalye, bavul, çanta ve birkaç poşet asansöre sığıdı.

Fabio'nun dairesi sekiz numaraydı. Mekanda iki kişilik yatak, komodin, yumuşak bir koltuk, uzun bir sehpa, gömme dolap, mutfak tezgahının yanı sıra; duş, lavabo ve klozetten oluşan banyo bulunuyordu. Tüm bunlar hepi topu yirmi metrekarelik bir alandaydı. Yer halısının üzerine çok uzun bir süre önce kırmızı şarap dökülmüştü. Biricik pencerede, palmiye yaprağı desenli bir perde örtülüydü. Perdeyi çekti, pencereyi açtı ve dışa-

172

Martin Suter

rıdaki caddeye baktı. Sternstrasse. Piyasanın ortası.

Eşyalarını dolaba yerleştirdi. Giysilerin çoğunun yıkanma zamanı gelmişti. Sonra çalışma yerini düzenledi. Yazı masasını koyabileceği tek yer, pencerenin önüydü. Bunun için de, uzun sehpanın ayaklarını söküp tamamını yatağın altına kaldırması gerekiyordu.

LEMIEUX'nun giriş salonunda, bir cam kapıdaki adamdan başka kimse yoktu. Adam Fabio'ya yanma gelmesi için işaret etti.

"Fabio Rossi. Doktor Markla randevum vardı."

Adam bir listenin sayfalarını ciddi ciddi karıştırdı. Belli ki gece vardiyasına biraz önce başlamıştı, yeni tıraş olmuştu ve aftershave kokuyordu. Saçları boyalıydı, Fabio beyaz saç diplerini görebiliyordu. İsim kartında LEMIEUX'nun logosuyla birlikte "Josef Klein, Security1" yazıyordu.

Bay Klein bir numarayı çevirdi. Bir süre sonra saygıyla konuştu: "Doktor Bey, Bay..." Fabio'ya baktı.

"Rossi," diye yardımcı oldu Fabio.

"Bay Rossi diye biri. Sizinle randevusu olduğunu söylüyor." Fabio'ya gözucuyla baktı. "Tamam, iyi akşamlar, Doktor Bey."

Koltuğundan kalktı, asansörü gösterdi ve, "Sekizinci kat. Asansörden indiğinizde, sağa dönüyorsunuz. Soldaki son büro, kapısında yazıyor. Bay Doktor Mark sizi karşılayacak," diyerek açıklamada bulundu.

Fabio, Klein'm yüzünde, kendisi Doktor Mark'm yerinde olsa bu ayrıcalığı ona tanımayacağını okudu.

Sekizinci kat halı döşeliydi. Kahve otomatları, fotokopi makineleri ve bilgisayar yazıcıları yoktu; sadece antrasit renginde,

1) İng.: güvenlik, (e.n.)

Can Dostu

173

orta uzunlukta tüylü yer halısı. Siyah raflar, firma takvimleri ve şirket içi duyurular yoktu; sadece şirketin sanat koleksiyonundan eski örnekler.

Son kapıda "Dr. Klaus Mark, Ürün Geliştirme Müdürü" yazıyordu.

Fabio kapıya iki kere vurdu. Kimse ses vermeyince kapıyı açtı. Boş bir ön salon.

Bir ses duyuldu: "İçeri gelin!" Ses, kapısı yarı açık duran başka bir odadan geliyordu. Fabio içeri girdi.

İki pencere cepheli bir köşede yer alan büyük bir büro. Üstünde düz ekran ve klavyeden başka şey bulunmayan, derli toplu bir yazı masası ve önünde bir patron koltuğu. Yazı masasının dar kenarına dört kişilik bir toplantı masası bitişirümişti. Pencere cephelerinden birinin önünde oturma grubu vardı. Yapay olarak eskitilmiş deriden İngiliz klüp koltukları.

Dr. Mark kanepede, bacak bacak üstüne atmış oturuyordu. "Lütfen oturun," dedi gülümseyerek ve karşısındaki koltuğu işaret etti.

Fabio oturdu.

Dr. Mark'm gözleri uçuk maviydi; kirpikleri ve kaşları da, başının arkasında seyrelen, özenle taranmış saçları da uçuk sarı renkteydi. Yüzünün ve ellerinin teni solgun ve renksizdi. Fabio'nun dikkatini adamın tırnakları çekti: Özenle manikür yapılmıştı. Tırnakları, sevgiyle silinmiş bir antika araba gibi parıldı-yorlardı. Tertemizlerdi ve uçları öyle törpülenmişti ki jilet gibi keskin olmalıydılar. Fabio, Dr. Mark'ı başka türlü düşünmüştü. "Konuştuğumuz gibi, yarım saat. En geç altı buçukta buradan çıkmam gerekiyor. Öğrenmek istediğiniz nedir?" Fabio teybini çıkarttı. "Rahatsız olur musunuz?" Dr. Mark başını iki yana salladı. Fabio kayıt düğmesine bastı.

174 Martin Suter

"Bilmiyorum, nasıl olduğunu anımsayamadığım bir kaza geçirdiğimden haberiniz var mı?"

"Haberim yoktu."

"Bu bağlamda bazı belgeleri ve verileri yitirdim. Yaptığımız görüşmenin bir bölümünü de."

"Belgeleri yitirdiğiniz bir kaza mı?"

"Kaza ya da saldırı, soruşturma sürüyor."

"Anlıyorum. Görüşmemizin hangi bölümü söz konusu?"

Fabio hiç duraksamadan yanıtladı: "Doktor Barth'ın araştırmalarıyla ilgili olan bölüm."

Dr. Mark, gözlerini kırıştırmadan Fabio'nun gözlerine baktı. "Barth mı?"

"LABAG'da gıda denetimcisi."

"Bu isim bana bir şey ifade etmiyor. Bu araştırmaların konusu neymiş?"

"Gıdalardaki prionlar."

"İyi bir konu. Ama sizinle bu konuda konuştuğumu anımsamıyorum. Hangi bakış açısından?"

"Barth, küçük miktarlardaki prionların varlığının saptanabildiği bir test yöntemi geliştirmişti."

Dr. Mark güldü. "Bunu duymuştum. Hepimiz bunu arıyoruz. Şu sizin Doktor Barth becerikli adamı."

"Şu benim Doktor Barth öldü."

"Ah, ne oldu?"

"İntihar etti."

"Görüyorsunuz ya, haklıymışım." Yeniden ciddileşmişti. "Bugün, gıdalarda küçük miktarlarda prionların varlığını saptayabilmek için bir nedeni olamaz."

Uzun sehpanın üstünde bir kağıt yığını vardı. Dr. Mark yığını yanına çekti. "Biraz patavatsız bir soru soracağım için beni bağış-

Can Dostu

175

laym, Bay Rossi: Belleğiniz... ehem... bu olaydan da etkilendi mi?" Fabio üstüne alınmadı. "Yani görüşmemizin bu bölümünü anımsamıyor musunuz?"

"Böyle bir konuyu görüşmedik, Bay Rossi." Kağıtları karıştırdı ve renkli bir broşür çıkarttı. Broşürün üzerinde, değişik gıdalardan alınmış harflerle "Functional Food" yazıyordu. "Herhalde bu broşürü henüz bilmiyorsunuz, o sıralar daha basılmamıştı. O zamanki görüşmemizin çok yararlı bir özeti. Sız gazeteciler, Functional Food deyince, hap haline getirilmiş yemekleri ya da peynirli makarnayı düşünüyorsunuz hep. Oysa başka şeyler söz konusu: yirmi sekiz vitamin ve mineralden oluşan listenin, yaşamsal önem taşıyan başka besin maddeleriyle genişletilmesi. Örneğin, balıklarda bulunan Omega-3 yağ asitleri, ya da oligo-sakkaritler, midedeki florayı destekleyen bileşik karbonhidratlar vesaire. Functional Food, başka gıdalardaki güvenli besin maddeleriyle zenginleştirilen gıdalardır. Süt denge maddeleriyle, portakal suyu kalsiyumla vesaire. Hayal gücünün sınırları yok."

Dr. Mark broşürü Fabio'ya uzattı. "Buyrun, hepsi içinde."

Öteki evrakları karıştırdı. Bunlar basın bültenleri, raporlar, ürün fotoğrafları, gazete kupürlerinin fotokopileri ve ilan nüshalarıydı.

Fabio hepsini aldı. Basın dosyasına bir kartvizit iliştilmişti. Üzerinde "Basın Departmanı" yazıyordu. "Marlen Berger, PR Asistanı." Marlen'in elyazısıyla da, "Selamlar, M." yazılmıştı.

Fabio, Florida apartmanının çaprazındaki büfeden bir dilim pizza aldı. Pizzanın hamuru yumuşaktı ve peyniri yanmıştı. Yarısını yedi ve kalanını, aynı zamanda tezgah işlevi gören çöp bi donuna attı.

Dairesinde, daha taşınırken dikkatini çeken bir koku vardı

176

Martin Suter

O anda bunun adını koyamamıştı. Simdi biliyordu: elektrikli süpürge torbası. Elektrikli süpürge arkasından çıkan hava, torba uzun süre değiştirilmezse, böyle kokardı.

Fabio pencereyi açtı ve palmyeli perdeyi örttü. Uyumak için henüz erkendi, ama biraz dinlenmek istiyordu. Elbiselerini çıkarmadan yatağa uzandı. Kendini yorgun ve dağınık hissediyordu.

Bir otomobilin sesiyle uyandı. Uyuyakaldığı sıradaki monoton trafik uğultusu değil de, tek bir otomobilin gürültüsü. Uyandığında otomobil tam pencerenin önünden geçiyor olmalıydı, şimdi sesi azaldı ve sonunda başka bir motor sesinin altında kayboldu, bu ses de yükselip alçaldı. Trafik azalmıştı. Saat geç olmalıydı.

Fabio, komodinin lambasının düğmesini buldu ve ışığı açtı. Lambanın abajuru, günün birinde sıcak ampulle temas etmiş olmalıydı. Kırmızı plastiğin bir yeri kahverengi bir yara gibi bü-

züşmüştü.

Saati biri çeyrek geceyi gösteriyordu. Beş saatten fazla uyumuştı. Gömleği ve pantolonu nemli ve buruştu.

Ayağa kalktı, soyundu ve banyoya girdi. Duş perdesi bambu desenliydi. Kenarlarında rutubetten gri lekeler oluşmuştu. Hiç olmazsa duş başlığında basınçlı su geliyordu.

Fabio, sıcaklık hoşuna gidinceye kadar elini suyun altında tuttu. Duş kabinine ancak ondan sonra girdi. Tam sabunlanmıştı ki, suyun basma düştü ve sıcaklığı azaldı. Fabio, su ısınmaya kadar bataryayı çevirdi. Birdenbire basınç yeniden arttı ve su kaynar sıcaklıkta akmaya başladı.

Fabio soğuk suyla durulandı, kurulandı ve Fredi'ye küfretti.

Elektrikli süpürge kokmayan tek yer buzdolabıydı. Buzdolabı,

Can Dostu

177

buzdolabı gibi kokuyordu. Fabio, kendisinden önce kalanın bir şişe maden suyu unutmuş olabileceği umuduyla buzdolabını açmıştı. Bir nebze temiz giysiler giyindi ve evden çıktı. Sternstrasse sakindi. Ara sıra bir araba geçiyordu, bir taksi ya da gecikmiş bir zampara. Pizza büfesi kapalıydı. Tek tük, gece kulüplerinin ve barların neonları yanıyordu. Önüne çıkan ilk barın adı Caramba'ydı.

Bar tenhaydı. Elvis "Love me tender"ı söylüyordu. Birkaç müşteri barda oturuyor, birkaç kız onlara eşlik ediyordu. Bir masada dört adam kağıt oynuyor, üç tanesi de onlara müdahale ediyordu.

Fabio bara geçti. Hildegard Knef kirpikli, yaşlıca bir barmaid ona bitkin bitkin baktı.

"Üç maden suyu alabilir miyim? Eve götürmek için."

"Maden suyu on sekiz frank."

"Eve götürmek için mi? Hadi canım, ben burada oturuyorum. Bugün taşındım ve evde hiçbir şey yok."

Barmaid bir kapının ardında gözden yitti. Genç bir kadın, oturduğu bar taburesinden kayarak indi ve Fabio'ya doğru geldi. Bir slipten biraz büyük, altın pırıltılı bir şort giymişti. "Adın ne?" diye sordu.

"Fabio."

"Ben de Jessica. Bana bir Piccolo ısmarlar mısın?"

"Belki başka zaman."

Jessica onun üzerine abandı ve öptü. Fabio geri kaçtı.

"İbne misin?" diye sordu kadın.

"Evet," dedi Fabio.

Barmaid birer litrelik iki maden suyu şişesiyle geldi. "Benim malım. Altı frank. Okay mi?"

1) Alman aktris, şarkıcı ve yazar (1925-2003). (e.n.)

178

Martin Suter

Florida apartmanının önünde genç siyahi bir kadın, yaşı geçkin beyaz bir adamla duruyordu. Tam binanın kapısını açmak üzereydi. Yaklaşan Fabio'yu kuşkulu bakışlarla süzdü. Fabio anahtarını gösterdi. "Burada oturuyorum." Bu, kadını sakinleş-tirmiş gibiydi. İçeri girdiler, ve Fabio kadının ardından baktı. Kadının saçları yüzlerce küçük örgüden oluşuyordu. Avuç içi kadar bir mini etek giymişti, bacakları da, yanındaki adamın karnının hizasından başlıyordu.

Asansör iki kişilikti. Kapı kapanırken kadın Fabio'ya göz kırptı.

İşıklı gösterge sönünce, Fabio asansörü aşağıya çağırdı. Asansör kabinini egzotik bir parfüm kokusu kaplamıştı ve bu koku, Fabio'nun komşu dairesine kadar uzanıyordu.

"Anımsamak istiyorsunuz sanmıştım, unutmak değil," dedi Dr. Vogel serzenişle. Fabio ona grappa tadımından söz etme hatasını işlemişti. "İnsan, gerçeklikle ilişkisini koparmak istediği zaman içer. Kurmak istediği zaman değil."

Fabio'nun Marlen'den ayrılması da doktorun hoşuna gitmedi. "Size gereken, düzenli ilişkiler, Bay Rossi. Bakımsız bir bekar gibi yaşarsanız, istediğinizin tam tersi bir sonuca ulaşırsınız. Kız arkadaşınızla barışın. Çalışın. Yetişkin olun."

Hafıza çalışmasında Fabio kötü performans gösterdi. Yirmi anıt yapıyı anımsaması gerekiyordu, ve bunda başarısız olunca, yirmi dört resimlik bir diziyi doğru sıralamaya sokması gerekti. Dr. Vogel'in özellikle zor alıştırmalar seçtiği izlenimini edindi.

Giderken Dr. Vogel'in yumuşak, nemli elini sıktıktan sonra sordu: "Elli iki yaşındaki bir

bilim adamının, elinden bir görev alındığı için kendini trenin önüne atacağına inanır mısınız?"

Can Dostu

179

"intihara meyilli ise, en küçük bir bahane bile yeterlidir."

"Ya değilse?"

"Elbette böyle bir neden yeterli olmaz."

Fabio dairesine geri geldiğinde, kapısı açıldı ve önünde bir temizlik arabası duruyordu. Yaşlıca bir kadın odaya, girmişti.

"Ne yapıyorsunuz siz burada?" diye sordu Fabio.

"Odayı temizliyorum," diye yanıtladı kadın.

Fabio'nun aklına, Fredi'nin odalarda temizlik yapıldığını söylediği geldi. "Çamaşırlarımı da verebilir miyim?"

"Evet, ama pahalı olur."

"Ne kadar pahalı?"

"Özel yıkamaya verirseniz daha ucuza gelir."

"Hangisi daha çabuk olur?"

"Özel yıkama."

Kadın yatağı yapıp banyoyu temizledikten sonra, Fabio ona çamaşırlarını verdi; kadın da, çamaşırların yarısını yarma kadar teslim etme sözü verdi. "Adım Bayan Micic," dedi kadın, daireden çıkarken.

Dairenin içi, Bayan Micic kullanmadığı halde, hâlâ elektrikli süpürge kokuyordu. Fabio yazı masasına geçti. "Çalışın," demişti Dr. Vogel.

Dr. Mark'm kendisine verdiği evraklara göz gezdirdi. Doğayı iyileştirmenin yeni olanakları hakkında, iyimserlikle dolu bir sürü şey. Fabio, ardında başka bir şey yatmıyorsa, bu konuyla ilgilendiğine inanamıyordu. Daha iyi bir tahminde bulunamadığı sürece, Dr. Barth'm bilgileriyle işinin olacağını kabul etti.

Ama Barth'ın bilgilerinin Functional Food'la ne ilgisi olabilirdi?

Bir saat sonra bir ipucu bulmuştu: Ürünlerden bazıları, lifler,

180

Martin Suter

vitaminler, mineraller ve kalsiyum dışında, proteinlerle de zenginleştirilmişti. Prionlar da, öğrendiğine göre, yanlış gelişmiş hayvansal proteinlerden başka bir şey değildi.

Dosyalarda, ürünlerin zenginleştirildiği proteinlerin kaynağı hakkında hiçbir bilgi yer almıyordu. Fabio dizüstü bilgisayarını açtı ve internette araştırmaya başladı.

Çok geçmeden, vücut geliştirmeciler için hazırlanan proteinli gıdaların, kaynağı bilinmeyen hayvansal yağlar, yani riskli maddeler, yani prionlar içermesi olasılığım dışlamayan kaynaklara rastladı.

Dr. Mark'ın direkt numarasını çevirdi. Ondan yararlı bir bilgi edineceğini düşündüğünden değil. Nasıl tepki göstereceğini merak ediyordu.

Daha ikinci çaldırıştan sonra santral çıktı. "Doktor Mark'ın numarasını çevirmiştim," dedi Fabio.

"Doktor Mark bütün hafta boyunca yurtdışında."

"Daha dün buradaydı."

"Hayır, pazar günü gitti."

"Ama ben onunla konuştum."

"Ben de. Defalarca. Telefonda. Kendisi Chicago'da. Sizi başka birisine bağlayabilir miyim?"

Fabio nerdeyse evet diyecekti: Evet, Bayan Marlen Berger'e. Ama sonra, "Hayır, teşekkür ederim," dedi ve telefonu kapattı.

Dr. Markla değilse, kiminle konuşmuştu?

Yeniden internette dolaştı. Arama motoruna "+LEM1-EUX+Organizasyon" yazarak üst yönetimin organizasyon şemasına ulaştı. Yönetici kadrolarının fotoğrafları verilmişti. Beyler birbirlerine çok benzeseler de, "Dr. Klaus Mark, Head Product Development" ait fotoğrafı diğerleriyle karıştırmak olanaksız-

1) Ing.: Ürün Geliştirme Müdürü, (e.n.)

Can Dostu

181

di. Gür siyah saçları ve çalı gibi kaşları vardı.

Fabio, tanıdığı Dr. Mark'a benzeyen birini bulamadı.

Tam Fabio evden çıkacakken, zil çaldı. Diya fonunun konuşma düğmesine bastı ve, "Kim o?" dedi.

Sadece caddenin trafik gürültüsü duyuluyordu. "Kimsiniz?" dedi, biraz daha yüksek sesle.

Kapıya vuruldu. Fabio gözetleme deliğinden baktı. Görebildiği tek şey siyah örgülerdi. Kapıyı açtı.

Dün geceki genç kadını bu. "Tas du cafe?"¹ diye sordu. Göğüslerinin üstünde düğümlenmiş bir sarong giymişti ve elinde büyük bir fincan vardı. "J'entre?"² diye sordu.

Fabio kadını içeri aldı. Kadın elini uzattı. "Samantha." "Ben de Fabio. Özür dilerim, evde hiçbir şey yok. Tam da en acil şeyleri almaya gidiyordum." "Kahve de mi?"

"Ben yalnızca espresso içerim." "O da iyidir." "Espresso makinem yok."

"O zaman espresso'nu nasıl yapıyorsun?" Derin bir sesi vardı ve şarkı söyler gibi, gırtlaktan bir Fransızca'yla konuşuyordu. "İşte, yapamıyorum." "O zaman içemezsin de." "Aynen."

Kadın ona smarcasma baktı. Ansızın bir kahkaha patlattı. Kahkahasıyla tüm ses perdelerini çıkıttı ve indi. Fabio yanında durup nazikçe gülümsedi.

1) Fr.: Kahve var mı? (e.n.)

2) Fr.: Gireyim mi? (e.n.)

1)

182

Martin Suter

"Ben yalnızca espresso içerim," dedi kadın, taklit eden bir sesle. "Ama espresso makinem yok." Yine birkaç oktavlık bir kahkaha attı. Sonra birdenbire durdu. "Bana kahve alabilir misin?"

"Elbette. Ne çeşit?"

"Makire gerektirmeyen herhangi birinden."

"Hazır kahve mi?"

Kadın ona ciddi ciddi baktı. "C'est ça.1 Çabuk. Yazacak bir şeyin var mı?"

Fabio yazı masasına gitti ve kadına bir tükenmezkalemle bir yaprak kağıt verdi. "Yeter mi?"

Kadın gülümsedi. "Umarım."

Samantha yazı masasına oturdu ve yazmaya başladı. Çok uzun, parıldayan tırnakları vardı, yazmasına engel oluşturuyorlardı. İşini bitirince, Fabio'ya on bir maddelik bir alışveriş listesi uzattı. "Sadece, senin için sakıncası yoksa."

Fabio için sakıncası yoktu.

"Geldiğinde kapımı tıklat. Üç kez hızlı, üç kez yavaş." Nasıl yapacağını gösterdi. "O zaman, senin geldiğini anlarım."

Fabio alışverişini yapıp geldikten sonra, kadının kapısını tıklattı. Üç kez hızlı, üç kez yavaş. Kadının, "Kapının önüne bırak, cheri!" diye seslendiğini duydu.

İki alışveriş torbasını kapının eşiğine bıraktı ve bir kez daha alışverişe gitti. Bu defa kendisi için.

Geri geldiğinde, Samantha'nın dairesinin önündeki torbalar yerinde yoktu.

1) Fr.: Evet, ondan, (e.n.)

15

Feldau kavisinin intiharcılar tarafından tercih edilmesinin çeşitli nedenleri vardı. Bunlardan birisi, trafik tekniği açısından açık oluşuydu. Buraya toplu taşıma araçlarıyla ulaşmak kolaydı, en yakın tren istasyonundan yürüyerek on beş dakika uzaklıktaydı; en yakın otobüs durağından da hemen hemen aynı uzaklıktaydı. İki noktadan da, bir alt geçitten geçilerek, demiryolunun karşı tarafına ulaşıyor ve küçük bir ormanın içinden geçerek kavise varılıyordu.

Fabio daha önce de, makinistler röportajı için araştırma yaparken, buraya gelmişti. İslak orman zemini ve ormancuların orman yoluna istifledikleri yeni kesilmiş odun kokan, serin,

rutubetli bir gündü.

O günkü serinlikten birazının şimdi de olmasını isterdi. Akşam beşe doğruydı. Güneş son saatlerinde, tozlu patikaları hiçbir engelle karşılaşmadan yakıp kavurmuştu. Yamacın kuru otları biraz daha fazla kavrulmuştu.

Yolun yarısından sonra yukarı doğru hafif bir eğim vardı; yaklaşık elli metre sonra da yol demiryolu hattının seviyesine ulaşıyordu. Sadece balast zemin ve raylar yoldan yüksekteydi.

Küçük platform birkaç kayın ağacının gölgesinde kalıyordu. Çevresi yoğun çalılıklarla kaplıydı. Kenarında, eski köylü dolap-

184

Martin Suter

lan gibi, dağınık iki odun yığını vardı.

Fabio, yaşamaktan yorulmuş olanların yolu ve çalılıkları geçip rayların üstüne yatmadan önce son bir kez soluklandıkları yere gelmişti.

Balast zeminin kenarına yaklaştı.

Feldau kavisi geniş bir yay çiziyordu. Kıvrım o kadar hafifti ve hat o kadar iyi inşa edilmişti ki, ekspres trenler buradan yüz yirmi beş kilometre hızla geçebiliyorlardı. Makinistlerin önünde, rayların ormanda gözden yitmesinden önce, iki yüz elli metrelik bir görüş alanı kalıyordu.

Bir insanı burada durmaya ve altı yüz ton demirin üzerinden geçmesinden önceki birkaç saniyede buradan bir yere kıvrıda-mamaya zorlamak mümkün müydü?

Çalılıklarda herhangi birinin, kurbanını rayların üstüne attıktan sonra saklanabileceği birçok zula vardı. Ya da kendini göstermeden, kurbanlarını üçüncü kişilere karşı rehin olarak tutabileceği.

Ama makinistin fren yapacak zamanı kalmamış olsa da, bir insanın rayların üzerine zorla mı itildiğini, yoksa kendi isteğiyle mi orada durduğunu görebilecek zamanı vardı.

Ancak, bir insanı çalılıkların arasından kendini trenin önüne atmaya zorlamak nasıl mümkün olabilirdi? Bir silahla mı? Aksi halde vurulacağı tehdidiyle mi? Bir insan, zaten öldürülecekse, olaya intihar süsü vermek için neden kendini yorsundu ki?

Fabio bir ses duydu. Hızla yükselen bir takırtı ve ezgi. Sonra kesik kesik bir ıslık. ıslık yükseldi. Onunla birlikte, yaklaşan trenin gümbürtüsü de yükselti. Fabio iki adım geri attı.

Lokomotif, önünden bir patlama gibi geçti. Hava basıncı bir anlığına Fabio'nun dengesini bozdu. Vagonlar kulakları sağır eden bir tangirtıyla Fabio'nun önünden geçtiler, geçtiler, geçti-

Can Dostu

185

ler. Fabio'yu gri bir toz ve demir dumanı içinde bıraktılar. Fabio gözyaşlarıyla boğuştu.

Fabio saat altıda Hans Gubler'le randevulaşmıştı. Hans Gub-ler, şehrin birkaç istasyon dışındaki bir semtte, Feldau kavisine giden otobüs hattı üzerinde oturuyordu.

Gubler'in evi, kırklı yıllardan kalma bir demiryolları sitesin-deydi. Site, her birinde iki katlı müstakil sekiz ev bulunan dört sıradan oluşuyordu. Evlerin küçük birer ön ve büyük birer arka bahçeleri vardı. Eskiden bu bahçelerde sebze yetiştirilirdi. Bugün bu bahçelerin çoğu çardaklı, Hollywood salıncaklı ve hazır havuzlu çimenliklerdi.

Gubler ailesi köşedeki evlerden birinde oturuyordu. Bahçesinde hâlâ sebze yetiştirilen ender evlerden birinde. Fabio alçak bahçe kapısını açtı, gül tarhları arasındaki çakıl yoldan eve gitti ve kapıyı çaldı.

Evin kapısının yanındaki küçük bir pencere açıktı. Mutfak penceresi olmalıydı. Fabio fırında bir şeyler pişirildiğinin kokusunu aldı. Bunun meyveli tart olduğunu tahmin etti.

Evin kapısının dar penceresinden bir kadın gördü. Kadın ellerini önlüğüne kuruladı ve kapıyı açtı. "İyi akşamlar, Bay Rossi," dedi ve elini uzattı. Kısa, kır saçları; ince, yanık bir yüzü ve mavi gözleri vardı. "Kocam bahçede, yolu biliyorsunuz." Fabio, Gubler'e hafıza kaybından söz etmemişti.

Koridorun zemini cilalı muşamba döşeliydi, duvarlar beyaz badanalıydı, sağda ve solda birer sıra halinde Kuzey Afrika konulu birkaç siyah beyaz sanat fotoğrafı asılmıştı, başka saçma sapan şeyler asılmamıştı. Koridorun sonunda bir kapı, asmalarla kaplı küçük, üstü kapalı bir terasa açılıyordu. Terasın arkasında bahçe başlıyordu.

186

Martin Suter

Hans Gubler ortalıkta görünmüyordu. Fabio ancak dar yolda biraz ilerleyince keşfetti onu. Kıvrık salataların arasında yüzükoyun uzanmıştı. "Bay Gubler?" dedi Fabio, onu korkutmamak için dikkatle.

Gubler başını kaldırıp baktı. "Ne, altı oldu mu?" Ayağa kalktı, pantolonundaki toprakları silkeledi ve Fabio'nun yanına geldi. Orta boyda, zayıf, beyaz saçlı bir adam. Onun yüzü de bahçede çalışmaktan yanmıştı.

"Masaya oturabilirsiniz." Gubler evin duvarındaki musluğa gidip ellerim yıkadı. Su, musluğun altındaki bahçe kovaşına boşaldı. Gubler ellerini pantolonuna sildi ve suyun sesinin gittikçe daha yüksekte gelişine kulak kesildi. Kova dolduğunda, musluğu kapattı ve Fabio'nun yanına, masaya gelip oturdu.

"Otomatik bir sulama tesisatı monte ediyordum da. Daha az su harcıyor, ama insanın sinirini bozuyor. - Yazınızı okudum."

"Eeee?"

"Ben şimdi emekliyim, dürüst konuşma hakkım var: Beğenmedim."

Fabio bu kadar net olarak öğrenmek istememişti. Yine de sordu: "Niye beğenmediniz?"

"Nasıl söyleyeyim?" Yanıtı beklenmeyen sorulardan değildi bu. Gubler gerçekten de nasıl söyleyeceğini düşünüyordu. "Yazarın bir sav ortaya attığı ve yalnızca savını destekleyen olgulara ve görüşlere yer verdiği yazılardan birisiydi. 'Makinistin intiharcıya duyduğu öfke', gerçeklerin sizin savınızı çürütmüş olmasından daha hoş geliyor kulağa."

"Siz böyle mi algıladınız?"

"Böyleydi. Çünkü elbette saçmalık bu. İçimizden hiçbiri, başka çıkış yolu bulamayan bu zavallılara öfke duymuyor. Başından böyle bir olay geçmiş hemen herkes bunu bilir. Makinist

Can Dostu

187

bölmesinde eli kolu bağlı oturup bir insanı ezmenin nasıl bir şey olduğunu düşünemezsiniz. Onu görmenin, çarpışmayı hissetmenin nasıl bir şey olduğunu. Bu insanlara öfke duyulduğunu iddia edenler, gevezelik ediyorlar. Kendilerine iyi geldiğini düşündükleri için, böyle bir şeye ikna ediyorlar kendilerini. Hakikat şu ki: Bu insanlardan nefret edilmez, onlara yakınlık duyulur. Onların kaderinin bir parçası olunmuştur."

Bayan Gubler, üzerinde iki bardak, bir şekerlik ve süslemeli bir sürahi bulunan bir tepsi getirdi. Hiç sormadan bardakları doldurdu. "Limonata. Ekşi gelirse, şeker burada."

Kadın gidince, Gubler sözüne devam etti: "Öfkelenmeyiz, inanın bana. Üzülürüz."

Fabio biraz afallamıştı. Bir yudum limonata içti. "Ne var içinde?" diye sordu, bir şey söylemiş olmak için.

"Taze sıkılmış limon, su, buz ve biraz şeker. Bana Andreas Barth hakkında bir şeyler soracaktınız." İsmi, eski bir tanıdıktan söz eder gibi telaffuz etmişti.

"Neden intihar ettiği hâlâ bir sır olarak kaldı. Ama bunun işiyle ilgili olabileceğine dair belirtiler var."

Gubler başını öne doğru salladı ve dinledi.

"Çok zayıf bir tahmin: Kendisini zora sokan bir meseleye karışmış olabilir."

"Ne gibi bir mesele?"

Fabio omuz silkti. "Gıda denetimcisiydi. Belki de başka birinin hoşuna gitmeyecek bir şey keşfetmişti."

"Bunun benimle ne ilgisi var?"

"Andreas Barth, rayların üstüne kendi isteğiyle çıkmamış olabilir mi? Birisi onu itmiş olabilir mi? Ya da buna zorlamış olabilir mi?"

"O zamanlar polis de sormuştu bu soruyu bana. Rutin soru-

188

Martin Suter

lardan biriydi."

"Peki siz ne yanıt verdiniz?"

"Bunu bilemem. Bu da rutin yanıttır. Ama laf aramızda: Orada öylece duruyor ve bekliyordu. Kimse itmedi onu. Kimse de zorlamadı. Onunla göz göze geldik. Kendisi istiyordu bunu."

Fabio başını düşünceli düşünceli salladı.

"Sizin konseptinize uymuyor. Haksız mıyım?"

Fabio suçüstü yakalandığını hissetti. "Tam değil."

"Karısı ne söylüyor bu teori hakkında?"

"O da bana yardımcı olamıyor."

"Kendisi nasıl?"

"Tatilde."

"Bunu duyduğuma sevindim. O zamanlar bir boşluğun önündeymiş gibi görünüyordu. Sizi kovuyormuşum gibi olmasın; ama başka sorunuz var mı? Sulama tesisatını tamamlamam gerekiyor, yarın birkaç günlüğüne yola çıkıyoruz. Emekli makinistlerin hayatı böyledir işte. Manzaranın durgun olduğu yerde asla uzun süre kalamazlar."

Fabio ayrılırken, "Benim haberim hakkında söylediğiniz şey, kanıtlamak istediğim tez... Korkarım pek haksız değilsiniz," dedi.

Hans Gubler, Fabio'nun omzuna vurdu. "Dikkat edin, sizin başınıza da, Andreas Barth'm basma gelen şey gelmesin."

Yaşlı makinist haklı mıydı? Fabio yine gerçekleri, kendi tezine uyabilecekleri gibi mi düzenliyordu?

Akşam olmuştu. Pencere açıktı. Caddenin gürültüsü ve egzoz gazları içeri doluyordu. Fabio yatağa uzanmıştı. Ellerini başının arkasında kavuşturmuştu ve düşüncelerini bir düzene sokmaya çalışıyordu.

Can Dostu

189

Bunun doğru olması mümkün müydü? Kendine zarar verebilecek bir hikayeye mi bulaşmıştı? Kafasına bu yüzden mi bir darbe yemişti? Lucas'm araştırmanın izlerini silmiş olması mümkün müydü? Onu korumak için? Dostluk gereği?

Hayır. Lucas bir dost değildi. Bir dost böyle bir durumdan yararlanmazdı.

Ya Norina? Marlen ve Lucas'm tanıştıklarını biliyor muydu? Marlen'in, Fabio'dan hoşlandığını Lucas'a söylediğini biliyor muydu? ikisinin buluşmasını Lucas'm, özellikle ayarlamış olmasa da, kolaylaştırmış olduğunu? Kendisini avutan ve kurtaran kişinin oynadığı rolü biliyor muydu? Her şeyden önemlisi: Lucas'm Marlen'e yaptığı ziyareti -ziyaretleri-

biliyor muydu?

Telefona gitti ve Norina'nın numarasını çevirdi.

"Alo?" Bir erkek sesi.

Norina'nın telefonunu Lucas'm açabileceği düşüncesi ona öyle uzaktı ki, bir an için dilini yutmuş gibi oldu. Sonra "Norina orada mı?" diye sordu.

"Yok."

Sessizlik. Fabio sonra, "Benim haberim nerede, Lucas?" diye sordu.

"Hangi haber?"

"Haberim nerede?"

"Neden söz ettiğini bilmiyorum."

"Haberim nerede?" diye üçüncü kez sorduktan sonra, telefonu kapattı Fabio.

Tekno müziğin sesini sonuna dek açmış bir otomobil ağır ağır geçti caddeden. Fabio komodinden sigarayı aldı ve bir tane yaktı. "Haberim nerede, Lucas?" diye mırıldandı.

Masaya oturdu, dizüstü bilgisayarını çalıştırdı, posta programını açtı ve Haberim nerede, Lucas? yazdı.

190

Martin Suter

Yazı işlerinin onun yayınevi servis sağlayıcısına girmesini engellemesinden ve kendine özel bir internet bağlantısı edinmesinden sonra ilk kez bir e-posta gönderiyordu.

İkincisini de norina@moviserv.com adresine gönderdi. Konu: 'Aşk'. Mesaj: 'Seni seviyorum. F.'

Fabio, Outcast'i daha önce hiç böyle boş görmemişti. Tatile gitmeyen kim varsa, gölden biraz serinlik geleceği umuduyla, Landegg'in terasındaydı. Yalnızca birkaç masa doluydu. İnsanların çoğu, bir kez şehrin bu ünlü barına da gelmiş olmak isteyen kalabalıktandı.

Fabio, apartman dairesinde daha fazla dayanamamıştı. Kendine yabancı düşmüş birisinin, yabancı dekorlarda sürekli bulunmaması gerekirdi. Belki de bu tanıdık ortamda eski Fabio'ya yeniden rastlardı. Rastlamasa da, birkaç saatliğine vakit öldürmüş olurdu.

Nero bardaydı. Fabio eskiden moda olan iki bardan, Checkpoint ve Rosita-Bar'dan tanıyordu onu. Gerçek isminin Nero olduğundan hep kuşkulandı. Bu isim ona yakışıyordu. İmparator Neron rolünde genç Peter Ustinov'u andırıyordu, yalnızca biraz daha bayağıydı.

"Ciao," dedi Nero ve soran bakışlarla baktı ona.

"Aşırı sıcağa karşı bir şeyler ver."

Nero raftan büyük bir bardak aldı, buz makinesine gitti, bardağı doldurdu ve Fabio'nun önüne koydu. "İki dakikada bir, yakandan içeri bir tane at. İçecek ne istersin?"

"Depresyona karşı bir şey. Alkolsüz."

Bunun üzerine Nero iki altın dişini gösterecek kadar sırttı. "Yeniden okay olman beni sevindiriyor."

"Okay değilim."

Can Dostu

191

"Ne de olsa, komada yattığın söyleniyordu." "Her boka inanma."

"Mesleğim bu. Ne içersin? Beni ilgilendiriyor. Her zaman komadan sonraki ilk içki." Nero böyle sakın bir akşamda konuşacak birini bulduğu için neşeli görünüyordu. Fabio da buna sevinmemiş değildi. Alkolsüz bira söyledi. Bir barda, maden suyundan daha iyi görünürdü.

Yaklaşık bir saat boyunca Nero'yla gevezelik etti ve kendini daha iyi hissetmeye başladı.

"Artık Marlenle birlikte değil misin?" diye sordu Nero damdan düşer gibi.

Fabio başını iki yana salladı. "Ağır darbe."

"Alışacak," dedi Fabio, aldırış etmez gibi. "Alışmaya çalışıyor," dedi Nero sırtarak, ve az önce içeri girmiş şamatacı bir grubu çenesiyle işaret etti. Kadınlardan biri Marlen'di. Büyülü askısı olan elbiseyi giymişti ve kolunu, tam bir top sakal bırakmış genç bir adamın boynuna dolamıştı.

Şimdi o da Fabio'yu görmüştü. Omuzlarını ve kaşlarını kaldırdı, bir saniye öyle durdu ve sonra yeniden eski haline döndü. Fabio da üzüntülü bir jestle yanıt verdi.

Marlen yeniden yanındaki adama döndü, Fabio da barmenine. Bir bira daha söyledi.

"Alkolsüz mü?"

"Biraz alkollü olabilir," dedi Fabio.

Dairesine gece yarısına doğru geldi. Birisi kapının altından içeriye bir zarf atmıştı; zarfın içine Samantha'nın yaptığı alışverişlerin faturaları, tam tutarları ve üzerinde büyük bir kırmızı dudak izi bulunan bir kart konulmuştu.

192

Martin Suter

Ertesi sabah kuvvet antrenmanı vardı. Jay çalışma saati boyunca Fabio'nun yanından ayrılmadı, ağırlıkları arttırdı, molaları kısalttı ve serileri yükseltti. Çalışmanın sonunda Fabio'yu tarttı ve ölçtü, onu küçük bürosuna götürüp bilgileri Fabio'nun bilgisayardaki dosyasına işledi. "Sor bakalım, ne kadar ilerleme kaydetmişsin."

"Ne kadar?"

"Sıfır."

Duvardaki rafta çeşitli enerji içecekleri ve protein karışımları vardı. Fabio bunları işaret etti ve, "Belki de bu şeylerden içmediğim içindir," dedi.

"Belki de içmelisin."

Fabio parmağıyla başına dokundu. "Bu yukansı için iyi değil."

Jay, aşırı boyutlardaki üst kol kaslarından birini gerdi. "Burada gücün varsa, yukarıda olması gerekmez."

"Buna ciddi ciddi inanıyor musun?"

"Bizim buna ciddi ciddi inandığımıza, siz inanıyorsunuz."

"'Siz' kim?"

"Siz, kırk kiloluk halterin altından çekip almak zorunda kaldığımız ukalalar."

Fabio'nun saat on birde gazetenin personel departmanında randevusu vardı. Sarah Mathey çağırmıştı onu. "Eksik kalmış bazı konuları düzenlemek için."

Görüşme, personel şefinin bürosunda gerçekleştirildi. Adamın adı Koller'di ve biraz işe yarayan tüm personel şefleri gibi, sevilmeyen biriydi. Muhasebeci Nell'i de çağırmıştı.

Fabio'nun muhasebeci hakkında çeşitli dönemlerden, özellikle de masraf ödemeleri açısından, pek iyi anıları yoktu.

Eksik kalmış konuların tümü parayla ilgiliydi. Koller, Fa-

Can Dostu

193

bio'nun istifa tarihinden önce işine son verilmesini istediği noktası üzerinde durdu ve yazılı istifasındaki pasajı gösterdi: "Yerime geçecek kişi bu tarihten önce işe başlayabilirse, daha önceki bir tarihi de kabul edebilirim."

Fabio'ya, uzlaşma olarak, farkı bölüşmeyi önerdi.

Fabio, bir kazanın, istifa süresini iyileşme tarihine kadar geçersiz kılıp kılmadığının araştırılmasını istedi. Tazminatın, normal süreye, ağustosun sonuna dek ödenmesi üzerinde anlaştilar.

Bu konu bağlanınca, sıra Nell'e geldi. Ona göre, Fabio'nun belge göstermediği harcamalar vardı. Fabio bu harcamaların ödemededen düşülmesini, öfkeden kudurarak kabul etti.

Son olarak Nell ortaya dört belge koydu. Rimbühl'e gidiş geliş tren yolculuğu, yemekli vagona öğlen yemeği, iki taksi makbuzu, biri Rimbühl'den POLVOLAT'a, biri de POLVOLAT'tan Rimbühl'e. Hepsi de 22 Mayıs tarihini ve Fabio'nun imzasını taşıyordu.

"Bunları hiçbir alana tasnif edemiyorum, belki siz bana yardımcı olursunuz."

"Bay Nell," dedi Fabio, bu mekanda normalde konuşulan ses tonunu yükselterek. "Sekiz Mayıs'ta başlayıp yaklaşık olarak yirmi üç Haziran'da sona eren, geçmişe yönelik hafıza kaybından mustaribim. Yirmi iki Mayıs'ta Rimbühl'de ne aradığımı nasıl bilebilirim?"

Nell yardım istercesine Koller'e baktı. Koller ondan yana çıktı: "Sesinizi yükseltmeniz için bir neden yok, Bay Rossi. Sadece, yazı işlerinde hiç kimse orada ne yaptığınıza bir açıklama getiremiyor, o kadar. Belki özel bir şeydir, diye düşündük. O günü anımsayacağınızdan değil ama, belki de orada bir akrabanız ya da başka bir ilişkiniz vardır."

"İlişkilerimin faturalarını size ödetmiyorum. Elinizde bir

194

Martin Suter

masraf belgesi varsa, oraya iş için gitmişimdir."

"Sadece bir soralım dedik. Yüz seksen dört frank, otuz sent, bir sermaye değil." Belgeleri aldı ve üzerine büyük paraflarından birini attı.

Fabio, binadan ayrılmadan önce yazı işlerinin önünden geçti. Sarah'yı bürosunda gördü. "Nasıl geçti?" diye sordu Sarah.

"Besleme köpeği de yanındaydı. Hangisi daha kötü bilmiyorum. Yirmi iki Mayıs'm masraflarını bana ödetmek istediler. Rimbühl'de POLVOLAT diye bir şirkette ne işim olduğuna dair bir fikrin var mı?"

Sarah başını iki yana salladı. "Belki şu büyük meseledir."

"Rimbühl'de mi? Bir baksana."

Sarah "POLVOLAT'ı tuşladı. Ekranda adres ve telefon numarası belirdi. Ek olarak, "püskürtme süt tozu ve özel toz" notu düşülmüştü.

"Belki de haklısın," dedi Fabio, "belki de büyük meseleydi bu."

Sarah ona iki mektup verdi. İki mektup da, şahsına gönderilmiş ve zarfın üstü elyazısıyla yazılmış basın bülteniydi. "Bundan sonra sana gelen postaları evine göndereyim mi?"

Fabio'nun yeni adresini ajandasına yazdı. Ağzından çıkan tek söz, "samimi mahalle" oldu.

"Bana gelen e-postalar ne oluyor peki?"

"Otomatik olarak senin özel servis sağlayıcına iletiliyor."

"Ama bana hiçbir şey gelmiyor."

Sarah araştırdı. "Hepsi fabio_22@yellonet.com adresine gidiyor," dedi.

"Ben bu adresi bilmiyorum."

Sarah dosyalarını karıştırdı. "Sen kendin verdin bana bu adresi."

Can Dostu

"Ne zaman?"

"On beş Haziran'da."

Fabio e-posta adresini not etti ve vedalaşıp ayrıldı.

Asansörün kapısına bir levha asılmıştı: "Devre dışıdır, tamiratta." Fabio merdivenden indi. İkinci katta karşısına birisi çıktı. Lucas. Başını öne eğmiş, basamakları çıkıyordu. Fabio merdiven sahanlığında durdu.

Lucas çıkmaya devam etti. Fabio'nun ayaklarını gördü, yukarı baktı, durdu ve kıpkırmızı kesildi.

"Ciao," dedi.

"Ciao," diye yanıtladı Fabio. Lucas'm üç basamak yukarısında duruyordu ve suratına rahatlıkla bir yumruk atabilirdi. Neden yapmadı bunu? Lucas'ı zihninde yüzlerce kez, akla gelebilecek her türde aşağılamıştı, ve şimdi, karşısında durduğu halde, bu nefreti, yüzüne tükürecek kadar bile harekete geçirememişti. Lucas her zamanki gibi görünüyordu. Tanıdık bir görüntü. Nefret ettiği Lucas, burada ona doğru bakan Lucas'tan başka biriydi.

"Nasılsın?" diye sordu Lucas.

"İdare eder. Ya sen?"

"Karışık."

"Ya Norina?" diye sorduğunu duydu Fabio.

"Çok çalışıyor. Baksana, konuşmayacak mıyız?"

"Hangi konuda?"

"Her konuda."

"Her konuda ancak dostlarla konuşulur."

Lucas merdiven sahanlığına kadar üç basamağı çıktı. Şimdi göz hizasındaydı. Fabio terinin kokusunu aldı. Şu senin arkadaşın, iyi biri, ama daha sık yıkanmalı, demişti Norina bir defasında. Şimdi de onunla yatağını paylaşıyordu.

Martin Suter

Bu düşünce, karşısında duran Lucas'ı, nefret ettiği Lucas'a biraz daha yaklaştırdı. "Haberim nerede, Lucas?"

"Ne haberi?"

"Benden çaldığın haber. İzlerini sildiğin haber. Elde etmek için dizüstü bilgisayarına ve el bilgisayarına girdiğin haber. Doktor Barth'm belgelerini hasır altı ettiğin haber. LEM1EUX haberi!"

Lucas ne diyeceğini düşündü ve buldu: "Neden söz ettiğini bilmiyorum."

Yalan söylüyordu. Fabio onu tanıyordu. Yalan söylediğine hiç kuşku yoktu. Yalan söylüyordu, yalan, yalan.

"Teşekkür ederim. Öğrenmek istediğim bu kadardı," dedi Fabio ve Lucas'ı merdiven sahanlığında bıraktı.

Yatağın üstünde çamaşırları duruyordu. Yeni ütülenmiş, mis gibi kokuyorlardı ve gömlekler, pantolonlar, tişörtler, iç çamaşırları ve çoraplar olarak ayrılmışlardı. Bayan Micic, söylediğinin aksine, daha bugünden hepsini getirmişti.

Fabio dolabı açtı. Küflü bir koku çarptı yüzüne. Dolabı tekrar kapattı ve çamaşırlarını yatağın üstünde bıraktı.

Dizüstü bilgisayarını çalıştırdı ve aşk mesajına Norina'nın karşılık verdiği dair zayıf bir umutla posta kutusuna baktı. Karşılık vermemişti.

Norina'ya aynı içerikli yeni bir mesaj yazdı. Konu: 'Aşk'. Mesaj: 'Seni seviyorum. F.'

Sarah'nm kendisine verdiği, e-posta adresini içeren pusulayı buldu, fabio_22@yellonet.com. Eğer yellonet müşterisiyse, bu servisle bir bağlantısının bulunması gerekirdi. Oysa sabit diskinde böyle bir düzenleme bulamadı. Herhalde Lucas'm temizlik operasyonuna kurban gitmişti.

Yellonet'i yeniden kurmak yirmi dakikasını aldı. Şifre için Tar-

Can Dostu 197

delli ya da Altobelli'den başka seçeneği olamazdı. Tardelli'ydi.

Gelenler kutusuna tıkladı, ve sistem elektronik postaları indirmeye başladı. Yirmi iki tane vardı.

Kapı çaldı. Fabio kapıya gitti ve gözetleme deliğinden baktı. Küçük siyah örgüler. Kapıyı

açtı.

"T'es seul?"¹

"Tres seul,"² diye yanıtladı Fabio ve Samantha'yı içeri aldı. Kadın makyajsızdı ve bu defa göğüslerinin üstünden çapraz sarılıp ensesinin altından düğümlenmiş bir sarong giymişti. Makyajsız daha genç görünüyordu.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Çalışıyorum, ya sen?"

Kadının gözleri yaşlarla doldu. "Ağlıyorum."

"Neden?"

"Sıla özlemi." Şimdi iki damla gözyaşı iki yanağından ve boynundan aşağı akmıştı. Elmacık kemiklerinin üstündeki çukurluklar, sanki özellikle bunun için yaratılmışlar gibi, gözyaşı damlalarını tuttular.

"Nerelisin?" Fabio bunu konuyu dağıtmak için sormuştu, ama Samantha şimdi iyice kendini koyvermişti.

"Guadeloupe!" diye hıçkırdı, iki koluyla Fabio'ya sarıldı ve yüzünü onun göğsüne bastırdı.

Fabio kadını kendine çekti ve sırtının kadifemsi tenini okşadı. Beyaz gömleğinin ıslandığını hissetti ve siyah kadınların rimel kullanmıyor olmalarını diledi.

"Mendilin var mı?" diye sordu kadın uzunca bir süre sonra.

Fabio banyodan kağıt mendiller getirdi. Samantha yüzünü ve gözlerini kuruladı, burnunu sildi ve gülümsemeye çalıştı. Olağa-

1) Fr.: Yalnız mısın? (e.n.)

2) Fr.: Çok yalnızım, (e.n.)

1)

198

Martin Suter

nüstü güzel başardı bunu. "İçecek bir şeyin var mı?"

"Maden suyu, kola."

"Kola lütfen."

Fabio küçük buzdolabından şişeyi aldı, iki bardağı doldurdu ve bir tanesini kadına uzattı. Samantha bir yudum aldı. "İçine koyacak bir şeyin var mı?"

"Buz? Limon?"

Samantha başını iki yana salladı. "Alkol."

"Üzgünüm, yok."

"Bir dakika." Samantha dışarı çıktı ve bir şişe renksiz sıvıyla döndü. "Guadeloupe," diye açıkladı ve şişenin kapağını açtı, Fa-bio'nun bardağına dökmek istedi. Fabio eliyle kolasının üstünü kapattı. "Teşekkür ederim, daha çalışmam gerek."

"Hadi canım, bırak şimdi." Kadın şişeyi Fabio'nun bardağının üstünde tuttu. Fabio başını iki yana salladı. Samantha vazgeçti, kendi bardağına bolca döktü, bir yudum aldı ve içini çekti.

"Sıla özleminin en iyi ilacı. Sen ne iş yapıyorsun?"

"Yazıyorum."

"Anlıyorum, sarhoşken yapılmaz."

"Ya sen?"

"Dans ediyorum."

"Bu da sarhoşken yapılmaz."

"Biraz içince daha iyi yapılıyor. Soyunarak dans etmek."

"Haa, öyle mi?"

Samantha yatağın üstündeki çamaşırları gösterdi. "Yola mı çıkıyorsun?"

"Hayır. Dolap kokuyor."

"Her şey kokuyor," diye onayladı Samantha. "Ben parfüm kullanıyorum. Sende parfüm yok mu?"

"Tıraş losyonu."

Can Dostu

"O da olur. Banyoda mı?"

Fabio başını salladı. Samantha banyoya gitti, Fabio'nun Acqua di Parma'sıyla döndü ve dolabın raflarına sıkmaya başladı. Bol bol.

"Hey, dikkat et, o şey pahalı."

"Parfüm pahalı olmalı, yoksa işe yaramaz."

Samantha sıra özlemi içkilerini içti ve Guadeloupe'u anlattı. "Guadeloupe'ta," dedi, "aç kalmazsın. Acıkırsan, adada ne yetişiyorsa yiyebilirsin. Muz, hindistancevizi, ananas, papaya. Herkes koparıp alabilir. C'est ça le Guadeloupe!1"

"Neden buradasın peki?"

"Parce que j'suis conne."2

Samantha, üçüncü bardaktan sonra, "Şuraya biraz uzansam, çalışmanı engeller miyim?" diye sordu. "Çok sessizimdir."

Yanıtı beklemeden, çamaşırları kenara itti, uzandı ve gözlerini kapattı. Bir dakika sonra uyuyakalmıştı.

Fabio yeniden ekrana yöneldi.

Gelen yirmi iki mesajdan çoğu, yazı işlerinin ilettikleriydi. Abone olduğu servislerin reklamları: özel arama motorları, online gazeteler, internet dükkanları. Daha önce program indirdiği yazılım şirketlerinden haberler. Kuşkulu kredi teklifleri. Dalai La-ma'dan alıntı içeren bir mektup zinciri. Porno sayfalarına iki link.

Bunların arasında kişisel iki mesaj da vardı. Birisi, Roma'da yaşayan bir meslektaşından gelen, web sayfasını ziyaret etme davetiydi. Diğeri ise, yazı işlerinin ilemediği biricik mesajdı. Doğrudan doğruya fabio_22@yellonet.com adresine gönderilmişti.

1) Fr.: Böyledir Guadeloupe! (e.n.)

2) Fr.: Çünkü aptalım, (e.n.)

1)

200

Asıl ilginç, mesajı gönderendi: fabio_22@yellonet.com.

Fabio bu elektronik postayı 18 Haziran'da kendi kendisine göndermişti. Olaydan üç gün önce. Konu bölümünde "yedek" yazıyordu ve ilişkisinde bir belge vardı. Sıradışı bir şey değildi bu. Röportaja gittiğinde, genellikle çalışmasını kendi elektronik posta adresine de göndererek güvenceye alırdı. Dizüstü bilgisayarına bir şey olacak olursa, servis sağlayıcıda her zaman kopyası bulunurdu.

İlişikteki belgenin başlığı "1. yazılış"tı. Fabio belgeyi sabit diskine indirdi, açtı ve okumaya başladı.

Çiko-Sok (Çalışma başlığı. Alternatif başlık: Dr. Barth'ın Sermayesi)

27 Nisan Cuma günü, rutubetli, gri bir gündü; tam da Dr. Andreas Barth'ın (52) istediği gibi. Dr. Barth, bürosunu topladı, kırmızı Volvo'suna atladı ve şehre doğru yola çıktı. Feldau otobüs durağında arabasını park etti, kilitledi ve demiryolunun altından, Feldau kavisi doğrultusunda yürüdü. Orada rayların üzerinde durdu ve Cenevre'den gelen intercity'nin kendisini ezmesini bekledi.

Hiç kimse açıklayamadı bunun nedenini. Ta ki karısı, Jacqueline Barth (49), kocasından kalan eşyalar arasında bir arşiv kutusu buluncaya dek. Bu kutunun sansasyonel içeriği SONNTAG-MOR-GEN'in elinde.

Dr. Barth gıda kimyageriydi. Özel şirketler ve devlet kuruluşları için çalışan seçkin bir özel laboratuvar olan LABAG'ın gıda denetimi bölümünün şefiydi. Dr. Barth'ın görevlerinden biri de, yeni laboratuvar yöntemleri geliştirmektir. En önemli projesi, gıdalardaki en küçük prion miktarlarını saptayabilecek bir yöntem geliştirmektir.

Prionlar, yapıları bugüne kadar bilinmeyen nedenlerle değişmiş olan proteinlerdir. BSE'ye, deli dana hastalığına, yol açtıkları ka-

Can Dostu

201

nıtlanmıştır ve büyük bir olasılıkla, bunun insanlardaki biçimi olan, insanları ilk belirtilerin ortaya çıkmasından en çok altı ay sonra korkunç bir ölüme götüren Creutzfeldt-Jakob hastalığının da nedenleridir.

Bunu, hastalığın ve belirtilerinin kısa bir betimlenişi izliyordu.

Dr. Barth paralel olarak iki değişik model üzerinde çalıştı. Geçen yılın Noel bayramından

kısa bir süre önce modellerden birisi (kendisi buna LTX Brth adını vermişti) ilk sonuçları gösterdi. Dr. Barth'ın, laboratuvar deneyinde sosisin içine şırınga ettiği prionların varlığını kanıtladı.

Barth deneyi başka ürünler üzerinde yineledi: unlu mamuller, hazır çorbalar, süt ürünleri, çikolatalar, dondurulmuş gıdalar. Üretim bir aşamasında bu gıdalara kattığı prionların varlığını her defasında kanıtlayabiliyordu.

Şubat ayında tuhaf bir şey oldu: Numune alma tekniği üzerindeki bir deney sırasında, önceden hazırlanmamış bir çikolata pozitif çıkmıştı. Dr. Barth sonuçtan şüphelendi. Çok sayıda referans test uyguladı. Hep aynı sonuç çıkıyordu: Çikolatalarda prion vardı. Aynı ürünün başka paketlerini de testten geçirdi. Sonuç yine aynıydı. Aynı ürünün başka üretim serilerini test etti. Sonuç aynıydı.

Aynı markanın başka çikolata türlerini denedi. Aynı sonuç.

Aynı üreticinin başka çikolata ürünlerini denedi. Aynı sonuç.

Dr. Barth ilk önce süttten kuşkulandı. Son dakikaya kadar süttün güvenli olduğu kabul ediliyordu. Daha önce sütte prionların varlığı kanıtlanmış değildi. Ancak, çikolata üretiminde süt tozu kullanılıyordu. Süt tozunun üretiminde, yağ içeriği, süt yağları eklenerek artırılabilirdi. Ya da başka yağlar.

Dr. Barth, prion pozitif çikolatada yağ oranı -yanlışıklıkaya da

202

Martin Surer

ekonomik nedenlerle- sığır iç yağıyla artırılmış süt tozu kullanıldığına dair ipuçları buldu. Sığır iç yağı, mezbahalardaki artıklardan üretiliyordu.

Belgelerden -büyük bir bölümü tam laboratuvar dökümleri ve test sonuçları- anlaşılıyor ki, Dr. Barth üretici firmayla ilişkiye geçmişti.

Dr. Barth'ı sonunda trajik kararına neyin yönelttiği, belgelerden anlaşılıyor.

Prion pozitif çıkan ilk çikolata Chocofit, dünyanın üçüncü büyük çikolata üreticisi LEMIEUX'nun bir ürünüydü. Hatta LEMIEUX, özel alanı olan endüstri çikolatalarında dünyada ikinci sırada yer alıyor. Yediğimiz her üç kalıp çikolatadan, her üç uzun çikolatadan birini LEMIEUX üretiyor. Ve bizler çok fazla çikolata yiyoruz. Avrupalılar kişi başına yılda ortalama yaklaşık yedi kilo çikolata tüketiyorlar, isviçreliiler yaklaşık on iki kilo.

Son kez ne zaman bir LEMIEUX çikolatası yediniz?

"Hey," diye bir ses duydu Fabio arkasında. Ürktü. Samant-ha'yı unutmuştu.

"Cheri?"

Arkasını döndü. Samantha sarong'unu yukarı sıyırmıştı. Fabio, onun özenle taranmış, kıvırcık edep kıllarını gördü. "On fait l'amour?"¹

Fabio başını iki yana salladı.

"Beleş."

Fabio başını iki yana salladı.

"Neden hayır?"

Fabio, Norina ve Lucas'ı, Marlen ve top sakallı adamı düşündü, geçerli bir neden bulamadı.

1) Fr.: Sevişelim mi? (e.n.)

Can Dostu

203

Gözünü hastanede açtığından beri, her uyanışında, nerede olduğunu anlayabilmesi için bir süreye gereksiniyordu. Hastanede olmadığını her anlayışında rahatlıyordu.

Bu defa emin değildi. Ortalık hastane kokuyordu. Gözlerini dikkatle açtı. Yarı karanlıktı. Sıcaktı. Pencere açıktı. Dışarıda geceydi. Odanın tavanında renkli ışıklar yansiyordu. Trafik gürültüsü içeri giriyordu. Çıplaktı ve terliydi. Yanında, iki büklüm kıvrılmış, başparmağı ağzında, siyahi kız yatıyordu. Fabio onun adını anımsamak için ipucu bulamadı. Çok Alı bir şeydi. Anas-tasia, Amalia, Amapola.

Kadın alkol kokuyordu. Soluğunda şarap, şnaps, şampanya ya da bira kokusu yoktu. Hekimlerin ve hastanelerin kullandıkları saf alkol gibi kokuyordu. Kolasının içine karıştırdığı romun derecesi yüksek olmalıydı. Guadeloupe romu. Şimdi adı da aklına geldi: Samantha. Guadeloupe'lu Samantha.

Kadın gözlerini açtı, "Merde,"¹ dedi, ve ayağa kalkmıştı bile.

"Saat kaç?" diye sordu, sarong'una sarınırken.

Fabio gece lambasının düğmesine bastı ve saate baktı. "Ona yirmi var."

"Merde," dedi kadın yemden. "Neden uyandırmadın beni? Saat dokuzda işe başlıyorum."

"Ben de yeni uyandım," diye savundu Fabio kendini. Samantha odadan çıkmıştı bile.

Fabio'ya ne olmuştu böyle? Kendisini haftalardır uğraştıran sırrın anahtarını bulmuştu, ve ilk yaptığı şey neydi? Striptizci bir kadınla yatmak.

Büyük mesele gerçekten vardı. Düşleyebileceğinden daha büyüktü. Öğleden sonrasının geri kalan saatlerinden, neden bir şeyler yapmak için yararlanmamıştı?

1) Fr.: Kahretsin, (ç.n.)

204

Martin Suter

Fabio duşa girdi ve dengesiz suyu -aşırı sıcak, soğuk, hafif, yoğun- bedeninin üzerinden akıttı.

Samantha bedeninde iyi bir his bırakmıştı. Ne yapacaktı ki? Telefonlar mı edecekti? İnsanlara keşfini mi bildirecekti? Araştırma mı yapacaktı?

Dr. Barth'm belgeleri ortada olmadıkça, kendi metni de, kanıtlanamayan herhangi bir iddia gibi değersizdi. Ancak, biraz daha tehlikeliydi.

Fabio yüzünü kurularken, bir anlığına, hissiz yanağının dokunuşu hissettiği duygusuna kapıldı.

"Alo?" dedi Norina'mn uykulu sesi. "Şimdiden uyudun mu?" "Evet. Bütün gece ve öğlene dek çekim yaptık." "Özür dilerim." ikisi de sustu.

"Niye arıyorsun?" diye sordu Norina. "Yarın yola çıkıyorum." "Uzun süreliğine mi?" "Bakalım." Suskunluk.

"Bu yüzden mi arıyorsun?" "Cep telefonum yanımda. Bir şey olursa." "Ne olacak ki?" "Olursa işte."

Norina esnedi. "Peki, iyi geceler. İyi eğlenceler." "Eğlence gezisi değil," diye protesto etti Fabio. Norina çoktan kapatmıştı.

16

Fabio, Milano'dan Napoli'ye aktarmalı son trene yetişebilmiş-ti. Yataklı vagonlar doluydu ve kompartımanlarda, sırt çantalı Amerikalı turistler, pis kokan spor ayakkabılarıyla yayılmışlardı. Yataklı vagonun kondüktörüne yüklü bir bahşış verdi ve iki kişilik boş bir kompartımanda yatak buldu. Bu numarayı, babasından biliyordu. İşe yarayıp yaramadığından hep kuşkulandı.

Tren hareket eder etmez, iç çamaşırına kadar soyundu ve dar yatağa uzandı.

Daha Feldau kavisine varmamışlardı ki, tekerleklerin raylar üzerindeki tekdüze tıngırtısı ona ninni gibi geldi.

Milano'da perona her ayak basışında, sanki kendi evine ayak bastığını hissedirdi. Her şey tanıdıktı. Yolda ısınmış trenlerin kokusu, günün erken saatlerinin gri ışığı, hoparlörlerdeki anonsların yankısı. Hatta büyük gar salonundaki insanlar bile eski tanıdıklar gibi gelirdi ona.

Fabio bir barda ristretto içmeyi çok isterdi. Ama birkaç gazete alıp Pendolino ekspresinde Napoli'ye bir yer bulabilmek için on dakikası vardı.

Napoli merkez garına yol dört saat sürüyordu. Fabio gazete

206

Martin Suter

okudu, uyukladı, yemekli vagona bir şeyler atıştırdı, pencereden baktı, Denverlı bir çift "Europe" hakkında bir muhabbet başlatmak istediklerinde, İngilizce bilmiyormuş gibi yaptı, ve Dr. Vogel'i telefonla aradı.

"Neredesiniz?" diye bağırdı doktor. Bağlantı kötüydü.

"İtalya'dayım."

"Ne yapıyorsunuz orada?"

"Bana tavsiye ettiğiniz şeyi yapıyorum: Çalışıyorum."

"Yine de bu seansın ücretinin yarısını almam gerekiyor sizden. Çok geç iptal ettiniz."

"Sigorta iptal edilen seansların parasını ödüyor mu?"

"Hayır."

"O zaman faturaya tam seans yazın."

Vogel zaman çalan kahkaha nöbetlerinden birine tutulmuştu. Fabio bağlantı kesilmiş gibi yaptı.

Napoli'de kırk dakika bekledi. Sonra, Salerno'ya giden tangirtılı bir yerel trene bindi.

Hotel Santa Caterina, istasyondan yirmi beş kilometre uzaktaydı. Fabio bir taksiciyle pazarlık yaparak fiyatı yüz altmış bin liretten yüz yirmi bin lirete indirdi ve bindi.

Cadde, Salerno'nun falez kıyısı boyunca uzanıyordu. Şoför bütün pencereleri açmıştı. Hava, Sternstrasse'deki gibi sıcaktı. Ama sıcak havanın kokması gerektiği gibi, çam ve deniz kokuyordu.

Araba, Amalfi şehrinden iki kilometre önce bir tek yönlü yola saptı. "Hotel Santa Caterina" tabelasında bir dizi yıldız vardı. Fabio beş tane saydı.

Santa Caterina, Costiera Amalfitana'nın en güzel köşesindeydi. Athos dağındaki bir manastır gibi kayaların arasına iliştiler-

Can Dostu

207

miş ve çam, palmye, limon, portakal, zakkum ve begonvillerle dolu teraslar arasına yerleştirilmiş iddialı bir yapıydı.

Fabio sevimli bir pansiyon bekliyordu. Bir eli yağda bir eli balda olmayan dul bir kadının bütçesine uygun bir yer. Oda tutabileceğini düşünmüştü. Muhabirlik deneyiminden bildiği gibi, bir geceliğine boş bir oda her zaman bulunurdu. Sonra, -yola çıkmadan önce kontrol etmişti- hâlâ burada kalan Jacqueline Barth'la karşılaşmaya kadar otelde dolaşmıştı. Burasının lüks bir otel olabileceğini hesaba katmamıştı. Burada üç yüz bin liretten aşağıya oda bulamazdı.

Hesabı yanlış çıkmıştı. En ucuz oda beş yüz bin liretti. İyi ki boş oda yoktu.

Resepsiyon şefi çok nazikti. Birkaç yere telefon etti ve Fabio için Amalfi'de bir oda buldu. Eliyle ahizeyi kapatıp, "Yüz otuz bin liret, va bene?!" diye sordu.

Fabio akşam için otelin restoranında masa ayırttı ve Amalfi'ye taksi çağırttı. Resepsiyondaki adama yirmi bin liret verdi. Bunun, ambiyansa uygun bir bahşiş olduğunu düşündü.

Kalacağı otelin adı La Bussola'ydı ve liman kıyısındaydı. Fabio'nun odası denizi görmeyen az sayıda odadan biriydi. Ama pencereden biraz uzandığında, Amalfi katedralini görebiliyordu.

Çantasını boşalttı, tıraş oldu, duş aldı ve üstünü değiştirdi. Yanında yedek olarak ikinci bir pantolon, bir polo yaka tişört ve bir beyaz gömlek getirmişti. Bej pamuklu ceketi uzun yolculuktan biraz hırpalanmış görünüyordu. Bu kıyafetle, Santa Cateri-na'nın standartlarını yakalayacağından emin değildi. Kravat takmasının hiçbir mahsuru yoktu.

Amacı olan biri gibi yürüdü. Yalnızca turistler amaçsızca dola-

1) it.: Tamam mı? (e.n.)

208

Martin Suter

sırlardı ve Fabio, İtalya'da bir turist gibi görülmekten nefret ederdi. Liman meydanını boydan boya geçti ve sanki orada bekleni-yormuş gibi katedral alanına yöneldi. Orada dükkanların önünden geçti ve kravat satıyormuş izlenimi veren ilk dükkana girdi.

Kapıyı açtığında bir çingirak çaldı. Ortam lavanta kokuyordu. Tahta kaplamalı duvarlara vitrinler yerleştirilmişti. Vitrinlerde ipek şallar, kravatlar, eldivenler, dantelli mendiller ve başka aksesuarlar vardı. Küçük bir vitrinde biraz tozlanmış hediyelik eşyalar vardı: peçete halkaları, kol düğmeleri, kahve kaşıkları ve kolyeler, hepsinin üstünde de Amalfi'nin arması vardı. Göz hizasındaki iki rafa panama şapkaları dizilmişti, bir sıra hanımlar, bir sıra beyler için.

Yaşlı bir kadın arka odadan yavaş yavaş ve iki büklüm geldi. Dudakları koyu kırmızı renkteydi ve gözleri ağır, takma kirpiklerle perdelenmişti. Fabio'ya çekici bir gülümsemeyle baktı ve bir kravat seçmesinde öyle uzmanca yardımcı oldu ki, sonunda Fabio iki tane aldı. Kravatların ikisi de yumuşak ve zarif desenliydi ve Fabio'nun hoşlandığı gibi, küçük, şık düğümler halinde bağlanabiliyorlardı.

Fabio ödemesini kredi kartıyla yaptı. Yaşlı kadın onay beklerken, Fabio dükkandaki eşyalara bakındı. Vitrinlerden birinde mercan takılar vardı. Küçük kırmızı mercan dallarından oluşan kolyeler, küpeler, yüzükler, oyma figürler. Vitrinin ortasında, eşit büyüklükteki kırmızı mercan incilerinden yapılmış bir kolye duruyordu. Bu kolye, başparmak kadar bile olmayan bir kız figürünün çevresinde daire oluşturuyordu.

"Amalfi nimfesi 1," dedi, kredi kartı makbuzuyla telefonda geri gelen yaşlı hanım. "Herkül'ün büyük aşkı. Bu nimfe öldüğünde, Herkül onu dünyanın en güzel yerine gömdü ve oraya da

1) Yunan mitolojisinde nytnpha. Kır, orman ya da su perisi, (e.n.)

onun adını verdi. Amalfi."

"Fiyatı nedir?"

"Satılık değil."

"Ya kolye?"

"O pahalı. Burada hâlâ mercanların olduğu zamandan kalma. Bu kalitede bu rengi artık bulamazsınız."

"Kaç para?"

"Bir milyon iki yüz bin lired."

Yaklaşık bin frank tutuyordu. Ama hesabında hâlâ yaklaşık on bin frank vardı. Yazı işlerinin son hesaplamalarıyla biraz daha gelecekti. Kolyeyi aldı.

Saat yedi buçuk olmuştu. Güneş bir süredir tepelerin ardında kalmıştı. Ama güneş Capri'nin önünden denize battığında, suyun adeta kan kırmızısı rengi görülmeye değerdi.

Fabio terasın korkuluğunun yanında durdu ve Amalfi'de ışıkların yavaş yavaş yanmaya başlamasını seyretti. Çok aşağısında, deniz suyu havuzunda ve plaj tesislerinde bagnino l güneş şemsiyelerini kapatıyordu. Arkasında, akşam yemeğine kadar biraz atıştırarak ve aperatif bir şeyler içerek zaman geçiren müşterilerin seslerinin uğultusu vardı.

Her şey geçtikten sonra buraya Norina'yla geleyim, diye düşündü Fabio.

Bara geçti ve çerçeveye daha uygun düşecek bir alkolsüz içecek istedi. Havadar mermer salondaki antika koltuklardan birine oturdu ve sigara içti.

Kısa bir süre sonra Jacqueline Barth salona girip bara yöneldiğinde, Fabio onu nerdeyse tanıyamayacaktı. Güneşte yanmış ve makyaj yapmıştı. Fabio'nun koyu renk ve sıkıca toplanmış

1) it.: havuz/plaj görevlisi, (e.n.)

Martin Suter

olarak anımsadığı saçları sarıydı ve omuzlarına dökülüyordu. Fıstık yeşili, kolsuz, boğazı kapalı keten bir elbise ve topuksuz ayakkabılar giymişti.

Fabio ancak ayağa kalktığı anda ve kadın ona başıyla belli belirsiz ve hoşnutsuz bir selam verdiğinde, onun Jacqueline Barth olduğundan emin olabildi.

Kadın elini Fabio'ya uzattığında ilk sözleri, "Bu kesinlikle bir rastlantı olamaz," oldu. Son karşılaşmalarından bu yana birkaç yaş gençleşmişti.

"Tatilinizde sizi rahatsız etmeye mecbur olduğum için özür dilerim."

"Neden mecbursunuz?"

Barmen, kadına bir kadeh şampanya getirdi. Fabio, kadının şampanya söylediğini fark etmemişti.

"Birkaç yeni bilgi."

"Telefonda konuşulamayan şeyler mi?"

"Yoksa on altı saat yolculuk etmezdim."

Kadın içkisinden bir yudum aldı. Eli biraz titriyordu. "Bakın, sinirlerimi geriyorsunuz."

"Buna gerek yok. Çıkarlarımız ortak."

"Bundan kuşkuluyum. Siz kocam hakkında konuşmak istiyorsunuz, ben onu unutmak istiyorum."

"Kocanız hakkında konuşmak istemiyorum. Size bıraktıkları hakkında konuşmak istiyorum. Ve sizin bana teslim ettikleriniz hakkında."

"Onun biyografisi. Kocam hakkında değil de onun yaşamı hakkında konuşmak istiyorsunuz."

"O zamanlar bana gerçekten neyi emanet ettiğinizi şimdi biliyorum, Bayan Doktor Barth."

Kadın bakışlarını çevirdi ve düşündü. Sonra kadehini bir di-

Can Dostu

kiste bitirdi ve yarı yuvarlak barın mermer tezgahına koydu. "Yemekte konuşalım mı?"

Kadm Fabio'yu yuvarlak bir masaya götürdü; masadan, şimdi kararmış olan denizin ve sahil ışıklarının muhteşem bir manzarası görünüyordu. Rahat rahat dört kişiyi alabilecek masaya yalnızca bir kişilik servis açılmıştı. Oturduklarında, garson ikinci bir servis açtı.

"Bu yüzden seviyorum bu oteli," dedi Bayan Barth. "Bu kategorideki başka her yerde, yalnız kalan kadınlara küçük bir dul masası ayırırlar. Sütunların arkasında ya da mutfak kapısının yanında bir yerde, ya da tam salonun ortasında. Hiç dikkatinizi çekmedi mi?"

"Bu kategorideki yerler hakkında pek deneyimim yok," diye itiraf etti Fabio.

"Yalnız kalan bir erkek olarak sizin başınıza böyle bir şey gelmez. Size iyi bir masa ayırırlar. Yalnızca kadınlar, sanki iyi oteller tüm dünyaya, yalnız kalan kadınların ne kadar yalnız ve gereksiz olduklarını göstermek için işbirliği yapmışlar gibi, öyle bir yere oturturlar. O kadınlara hep acımışımıdır. Şimdi ben de onlardan biriyim."

Şef garson, menü ve bir kadeh şampanya getirdi. "Siz de bir şeyler içer misiniz?" diye sordu kadm. "Hayır, teşekkür ederim."

"Gazeteciler de polisler gibi midir? Görev sırasında alkol almazlar mı?"

"Yok, yok. Benim içmemem gerekiyor." Fabio kafasını gösterdi. "Hâlâ hiçbir şeyi anımsamıyor musunuz?" "Yavaş yavaş geri geliyor."

"Yaa," dedi kadm. Yanıt hoşuna gitmemişti. "Ravioli al limo-ne buranın spesiyalitesidir. Her türden ızgara balık da."

Martin Suter

Fabio menüye bakmadan, kadının önerdiği yemeği söyledi. Kadın, şef garsona, "Ben de," dedi; Fabio'ya da, "Bana bir sigara ikram eder misiniz?" diye sordu.

Fabio kadına sigara uzattı ve sigarasını yaktı. Kadın derin bir nefes çekti. "Dinlemeye hazırım."

Fabio da bir sigara yaktı. "Başlamaya hazırım."

Jacqueline Barth kadehinden bir yudum aldı. "Şu işi bitirelim."

Fabio ceketinin iç cebinden küçük teybini çıkardı. "Bunun çalışmasına itirazınız var mı?"

"Evet."

Bu yanıt Fabio'yu şaşırtmıştı. Sırf formalite icabı sormuştu oysa. "Yani, konuşmayı kaydetmemi istemiyor musunuz?"

"Size röportaj vermiyorum. Bu özel bir konuşma."

Fabio cihazı tekrar cebine soktu ve steno defterini masaya koydu.

"Yazılacak bir şey de yok."

Fabio kafasını işaret etti. "Hafızam."

"İyi bir alıştırma olur."

Garson iki maden suyu ve açılmış bir şişe kırmızı şarap getirdi.

"Şaraptan anlar mısınız?" diye sordu Bayan Barth.

"Ne yazık ki hayır."

"Ben de anlamam. Bu şarap bu yörenin, Campania'nın. Üç gündür bu şarap üzerinde çalışıyorum." Francala ekmeğini göstererek, "Bunun tadı daha güzel," dedi.

"Kocanızın, ölmeden önceki aylarda ne üzerinde çalıştığını biliyor musunuz?"

"Hiçbir zaman onun işiyle ilgili konuşmazdık. Ben o konudan anlamazdım, ve o da bana açıklayacak kadar sabırlı değildi."

"Gıdalardaki prionları kanıtlayacak bir yöntem üzerinde çalışıyordu. Pri onlar, BSE'ye ve Creutzfeldt-Jakob hastalığına yol

Can Dostu

213

açan proteinlerdir."

"Prionların ne olduğunu ben bile biliyorum." "Kocanızın gerçekten bir yöntem keşfettiğini ve LEMI-EUX'nun değişik çikolata türlerinde prionların varlığını

kanıtladığını da biliyor musunuz?" Kadın başını iki yana salladı.

"O zaman bana emanet ettiğiniz belgelerden bu ortaya çıkıyor." Terasta bir trio, napoliten şarkılar çalmaya başladı. Müziğin sesi, konuşmayı engellemeyecek düzeydeydi.

"Belgeleri, içeriğini bilmeden mi verdiniz bana?" "Size verdiğim belgelerin içeriğini biliyorum. Bunlar başkaları olmalı."

"Bayan Doktor Barth..."

Kadın onun sözünü kesti. "Doktoru bırakın, o unvan kocama aitti."

"Bayan Barth, belgelerin içeriğini biliyorum." "O zaman bu konuşmanın anlamını kavrayamıyorum." İki garson ravioî'leri getirdi. Bir süre konuşmadan yediler. Yeniden söze başlayan, kadın oldu. "Neden elinizdeki belgeleri yayımlayıp da beni tatilimde rahat bırakmıyorsunuz?" Fabio itiraf etti. "Belgeler artık elimde değil. Bu yüzden." Kadın, zaten önceden biliyormuş gibi başını salladı. "Demek onları kaybettiniz."

Fabio omuz silkti. "Kayboldular."

"Ama sizde olduklarını biliyordunuz?"

"Evet. Bu konuda yazmıştım."

Garson, kadının tabağını aldı.

"Benden tam olarak öğrenmek istediğiniz nedir, Bay Rossi?"

"Kopyaları var mı?"

Kadın başını iki yana salladı.

214

Martin Suter

"Bir bölümünün bile mi yok?"

Baş sallama.

"Ama belgeler vardı, değil mi?"

"Hayır. Siz bir noktaya takılıp kalmışsınız."

"Lucas Jâger'i anımsıyor musunuz?"

Bu soru kadını bir anlığına afallattı. "Kim o?"

"Bir gazeteci. Bu meselede benimle birlikte çalışıyordu." Sonra ansızın aklına gelmiş gibi ekledi: "Haziran ayında sizi ziyaret etmişti. Ben hastanede yatarken." Fabio kadının, onu onaylaması mı, yoksa karşı çıkması mı gerektiğine karar veremediğini gördü. Kadın yanıt vermedi.

"Ne olmuş ona?"

"Sanırım belgeler onda ve siz de onunla birlikte çalışıyorsunuz."

"Yanıyorsunuz, Bay Rossi."

Garsonlar iki ızgara dilbalığı getirdiler ve bölelim mi diye sordular. "Kendimiz yaparız, değil mi?" Jacqueline Barth, Fabio'ya baktı. Fabio başını öne doğru salladı.

Beyaz eti kılçıklardan ayırırlarken, Fabio konuştu. "Benim kanaatimce neler olduğunu söyleyeyim size: Siz bana kanıtları teslim ettiniz. Ben araştırdım, kontrol ettim ve konuyu itiraz edilemez kılmaya çalıştım. Birisi bundan rahatsız oldu ve kafama bir darbe indirdi. Fiilen hafıza kaybından mustaribim. Lucas artık konuyu anımsamadığımı anlayınca, belgeleri benden çaldı. Bunun büyük bir cazibesi vardı, her gazeteci için büyük bir lokma. Ve siz de bir biçimde yalnızca onunla çalışmaya başladınız. Ben böyle görüyorum."

"Yanlış görüyorsunuz."

"O zaman, nasıl görmem gerektiğini söyleyin bana." Fabio balık lokmalarını dikkat etmeden ağzına atmaya başlamıştı.

"Doğru, Bay Jâger bana geldi."

Can Dostu

215

Fabio'yu, son zamanlarda, Lucas hakkındaki kuşkularının doğrulandığında olduğu gibi, sıcak bastı.

"Ama onunla birlikte çalışmamı istemiyordu. Sizinle birlikte çalışmamamı istiyordu."

"Aynı kapıya çıkar. Belgeler onda ya." "Bu meselenin sizin başımıza iş açtığını ve daha da açacağını söyledi."

Fabio başını iki yana salladı. "İnanılmaz," diye mırıldandı. "Niye şaşırıyorsunuz ki? Birisinin başınıza bir darbe indirdiğini kendiniz söylediniz."

"Haber kendisinin yayımlayabilmesi için, bunu bir bahane olarak kullanmasına şaşırıyorum."

Jacqueline Barth, dilbalığının iskeletini kılçık tabağına koydu ve balığın alt yarısını yemeye başladı. "Neden bunu şimdiye kadar yapmadı?"

"Belki bir şeyler eksik." "Başka bir neden düşünemiyor musunuz?" "Mesela?"

Kadın bir yudum şarap içti, başını iki yana salladı ve kadehi geri koydu. Garson, kadını gözlüyordu ve masaya yaklaştı. Kadın, garsona baktı ve başını öne doğru salladı. Garson yönünü değiştirdi ve bara gitti.

"Örneğin, meseleyi yayımlamayı hiç istemediğini." "Niye istemesin? O bir gazeteci." "Belki kendisinden rica edilmiştir." "Bu onu durduramaz." "Belki çok ısrarla rica edilmiştir."

Fabio bıçağı ve çatalı yan yana paralel koydu ve peçeteyle ağzını sildi. "Tehdit edildi mi demek istiyorsunuz?" "Mesela."

216

Martin Suter

Fabio sonunda anladı. "Meseleyi hasır altı etmesi için ona para verdiklerine mi inanıyorsunuz?" Sırttı. Bu arada Lucas'tan her şeyi beklerdi, ama bunu?

Garsonun yeni bir kadehe, yeni açılmış şampanya dolduruşunu izledi.

"Ciddi ciddi böyle bir tahmininiz varsa, benimle çalışmanız gerekir."

"Nerden varıyorsunuz buna?"

"Kamuoyunun meseleyi öğrenmesini istiyor olmalısınız."

Kadın omuz silkti.

"Binlerce, on binlerce insan prion bulaşmış çikolataları yiyecek ve siz, sorumluların hesap vermesini istemeyeceksiniz?"

Kadın da balığını bitirmişti. "Belki hastalanacak olan az sayıda insan açısından, zaten her türlü yardım için artık çok geç. Geri kalan on binlerce insana da ölüm korkusunu salmanın ne anlamı var? Sorumlular böyle bir şeyin bir daha ortaya çıkmaması için zaten önlem

alacaklardır."

Fabio başını iki yana salladı. "Ben gazeteciyim. Böyle düşünemem."

"Ben düşünebilirim."

"Bu yüzden mi bana yardım etmek istemiyorsunuz?"

"Hayır, bu yüzden değil."

Garson masayı topladı.

"Peki neden?"

"Aradığımız belgeler hakkında bilgim olmadığı için." Kadın gülümsedi. "Bana bir sigara daha ikram eder misiniz?"

Fabio kadına sigara tuttu ve kendisi de bir tane aldı.

"Terasta içelim mi?" diye sordu kadın.

Aysız gökyüzü denizi kapkara kılmıştı. Amalfi'nin ışıkları

Can Dostu

217

uzakta titreşiyordu. Terastaki masaların üzerindeki gemici lambaları, sarı ışıklarını müşterilerin yüzlerine düşürüyorlardı. Trio, napoliten repertuarını özenle çalıyordu. Hafif bir esinti çıkmıştı. Fabio ve Jacqueline Barth korkuluğun yanındaki küçük bir masaya oturdular, kahve ve sigara içtiler.

"Güzel," dedi Fabio, konuşmayı yeniden başlatabilmek için. Kadın başını sallamakla yetindi.

Trio "Un vecchio ritornello"yu çalıyordu. Nakaratlarda Jacqueline Barth da mırıldandı.

Müziğe ara verildiğinde, Fabio bir süredir zihnini meşgul eden soruyu nihayet sordu. "Size patavatsız bir soru sorabilir miyim?"

Kadın başını iki yana salladı.

"Görüşmemiz sırasında, evinizden taşınmak ve yeniden çiçekçilik işinde çalışmak zorunda olduğunuzu söylemişsiniz. Şimdi hâlâ o evde oturuyorsunuz, hatta bir hizmetçiniz var ve beş yıldızlı bir otelde tatil yapıyorsunuz."

Kadın başını arkaya attı ve sigara dumanını gökyüzüne saldı. Başlangıçtaki gerginliği geçmiş, şampanya yüz hatlarını yumuşatmıştı. Fabio, onun ne kadar güzel bir kadın olduğunu ancak şimdi görüyordu.

"Düşündüğümde daha fazlası kaldı."

"Görüyorum ki çok daha fazlası."

Kadın yanıt vermedi.

"Nasıl açıklıyorsunuz bunu?"

"Benimle para konularını konuşmazdı."

"Tahmin ettiğinizden daha fazla para olduğunu saptıyorsunuz, ama nerden geldiğini sormuyorsunuz."

"Öyle."

"Kocanızın, yaptığı keşfi kendine saklaması için para almış

218

Martin Suter

olabileceğini hiç düşünmediniz mi?"

"Hayır."

"Bundan utanacağı için yaşamına son vermiş olabileceğini? Buradaki her şeyi, onun yaşamına mal olan parayla ödediğinizi?"

"Kaç yaşmdasınız, Bay Rossi?" Kadının sesi öfkeli değildi.

"Otuz üç."

"Ben bu yıl ellime basacağım. Bu yaşlarda bir kadın, yeniden mesleğe dönmüş bir çiçekçi olarak, soğuk bodrumlarda boğaz tokluğuna çiçek demeti yapma ya da ılık yaz gecelerinde sizin gibi yakışıklı genç erkeklerle dünyanın en güzel terasından denize bakma seçenekleriyle karşı karşıya kalırsa, fazla düşünür mü zannediyorsunuz? Kocam ölümünden sonra bana bu yaşamı mümkün kıldı. Bunun için ruhunu satmışsa, bu durumu ahlaksal açıdan kınaması gereken en son kişi ben olmalıyım."

Parmaklarının arasındaki sigara titremiyordu. "Eğer sizin inandığımız gibiyse -eğer, diyorum!-, eğer böyleyse, onun karşısında eğilirim ve onu ömrümün sonuna kadar kalbimin baş köşesine oturturum."

Garsona el salladı ve hesabı istedi. Garson hesabı getirdi ve kadına bir tükenmezkalem uzattı.

"Hayır, benim odama yazılmayacak, hesabı refakatçim üstleniyor."

Fabio para cüzdanından kredi kartını çıkarttı ve küçük tabağın üzerine koydu.

"Kökene kuşkulu bu paradan yararlanmak istemeyeceğinizi kabul ediyorum."

"Gerçekten de benim için daha iyi," diye yanıtladı Fabio.

Garson kredi kartı fişini getirdi. İki yüz altmış bin lireden, Fabio'nun mesleki vicdanının temizliği için değerdin.

Jacqueline Barth ayağa kalktı. "Özür dilerim, burada hep er-

Can Dostu

219

kenden yorulurum."

El sıkıştılar.

Kadm gülümsedi. "Başka koşullarda belki terasımda bir içki içmeye davet ederdim sizi."

"Başka koşullarda belki de davetinizi kabul ederdim."

Fabio'nun Hotel La Bussola'daki küçük odasının tavanından otomobillerin ve motosikletlerin ışıkları geçiyordu. Fabio üstüne sadece çarşafı örtterek sırtüstü yatmıştı. Trionun çaldığı bir şarkı zihninden çıkmıyordu: "Anche tu diventerai com' un vecc-hio ritornello che nessuno çanta piü."1

Norina için de kendisi, artık kimsenin diline dolaşmayan bir nakarat olmuştu.

1) İt.: Sen de, artık kimsenin diline dolaşmayan, unutulmuş bir şarkı nakaratı olacaksın, (ç.n.)

Fabio, Salerno'dan saat on bire doğru intercity'yle ayrıldı. Ro-ma'da Pendolino ekspresine, Milano'da da Cisalpino ekspresine bindi. Tren gece on bire doğru Feldau kavisinden hızla geçti ve kısa bir süre sonra da gara vardı.

Bağlantılar iyiydi, geri dönüşü tam on iki saat sürmemişti bile. Geçtiği her kilometrede, Jacqueline Barth'm tahmininin doğruluğuna inancı daha da artmıştı: Lucas kendini satmıştı.

Yarın, hastaneye getirilmesinin üzerinden tam bir ay geçmiş olacaktı. Lucas'm, Fabio'nun artık meseleyi anımsamadığını fark etmesi için bir hafta geçmiş olsa bile, yayımlaması için dört hafta zamanı olmuştu. Fabio yarın sabah Sarah'ya telefon edip, konunun pazar günü yayın planında olup olmadığını öğrenecekti. Yayımlanmayacaksa, Norina'ya haber verecekti.

Norina'nın Lucas'ı asla bağışlamayacağından adı gibi emindi. Etik sorunlarda Norina çok katıydı. İlişkilerindeki en büyük kavgalardan birini, Fabio bir yeminli müşavirlik bürosundaki kara para aklama işine bulaşmış yönetici memurun adını, babasının bir dostunun en büyük oğlu olduğu için açıkça yazmadı diye yapmışlardı. "Böyle başlar," derdi hep Norina. "Tam böyle."

Lucas'a ve yazı işleri müdürüne ancak, elinde daha fazla kanıt olunca haber verecekti. LABAG'daki laborant kadınla, Bianca

Can Dostu

221

Monti'yle konuşacaktı. POLVOLAT'a da bir ziyarette bulunacaktı.

Fabio klimalı Cisalpino vagonundan perona indiğinde, bozulmuş, uzun bir günün aşırı sıcaklığıyla ısınmış gar havası çarptı yüzüne. Sternstrasse'ye on dakikalık yolu yürüdü. Dairesinin kapısını kapadığında, polo yaka tişörtü vücuduna yapışmıştı.

Fabio odanın bozulmuş havasını, caddenin egzoz yüklü havasıyla değiştirmek için pencereyi açtı. Duş aldı ve yatağa uzandı. Beş dakika sonra, uyumayı aklından bile geçirmemesi gerektiğini fark etti. Giyindi, aşağıya indi ve mahallede amaçsızca dolaştı. Kendi şehrinde ona bir turist gözüyle bakılmasından rahatsız olmuyordu.

Peaches'a neden geldiğini bilmiyordu. Belki de klimalı olduğu için.

Bara oturdu.

"Merhaba, Fabio, cin tonik?" diye sordu derin dekolmeli barmaid. Fabio alkolsüz bira söyledi.

Gece kulübü karanlıktı. Küçük halojen spotlarla aydınlatılan birkaç nokta bakışları çekiyordu yalnızca: şişe rafı, küçük sahnenin arkasındaki parıltılı "Peaches" yazısı ve duvarlardaki birkaç sanatsal nü fotoğrafı.

Mekanın dört bir yanındaki lambaların soluk ışıkları, masalardaki huzursuz silüetler tarafından ikide bir karartılıyordu. Dalgalı denizde Çin yelkenlilerinin pruva ışıkları.

Fabio'nun zamanlaması mükemmeldi: İlk yudumu içmişti ki, bir fanfar müziği ve sonra coşkulu takdim duyuldu: "Bayanlar, baylar: Guadeloupe'tan Samantha!"

Samantha, gümüş rengi parıldaayan bir kokteyl kıyafetinde, adımlarını reggae müziğinin sürükleyici ritmine uydurmadan sahneye çıktı. Bakışlarını, gece kulübünde aşağılarca dolaş-

222

Martin Suter

tirdi. Ansızın elbisesini baldırlarının ortasına dek indirdi, iki elini elbisesinin altına soktu, külotunu dizlerine kadar indirdi ve orada gergin bıraktı. Doğruldu, yine çevreye baktı ve dizlerini kapattı. Külotu yere düştü. Samantha külotunu yüksek topuklu ayakkabısıyla kaldırdı, bir an havalandırdı ve sahnenin bir köşesine fırlattı. Sonra yavaş yavaş ve sıkıntıyla dans etmeye başladı.

"Yine mi buradasın?" dedi yanındaki bir ses. Fredi'ydi bu. Bardan bir tabak yerfıstığı aldı, sağ eline biraz döktü ve ağzına doldurdu.

"Buraya sık sık gelir miydim?"

"Ara sıra. Bana sorarsan, tarzının en iyi dükkanı. Daha önce böylesini gördün mü?" Tuzlu fıstık dolu avucuyla sahneyi işaret etti. "Dünya kalitesi, önce külot. Bir kere, sırf bunun için gelinir."

Barmaid, Fredi'nin dirseğinin yanına bir içki koydu. Fredi bunu fark etmedi.

Samantha, dünyada kendisinden başka kimse yokmuş gibi dans ediyordu.

"Buranın müdavimisin," diye saptamada bulundu Fabio.

"Mülk bizim."

Fabio bir şey söylemedi.

"Bir sorun mu var? Florida apartmanı da bizim."

"Aynı sektör."

"Sektörün adı emlak. Kiracıları bankalar, avukatlar ve resmi daireler olan binalarımız da var."

"Sektörün adı emlak, ürünün adı da para."

Fredi bir avuç fıstığı daha ağzına tıktırdı. Fıstıkları yutarken, "Aldığın darbe seni önceki darkafalı haline geri döndürmüşe benziyor," dedi.

Samantha, elbisesinin altında külotunun olmadığını unut-

Can Dostu

223

muş gibi dans ediyordu. Seyirciler, bunu kendisine hatırlatmamak için sus pus kesilmişlerdi.

"Ya kafan? Yeni bellek adaları keşfettin mi?"

"Hayır, o zamandan beri yok."

"Doktor ne diyor?"

"Bekle ve çay iç."

"Daha çok biraya benziyor bu."

"Alkolsüz."

Samantha, elbisesinin askılarını bir biçimde ortadan kaldırmıştı. Memelerinin sürekli dışarı fırlamasını önlemek için, elbisesini hep daha yukarı çekiyordu. Salondakiler, külot ayrıntısını unutmuş olması için dua ediyorlardı.

"Şimdi bakmalısın," dedi Fredi. Sanki bütün süre boyunca bakmamışlar gibi.

Müzik kesildi. Samantha tüm gösterisi boyunca elbisesini birkaç saniyeden daha uzun bir süre yukarı çekmemişti. Yavaş yavaş sahnenin merdivenine doğru gitti ve ilk basamağa adım attı. Şimdi aklına külotu geldi. Sahneye geri döndü ve külotunu en uzaktaki köşede buldu. Seyirciye arkasını dönerek ve bacaklarını hafifçe açarak yavaş yavaş eğildi. Daha aşağıya, daha aşağıya, daha aşağıya, uzun parmak tırnaklarıyla külotunu alabilin-ceye kadar. Sonra doğruldu ve arkasına bir kez daha bakmadan, seyircilerin müteşekkir alkışları altında salma salma yürüyerek sahneden çıktı.

Fabio ve Fredi de alkışladılar. Fredi içkisini tezgahdan aldı, Fabio'nun omzuna vurdu ve, "Yine gel," dedi, sonra kulübün karanlığı içinde gözden yitti.

Hemen sonra Samantha, Fabio'nun yanına geldi. "Hoşuna gitti mi?"

224

Martin Suter

"Dünya kalitesi. Ne içersin?"

"Senin gücünün yeteceği bir şey değil."

"Bir istisna yapalım."

"İstisna yapmamalıyız. Şampanya içmeliyiz." Fabio'nun yanağına bir öpücük kondurdu. "Salut."

Fabio kadını alıyordu. "O zaman bir kadeh şampanya içelim."

"Bir şişe."

"Bütün şişeyi içmezsin."

Kadın ona gülümsedi. "Böyle kulüplere sık gelmiyorsun değil mi?"

Fabio barmaid'e el salladı.

"Yapma. Bir şişeyle kalmaz. Sana bir binliğe mal olur." Saçını topladı ve gitti. Arkasından bakan tek adam Fabio değildi.

Fabio bir alkolsüz bira daha söyledi ve programı izledi. Dansçılardan hiçbiri Samantha'nın eline su dökmezdi.

Tam da, bir şey daha mı söylesem, yoksa hesabı mı ödesem diye düşünürken, Samantha'nın kulüpten ayrıldığını gördü. Ancak omuzlarına kadar gelen yaşlı bir beyin eşliğinde.

Fabio ona sabah on sularında ulaştığında, Bianca Monti'nin sesi uykulu geliyordu. Bianca cuma gününün, gece kulübe gitme günü olduğunu açıkladı. Fabio aradığı için sevinmiş görünüyordu ve onunla buluşacak zamanı da vardı. Şehir merkezindeki bir cadde kafesi olan Boulevard'da buluşmak üzere sözleştiler.

Sonra yazı işlerindeki Sarah'yı aradı. Cumartesi günleri, bir pazar gazetesinin yazı işleri

sekreterine ulaşmak için iyi bir gün değildi. Telefonu sürekli meşguldü.

Sonunda kadına ulaştığında, kısa bir süreliğine bağlanmıştı.

"Sadece bir soru, evet ya da hayır diye yanıtlayabilirsin."

"Kıysaysa."

Can Dostu

225

"Yarın gıda skandali konulu bir manşetiniz var mı?"

"Cumartesi saat on buçukta, gazete dışından birine manşetlerimizi söyleyemem."

"Hadi, Sarah, evet ya da hayır."

"Hayır."

"Teşekkür ederim. Ciao."

"Ciao."

Fabio yumruğunu sıktı ve sanki az önce, maçın sonucunu belirleyecek bir penaltı golü atmış gibi havaya kaldırdı. Mesele açıldı. Lucas meseleyi hasır altında tutuyordu.

Norina'yı aradı. Norina telefonu açarak onu şaşırttı.

"Benim, Fabio."

"Evet?"

"Buluşabilir miyiz. Önemli."

"İtalya'da olduğumu sanıyordum."

"Dün döndüm."

"Nasıl geçti?" Pek ilgiliymiş gibi sormamıştı.

"Sana bunu anlatmak istiyordum."

"Dinliyorum."

"Yüz yüze."

"Lütfen, Fabio. Beni rahat bırak." "Lucas hakkında." "Onu da rahat bırak."

"Ben hastanedeyken bir haberimi çaldı, gerçekten büyük bir mesele."

"Kapatıyorum şimdi, Fabio."

"Ve bunu yayımlamamak için para yedi."

"Kes artık, Fabio."

"Duyuyor musun? Kendini sattı!" diye bağırdı Fabio.

226

Martin Suter

Norina telefonu kapatmıştı.

Cafe Boulevard'da boş bir tek masa bile yoktu. Fabio sıraya girdi ve masalardan birinin boşalmasını bekledi.

Ansızın Bianca'yı keşfetti. Ortada bir masada oturuyor ve el sallıyordu. Fabio masaların arasından geçip onun yanına oturdu. Beyaz bermudası ve adeta klasik açık mavi yazlık bluzuyla büyük bir kız çocuğu gibi görünüyordu. Sağ kaşındaki bir dizi altın halka olmasaydı.

"Seni görelî çok oldu, ama masayı korumak için kalkmadım," diye açıkladı heyecanla.
"Erken geldim."

Sonraki on dakikayı, masaya bakan garsonun dikkatini çekebilmek için harcadılar. Siparişlerini verdiklerinde -dondurma ve espresso, Pesaro'daki gibi- Bianca sordu: "Özel mi, gazeteci olarak mı?"

"Gazeteci olarak."

Bianca başka bir yanıt beklediğim belli etmemeye çalıştı. "O zaman yalnızca havalardan konuşabilirim. Yeni sözleşmeme göre."

"Gazetecilerle konuşmanı yasaklayan yeni bir sözleşmen mi var?"

"Nihayet yağmur yağacak mı sence?"

"Öyle görünmüyor. Sözleşmede başka değişiklikler de var mı?"

"Yağmur yağmalı dört hafta oluyor."

Garson dondurma ve espresso'ları getirdi. "Hesabı hemen alabilir miyim?" diye sordu.

Fabio hesabı ödedi. "Amalfi'deydim."

"Herkesin anlattığı kadar güzel mi?"

"Evet. Orada Doktor Barth'ın dul karısıyla karşılaştım."

"Nasılmış kendileri?"

Can Dostu

227

"Atlatmış görünüyor."

"Amalfi'de."

Hızla eriyen dondurmalarını sessizce yediler.

"Barth'm, gıdalardaki prionun varlığını kanıtlayan bir yöntem üzerinde çalıştığını söylemiştin. Başarıya ulaşmış olması mümkün mü?"

"Seninle konuşmadım. Tamam mı?"

"Tamam."

"Seni hiç görmediğime yemin edeceğim."

"Buna gerek kalmayacak."

"Bir süre, bir şeyler bulduğunu düşünmüştüm. Coşkulu görünüyordu ve geceler boyu çalışıyordu. Ama sonra günden güne duruldu. Çok çökmüştü. O zaman, herhalde bir şey bulamadı, diye düşündüm."

"Ne zamandı bu?"

"Ölümünden önceki son haftalarda."

"Peki, bundan önceki zamanda hep yalnız mı çalışıyordun?"

"Bazen ona yardım ederdim. Nadiren. Ödenmeyen fazla mesailerdi."

"O zaman proje hakkında bilgin vardır."

Bianca başını iki yana salladı. "Ben kimya laborantıyım. Burada immünoloji ve antikorlar söz konusu. Bu konuda hiçbir bilğim yok. Doktor Barth da işini çok gizemli bir biçimde yürütüyordu. Bana yalnızca, prionlara karşılık veren antikorlar üzerinde çalıştığını söyledi."

Birkaç masa ötede iki kişi kalktı, onların yerine başka iki kişi oturdu. Bunlar Marlen ve top sakallı adamdı. Marlen o tarafa kısa bir bakış attı ve Fabio'yu fark edince hemen başını çevirdi. Fabio yeniden Bianca'ya döndü: "Deneylerin raporları olmalı." "Sonuç yanlış çıktıysa, belki de onları atmıştır."

228

Martin Suter

"Normal mi bu?"

"Normal değil, ama insani. Ben neye inanıyorum, bilmek ister misin?"

Fabio başını öne doğru salladı.

"Doktor Barth, Schnell'in onu bilimsel araştırma ve geliştirmeden alacağını biliyordu. Tam zamanında bir bomba patlatmak, onun için bir şans olacaktı. Bunu başaramayınca, ümitsizliğe kapıldı."

"İnandırıcı geliyor," dedi Fabio.

"Ama sen inanmıyorsun."

"Benim başka bir teorim var."

"Çok merak ettim şimdi."

"Bir süre daha etmelisin."

Fabio gözücuyla, Marlen'in yanındaki adamın ayağa kalkıp içeriye girişini gözlemledi. Marlen masada yalnız kalmıştı. Fabio onun kendisine doğru baktığını hissetti.

"Sana tek bir şey söyleyebilirim ki," diye sürdürdü sözünü Fabio, "çözümü bulamadığından pek de emin değilim."

"O zaman neden intihar etsin ki? Zengin bir adam olacaktı."

"Dediğim gibi, şimdilik daha fazlasını söyleyemem. Belki bir dahaki sefere, yine konuşmadığımız zaman."

O anda Fabio'nun cep telefonu Ravel'in Bolero'sunu çalmaya başladı. Duymuyormuş gibi yaptı.

"Açmayacak mısın?" diye sordu Bianca.

Fabio telefonunu çantasından çıkardı. "Alo?"

"Şimdi de piercing'den mi hoşlanıyorsun?" diye sordu Marlen'in sesi. Fabio telefonu kapattı ve mırıldandı: "Yanlış numara."

Pazar günü Fabio olaydan sonra ilk kez yüzmeye gitti. Yaz sı-

Can Dostu

229

cağında serinlemek isteyen biri gibi göle değil de, bir profesyonel gibi kapalı yüzme havuzuna.

Burun kısıpacı, kulak tıkacı ve yüzme gözlüğünü taktı ve disiplin içinde etaplarını yüzdü. Onuncu etaptan sonra, antrenman eksikliğini hissetmeye başladı.

Duş aldı, beline bir plaj havlusu sardı ve havuzun kenarındaki sıraya oturdu. Havuz biraz kalabalıklaşmıştı. Yüzme bilmeyenler bölümünde şimdi bir grup çocuk suda oynaşıyordu. Birkaç yaşlı, ciddi ciddi ve konsantre olmuş bir halde yüzüyorlardı. Üç metrelik trampelden ara sıra birisi suya atlıyordu.

Fabio aydınlık, beyaz salondaki klor kokusunu ve seslerin yankı yapmasını seviyordu. Çocukluğunu anımsatıyordu bu ona. Bütün bir öğleden sonranın suda geçirildiği zamanları. Ya da bir havlunun üstünde uyuyormuş gibi uzanılıp, yakındaki kızların gözetlendiklerini fark etmemiş gibi davrandıkları zamanları.

Yeniden düzenli olarak gelmeye karar verdi.

Öğleden sonra bilgisayarın karşısına geçti ve internette, pri-onlara karşılık veren antikorlar hakkında bilgi aradı. Nafile. Ama "immunoassay" diye bir kavrama rastladı. İmmünoloji ve kimya ilkelerini birleştiren bir yöntem. Teknikler çeşitliydi, ama tümünün de ortak bir yanı vardı: ana bileşenleri bir antikordu.

Doğada antikorlar, plazma hücreleri tarafından yabancı parçacıklara ya da maddelere karşılık olarak üretiliyorlardı. Sadece, hangi antijene karşı üretildiyse ona tepki veriyorlardı.

Laboratuarlarda antikorlar, deney hayvanlarına antijenlerin şırınga edilip, bunlara karşı oluşan antikorların yalıtılması ve arındırılması yoluyla üretiliyorlardı.

Böylelikle, örneğin AIDS virüsünün varlığı kanıtlanabiliyor-

230

Martin Suter

du. Ya da içme suyunda bulunan en küçük miktardaki böcek ilacı artıkları. Ya da yemeklerdeki tehlikeli bakteriler. Ya da belirli bir tür protein.

Bu teknikle günün birinde bir çikolatadaki prionların varlığının da kanıtlanabileceği düşüncesi akla yakındı.

Fabio bu konunun içine daldıkça, konu da gözüne o kadar karmaşık göründü. Doktor Barth'm -uzmanlık bilgisine ne kadar saygı duysa da- tamamen yalnız çalışmış olması mümkün müydü? Çalışmasını ne kadar gizli tutsa da, meslektaşlarıyla deneyimlerini paylaşmış olmalıydı.

Kendi firmasmdakilerle değilse bile, kesinlikle başkalarıyla paylaşmış olmalıydı. Bilim o kadar çok uzmanlık alanına bölünmüştü ki, her bir alanın cemaati küçük ve saydam olmalıydı. İnternet sayesinde kolaylıkla ulaşılabilir de olmalıydı.

Niye daha önce aklına gelmemişti bu: Dünyanın herhangi bir köşesinde, Doktor Barth'm hangi konu üzerinde çalıştığını bilen bilim adamları olmalıydı. Belki çalışmasının nereye kadar ilerlediğini bile biliyorlardı.

Bu insanların adresleri ya da e-posta bilgileri, Barth'm belgeleri arasında bulunmalıydı.

Jacqueline Barth'm yardımını hesaba katamazdı. Belki Bianca Monti yardım ederdi.

Numarayı çevirdi. Kimse açmadı.

Telefonu henüz kapatmıştı ki, kapıya vuruldu. Samantha, yanında iki kadınla gelmişti. Birisi onunla yaşıtı, diğeri daha yaşlı ve daha topluydu. İkisi de onun gibi koyu tenliydi.

"Hiç crepes de plantain1 yedin mi?"

"Hiç yemedim," diye itiraf etti Fabio.

1) Fr.: sinirotu krepi, (e.n.)

Can Dostu

231

Yarım saat sonra Fabio'nun dairesi yemek kokuyordu. Sa-mantha, Lea -genç ve zayıf olanı- ve Soraya -yaşlı ve tombul olanı-, içlerinden birinin dairesinden getirdiği getto teybinden yayılan buigine müziğiyle dans eder gibi hareketler yapıyorlardı. Yemeklik iri muzları yumuşayınca kadar pişirmiş ve kıymışlar, tereyağı ve kabartma tozuyla karıştırmışlardı ve şimdi de küçük kurabiyeler halinde şekillendiriyorlardı. Bu arada kreol dilinde1 konuşuyorlardı.

Fabio ayak altında dolaşmamak için yatakta oturuyordu ve üç kadının onu içmeye zorladıkları romunu ara sıra yudumlu-yormuş gibi yapıyordu.

"Damoiseau," diye ısrar etmişlerdi ona, "rhum agricole blanc,2 en iyisi."

Mutfak köşesinden şimdi cazırtı ve tıslama sesleri geliyordu, ve mekana kızgın hindistancevizi yağı kokusu yayılmıştı. Sa-mantha, başparmağı ile işaretparmağı arasında, altın gibi kızarmış ilk kreple Fabio'nun yanma geldi ve bir parça ısırmasını istedi. Fabio onaylarcasma gözlerini döndürdü. Biraz unlu ve yağlı bir tadı vardı.

Soraya, Fabio'nun masasına, Lea koltuğa, Samantha da onun yanına, yatağa oturdu. Müziğin sesini biraz daha açtılar ve toplam kırk parçalık muzlu çöreği yediler.

"Fredin'in arkadaşı mısın?" diye sordu Soraya, ağzı doluyken. "Okul arkadaşımı." "Bu daireye kaç para veriyorsun?"

Fabio ne yanıt vereceğini bilemedi. "Bunu konuşmadık. Bana acil bir yer lazımdı, o da bana burayı verdi."

Üç kadın birbirlerine baktılar. "Biz iki bin beş yüz frank ve-

1) Sömürgeci ülkenin diliyle yerel dilin karışımından oluşan melez dil. (e.n.)

2) Fr.: ev yapımı beyaz rom. (e.n.)

1)

232

Martin Suter

riyoruz." "Ayda mı?"

"Burada asla bir aydan daha uzun süre durmayız." "İki bin beş yüz frank!" "Yatak ve oda temizliği dahil." "Vay kan emici!" diye bağırdı Fabio. "Senin arkadaşın."

"Niye başka yerde oturmuyorsunuz?" Üçü de katılıncaya kadar güldü. "Bu apartman, Peaches'la yapılan sözleşmede yer alıyor."

Rom çok sertti. Fabio sadece yudumladığı halde, Karayip etkisini hissetti. Sanki çocukken buigine dinleyerek büyümüş gibi dans etti.

Sonra bir ara Soraya'nın telefonu alıp birkaç söz söylediğini, telefonu kapattığını ve dansa devam ettiğini gördü.

"Kimdi o?" diye sordu Fabio.

"Bir kadın," diye yanıtladı Soraya, omuz silkerek.

"Ne istiyordu?"

"Seni."

"Sen ne söyledin."

"Meşgul olduğunu."

"Adımı verdi mi?"

"Evet."

"Neydi?"

"Anlamadım."

"Norina mı?"

Soraya düşündü. "Yok, daha kısa."

"Marlen mi?"

"O kadar da kısa değil."

Rimbühl tren istasyonu seksenli yıllarda modernleştirilmişti. Daha zekice tasarlanabilirdi, diye düşündü Fabio. İstasyonla birlikte tüm yerleşim de.

Rimbühl ne köy, ne kasaba ne de banliyöydü. Merkezi ve çevresi bulunmayan, sevimsiz bir binalar ve işlevsel yapılar kümesiydi. Bir yerde kilise, bir yerde han, bir yerde itfaiye deposu, bir yerde yerleşim alanı vardı; bir yerde de bir tabela: "POLVO-LAT, 3 km."

Trafik ana cadde üzerindendi, arka yollar yoktu. Hiçbir insanın caddeden karşıya geçmek zorunda olmadığı tek noktaya, bir yaya üstgeçidi yapılmıştı. Geçidin korkuluğunun dış cephesinde "Rimbühl, Rust im Montafon'u selamlıyor!" yazıyordu. Yapılışının biricik nedeni buydu sanki.

Batıdaki tepelerde çok büyük bir bulut kümesi oluşmuştu. Eğer yağmur yağdıracaksa, bunun bedelini geçen günlerden daha da boğucu bir sıcakla önceden ödetiyordu.

İstasyonda taksi yoktu. Ama Fabio, muhasebenin onun gözüne soktuğu taksi makbuzlarından, Rimbühl'de en azından bir taksinin bulunması gerektiğini biliyordu. İstasyon şefi onu Feld atölyesine göndermişti. "Taksi hizmeti de görüyorlar," demişti.

"Sizi daha önce POLVOLATa götürmemiş miydim?" diye

234

Martin Suter

sordu şoför, ekşi kokan Mercedes'inde giderlerken.

"Buraya ilk kez geliyorum," diye yanıtladı Fabio. Kısa yolun geri kalanında sustular.

PORVOLATın sahası çitlerle çevriliydi. Giriş kapısı açıktı, ama bariyer, şoförler kapıcıya kimliklerini bildirinceye kadar, araçları durduruyordu.

Fabio ihtiyatlı davranarak annesinin yeni soyadıyla, Bal di olarak tanıttı kendini. Fabio Baldi, serbest gazeteci, ülkenin masum aile dergilerinden birinde, Die schönen Sriten'da yayımlanmak üzere, süt konulu bir haber hazırlıyor. Bu kamufleji sürdürme niyetinde değildi. Burada kötü anılar bırakmışsa, kendisine daha telefonda zorluk çıkarılmasının önüne geçmek istemişti.

Böyle bir durum yoktu. Kapıcı onun geleceğini biliyordu ve Bayan Frei'm kendisini yönetim binasının ana giriş kapısında beklediğini bildirdi.

Fabio büyük asfalt alandan geçti. Depoların önündeki süt tankerleri, sağma tesislerindeki inekler gibi bekliyorlardı. Diğer kamyonlar da, sıranın kendilerine gelmesini, ikinci bir sıra

halinde bekliyorlardı. Yükleme tesislerinde, kamyonlar yükleniyordu. Üzerlerinde büyük gıda markalarının logoları vardı.

Bayan Susi Frei kendini işletme müdürünün asistanı olarak tanıttı. Fabio'dan biraz daha gençti ve "Die schönen Seiten'dan birisiyle tanıştığı için çok sevinçliydi". Fabio'yu daha önce hiç görmemiş gibiydi.

Kadın, Fabio'yu bir kabul salonuna götürdü ve üzerinde firmanın işareti bulunan beyaz bir laboratuvar önlüğünü giymesine yardımcı oldu. Kendisi de benzer bir önlük giydi. "Şimdi de şu komik şapkacık," diye espri yaptı ve Fabio'ya tek kullanımlık, lastik bantlı selüloz kasketlerden verdi. Kendisi de bir tane taktı, gözlerini devirdi ve iç çektii: "Hijyen."

Can Dostu

235

Kadın, Fabio'ya, üzerinde gezinin durak noktalarının gösterildiği ince bir broşür uzattı. Her nokta için kısa bir metin yazılmıştı. Altına da, not almak için boş yer bırakılmıştı.

Bayan Frei, Fabio'yu krom, seramik ve paslanmaz çelik dolu, hoş serinlikteki mekanlardan geçirdi. Her yerde aynı koku vardı. Ekşi süt ya da taze peynir gibi bir koku.

Fabio not alıyordu.

Fabrikanın mekanlarından birinde, bir makineyi temizleyen üç adam vardı. Burada çalışan herkes gibi beyaz önlük giymiş ve kasket takmışlardı. Ama bunların üstüne de büyük, soluk sarı plastik örtüler geçirmişlerdi. Yarısı sökülmiş ve açılmış dev makineyi buharlı temizleyicilerle yıkıyorlardı.

"Püskürtme bandı kurutucularımızdan birisi!" diye bağırdı Bayan Frei, buhar tıslamasının sesini bastırabilmek için. "Yeni bir ürün için yeniden düzenleniyor."

Fabio broşürde "püskürtme bandı kurutucusu" bölümünü okudu.

Püskürtme bandı kurutucusu, bir bant kurutucusu ile bir püskürtme kulesinin karışımıdır. Bu makineyle, daha önce kurutmaya sadece belirli koşullarda uygun olan ürünler kurutulabilir. Örneğin bu makinede, süt bileşenleri, bitkisel proteinler, nişastalar vb. taşıyıcı maddelerin üzerine yağ eklenebilir. Böylelikle, yağ oranı yüzde sekseni bulan tozlar üretilebilir.

Laboratuvar önlüğü giymiş bir adam içeri girdi. İşçilerden biriyle konuştu. Sanki işçiye talimat verir gibiydi. Belli ki daha üst kademelerden birisiydi. Koltuğunun altında, üzerine birkaç formülün iliştilmiş olduğu bir tahta tutuyordu. Göğüs cebinde bir

Martin Suter

dizi tükenmezkalem vardı.

Fabio'ya baktı ve adama döndü. Şimdi ikisi de ona bakıyordu. Tükenmezkalemler adam mekandan ayrıldı.

Koridorda yine normal sesle konuşulabilir olmuştu. "Üzerine yağ eklenebilir ne demek?" diye sordu Fabio.

"Taze yağsız sütü ya da başka bir taşıyıcı maddeyi alırsınız ve ona istediğiniz bitkisel ya da hayvansal yağ istediğiniz miktarda eklersiniz. Bunun tam olarak nasıl yapıldığım size, işletme mühendisimiz Bay Lehmann açıklayabilir. Önümüz sıra çıkan şu bey."

"Bu makinede yağ tozundan başka ne üretiliyor?"

"Her şey: peynir tozu, çikolata tozu, bebek maması, buzağı maması için toz vesaire."

Fabio, buzağılara verilen süt için bazen hayvansal yağların, hatta sığır iç yağından yapılmış yağların da kullanıldığını, daha önceki araştırmalarından biliyordu.

Koridorun sonunda beyazlar içinde iki adam görüldü.

"Makinenin yeni bir ürün için yeniden düzenlendiğini söylediniz," diye sormaya devam etti Fabio, "yani burada örneğin iki gün, diyelim ki buzağılara verilen süt üretiliyor ve sonra birkaç gün, diyelim ki bebek maması mı üretiliyor?"

Kadın başını öne doğru salladı.

Nöroşirurğlar, kullanılmış ameliyat aletlerini, prionlann bildik sterilizasyon yöntemlerine dirençli olmalarından ötürü, özel çöp olarak ayrı tutmak gerekirken gerekmediğine dair bilimsel seminerler düzenliyorlardı. Burada ise aletler buharla temizleniyordu.

"Ya da, diyelim ki çikolata tozu?"

"Şimdi iki adam karşılıklı duruyordu. Hiç de kenara çekilecek gibi görünmüyorlardı. Beyaz önlükleri ve kasketleriyle, eski filmlerdeki tumarhane bekçilerini andırıyordu.

Can Dostu

"Yeter artık," dedi irice olanı. Yuvarlak, kırmızımsı, sinekkaydı tıraşlı bir yüzü vardı.

Bayan Frei şaşırmişti. "Ne oldu, Sami?"

"Bu bey bizimle geliyor. Değil mi, Bay Rossi?"

"Bay Baldi," diye düzeltti Bayan Frei.

"Tabii, tabii, Bay Baldi." Fabio'yu kolundan yakaladı.

"Hey!" diye bağırdı Fabio ve kolunu kurtarmaya çalıştı. Adam daha sıkı tuttu. Şimdi ikinci adam da öteki kolundan yakaladı onu.

Böylece adamlar Fabio'yu, afallamış kadının yanından alarak, koridor boyunca, merdivenden aşağıya, çıkış kapısına, asfalt alanın üstünden bariyere kadar bütün yolu geri yürüttüler.

Bayan Frei'm Sami dediği adam, neredeyse elle tutulur bir nefretle davranıyordu. Fabio, en küçük bir direnme hareketinde adamın kendisine vuracağından emindi.

Kapıcı durumu kavradı ve kendisine söylenmesine gerek kalmadan bariyeri açtı. Karayolunda durdular.

"Bırakabilirsin, Toni," dedi Sami meslektaşına. Değerli insanlar ile süprüntüler arasında ayırım yapmasını bilen biri gibi, yumuşak ve dostça söylemişti bunu. Fabio'nun selüloz kasketini başından çekip aldı ve laboratuvar önlüğünü kabaca çıkardı. Sonra kırmızı elleriyle, Fabio'nun beyaz keten gömleğinin iki yerinden tuttu.

"Bir daha buralarda görünmeyeceksin. On kilometrelik bir çevrede. Anlaştık mı?"

Fabio'nun başını öne doğru sallamaktan başka seçeneği yoktu. "Senin gibi adamların," diye tiksintiyle konuştu Sami, "ağzını burnunu dağıtmak lazım."

Fabio, dehşet dolu bir an için, adamın bunu yapacağından emin oldu. Ama sonra Sami ellerini indirdi, Fabio'nun yüzüne

tükürdü ve gitti. Değerli insan Toni de onu izledi.

Fabio mendil aradı, bulamadı, cadde kenarından bir demet ot kopardı ve tükürüğü yüzünden sildi.

Hayatında yalnızca bir kere, öğrenciyken, birisi yüzüne tü-kürmüştü. O zaman ağlamaktan başka bir şey yapamamıştı.

Şimdi de öyle.

"Daha önce benim gibi bir vakayla karşılaştınız mı?"

Dr. Vogel aşırı sıcak dalgasını canlı atlatma umudunu yitirmiş gibi görünüyordu. Son hastasından sonra gömleğini değiştirmemişti ve Fabio onu selamlarken oturduğu yerden kalkmamıştı. Fabio'yla bellek alıştırması yapmak için de pek istekli görünmüyordu. Amalfi yolculuğu hakkında sorular sormuştu, sonra da havadan sudan konuşmaya başlamışlardı.

"Her vaka farklıdır."

"Kazadan önce büyük bir değişiklik yaşamış ve hafızasını kaybettikten sonra yeniden bu değişiklikten önceki konumuna geçmiş bir hastanın vakasını kastediyorum."

"Her insan değişir."

"Ama bu kadar radikal bir biçimde değil. Eskiden, Fredi Keller gibi insanlara karşı yazılar yazmışım. Şimdi, onunla şehrin aşna fişne kulüplerinde dolaşıyorum. Daha önce, kadınların seks sektöründe sömürülmelerine karşı çalışma yürüten bir kadınla beraber yaşıyordum. Şimdi, bir striptiz kulübünün müdavimi oldum. Yazı masama gelen uydurmaca basın bültenleriyle dalga geçerdim. Sonra, bu bültenleri yazan teyzelerden birisiyle yatıp kalktım. Kendi kendimin tam tersine dönüştüm."

Dr. Vogel gözlerini kapatıp düşündü. Belki de birkaç saniyelik şekerleme yapıyordu. Gözlerini açmadan konuşmaya başladı. "Her birimizin içinde, kendisinin tam tersi gizlidir. Ve hemen

Can Dostu

239

hemen herkes yaşamında bir kez, bunun gerçek kendisi olup olmadığını sınama noktasına gelir. Kendi alter ego'nuza yaptığınız yolculuğun tam da bir bellek yitimine denk düşmesi, elbette şanssızlık. Hayır, daha önce böyle bir vakayla karşılaşmadım."

"Bir türlü aklım almıyor, anlıyor musunuz? Bu öteki ben'i yaşama isteğinin, bir biçimde kendini belli etmiş olması gerekir." Dr. Vogel gözlerini açtı ve bir sihirbazın gömleğinin kolundan ipek mendil çıkarışı gibi, bir kutudan bir demet kağıt mendil çekti. Bunlarla geniş yüzünü sildi ve yumağı kağıt sepeti yönüne attı. İsalet ettiremedi. "Bu gereksinim gizli olarak hep mevcuttu, ve sonra bir şey onu provoke etti. Belki de eski okul arkadaşınızla karşılaşmanız. Belki de hayat arkadaşınızın buna tepki gösterme biçimi. Belki ikisi birden."

Fabio bunu düşündü. Sonra sordu: "Duyguların yalnızca bellekle mi ilişkisi var?"

"Bilimsel araştırmalar belirttik ve örtük bellek ayırımı yapar, isterseniz buna bilinçli ve bilinçsiz uzun süreli bellek diyelim. Birisinin, üç yaşındayken bir köpek tarafından ısırıldığım varsayalım. Gerçi kendisi bunu anımsamaz, ama bu olay onun örtük belleğinde saklanır. Otuz yıl sonra hâlâ köpeklerden korkuyor-dur. Köpeklerden neden korktuğunun yanıtını ona veremeyen bellek ile, komşunun küçük finosunun karşısına çıkmasıyla birlikte onun kaçmasına yol açan bellek arasındaki çelişkiye disso-siyasyon deniyor."

Dr. Vogel eliyle yüzünü sildi.

"Bu iki belleğin farklı beyin yapıları tarafından desteklendiği kabul ediliyor. Bense, duyguların örtük bellekte saklandığını kabul etme eğilimindeyim." "Bende ikisi de kayıp mı?" "Böyle bir şeyi düşünemem bile. Belirtik belleği zarar görmüş

240

Martin Suter

hastaların çoğunda örtük bellek hâlâ olduğu gibi kalır. Sizininki gibi hafif bir vakada zaten öyledir."

"Bu ikinci ben'imi yaşama gereksinimini neden şimdi hissetmiyorum? Hafıza kaybımdan önce de mevcuttuysa? - Yanağınızda bir parça kağıt var. Hayır, yukarıda, evet, orada."

Dr. Vogel kağıt parçasını buldu ve aldı. "Teşekkür ederim."

"İçinde bulunduğum duygu dünyası o zamanki ise, bu durumda herhangi bir kadınla ilişkiye girmiş olmamın imkansız olduğunu söyleyebilirim size. Ben Norina'yı seviyorum."

Dr. Vogel başını arkaya attı ve kalın parmaklarının uçlarını özenle bitişirdi. "Büyük bir olasılıkla, Norina'ya karşı duygularınız, bellek yitiminizden sonraki döneme ait."

"Bunu anlamıyorum."

"Demek istediğim şu ki: Eski partner yeni birisiyle ilişkiye girdiğinde, ona duyulan sevgi artar."

Dr. Vogel kutudan yine bir tutam mendil çıkarttı. "Bu durum, dostunuz Jâger'e karşı akıldışı duygularınızı da açıklıyor."

"Onu elimden gelse öldürecek olmamın başka nedenleri de var. Geçerli nedenler olduklarına inanabilirsiniz."

Lucas'tan nefret etmenin geçerli nedenlerine, dünden beri bir tane daha eklenmişti. Fabio, POLVOLAT'tan tren istasyonuna olan üç kilometrelik kızgın karayolunu öfkeli ve aşağılanmış bir ruh hali içinde geri yürümek zorunda kaldığında, tuhaf bir şey olmuştu: Sami'nin şiddetine maruz kalışının yol açtığı duygulara her kapılışında, aklına Lucas geliyordu.

Pencereleri açılmayan, sıcak, küf kokulu yerel trendeki yolculuk boyunca, gözünün önünden şiddet sahneleri geçiyordu. Hepsi de Lucas'a çağrışım yapıyordu.

Dairesinde, dizüstü bilgisayarını açıp POLVOLAT ziyaretine iliş-

Can Dostu

241

kin bilgilerini özetlerken ve henüz belleğinde taze olan olayları betimlerken, Sami'nin ve Lucas'ın görüntüleri birbirine kanşyordu.

Huzursuz bir gece geçirdi, ikide bir, terden sıırsıklam halde, evlerine dönen dansçı kadınların ve onlara eşlik eden adamların gürültüleriyle uyanıyordu. Kendisine şiddet uygulandığını gördüğü kabuslarda, beyaz önlükler içinde Lucas beliriyordu.

Ortalık aydınlandığında ve sabahın sessizliğini ilk otomobiller bozduğunda, Fabio yaşadığı son şiddet olayının Lucas'la bir ilişkisinin bulunması gerektiği kanaatine vardı.

Bu olay da, kanıtlandığı kadarıyla, 21 Haziran'da gerçekleşmişti. Wiesenhalde son durağının yakınlarında. Waldfrieden Bahçe Kooperatifi'nin oralarda.

Dr. Vogel'daki randevusundan hemen sonra on dokuz numaralı tramvaya bindi. Vagon nerdeyse boştu. Yine de Fabio yol boyunca pencere kenarında durdu ve açılır kapanır dar pencereden biraz yol rüzgarı almaya çalıştı.

Mezarlığın önünden Waldfrieden'a çıkan yolu geçen seferkinden daha çok yordu. Üzerinde meyve ağaçları bulunan çimenlik biçilmişti. Kentin üstündeki buğu daha sarı görünüyordu. Üzerinde "Waldfrieden Bahçe Kooperatifi, Yalnızca Üyeler ve Misafirler Girebilir" yazılı tahta perde kapısına vardı ve araziye girdi. Pencere kanatları sarı olan küçük evin, daha önce üç adamın kağıt oynadığı sundurması altında şimdi bir çift oturuyordu. Fabio

adamı tanıdı, kağıt oynayanlardan biriydi. Fabio ona el salladı, bahçe kapısında durdu ve beklemedi. Karı koca birbirlerine baktılar. Adam ayağa kalktı, karo döşeli yolu ağır ağır yürüdü ve Fabio'nun karşısında durdu.

"Beni anımsıyor musunuz?" diye sordu Fabio. "Siz Lucas'm arkadaşısınız." "Birazcık vaktiniz var mı?"

242

Martin Suter

Adam omzunun üstünden, olduğu yerde çakılmış onları seyreden karısına baktı. "Tam yemek yiyecektik, ama uzun sürmeyecekse..." Bahçe kapısını açtı ve Fabio'yu eve doğru götürdü. "Bu, Lucas'm bir arkadaşı," dedi karısına.

"Ben Fabio Rossi, memnun oldum." Kadına elini uzattı. Kadın kendini tanıtmadı.

"Bir dakika oturun," dedi adam Fabio'ya.

"Size tuhaf gelecek bir şey soracağım," diye başladı Fabio. "Bir kaza geçirdim. Bu sırada başımdan aldığım yara, hafızamı kaybetmeme neden oldu. Şimdi, anımsayamadığım süre içinde neler yaptığımı anlamaya çalışıyorum."

"Bilirim bunu," dedi kadın. "Son zamanlarda ben de unut-kanlaştım. Bira içer misiniz?"

Fabio geri çevirdi. "Bu bağlamda, yirmi bir Haziran'da beni burada gördüğünüzü anımsayıp anımsamadığınızı sormak istiyordum size."

"Oyoyoy," yaptı kadın, "bu bir beyin olimpiyatı sorusu!"

"Günlerden neydi?" diye sordu adam.

"Perşembe."

Fabio, adamın yüzünde, anımsama yeteneğinin zorlanmayı-şından duyduğu rahatlığı okudu. "Perşembe günleri dükkanda kızımıza yardım ederiz. Perşembeleri burada olmayız."

Fabio teşekkür etti ve yemek davetini geri çevirdi. Sosisli salata vardı. Bahçe kapısında adam bir öneride bulundu: "Bayan Blatter'e sorun, kendisi her gün buradadır."

Bayan Blatter'in bahçesinin yerini tarif etti. Gourrama'mn bi-tişigindeydi.

Bayan Blatter yetmiş yaşlarında olmalıydı. Adaleli, yanık tenliydi ve kısa kesilmiş kır saçları vardı. "Nasılsınız?" diye sordu,

Fabio'ya topraklı elinin yerine kolunun alt kısmını uzatırken. O sırada bir armut ağacının dibindeki yabancı otları temizliyordu. Fabio hikayesini anlattı ve sorusunu sordu. "Geçen hafta ya da ondan önceki hafta sizi burada gördüm." "Önceki hafta, doğru. Kısa süreliğine gelmiştim. Ya daha öncesi?"

"Çok uzun bir süre önce. Ama bunun yirmi bir Haziran olup olmadığını ne kadar istesem de söyleyemem. Neden Lucas'a sormuyorsunuz? O da buradaydı."

"Geçen yaz mı demek istiyorsunuz?"

"Hayır, hayır, bu yaz. Haa, anladım. Lucas'la artık eskisi kadar samimi değilsiniz galiba?"
"Nerden anladınız bunu?"

"Şimdi onun yanında, daha önce sizinle birlikte gelen kızını görüyorum. Umarım boşboğazlık etmiyordur." "Hayır. Uzun süre kalmış mıydık?" "Ben ayrılırken siz hâlâ buradaydınız."
"Ne zamandı bu?"

"Perşembe mi demiştiniz? O gün erken çıkarım. Terapim var."

"Erken derken, kaç gibi?" "Üç doğru."

"Ve biz hâlâ burada mıydık?"

"Kesinlikle." Kadın gülümsedi. "Duydum sizi. Evin içindeydiniz ve ben giderken tartışıyordunuz. Oldukça yüksek sesle." "Neden tartıştığınızı anlayabildiniz mi?" "Hayır. Ama sonradan kendimce fikir yürüttüm. İki genç adam aralarında tartışarlarsa, birkaç hafta sonra da birinin kız arkadaşı ötekiyle gelirse, buradan bir sonuca varmak için müneccim olmak gerekmez."

Fabio bahçe kapısına vardığında, kadın arkasından seslendi: "Gourrama'ya giderseniz, hiç olmazsa domatesleri biraz sulayın. Yaşlı Bay Jâger hasta, başka kimse de bahçeyle ilgilenir görünmüyor!"

Bahçe gerçekten bakımsız ve kurumuş görünüyordu. Solmuş domates fideleri arasında bir bahçe hortumu vardı. Fabio musluğu biraz açtı ve suyun kuru toprakta akışını seyretti.

Tarihi sınaması gerekmiyordu. Yirmi bir Haziran olduğundan emindi. Lucas'la buraya gelmişti. Saat üç sularında tartışmışlardı. Bundan kısa bir süre sonra bilincini yitirmiş ve kafası yaralanmış bir halde bir polis ekibi tarafından alınmıştı. Bundan bir sonuca varmak için de müneccim olmak gerekmiyordu!

Kulübenin üzerine inşa edildiği ağaç kazıklardan birinde, paslı bir çivinin üstünde kulübenin anahtarı asılıydı. Lucas'm yaşlı amcası çiviye arka tarafa çakma zahmetini bile göstermemişti, evinde çalınacak bu kadar az şey vardı.

Mekan aşırı sıcaktı. Ranza yatakları yapılmamıştı, kareli kuş-tüyü yatakların altından çıplak döşekler görünüyordu.

Küçük bulaşık evyesinde bir bardak, tabak, çatal ve bıçak bulunuyordu. Ahşap masada şamdan, yanında kibrit kutusu duruyordu, ikisinin arasından karıncalar yol yapmıştı. Köşedeki sıraya eski dergiler yığılmıştı.

Burada bir şeyler olmuş gibiydi.

Ama ne?

Bir tartışma. Ama kesinlikle Norina hakkında değil. O zamanlar zaten Marlen'le birlikteydi.

Peki büyük mesele?

Onları bir perşembe öğleden sonrasında buraya getiren neydi? Sessizlik içinde çalışmak mı istemişlerdi? Daha önce de yap-

Can Dostu

245

mışlardı bunu. Ancak sadece tek bir defa. Norina'nm boş günüydü ve. evde yapacak işleri vardı. Lucas'm evi de Fabio için çok gürültülüydü.

Demek ki çalışmak amacıyla buraya çekilmişler ve, hangi nedenle olduysa, tartışmışlardı.

Ve tartışma sırasında Lucas ona bir darbe indirmişti.

Ya sonra?

Wiesenthalde son durağına nasıl gelmişti? Koşup kaçmış mıydı? Lucas onu baygın halde bırakmış, Fabio kendine geldiğinde de yolunu mu kaybetmişti?

Ayrıntılar nasıl gerçekleşmiş olursa olsun, her halükarda Lucas'm ona vurmuş ve haberini çalmış olması gerektiği sonucu çıkıyordu.

Fabio kulübeyi kilitledi ve anahtarı yeniden çiviye astı.

Yol kıvrımının arkasındaki, cep telefonunun sinyal çekebildiği yere vardığında, Wiesenthalde son durağına gitmek üzere taksi çağırdı. Yazı işlerine varmak için acele ediyordu.

Danışmada yeni birisi vardı. Kadın Fabio'yu içeri sokmadı. "Kiminle görüşmek istiyorsunuz?" diye sordu ve Fabio, "Lucas Jâger," deyince kadın, "Bay Jâger dışarıda," yanıtını verdi.

"Ne zaman döner?"

"Bir şey söylemedi."

"Nereye gitti?"

"Bu konuda bilgi veremem."

"O zaman bana Sarah Mathey'yi bağlayın."

"Kendisi toplantıda, rahatsız edemem."

Fabio'nun danışmadaki yeni kadına, kendisini halefi Berla-uer'e bağlamasını rica etmekten başka seçeneği kalmamıştı.

Adamın sesi, son derece önemli bir iş üzerinde çalışırken ra-

246

Martin Suter

hatsız edilmiş gibi geliyordu. Ama Fabio yine de, Lucas'm nerede olduğunu ağzından alabildi: Europa'daydı.

Hotel Europa, gardaki eski bir binaydı. Konumu ve iki restoranı, bir bistrosu, bir barı ve

büyük lobisi sayesinde, yolculuk yapan insanların çok tercih ettiği bir buluşma noktasıydı.

Fabio bara giren ilk kişiydi. Bir piyanist -yıllardır hep aynı adam- repertuarını -yıllardır hep aynı şarkılar- çalıyordu. Birkaç işadamı küçük masalara oturmuş, belgelere ve ajandalara gömülmüşlerdi. Aralarında Lucas yoktu.

Fabio bistrodan geçerek Fransız restoranına girdi. Lucas orada da görünmüyordu.

Lobiye bir yolcu grubu gelmişti. Resepsiyonun önünde itişip kakışıyorlardı, iki bellboy yolu bavul taşıyıcılarıyla kapatmıştı. Fabio burada, elbise kılıfları asılı tekerlekli bir gardırop askısı tarafından yarı yarıya gizlenmiş halde, Lucas'ı gördü. Koltukta oturuyor ve arkası Fabio'ya dönük sarışın bir adamla konuşuyordu.

Fabio masaya doğru gitti. Adam yana döndü ve garsona işaret etti.

Fabio lobiden ayrıldı; iki adam da onu görmemişti.

Lucas'm yanındaki adam, sahte Dr. Mark'tı.

19

Fabio otelden çıktığında, uzaklardan bir gök gürültüsü duydu. Garın önündeki kavşak parlak güneş ışığına boğulmuştu. Ama şehrin dışındaki tepelerde gökyüzü kapkaraydı.

Fabio yumruklarını pantolon ceplerine sokmuş, şehrin eski kesimine doğru yürüyordu. Tam tersi yönde de gidebilirdi. Hiçbir yere gitmek istemiyordu. Tek istediği hareket etmek, yediği şoku bedeninden atmaktı.

Emin olmak, kuşku içinde yaşamaktan daha kötü gelmişti kendisine yine.

Demek Lucas, kendini Dr. Mark olarak tanıtan adamla, Fa-bio'yu yolundan döndürmek için işbirliği yapıyordu. Lucas, kamuoyunun Dr. Barth'm keşfini öğrenmesini engellemek isteyen insanlarla gizli gizli buluşuyordu.

Fabio'nun verilerini silen Lucas.

Barth'm kanıtlarını Fabio'dan çalan Lucas.

Barth'm dul karısının Fabio'yla konuşmasını engelleyen Lucas.

Ona Gourrama'da vuran Lucas.

Haberi yayımlamayan Lucas.

Onu Marlen'le tanıştıran Lucas.

Norina'yı elinden alan Lucas.

En iyi dostu Lucas.

248

Martin Suter

Şehrin eski kesimi üzerindeki gökyüzü, içine bir damla mürekkep düşmüş bir bardak su gibi hızla karardı. Sadece küçük bir mavi gökyüzü parçası kalmıştı. Bulutların arasındaki delikten birkaç güneş ışını sızıyor ve sahneye gerçekdışı bir ışık düşürüyordu.

Sokak birdenbire boşalmıştı. Sanki dünya soluğunu tutuyormuş gibi sessizlik olmuştu.

Fabio'nun parke taşlarının üzerindeki adımları eski binaların cephelerinde yankılanıyordu.

İlk hareket, bir butikten hızla çıkan ve vitrinin önündeki askıda duran elbiseleri indiren genç bir kadından geldi.

Kadın, iki kolu elbiselerle dolu olarak girdi dükkana.

Sokaktan bir rüzgar esti ve küçük yaz bayraklarını direklerinde döndürdü. Ağır damlalar, ısınmış parke taşlarının tozları üzerinde sakırdadılar. Dik çatıların üstüne yıldırım boşaldı.

Fabio askıya doğru birkaç adım koştu ve geri kalan elbiselerin içeri alınmasına yardım etti. Sonra soluk soluğa gülen satıcı kızın yanında, dükkan kapısının eşiğinde durdu ve şehrin eski kesimi üstünde kopan tufanı seyretti. Yaya kaldırımlarının yanındaki oluklarda kahverengi dereler oluşmuştu ve mazgalların üstünü kapatmışlardı.

Satıcı kız sakinleşmişti. Kollarını göğsünün üstünde kavuşturmuştu. Belki de ıslaklığın elbisesini saydamlaştırdığını fark etmişti.

Yağmur son perde gibi yağıyordu.

Fabio kolunu kızın omzuna koydu. Kız şaşkın şaşkın Fa-bio'ya baktı. "Koyabilir miyim? O kadar muhteşem ki?"

Kız başını öne doğru salladı. Bir süre sonra da kolunu Fabio'nun beline doladı. Böyle durup, doğa olayının normal bir yaz yağmuruna dönüşmesini beklediler.

Can Dostu

Fabio, itfaiye sirenleri arasında, sel basmış bodrum katlarının önünden tramvay durağına giderken, kızın adını bile sormadığını anımsadı.

Cafe Marabu karanlık bir köşe banydı. Dışarıda, girişin yanında, üzerinde yıllardır piyasada olmayan bir sigara markasının reklamı bulunan bir bisiklet park etme standı duruyordu. Vitrine, mavi folyodan yapılmış bir Marabu kuşu resmi yapıştırılmıştı.

Mobilyalar, kırmızı üstüne siyah benekli, aşınmış plastik masalardan oluşuyordu. Sandalye ve sıraların plastik kaplamaları kimi yerlerinde yaklaşık aynı renkteki bantlarla tamir edilmişti. Tozlu üç süs bitkisi yorgun sarmaşık filizlerini mekanın nişlerine, köşelerine ve çıkıntılarına takmışlardı.

Cafe Marabu'da iki yaşlı kadın dışında kimse yoktu. Kadınların sohbet mırıltısı ve garson kızın çay suyu ısıttığı tezgahın ardındaki kahve makinesinin puflaması duyuluyordu.

Kız Fabio'ya bir bardak nane çayı getirdi. Bardak metal bir çerçeve içinde duruyordu, çerçevenin sapı çayın tüm ısını emmiş gibiydi.

Fabio bardağın dışına taşan ipi yakaladı ve çay poşetini suya batırmaya başladı.

Fırtına, özlenen hava değişikliğini getirmişti. Hava serinle-mişti ve dünden beri yağmur yağıyordu. Şehrin görüntüsüne yağmurluklar ve şemsiyeler egemen olmuştu, tramvaylar ıslak elbise kokuyordu, insanlar aşırı sıcak dalgasında çektikleri eziyetleri şimdiden unutmuş ve güneşi özleyiyor görünüyorlardı.

Fabio bu artan üzüntü dalgasına kapılmadı. Uzun süredir kendini bu kadar iyi hissetmiyordu. Bir gün önce Norina'ya ulaşmıştı, ve Norina onun ısrarları karşısında teslim bayrağını çekip onunla buluşmaya razı olmuştu.

Martin Suter

Cafe Marabu'da buluşmayı Norina önermişti. Hava değişikliği yüzünden çekim planlarını değiştirmek zorunda kalmışlardı ve yakınlarıdaki bir evde çekim yapıyorlardı.

Fabio, Norina'nın silüetini kapının yeşil camının ardında belli belirsiz görünce, kalbi ilk randevularındaki gibi çarpmaya başladı. Norina şemsiyesini silkeledi, kapıyı açtı, şemsiyesini bakır şemsiyeliğe bıraktı ve Fabio'nun masasına geldi. Fabio ayağa kalktı.

Norina, Fabio'nun daha önce görmediği siyah bir naylon ceket giymişti. Fabio, onun bunu yağmurdan korunmak için mi giydiğini, yoksa sürekli giydiği bir şey mi olduğunu bilmiyordu. Yoksa, çıkarmasına yardım ederdi ve selamlaşmaları biraz daha sıkıntısız olurdu. Bu yüzden, yeni tanışan iki kişi gibi el sıkıştılar.

Norina oturdu, ceketini kollarından sıyırdı ve sırtıyla sandalyenin arkalığı arasına sıkıştırdı. Az uyumuş görünüyordu, çünkü gözlerinin altında Fabio'nun her zaman hoşuna gitmiş olan siyah gölgeler vardı. Bu gölgeler, Norina'nın kız çocuğumsu hatlarına masum olmayan, edepsiz bir hava katıyorlardı.

"Sigara mı içiyorsun artık?" Norina kül tablasını gösterdi.

"Yeniden kendime geldiğimde, sigara içen biriydim." Fabio gülümsedi.

Norina kilo vermişti. Yüzü bir derece daha incelmışti. Yeşil gözleri yorgun görünüyordu. Yeni kısa saç şeklini bir kez daha değiştirmişti. Şimdi alnındaki perçemler cımbızla düzeltilmiş kaşlarının üstüne kadar düşüyordu. Ona yakışıyordu böylesi.

Norina da çay söyledi. "Peki bakalım," dedi, çay bardağı önüne geldiğinde, "hikayeni anlat bana."

Fabio, Dr. Barth'ın keşfi ve Lucas'm oynadığı role ilişkin hikayeyi olabildiğince nesnel bir biçimde anlattı. Ne eksik ne fazla. Tesadüfen kendisini de ilgilendiren olayların mesleki bir öze-

Can Dostu

251

ti gibi aktardı. Raporunu, Europa'nın lobisindeki gizli buluşmayla sonlandır di.

"Bunları bilmen gerektiğini düşündüm," dedi ve arkasına yaslandı.

Norina, Fabio'nun monologu sırasında çay bardağının kağıt altlığını kıyım kıyım ufalamış ve ince elinin kenarıyla hep yeni biçimlere sokmuştu. Bu alışkanlığı eskiden bazen Fabio'nun sinirine dokunurdu. Şimdi Norina onu büyülüyordu.

Kendi bardak altlığını da Norina'ya uzattı. Norina yorum yapmadan altlığı aldı ve onu da bilinçli bir biçimde ufalamaya başladı. "Lucas'ta benim hep hoşuma giden ne oldu biliyor musun? Senin hakkında tek kötü söz söylemedi. Asla. Tam tersine: Başka birisi seni karaladığında, o hep seni korudu. Örneğin ben. Çok sık oldu bu. Öyle günler oldu ki, başka bir konudan konuşmuyordum, anlayabilirsin bunu. Ama Lucas her zaman sana anlayış gösterdi, açıklamalar ve mazeretler aradı. Lucas'm nasıl bir can dostun olduğunu hayal edemezsin. Dayanılacak gibi değildi."

Fabio kendim tutamadı: "Ama çok iyi dayanmış görünüyorsun."

Norina ciddiyetini bozmadı. "Ne zamanki benle yatağa girdi, artık can dostun değildi."

Fabio güldü. "Ben can dostumu kaybedeyim diye onu baştan çıkarttığını söylesene."

Norina, bu olasılığı da hesaba katmış gibi görünüyordu. "Belki bilinçsizce."

Kağıt parçalarından yarım daire yaptı. "Bu bana anlattıklarının tümü doğru olsa bile..."

"Doğru," dedi Fabio arada.

"... o zaman bile, senin yerinde olsaydı, bana bu konuda tek bir söz bile söylemezdi."

"Ve senin arkandan senin bütün ilkelerini çiğneyen bir

252

Martin Suter

adamla beraber yaşamayı göze alır mıydı?"

"Sen benim için kaygılanma."

"Kaygılanıyorum ama."

"Eskiden daha çok hoşuma gidiyordu." Norina yarım daireyi kırmızı ojeli tırnaklarından biriyle düzeltti.

Garson kız müzik kutusuna madeni para attı ve birkaç tuşa bastı.

Fabio başını işaret etti. "Bunun içinde hiçbir şey olmamış gibi, ve gerçekte de olmamış olması için her şeyimi verirdim."

Norina yarım daireyi bozdu ve bir doğru çizmeye çalıştı.

Fabio elini cebine soktu ve mercan kolyeyi çıkardı. Masanın üstüne, kağıt parçaların oluşturduğu doğru çizgiye paralel yerleştirdi. Norina baktı.

"Mercan. Amalfi'den."

Norina kolyeye, dokunmadan, hayranlıkla baktı. "Güzel."

"Bu kırmızı artık bulunmuyor."

"Çin cilası gibi."

"Taksana."

Norina başını iki yana salladı.

Fabio gülümsedi. "Karşılıksız."

Norina kolyeyi masadan aldı, Fabio'nun elini tuttu, kolyeyi avucuna bıraktı ve Fabio'nun elini olabildiğince kapattı. Onun gözlerinin içine baktı ve başını iki yana salladı.

"Lucas yüzünden mi?"

"Artık Lucasla beraber değilim."

"Yaa. Ne zamandan beri?"

"Dünden beri. Dün gecedен. Bu sabahtan. Fark etmez, ayrıldık."

Fabio sırtıtmamayı ya da Norina'nın boynuna sarılmamayı ya da başka bir uygunsuz tepki vermemeyi başardı. Elindeki soğuk mercanların ağırlığına dikkatini verdi ve tek bir söz söylemedi.

Can Dostu

253

"Seninle buluşmayı bu yüzden kabul ettim. Benden duymanı istedim. Seninle bir ilgisinin olmadığını da."

"Nasıl yani?"

"Seninle artık beraber olmayışımın nedeni Lucas değil. Bunun nedeni sensin."

Ertesi gün Lucas Jâger ölmüştü.

Gece boyunca ve öğlene kadar yağmur yağmıştı, ve kısa sürede duracak gibi de görünmüyordu. Fabio öğleden öncesini ilk olarak adalelerini, sonra da belleğini çalıştırmaya ayırmıştı. Öğlen yemeği için Fredi'yle -Bertini'den başka nerde olacak?- buluşmuştu. Birisiyle, Norina'nın Lucas'tan ayrılmasını konuşma ihtiyacı duymuştu. Olaylara pragmatik açıdan bakan Fredi, bu konuda en uygun konuşma arkadaşı olarak görünmüştü gözüne. Zabaglione yerlerken-Fabio da aynısını söylemişti, antrenörü Jay onu sabahleyin tartmış ve

fazla hafif bulmuştı- Fredi'nin işlerinden konuşmuşlardı.

"Peaches'taki dansçı kızların Florida apartmanında oturmaları gerekiyor. Ayda iki bin beş yüz franga."

"Mümkündür. Ayrıntıları bizim yönetim ayarlıyor."

"İki bin beş yüz frank. Yatak ve oda temizliği dahil."

"Dert etme," diye sırttı Fredi, "sen bedavaya oturuyorsun."

"Vurgunculuk bu."

"Yok canım, iki üç gecede kazanıyorlar bunu."

"Peaches'ta mı?"

"Peaches'ta ve sonrasında. Beş yüzden aşağıya çıkmazlar. Bu kızlar çıkmaz. Artı gösteri, artı konsomasyon yüzdeleri. Öğrenci yurdu tarifesi mi uygulayalım?"

Fabio'nun cep telefonu çaldı. Sarah Mathey'di. "Fabio," dedi tuhaf bir sesle, "Lucas öldü."

254

Martin Suter

"Ne?"

"Lucas öldü."

"Nasıl?"

"Bir saat önce haber geldi. Cesedini baraj gölünden çıkartmışlar."

"Norina biliyor mu bunu?"

"O şimdi poliste. Ben de hemen oraya gidiyorum. Sana gerek duyulursa, ulaşılabilir durumda mısın?"

"Elbette. Ben de geleyim mi?"

"Hayır. Yalnızca sana gerek duyulursa. Duyuyor musun? Ben seni aramadan gelme."

Telefonu kapattı.

Fabio cep telefonunu masanın üstüne koydu.

"Yemiyor musun bunu?" Fredi, Fabio'nun zabaglione'sini gösteriyordu. Fabio başını iki yana salladı. Fredi bardağı önüne çekti ve kaşıklamaya başladı.

"Ne oldu?" diye sordu iki lokma arasında.

"Lucas ölmüş."

"Şu kadını elinden alan Lucas mı?"

Fabio başını salladı.

"İşte görüyorsun," dedi Fredi ve yemeye devam etti.

Fabio dairesinde iki saat oturdu ve Sarah'nın aramasını bekledi. Sonra onu cep telefonundan aradı. Telesekreteri çıktı. "Arayabildiğin anda beni ara," diye mesaj bıraktı Fabio.

Yazı işlerinden birine ulaşmaya çalıştı. Hepsi meşguldü. Sarah Mathey de, santraldeki kızın söylediğine göre, bugün artık gelmezdi.

Fabio bekledi. Pencerenin yukarısında, duvar kağıdında ıslak bir leke yayılmıştı. Herhalde, sıkışmış kepenkten kaynaklanan

Can Dostu

255

bir su birikmesiydi. Yağmur başladığından beri dairenin havası iyileşmişti. Fabio pencereyi açmış ve palmyeli perdeyi örtmüştü. Dışarıda otomobiller, yağmurdan ıslanmış Sternstrasse'den hışırtıyla geçiyorlardı.

Cep telefonu Ravel'in Bolero'sunu çalmaya başladı. Fabio çağrıyı kapattı. Kullanma kılavuzunu aradı ve birkaç denemeden sonra, Marlen'in alameti olan Bolero'yu silmeyi başardı.

Kısa bir süre sonra normal çağrı sesi duyuldu. Ekranda "Gizli numara" yazıyordu. Fabio yanıt verdi.

"Lucas'ı duydun mu?" Marlen'in sesiydi bu. "Evet."

"Başka bir bildiğin var mı?"

Fabio sesini yükseltti: "Neden ben? Neden özellikle ben? Senin onunla daha fazla ilişkin vardı. Senin bir bildiğin var mı?"

"Özür dilerim. Sınırını bozmak istememiştim." Sesi biraz alaycıydı.

"Bir şey öğrenirsem sana bildiririm," dedi Fabio, uzlaşmacı bir tonla. "Özür dilerim."

Lucas'ı gözünün önüne getirmeye çalıştı. Barajın ızgaralarında, seviyesi yükselmiş kahverengi nehrin sürüklediklerinden oluşan bir yığının içinde. Adli tıbbın masalarından birinde, tanınmayacak halde. Tabutta, elleri kavuşturulmuş halde.

Neden yapmıştı bunu? Aşk acısından mı? Vicdan rahatsızlığından mı? ikisi birden mi? Ümitsizlikten mi? Yoksa intikam duygusuyla mı?

Fabio sessizce son açıklamaya eğilim duydu. Lucas ikisine bir darbe vurmak istemişti. Norina'yı artık elde edemeyince, hiç olmazsa yollarına büyük bir taş koymak istemişti, ikisinin de bilincine kazınacak, suda yüzen Lucas Jâger cesedi biçiminde. Çünkü Norma, Lucas'tan Fabio yüzünden ayrılmadığını ki-

256

Martin Suter

me isterse anlatabilirdi. Ama Lucas'a değil. Elbette Fabio'ya da değil.

Yeniden Sarah'ın numarasını çevirdi. Bu defa kadın hemen açtı. "Ben de tam seni arayacaktım. Norina şimdi anne babasının yanında. Seni görmek istemiyor."

"Durumu nasıl?"

"Çok berbat. Kendini suçluyor. Önceki gün ondan ayrılmış."

"Veda mektubu var mı?"

"Şimdiye kadar bulunmuş değil. Pek bir şey bilinmiyor. Dün gece saat on bir ile sabah dört arasında Seetal köprüsünün altında nehre girdiğinden başka."

"Bu yeri nasıl bu kadar net biliyorlar?"

"Daha yukarıdan atlamış olsaydı, Seetal köprüsüne takılıp kalırdı. Köprüde bir bariyer varmış."

"Anne babasına ulaşıldı mı?"

"Biz polisten ayrılırken, onlar adli tiptan geliyorlardı. Taş kesilmişlerdi."

"Ben ne yapabilirim?"

"En iyisi, sen hiç karışma."

Fabio yatağa uzandı ve pencerenin üstündeki su lekesinin yavaş yavaş büyümesini seyretti. Yağmur sürekli olarak pervazın tenekesinde takırdıyordu. Su birikintilerinin üzerinden monoton bir trafik hışırtısı geliyordu. İçine yavaş yavaş bir sıkıntının çöktüğünü hissetti.

Birisi kapıya vurdu. "Gir!" diye bağırdı Fabio, ayağa kalkmadan.

Samantha içeri girdi. Ellerini kanarya sarısı bornozunun kollarından içeri çekmişti ve üşüyordu. "Je m'ennuie,"1 dedi.

Fabio olduğu yerde kaldı. Üzgün bir görüntüsü olmalıydı ki,

1) Fr.: Sıkıldım, (e.n.)

Can Dostu

257

"Birisi mi öldü?" diye sordu Samantha.

Soruyu ciddi anlamda sormamıştı. Fabio başını sallayınca, Samantha dehşete kapıldı. "Aileden biri mi?"

Fabio başını iki yana salladı.

Samantha yatağın kenarına oturdu. "Arkadaşın mı?"

Fabio düşündü. "Eskiden öyleydi. Kız arkadaşımın arkadaşı olmadan önce."

"Hasta mıydı?"

"İntihar etti."

"Niçin?"

"Kız ondan ayrılmak istemişti."

"Adilik bu." Ayağa kalktı ve kapıya gidip dışarı çıktı.

Geri geldi ve mutfak köşesinde çalışmaya koyuldu. Bir süre sonra Fabio'ya, içinde dumani tüten kahverengi bir sıvı bulunan bir bardak getirdi. "Yavaş yavaş iç."

"Nedir bu?"

"Punç."

"Senin romundan mı?"

Samantha başını öne doğru salladı. "Üzgün olduğumuzda, onu sıcak içeriz."

"Ya soğuşunu?"

"Neşelenmek istediğimizde."

Fabio doğruldu ve dikkatle bir yudum höpürdetti. Biraz şekerli ve limonlu sıcak alkol tadıydı.

Samantha yeniden yatağın kenarına oturdu. "Guadeloupe'ta bir defasında birinin eline pasaportunu vermiştim. Akşamları evimin önüne gelip içeri girmek istiyordu. 'Bırak gireyim, yoksa kendimi öldürürüm,' diye bağıyordu. Onu içeri alamazdım, yalnız değildim. Gece yarısına kadar bağıyordu. 'Bırak gireyim, yoksa kendimi öldürürüm.' 'Bırak gireyim, yoksa kendimi

258

Martin Suter

öldürürüm.' Sonunda tepem attı ve bağırdım: 'Bırak uyuyayım, yoksa seni öldürürüm!' - Grog'unu içsene."

Fabio bir yudum aldı. "Ya sonra?" diye sordu, yatmadan önce masalını dinleyen küçük bir çocuk gibi.

Samantha omuz silkti. "Sonra bıraktı uyuyayım, ve kendini öldürdü."

Fabio gülmek zorunda kaldı.

"Görüyor musun: Birisi onları terk etti diye kendilerini öldüren insanlara üzülmemek gerek. Üzülünmez. O kadim seni terk edince sen kendini öldürmedin."

"Onu ben terk ettim."

"O adam, onun arkadaşı olmadan önce, senin arkadaşındı demiştin."

"Doğru."

"Onu terk ettin ve sonra yeni erkek arkadaşı yüzünden bozuldun mu?"

"Tuhaf görünüyor, değil mi?"

Samantha ona deli işareti yaptı. "Onu neden terk ettin?"

"Unuttum."

Samantha kahkaha attı. "İç. Sıcak içmelisin, yoksa neşelenirsin."

Fabio içti. "İki bin beş yüz franklık kirayı iki üç akşamda çıkarttığınız doğru mu?"

"Fredı mi söylüyor bunu?"

Fabio başını salladı. "Doğru mu?"

"Öteki kızlar için doğru."

"Ya sen?"

"Ben bir gecede çıkartırım." Bir an için çok ciddi durdu. Sonra kahkahayı bastı. "Suratın! Suratının halini görmeliydin!"

Fabio bardağını boşaltmıca kadar içti. İçindeki sıkıntı hafiflemiş gibiydi.

Can Dostu

259

Samantha bardağı mutfak köşesine götürdü ve yıkadı.

Fabio ayağa kalktı ve masadan bir şeyler aldı. "Gözlerini kapa," diye emretti, Samantha geri geldiğinde. Samantha gözlerini yumdu.

Fabio mercan kolyeyi kadının boynuna taktı ve dolabın aynalı kapısını açtı. "Şimdi aç."

Samantha gözlerim açtı ve parmak uçlarıyla mercanlara özenle dokundu. Onun handiyse siyah teniyle aynı mat pırlıtya sahiptiler.

"Benim için mi?"

Fabio başını salladı.

"Mercan mı?"

"Akdeniz'den."

"Bizde de mercan var. Ama böyle kırmızı değil."

"Bir nimfeye aitti."

"Nimfe ne demek?"

"Kanatları olan sevimli bir kız. Herkül'ün sevgilisiydi. Öldüğünde Herkül onu dünyanın en güzel yerine gömdü ve o yere sevgilisinin adını verdi. Amalfi. Daha önce Amalfi'den söz edildiğini duymuş muydun?"

Samantha başını iki yana salladı. "Ama Herkül'ü duydum." Fabio'nun başını ellerinin arasına aldı ve ona uzun bir öpücük verdi. "Çok kas var."

"Bende mi?"

"Herkül'de."

"Kendinizi yeni doğmuş gibi de hissediyor musunuz?" diye sordu Dr. Vogel, Fabio'ya doğru ilerlerken. Dikili bir kemeri ve apoletleri bulunan çok cepli bir tür safari ceketini giymişti. Fabio, böyle büyük boy bedenleri kimin ürettiğini merak etti.

Fabio dün olanları anlattı. Dr. Vogel görmüş geçirmiş bir

260

Martin Suter

edayla dinledi. Sonunda, "Öldürmekten hoşlanacağınız adam, sizi zahmetten kurtardı demek."

"Böyle de görülebilir."

"Siz nasıl görüyorsunuz peki?"

Fabio düşündü. "Kötü bir üslup olarak."

"İntihara üslup notu mu veriyorsunuz?" Vogel kızmış görünüyordu.

"Son darbe bu. Bir insanın aşkı uğruna verilen kavgada, meşru olmayan son araç. Görülmemiş bir saygısızlık."

"İntihar her türlü saygının sonudur. Kendi kendine karşı da."

"Bundan o kadar emin değilim. Bana öyle geliyor ki, bazen ötekine bir darbe indirme hırsına öyle kapılıyorlar ki, bu arada kendilerine de vurduklarını unutuyorlar."

"Sizin makinistler gibi konuştunuz."

"Onları şimdi daha iyi anlıyorum."

"Egzersizlere başlayalım mı?"

Fabio başını öne doğru salladı.

Sarah'ya bürosunda ulaştı. Ölüm nedeni ve saati dışında yeni bir bilgi yoktu. Boğulmuştu. Gece iki gibi. Norina'yı son arayışından dört saat sonra.

"Ne istiyormuş?"

"Konuşmak, konuşmak, konuşmak. Küçük düşürülmüş tüm sevgililer gibi."

"Norina'yla konuştun mu?"

"Evet. Kısa. Telefonda."

"Durumu nasıl?"

"Bugün Lucas'ın anne babasıyla buluşacak. Bundan çok korkuyor."

"Ya ben? Ben hâlâ karışmayayım mı?"

Can Dostu

261

"Karışma."

"Sarah, Lucas'm dosyalarında Doktor Barth diye birine ait belgeler çıkarsa, bana haber verir misin?" "Niye?" "Onlar benim."

Öğleye doğru Fabio'yu polis memuru Tanner aradı. Büroya gelecek zamanı olup olmadığını sordu. Öğleden sonrası için sözleştiler.

Fabio, Tanner'in nasıl iri yarı bir adam olduğunu anımsadı. Ama tikini, istem dışı neşeli göz kirpisini, unutmuştu.

"Son karşılaşmamıza göre çok daha iyi görünüyorsunuz," diye saptamada bulundu Tanner. Gerçekten rahatlamış gibiydi. "Size telefonda da bildirdiğim gibi, yeni bir görüş açısı ortaya çıktı." Klasörünü açtı ve belirli bir yeri aradı. "Lucas Jâger'i tanıyordunuz."

"Onun olayıyla ilgileniyor musunuz?" "Sadece dolaylı yoldan. Bir cesedin üzerinde kimlik belgesi bulduğumuzda, bilgileri merkeze veriyoruz, onlar da bilgisayara yüklüyorlar. Orada Lucas Jâger ismi bir yanlış aramayla bağlantılı olarak ortaya çıkmış. Acil yardım merkezine yapılan tüm aramalar rutin olarak kaydediliyor ve bir süre saklanıyor." "Bunu bir gazeteciye anlatmanız gerekmez." Tanner, Fabio'ya dehşetle baktı. "Herhalde haklısınız. Lütfen bu noktayı unutun. İlginç olanı başka bir şey. Bu da dikkatli bir meslektaşımızın gözüne çarptı. Arama yirmi bir Haziran Perşembe günü yapılmış; bu tarih size mutlaka bir anlam ifade ediyordur. Saat on beş sıfır sekizde Waldfrieden Bahçe Kooperati-fi'ne ambulans çağrılmış. Burası Wiesenhalde tramvay durağının yukarısında kalıyor. Arayan Lucas Jâger'miş. Ama sonra ambu-

262

Martin Suter

lansm karşısına çıkıp bir yanlışlık olduğunu söylemiş. Kimlik bilgileri alınmış ve sonra ona bir fatura gönderilmiş. Faturayı da hemen ödemiş."

Fabio bembeyaz kesilmiş olmalıydı ki Tanner sordu: "Kahve ister misiniz? Espresso nature, espresso creme, cappucino, cafe creme, cafe nature, sütlü kahve var. Yoksa bir bardak su mu istersiniz?"

Fabio polislin hatırı için espresso nature söyledi. Tanner yazı masasının çekmecesinden jeton aldı ve sonra iki plastik bardakla döndü. Kahve şaşırtıcı derecede güzeldi.

"Bu arada, Bay Jâger'in bir akrabasının Waldfrieden'da bir parselinin bulunduğunu biliyoruz. Gourrama. Biliyor musunuz?"

"Oraya gitmiştim."

"Anımsamadığınızı biliyorum, ama yirmi bir Haziran'da sizin de oraya gitmiş olmanız teorik olarak mümkün mü?"

Daha Tanner kahve almaya gittiğinde, Fabio ona gerçeği söylemeye karar vermişti. Hiç olmazsa bir bölümünü. "Gitmiştim. Biliyorum."

"Lucas Jâger'den mi öğrendiniz?"

"Hayır, bir komşu kadından."

"Bunu bana bildirmeniz gerekirdi."

"Önce Lucas Jâger'le konuşmak istedim."

"Sonra?"

"Konuşacak fırsatım olmadı."

Polis memuru Tanner'in iri kafası öne doğru sallandı.

"Lucas Jâger'le aranız nasıldı?"

"Meslektaşık. Ve dosttuk."

"Yirmi bir Haziran'da da mı?"

"Oraya gittiğimizde öyle olduğunu varsayıyorum."

"Daha sonra görüş ayrılıkları mı doğdu?"

Can Dostu

263

"Ancak hastaneden çıktığımda ve kız arkadaşımınla birlikte olduğunu öğrendiğimde."

"Eski kız arkadaşınızla."

"Evet."

"Neresiydi orası..." -gözucuyla klasöre baktı- "... Gourra-ma'daki olası bir görüş ayrılığının nedeni de bu olabilir miydi?"

Fabio çaresizce ellerini kaldırdı. "Böyle bir sonuca varmam mümkün değil."

Tanner plastik bardağı kağıt sepetine attı. "Şimdi kafamdaki -leri size öylece aktarıyorum: Dostunuz ve meslektaşınızla Gour-rama'ya gidiyorsunuz, belki bir konuşma yapmak için, belki çalışmak için, belki de öylesine. Tartışyorsunuz, belki kız arkadaşınız yüzünden, belki başka bir nedenle. Birbirinize giriyorsunuz, yumruklaşıyorsunuz. Siz talihsizce yere yığılıyorsunuz, ya da o, kafanıza bir cisimle vuruyor. Bayılıyorsunuz, ve o, ambulans

çağırıyor. İkinizin de cep telefonu olduğunu varsayıyorum."

"Oradan çekmiyor. Mezarlık yönünde biraz yürümek gerek."

"Görüyor musunuz, bu çok değerli bir ipucu. Şimdi anlam kazanıyor: Lucas, telefonun çektiği yere kadar gidiyor, bu arada siz uyanıyor ve kaçırıyorsunuz. O geri geldiğinde, siz ortada yoksunuz. Ambulansı geri gönderiyor. Wiesenhalde son durağının yerini şaşıırıyorsunuz, hikayenin devamını biliyoruz."

İkisi de bir süre sustu. Sonra Fabio, "Böyle olmuş olabilir," dedi.

"Değil mi? Ancak: O niye bir şey söylemedi? Sizce bunun bir açıklaması var mı?"

"Belki de söyleyecek fırsatı olmadı. Sonra da benim bunu anımsayamayacağım anlaşıldı. O da kendine sakladı."

Tanner başını kınarcasma iki yana salladı. "Hiç şık değil bu yaptığı."

264

Martin Suter

"Hiç değil," diye onayladı Fabio.

"İnsan aşk acısı içindeyken ve vicdanında böyle bir sorun varken, dünkü gibi bir gecede, kendini köprüden atma düşüncesine kapılmış olabilir."

Fabio ona hak verdi.

20

Küçük gruplar halinde, şemsiyelerinin altında üzüntü içinde, iki numaralı şapelin önünde duruyorlardı. Sundurmanın altında en yakın akrabalar toplanmıştı. Lucas'm babası, mavimsi boyalı saçlarıyla uzun boylu, zayıf bir adam, yanlış bir toplantıya gelmiş gibi şaşkınlıkla duruyordu ortalarında. Lucas'm annesi, tombul, yaşama sevinci dolu bir kadın, kocasının elinden tutuyor ve kısa aralıklarla endişeyle ona bakıyordu. Onların yanında ve arkasında aynı kuşaktan kadınlar ve erkekler duruyordu, belli ki kardeşleriydi - Lucas'm halaları, teyzeleri, amcaları ve dayıları. Fabio onun ağabeyini ve kız kardeşini tanıyordu. Bastonlu yaşlı adam da ona tanıdık geliyordu. Herhalde, Gourrama'nın sahibi olan büyükamcasıydı.

Akrabalar ile cenaze törenine katılan diğer kişiler arasındaki bir yerde Norina annesiyle birlikte duruyordu. Fabio bir anlığına onun kendisine bakıp başını salladığını sandı.

Tüm yazı işleri oradaydı. Rufer karısıyla gelmişti. Koyu renk bir takım elbise giymiş ve yeniden bıyık bırakmıştı. Sarah Mat-hey geniş kenarlı bir şapka takmıştı, Fabio nerdeyse onu tanıya-mayacaktı. Reto Berlaue rüzgarlığının altına kravat takmış ve röportaja gidiyormuş gibi, omuzdan askılı deri bir çanta da getirmişti yanında.

266

Martin Suter

Şirketi personel şefi Koller temsil ediyordu. Şirketin diğer yayınlarında çalışan birkaç gazeteci de gelmişti. Rakip gazetelerden birkaç kişi de vardı.

Daha büyük bir gazeteci grubu içinde Marlen gözüne çarptı. Üstünde matem elbisesi gibi durmayan siyahlar giyinmişti. Fa-bio'ya şöyle bir bakıp başını yavaşça salladı, Fabio bunu yorum-layamadı. Daha çok, suçlar gibiydi.

Sonra Marlen alçak sesli, ciddi konuşmasına döndü. "Gazetecilerle ilişki kurmak benim mesleğim," diye açıklamıştı bir keresinde Fabio'ya.

Törene katılanlar tereddüt içinde giriş kapısına yaklaştılar, şemsiyelerini silkelediler ve başsağlığı dilemek için akrabaların önünde kuyruğa girdiler.

Fabio, Lucas'ın annesine elini uzatmak istediğinde, kadın ona sarıldı ve sıkı sıkı tuttu. Fabio da kadını tuttu ve kollarından kurtuluncaya kadar saniyeleri saydı.

"Bu, Fabio," dedi kadın, Fabio onun kocasına elini uzattığında.

Lucas'ın babası onu anımsamıyordu.

"Lucas'ın en iyi arkadaşı," diye açıkladı kadın.

İki numaralı şapelde hiçbir dinsel simge yoktu. Toplantının vakarını vurgulamak için, hatip kürsüsünün iki yanına birer çiçek demeti ve alevsiz bir mumdan başka şey konmamıştı. Fabio, mezarlık yönetiminin mekanlardaki değişik dinsel toplantılar için kod numaraları mı hazırladığını ve ara sıra karışıklıklar olup olmadığını merak etti.

Şapelin içi serindi. Yağışlı günün zayıf ışığı konstrüktivist vitraylardan içeri sızıyordu. Biraz sıcaklık yayan tek şey, hatip kürsüsündeki okuma lambasıydı.

Tören bir çello solosuyla başladı. Fabio bir defasında Lu-

cas'ın kendini ateist olarak tanımladığını anımsadı. Yeni toncu çello müziğinden hoşlandığından hiç söz etmemişti.

Müzikli girişten sonra Lucas'm ağabeyi sinirli bir halde hatip kürsüsüne çıktı ve bir yaşamöyküsü okudu. Sonra yine çello müziği başladı.

Lucas'm kız kardeşi, Fabio'nun tam sonunda Gottfried Benn'den olduğunu anladığı bir şiir okudu. Törene katılanlardan, Lucas'm anısına bir dakika saygı duruşunda bulunmalarını rica etti. Fabio bir Paternoster ve bir Ave Maria duası okudu ve Katolik olduğu için sevgili Tanrıya şükretti.

Saygı duruşunun sonunda yine çello müziği dinletildi. Parçanın ortasında birisi yüksek sesle hıçkırdı.

Fabio, Lucas'm babasının üç sıra arkasında oturuyordu. Oturduğunda da herkesten yüksek olan bu figür, tören boyunca önünde durdu. Başlangıçta hâlâ ara sıra etrafına şaşkın şaşkın bakmıyordu. Sonra tamamen durgunlaşmıştı.

Şimdi, dizginlenemez ağlama nöbetleriyle sarsılıyordu. Fabio, iki yandan kadın kollarının, sarsılan omuzlara dayandıklarını da gördü. Sonra gözleri yaşla doldu.

Önce buna karşı koymaya çalıştı. Ama çok geçmeden göğsünden ilk hıçkırık koptu. Fabio ümitsiz bir çocuk gibi hüngür hüngür ağlıyordu. Lucas'a mı, törenin acizliğine mi, yoksa kendi ölümlülüğüne mi üzüldüğü için ağladığını bilemiyordu.

Cemaatin ayağa kalkıp gözucuyla ona meraklı bakışlar atarak mekandan uzaklaştığını fark etmedi. Sadece yanındaki birisinin kolunu boynuna doladığını ve ona kağıt mendil uzattığını fark etti.

Biraz kendine geldiğinde, onunla ilgilenenin Sarah olduğunu gördü.

Fabio burnunu sildi. "Lanet olsun."

Sarah başını öne doğru salladı. "Ötekiler nerede?" "Mezarhktalar." "Ya sen?"

"Gitmemek için bir bahane bulduğuma sevindim." "Bana ne oldu böyle, bilemiyorum."
"Artık insan cenaze törenlerinde de ağlayamayacaksa..." "Bir gün sırası gelirse, Sarah, ve sen de orada olursan: Ben bir papaz ve ayin görevlisi ve buhur istiyorum, biraz da Latince." "Gel, dışarı çıkalım."

Şapelin önündeki şemsiyelikte son bir şemsiye kalmıştı. Sarah bu şemsiyeyi açtı. "Berbat hava" yazıyordu üstünde. "Biraz yakışksız, biliyorum. Başkasını bulamadım. Sonnenfels'te yer ayırttılar. Benimle gelmek ister misin?"

"Cenaze yemeği mi? Sanırım bunu kaldıramam. Oraya gitmesem tuhaf kaçır mı?"

Sarah gülümsedi. "Sen böyle ağladıktan sonra, kimse sana kı-zamaz."

Yakışksız yazılı şemsiyenin altında Sarah'nın arabasına gittiler. "Biraz saygısızlık olacak ama, yine de soruyorum: Onun eşyalarını gözden geçir ehildiniz mi?" "Şöyle bir baktık sadece." "Doktor Barth'a ilişkin bir şeyler görmedin mi?" "Büyük mesele mi?" "Aynen."
"Nasıl şeyler?"

"Bilimsel. Raporlar, istatistikler, tutanaklar." "Bir şeyler bulursak sana bilgi veririm. Ama belgeleri dışarıya veremem, anlaştık mı?" "Tamam."

Can Dostu

269

Sarah direksiyona geçtiğinde, Fabio, "Ben hâlâ karışmayayım mı?" diye sordu.

"Evet. Ona zaman tanı."

Norina'ya fazla zaman tanınması gerekmedi.

Dizüstü bilgisayarının başında, elektronik postalarını gözden geçiriyordu. Yalnızca bir yeni mesaj vardı. Bianca Monti'den gelmişti. Fabio hafta sonunda ona ulaşmış ve Dr. Barth'm elektronik posta programında, meslektaşlarının e-posta adresleri var mı diye bakması için ikna etmişti. Bianca şöyle yanıt vermişti.

Sevgili Fabio

Baktım ve bir şey bulamadım. Verilerini silmiş gibi görünüyor. Dünkü SONNTAG-MORGEN'da bir meslektaşının ölüm ilanını okudum. Onu yakından tanıyor muydun?

İş dışında da ara.

Bianca

Fabio bir iki kelimeyle yanıt yazmak istemişti ki, kapı çalındı. İlk önce, hışırtılı diyafondan bir kadın sesinin söylediği ismi anlayamadı.

"Kim?"

"Norina!"

Kapı otomatının düğmesine bastı, pencereyi çabucak açtı ve kuştüyü yatağı düzeltti. Kapı yine çaldı. Kapıyı açtı. Kimse yoktu. Diyafonun düğmesine bastı. "Evet?"

"Kaçınıcı kat?"

"Haa. İkinci kat. Daire sekiz."

Küllüğü boşalttı ve koltuğun üstündeki elbiseleri topladı.

Asansör çalıştı. Fabio banyodaki aynaya baktı, parmaklarıyla

270

Martin Suter

saçını taradı ve kapıyı açtı.

Koridorda ışık yanmıyordu. Fabio sadece aydınlık asansörün önünde Norina'nın ince silüetini gördü. Asansör şimdi tekrar aşağıya iniyordu. Elektrik düğmesine bastı, çalışmadı.

"Ben de denedim. Bozuk galiba," dedi Norina'nın sesi.

Norina ona doğru geldi, dairesinden koridora sızan ışıktaki belirdi ve ona elini uzattı. Cenaze töreninde giydiği gri elbise vardı hâlâ üzerinde.

"Evde olduğuna sevindim."

Norina önü sıra eve girerken, Fabio'nun burnuna sigara ve kızarmış patates kokusu geldi. Norina'nın su damlayan şemsiyesini aldı, uygun bir yer aradı ve bulaşık evyesinde karar kıldı.

Norina'nın gözleri parıldıyordu, nefesi de şarap kokuyordu. "Seninle Lucas hakkında konuşmam gerekiyor."

"Bir şey içmek ister misin?"

"Neyin var?"

"Su, kola, meyve suyu, alkolsüz bira. Kırmızı şarap."

Norina başını öne doğru salladı. "Kırmızıyla devam edeyim."

Barolo, Norina'nın en sevdiği şaraptı. Fabio bunu tam da bu beklenmedik durum için almıştı. Mutfak köşesinden şişeye beraber kadeh de getirdi.

"Ya sen?"

Fabio kafasını işaret etti ve cesurca, "Benim içmemem gerekiyor," dedi.

"Lucas'm senden haber çaldığını anlatmıştın." İlgisizce bir yudum içti. "Ona sordum bunu."

"Eee?"

"Bu konuda konuşmak istemedi. Sadece, Fabio yanılıyor, dedi."

"Hangi bakımdan? Haberin varlığı açısından mı? Belgeleri çalmış olması açısından mı? Hasır altı etmiş olması bakımından mı?"

Can Dostu

271

"Bunu da sordum. Söylemek istemedi. Söyleyemem, dedi."

"Olgular benim açıklamamı doğruluyor. Şimdi daha fazlası da var. Bu arada polis... Neyse, bırakalım bunu."

"Söylesene."

"Benim hastaneye kaldırıldığım gün, Lucas ve ben Gourra-ma'da görülmüştük. Wiesenhalde son durağında beni baygın halde bulmalarından bir saat önce, Lucas ambulans çağırmış ve sonra geri göndermiş."

Norina, Fabio'ya hiçbir şey anlamamış gibi baktı. "Buradan yola çıkarak," diye açıkladı Fabio, "benim yaralanmama Lucas'm neden olduğu söylenebilir."

"Sana vurduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Bunu ben söylemiyorum, polis tahmin ediyor."

"Delirmişsin. Lucas senin başına bir şey gelmesinden adeta ölesiye korkuyordu."

"Belki de istemedim oldu. Belki beni itti, ben de talihsiz bir şekilde düştüm."

"Ama mutlaka bir şeyler söylerdi. Tek kelime etmeden hastanede ziyaret etmezdi seni."

"Belki de söylemek istedi. Ama sonra, hiçbir şeyi anımsamadığımı anlayınca, bunu kendine sakladı."

Norina başını iki yana salladı. "Lucas asla böyle bir şey yapmazdı."

"Bazen insanın nutku tutulur. Unutmamalısın ki büyük bir baştan çıkarıcı neden vardı. Bu haber, tam bir bomba. Çikolatada prionlar!"

Norina kadehini kafasına dikti. Fabio yeniden doldurdu. "Bu doğru olsa bile," diye akıl yürüttü Norina, "meseleyi hiç bekletmeden yayımlardı. Neden yayımlamamak için para alsın ki?"

"Meblağa göre değişir. LEMIEUX'nun böyle durumlar için ağzı-

272

Martin Suter

na kadar dolu bir kasasının bulunduğunu tahmin edebiliyorum."

Norina kafasını kararlılıkla iki yana salladı. "Lucas böyle bir şeyi yapmayacak kadar dürüsttü."

"Dürüstçe elde edilmemiş bir şeyi dürüstçe olmayan bir biçimde kullanmak kendi içinde tutarlıdır."

Norina kadehi dudaklarına götürdü, ama içmedi. "Birisinin onu öldürdüğüne mi inanıyorsun?"

Bu düşünce Fabio'ya yabancı değildi. Ama başını iki yana salladı. "Hangi nedenle yapsın ki bunu?"

"Kendisim satın almalarına izin vermediği için."

"Adli tıp bir kişinin suya kendisinin mi atladığını, yoksa ona birisinin mi yardımcı olduğunu saptayabilir, sanıyorum."

"Belki bunu saptayabilirdi. Ama hiç araştırmadı bile. Polis bir intihar nedeni üzerinde duruyor." Norina'nın gözüne yaşlar doldu. "Ben."

Norina ağlamaya başladı. "Mendilin var mı?"

Fabio dolaba koştu ve mendil bulamadı, banyoya koştu ve bulamadı. Sonunda bir rulo tuvalet kağıdıyla geldi. Koltuğun önünde çömeldi ve üç katlı kağıtları üçer üçer kopardı.

"Bu hikayeyi polise anlatmalısın," sözleri çıktı Norina'nın ağzından.

"Bunun için kanıtlarım olmalı."

"Lucas'ta kanıtlar vardıysa, eşyalarının arasındadır."

"Eşyaları nerede?"

"Bende. İlişkinin yürümeyeceğini anladığım sırada, bana taşınmak üzereydi."

Bu itiraf, daha fazla konuşmasını tamamen olanaksızlaştır-mıştı. Fabio biraz daha kağıt tedarik etti. Bir eli boş kalınca da, Norina'yı avutmak amacıyla saçlarını okşadı.

Ağlaması bitene kadar onun önünde çömeldi. Kağıt yığını

Can Dostu

273

bir araya topladı, çöp kutusuna attı ve banyoya gitti. Geri döndüğünde, Norina yatakta yatıyordu. "Birazcık," dedi.

Fabio yazı masasının koltuğuna oturdu ve uyuyan Norina'yı inceledi. Pencereyi kapatmıştı ve caddeden gelen her gürültüde, onun uyanacağından korkuyordu.

Yaklaşık iki saat sonra usulca ayağa kalktı, Norina'nın ayakkabılarını çıkarttı ve üstünü örttü. Yazı masasının lambası dışındaki ışıkları söndürdü.

Bir süre sonra banyoya gitti, dişlerini fırçaladı, ışığı ve kapıyı açık bıraktı ve yazı masasının lambasını söndürdü. Ayakkabılarını çıkarttı ve Norina'nın yanına dikkatle uzandı.

Onun sakin soluğunu dinledi, kendisi nefes almaktan bile korkuyordu. Öylece uzandı ve hiç sabah olmamasını diledi.

Norina'nın soluk alıp verişinin değiştiğini hissettiğinde, trafiğin seyrekliğine bakılırsa, saat

çok geç olmuştu. Norina uyanmış olmalıydı ve şimdi nerede bulunduğunu anlamaya çalışıyordu. Usulca ayağa kalktı. Fabio uyuyormuş gibi yaptı. Norina'nın banyoya gittiğini duydu. Dışarı çıktığında, açık banyo kapısının ışığında, elbiselerini çıkartmış olduğunu gördü. Üstünde yalnızca külotu ve ince askılı atleti kalmıştı ve yeniden yatağa süzüldü.

Fabio uyandı ve Norina'nın memesini sol elinde hissetti. Dokunmaya cesaret edemedi.

Elini milimetrik bir hareketle sol memeden sağ memeye geçirdi. Meme uçlarının sertleştiklerini hissetti.

Gözlerini ancak şimdi açtı. Gözleri zayıf ışığa alıştığında, Norina'nın kendisine baktığını gördü. Yüzüne doğru eğildi ve onu öptü.

Norina da öpücüğüne ümitsizce karşılık verdi.

Norina bir ara, "Bu yaptığımız doğru değil," diye içini çekti.

274

Martin Suter

"Evet, doğru değil," diye soludu Fabio.

Fabio sırtüstü yatıyordu, Norina onun tarafına kaymıştı. Alacakaranlıktı. Fabio serçelerin gürültüsünü ve yağmurun pencere sacındaki tıkırtısını duyuyordu.

"Seni dün ilk kez ağlarken gördüğümü biliyor musun?" diye fısıldadı Norina. Fabio onu kendine biraz daha sıkı bastırdı.

Yediye doğru Fabio uyandı ve çay yaptı. Çayı yatağa getirmek istediğinde, Norina kalkmıştı. "Dokuzda çekimimiz var, üstümü değiştirmek için daha eve gitmeliyim," diye açıkladı.

"Sana bir süre eşlik edeyim, Tai Chi'ye gitmem gerek."

"Tai Chi'ye mi gidiyorsun?"

"Terapi niyetine. Dengemi yeniden bulmak için."

Duşayken, kapı çalıyormuş gibi geldi Fabio'ya. Banyodan çıktığında, Norina'nın yüzünde tuhaf bir gülümseme vardı. "Siyahi bir kız geldi. Sana hoşçakal demek istemiş, gelecek ay Münih'te olacakmış."

"Guadeloupelu bir dansçı o."

"Ne tür bir dans?"

"Tahmin ettiğin türden."

"Çok güzel bir kız."

"O tiplerden hoşlanıyorsan."

"Senin mercan kolyeyi takmıştı."

Yolları ayrıldığında, Fabio sordu: "Şimdi ne olacak?" Norina çaresizce omuz silkti.

"istersen, Lucas'ın eşyalarım gözden geçirmene yardımcı olabilirim. Neyi arayacağımızı biliyorum." Norina tereddüt etti. "Seni ararım."

Can Dostu

275

Öpüşmelerinin gerekip gerekmediğini bilmiyorlardı, arada bir şey yaptılar.

Fabio, Tai Chi dersinde bu defa yalnızca başarılar yaşıyordu. Hemen hemen her hareketi bocalamadan gerçekleştiriyordu: leylek kanatlarını açıyor; serçenin kuyruğunu yakalamak; lavta çalmak; kaplanı kucaklayıp dağa dönmek; bulutların içinde sağa el sallamak; bulutların içinde sola el sallamak ve dokuma tez-gahmdaki yeşim prenses.

Sadece, çömelerek kırbaç ve yedi yıldız doğru adım atma hareketleri onu biraz zorluyordu.

Dersin sonunda Horst Weber, Fabio'yu kenara çekti. "Bay Rossi," dedi ciddiyetle, "sanırım ortanızı yeniden bulmak üzere iyi yoldasınız."

Fabio başım salladı. "Değil mi?"

Daha sonra, sıcak duşta, Norina'yı düşündü ve ortasındaki hoş duygunun tadım çıkardı.

Yağmur dinmişti. Bulutlarla kaplı gökyüzündeki bir aralıktan, temmuz güneşi ıslak şehri aydınlatıyordu. Fabio, Dr. Vo-gel'in muayenehanesinin önünden geçti ve bisikletini bodrumdan aidi. Birkaç yüz metre sonra, bisiklete binme duygusu yeniden gelmişti. Şehir trafiğinin arasından, sanki hiçbir denge sorunu yaşamamış gibi kıvrılıyordu.

Florida apartmanında bisiklet mekanı yoktu. Bisikleti asansörün yanındaki küçük merdiven sahanlığına dayadı ve merdivene yöneldi. Dağınık yatakta bir on beş dakika yatmak ve Norina'nın kokusunu almak istiyordu.

Bayan Micic daireye gelmiş ve yatak çarşaflarını değiştirmişti. Ütülü çamaşırları yatağın üstündeydi, yanlarında da "34.-"

276

Martin Suter

yazılı bir pusula vardı.

Fabio, Sırpların düzen düşkünlüğüne küfretti ve bilgisayarın başına geçti. Karşısına sık sık çıkan immunoassay uzmanlarının isimlerini not etmişti ve şimdi onların e-posta adreslerini bulmaya çalışıyordu. Birçoğunu ilk arayışta buldu. Hepsine aynı mesajı gönderdi:

Konu: Dr. Andreas Barih'in mirası

Saygıdeğer bayım

Dr. Andreas Barih'in araştırmalarını yeniden düzenlerken sizin isminize rastladık. Dr. Barth bu yılın nisan ayında vefat etti. Yaşamının son aylarında yoğun bir biçimde, immunoassay tekniğiyle ilgili bir proje üzerinde çalışıyordu. Bu alandaki seçkin uzmanlardan biri olarak, Dr. Barth'la bağlantınız olduysa, aşağıdaki isme kısa bir mesaj göndermenizi rica ediyoruz.

En içten selamlarla, Fabio Rossi

Fabio, Norina'yı arama dürtüsünü -bugün kaçınıcı kez- bastırmıştı. Aşağıya indi ve karşıdaki pizza büfesinde açlığını giderdi. Hava henüz kararsızdı. Harika mavilikteki gökyüzünde grimtirik bulutlar dolaşıyordu. Fabio, Kürt pizzacıyla, pizza tabanının dayanıklılığı hakkında ukalaca bir tartışmaya girdi.

On beş dakika geçmeden yeniden Florida apartmanının merdiven sahanlığına geldiğinde, bisikletinin duruşu değişmişti. Işığı yaktı. Bisikletin ön lastiği inmişti. Arka lastiği de. Hasara daha yakından baktı.

Birisi lastikleri bıçakla yanlamasına kesmiş ve yarıklara uzunca bir şey sokmuştu. Çıkarıp aldı. İki kalıp çikolataydı bunlar. Markası da Chocofit'ti.

Can Dostu

277

Fabio'nun kalbi hızla çarpıyordu. Dairesine çıkmıştı, kendini sakinleştirmeye çalışıyordu.

Küçük çocukların haylazlığı. Vandalizm. Mahallenin eğlencesi. Bir yanlışlık. Chocofit en yaygın çikolatalardan biriydi. Birisi herhangi birinin bisiklet lastiklerine iki kalıp çikolata sokmak isterse, Chocofit'i seçmesi büyük bir olasılıktı. Rastlantı. Birisi kötü bir şaka yapmıştı.

Binanın anahtarına sahip olan birisi mi? Bu gerekli değildi. O sırada tüm kızlar evdeydiler. Herhangi bir zili çalıp diyafona, "Posta," demek, içeri girmek için yeterliydi.

Fabio yavaş yavaş sakinleşti. Soğukkanlı bakıldığında her şey yarı yarıya kötüydü. Onu rahatsız edenler, duygusal şeylerdi: saldırganlık - yepyeni, sağlam iki kaim lastiği yanlamasına kesmek için çok keskin bir bıçak ve vahşice bir darbe gerekirdi; sapkınlık - bir bisikletin yarı lastiklerine sokulmuş iki kalıp çikolata; ve kişisel alanının çiğnenmesi. Kendi yaşam alanına ait bir şey göstere göstere ihlal edilmişti.

Bir sigara yaktı ve pencereye gitti. Dışarıda öğleden sonrasının normal trafiği vardı. Caddeden birkaç kişi geçiyordu. Caddenin karşı tarafında açık renk pardösülü bir adam duruyor ve yukarıya, ona doğru bakıyordu.

Fabio pencereden uzaklaştı. Ne yapmalıydı? Polise mi haber vermeliydi? Ne diyecekti? Birisinin, bisiklet lastiklerine iki kalıp çikolata soktuğunu mu? Bir gıda tekelinin onu korkutmayı denediğini mi?

Ansızın, ne yapması gerektiğini buldu: Bunu belgelemeliydi. Küçük fotoğraf makinesini storlu dolabın çekmecesinden aldı, içine film taktı ve merdivenden indi.

Birinci katla zemin kat arasında merdiven sahanlığının ışığı

278

Martin Suter

söndü. Fabio birkaç basamak geriye çıktı. Aşağıya karanlıkta varmak istemiyordu. Elektrik düğmesine bastı. Bu sırada binanın kapısının çarptığını duydu.

Dikkatle ve çekime hazır fotoğraf makinesiyle merdivenden indi.

Hol boştu. Bisikleti ortada yoktu.

Fabio daairesine döndüğünde, cep telefonu çaldı. Polis memuru Tanner.

"Nasılsınız?" diye sordu, yakınlık gösteren tarzıyla.

"Biraz önce bisikletim çalındı."

"Sigortanız var mı?"

"Sanırım var."

"O zaman bildirin. Ancak çok şanssızsamz, bisikletiniz bulunur."

Fabio polisi devreye sokma planından vazgeçti.

"Bay Rossi, sizi bir kez daha aydınlatmam gerekiyor. Bayjâ-ger'in amcasının bahçe evinde birkaç iz bulduk ve sizden biraz referans malzemesi almamız gerekiyor."

"Ne demek oluyor bu?"

"Parmak izi, kan, saç teli. Dosyayı kapatmak için. Orada, üzerinde kan ve saç bulunan bir kürek sapı bulduk. Saçların rengi kızıldı ayrıca."

"Ne zaman geleyim?"

"Size en uygun zamanı söyleyin, ben de laboratuardan randevu almaya çalışayım."

Fabio bir saat içinde gelmeyi teklif etti. Tanner geri aradı ve bir buçuk saat içinde beklendiğini söyledi.

Evden çıkacağı için sevinmişti. Norina'yı aramak için iyi bir bahanesi de vardı.

Can Dostu

279

Norina'nın telesekreteri çıktı. Fabio, "Polis laboratuvarına gitmem gerekiyor, kan ve saç örneği vermek için. Suç aleti Gour-rama'da bulundu. Beni en kısa zamanda ara," diye not bıraktı.

Norina onu daha polis laboratuvarındayken aradı. "Ben hâlâ polisteyim, cep telefonunu açık bırak, ben seni..." Fabio laborant kadına sorarcasına baktı.

"On dakika," dedi kadın.

"... on dakika sonra ararım."

Fabio aradığında Norina telefonu hemen açtı. "Ne gibi bir suç aleti?" oldu ilk sorusu.

"Bir kürek sapı. Oldukça kesin. Üstüne saçlar yapışmış." -Kısa bir ara- "Kızıl saçlar."

Telefonun öteki ucunda bir an sessizlik oldu. Sonra Norina, "İnanamıyorum," dedi.

"Ben de. En iyisi laboratuvar sonuçlarım bekleyelim. Ama, söylediğim gibi, saçlar kızılmış."

Norina uzun süre bir şey söylemedi. Sonra: "Eşyalan gözden geçirmekte bana yardım edeceğini söylemiştin. Ne zaman vaktin var?"

"Ne kadar erken olursa, o kadar iyi."

"Bu akşam? Yedi sularında?"

"Yiyecek bir şeyler getiririm."

Grazia Neri, hâlâ Fabio'yla konuşmakta istekli görünmüyordu. Ama hiç olmazsa ona gülümsemiyordu. "E un peccato!" oldu Lucas hakkındaki kmayıcı yorumu. Bununla, intihar etmenin günah olduğunu kastetmişti.

Fabio satıcı kızdan yarım kilo taze ravioli ricotta l, tuzlu tere-

1) Bir tür lor peynirli ravioli, (e.n.)

280

Martin Suter

yağı, adaçayı, bir parça parmesan, Parma jambonu ve iki şişe Ba-rola aldı. Kavunu kendisi seçti. Dükkanın önündeki tezgahta beş kavunu teker teker koklayıp bir tanesinde karar kıldı.

Satıcı kız Fabio'nun aldıklarını paketlerken, Grazia ona cenaze törenini sordu.

"Çok kimse var mıydı?"

"Oldukça."

"Tören güzel geçti mi?"

"İdare eder."

"Katolik miydi, Protestan mı?"

"İkisi de değil."

"Yahudi töreni miydi?"

"Dinsel bir tören değildi."

"O da nasıl oluyor?" diye sordu Grazia şaşkınlıkla.

"Kolay değil, Grazia."

"Bence de."

Fabio caddenin karşı tarafına geçip Norina'nın evinin kapısına vardığında, Grazia hâlâ kafasını iki yana sallıyordu. Yoksa yeniden mi?

Norina onu yarı açık daire kapısında bekliyordu. Solgundu. Gözlerinin altı bir ton daha koyulaşmıştı. Ciddi bir gülümsemeye, Fabio'yu içeri davet etti.

Fabio etrafına bakmamaya çalıştı. Ama değişikliği sezmişti. Komodinin üzerindeki aynanın yerine bir sinema afişi asılmıştı, kapının yanında krom kaplama bir portmanto duruyordu, döşemedeki yer halısı kalkmış, altındaki parkelere yeni sistre çekilmiş ve cila yapılmıştı.

Fabio aldıklarını mutfaka koydu. Mutfak değişmemiş görünüyordu. Espresso makinesinin yanındaki portakal sıkacağı dışında.

Can Dostu

281

Küçük mutfak balkonunun kapısı açıktı. Hintkeneviri dikilmiş üç saksı balkonu doldurmuştu. Lucas'ın fideleri. Lucas, pazardan pazara esrar için biri olmuştu. Fabio'nun onunla alay ettiği gibi bir darkafalı olmadığını kendi kendine kanıtlamak için.

Fabio aldıklarını boşalttı ve kavunu kesmeye başladı. Çöpleri ayırma işini Norina üstlendi. Kağıtlar kağıt çöpüne, plastikler normal çöp tenekesine, kavun çekirdekleri bitkilerin dibine. Norina dar, diz boyu bir etek, topuksuz ayakkabılar ve bol, ince bir pamuklu bluz giymişti; hareket ettiğinde ara sıra bluzunun altından bir göğsü belli oluyordu. Hepsi de siyahla olabildiğince ilgisiz renklerdeydi.

Fabio jambonun kenarındaki yağları kesti, dilimleri yuvarladı ve kavun parçalarının bulunduğu iki tabağa paylaştırdı. Sonra şarabı açtı.

"Kendin içeceksen aç. Ben dün çok içtim."

Fabio şişeyi mutfak masasına bıraktı. Tereyağını ikiye böldü, küçük bir tavanın içine attı ve tavayı elektrikli ocağın levhalarından birine koydu. Adaçaymı yıkadı ve yapraklarını erimekte olan tereyağma yavaş yavaş ekledi.

Mutfak masasında oturup önden bir şeyler atıştırdılar. Sessizlik içinde. İki de yanlış bir şey söylemek istemiyordu. Mutfakta adaçaylı tereyağının kokusu yayıldı.

Yemekten sonra Norina onu, eskiden onun odası olan odaya götürdü. Şimdi orada bir yazı masası, sandalye ve koltuk vardı; Fabio bunları Lucas'm evinden tanıyordu. Ortalıkta birkaç kutu duruyordu, kimisi boş, kimisi doluydu, kimileri de yarı yarıya boşaltılmış ya da yeniden yarı yarıya doldurulmuştu. Demonte bir kitaplığın rafları ve demirleri duvara yaslanmıştı.

Boş bir kitap kutusunu odanın ortasına koydular ve ortalık-

282

Martin Suter

taki şeyleri içine doldurmaya başladılar. Ortalık toparlanınca, kutuları boşalttılar.

Her yaprak, her not, her gazete kupürü, her belge, her müsvedde, bir gazetecinin kısa yaşamında biriktirdiği her şey son bir kez iki insan tarafından önemli bulunuyor, elden geçiriliyor, inceleniyor, değerlendiriliyor ve bir kenara koyuluyordu.

Gece yarısına kadar yerde oturup, Lucas Jâger'den geride kalanlar üzerinde sessiz sedasız çalıştılar. Saatler ilerledikçe, Lucas'm varlığı mekanı kaplıyor ve Fabio kendisinin onun yaşamında ne kadar önemli bir yer tutmuş olduğunu görerek daha da hayret ediyordu. Fabio Rossi'nin yazdığı makalelerin belgelerinden oluşan klasörler gördü; Fabio Rossi'nin, bira altlıkları ve amerikan servisler üstüne aldığı notlar vardı; Fabio'nun Lucas'm bilgisayar ekranı üstüne yapıştırdığı, salakça sözler yazılı yapışkan notlar; Lucas Jâger'in müsveddelerinin kenarlarında Fabio Rossi'nin notları; Fabio Rossi'nin Lucas Jâger'le fotoğrafları, Fabio Rossi'nin Norina Kessler'le fotoğrafları.

Dr. Barth'ın raporlarından eser yoktu.

Odadaki ışığı söndürüp kapıyı kapadıklarında, "Şimdi bir kadeh şarabı kaldırabilirim," dedi Norina.

Fabio şişenin mantarını çıkarttı ve iki kadehi doldurdu. Mutfak masasına oturdular ve kadeh tokuşturdular.

"Lucas'a," dedi Norina.

"Lucas'a."

Hiç konuşmadan içtiler.

Bir süre sonra Fabio, "Onun için bu kadar önemli biri olduğumu bilmiyordum," dedi.

Norina başını öne doğru salladı. "Fabio söyledi. Fabio diyor ki. Fabio hep böyle yapardı. Fabio şu, Fabio bu."

Can Dostu

283

"Bu durum herhalde senin sinirine dokunmuştur." "Kavga nedenimiz genellikle sen oluyordun. Senin geçirdiğin değişiklik karşısında çok şaşırılmıştı. Onun gözünde bir dünya çökmüştü. Yine de sana toz kondurmuyordu."

Norina bir yudum içti. Yüzüne yine biraz renk gelmişti. "Seni hastanede ziyaret etmek istemediğim için onunla kavga ettiğimizi biliyor muydun? Senin telefonlarını açmadığımda ve mesajlarına karşılık vermediğimde, vicdan yapıyordu bana. Bana öyle geliyor ki, ona kalsaydı kendi elleriyle senin yatağına gönderirdi beni."

"Tuhaf."

"Bir defasında, senin için ikinci bir şansı kullanma mucizesinin gerçekleştiğini söylemişti. Bu mucizeyi yok etmek bizim hakkımız değildi."

"İkinci bir şans mucizesi. Üstelik bir ateistin ağzından." Fa-bio kadehleri yeniden doldurdu. "For the road."1

"Bisikletle mi geldin buraya?"

Fabio, ona gerçeği söylesem mi, diye düşündü, ama sonra sadece, "Bisikletim çalındı," dedi.

"Şu pahalı alüminyum bisiklet mi?"

"Sternstrasse, pahalı alüminyum bisikletler için uygun bir ortam değil."

Norina tereddüt etti. "Burada da kalabilirsin."

Fabio, kadının gözlerinin içine baktı ve, "Seve seve," dedi.

"Misafir yatağında, okay?"

"Okay," diye yanıtladı Fabio, zaten başka bir şey düşünmemiş gibi.

"Dünkü şey..." -deyip ne söyleyeceğini düşündü Norina-, "... sarhoşluktan kaynaklanan bir ümitsizlik eylemiydi."

1) İng.: son bir içki daha. (e.n.)

284

Martin Suter

"Bence güzeldi."

"Sarhoşluktan kaynaklanan güzel bir ümitsizlik eylemi."

Yatağı beraber açarlarken, "Son iki gününde, yukarda Gour-rama'da oturuyordu," dedi Norina. "Belki de belgeler oradadır. Yarın bakmaya gidelim mi? Öğleden sonra çekimim yok. Milli bayram."

Fabio, ilk önce Norina'nın banyoya gitmesinde ısrar etti. Açık pencerenin önünde durdu ve dışarıdaki geceyi seyretti. Karşıdaki ev sırası karanlıktı. Yalnızca Pizzicheria Neri'nin vitrini aydınlatılmıştı. Rahmetli Lino Neri'nin teorisine göre, hırsızları ürkütmek için.

Norina banyodan çıktı. "Sana havlu ve diş fırçası koydum."

Birbirlerine iyi geceler öpücüğü verdiler. Norina, diş macunu ve o gizemli kremlerinden kokuyordu. "Kanıtları bulursak, polis cinayet olasılığının da üzerinde durmak zorunda kalabilir mi?"

"Sanırım öyle."

"Düşünsene, ben onun intiharına neden olduğumu sanıyordum, halbuki o öldürülmüştü."

"Hiç kimse bir başkasının intiharına neden olmaz."

Ertesi sabah Fabio, yediyi birkaç dakika geçe Grazia Neri'nin dükkanına damlamıştı. Kadın ona tiksindircesine baktı. "E un peccato." Bu defa, geceyi taze dulun evinde geçirmesini kastediyordu.

Ama ona koyu, tatlı kahvesini ve üzerinde bir dilim salam bulunan tostunu verdi. "Dün akşam jambon yemiştiniz," diye hatırlattı, suçlarcasına.

Fabio, Florida apartmanının merdiven sahanlığına girdiğin-

de, bisikleti yine eski yerinde duruyordu.

Dikkatle bisikletinin yanma gitti. Lastikler yepyenydi ve taş gibi şişirilmişlerdi.

Merdivenleri koşabildiğince çabuk çıktı ve kendini dairesine kilitledi. Masaya dayanıp, solğunun yeniden sakinleşmesini bekledi.

Kendisinin neyin daha çok korkuttuğunu bilemiyordu: Bisikletine zarar verilmesi mi, yoksa yeniden sapaşğlam ortaya çıkması mı? Sanki birisi Fabio'ya, ona ne isterse yapabileceğini ve eşyalarıyla istediği gibi oynayabileceğini göstermek istemiş gibiydi. Fabio'nun kendisiyle de mi?

Ancak duştayken, sıcak-soğuk su bataryasının keyfilüğinden dikkati dağılınca, gevşedi. Bu olayın zararsız bir açıklaması geldi aklına: Bir çocuk, bisikletiyle yaramazlık yapmış ve anne babası, sorun çıkmadan önce zararı telafi etmişti.

Üzerinde düşündükçe, bu açıklama ona daha inandırıcı gelmeye başladı. Tıraş sırasında, üst dudağının sağında makinenin titreşimlerini hisseder gibi olunca, düşüncelerini Norina üzerine bile yoğunlaştırabilirdi. Bir anda yeniden kendini iyi hissetmeye başlamıştı.

Yeniden bir araya geleceklerdi. Her şey buna işaret ediyordu. Belki hemen bugün yarın değil. Ama çok geçmeden. Norina onun bellek yitimini paylaşacak ve ona ikinci bir şans verecekti. İkinci şans lütfü.

Giyindi ve dizüstü bilgisayarını açtı. Çağrısına üç yanıt gelmişti. İki kişi, yardımcı olamayacağından dolayı üzüntüsünü bildiriyordu. Dr. Barthla hiç bağlantıları olmamıştı.

Üçüncü mesaj ise şöyleydi:

Size Profesör Weider'e gönderdiğiniz mesajla ilgili olarak yazıyorum ve bu mesajımı okur okumaz benimle bağlantı kurmanızı rica ediyorum.

İçten selamlarımla, Duliman Boswell

Yazının altında da bir cep telefonu numarası vardı; Fabio hemen aradı.

"Alo?" diye yanıt verdi bir ses.

"Bay Boswell?"

"Evet."

"Ben Fabio Rossi. Sizden bir mesaj aldım. Doktor Barth'la ilgili."

"Ah, Bay Rossi. Bu kadar çabuk aradığınız için teşekkür ederim. Buluşabilir miyiz? İlgilendiğiniz konu hakkında önemli bilgiler var elimde."

"Seve seve. Ne zaman? Nerede?"

"Blue Nile'ı biliyor musunuz? Bu saatte çok sakindir."

"Ama sadece üyeler girebilir."

"Benden önce gelerseniz, adımı verin. Yarım saat içinde orada olabilir misiniz?"

Fabio iki steno defterini ve teybini çantasına koydu ve lastikleri yeni takılmış bisikletine atladı.

Yumuşak, açık gri bir gündü, hava henüz kuru kalıp kalmayacağına karar verememişti. Fabio gevşek tatil trafiğinde pedal çevirdi ve telefondaki adamı düşündü. Adamın sesindeki bir şey onu tedirgin etmişti: Ses ona bir yerden tanıdık gelmişti.

Blue Nile'ı döşeyen iç mimar, belli ki kolonyalist dönemin Kahire'sindeki İngiliz subay kulüplerinden birini gözünde canlandırmıştı. Bol bol deri, piriç ve maun. Tropikal bölge şapka-

Can Dostu

287

lan, mezarlardan çıkarılan yontuların kopyaları, yirmili yıllardaki Nil gezilerini, kazı yerlerim ve deve üstünde yapılan yolculukları gösteren, sonradan renklendirilmiş fotoğraflar.

Kulüpte, kırmızı kuşaklı bir garsondan başka kimse yoktu; garson hemen Fabio'nun yanına geldi.

"Bay Boswell'le randevumuz vardı."

"Kendisi henüz gelmedi. Siz oturmak isterseniz, Bay Boswell genellikle şurada oturur." Mısır paravamıyla yarı yarıya örtülü küçük bir oturma grubunu göstermişti. "Size ne getireyim?"

Fabio espresso söyledi. Garson, içinde koyu, tatlı Arap kahvesi bulunan bir bakır cezve ve oryantal şekerlerle dolu küçük bir tabak getirdi.

Bir bilim adamıyla buluşmak için tuhaf bir yer, diye düşündü Fabio. Defterini ve teybini masanın üstüne koydu.

Kısa bir süre sonra girişte iki adam gördü. Biri kapıda kaldı, diğeri onun yanına geldi.

Sahte Dr. Mark.

Fabio ayağa kalktı.

"Çok beklettim mi, Bay Rossi? Oturun lütfen."

Fabio adamın uzattığı eli sıktı. İkisi de oturdu. "Siz Duliman Boswell misiniz?"

Adam teybi gösterdi: "Kapalı mı?"

Fabio başını salladı.

"Öyle de kalmalı. Off the records¹ konuşuyoruz. Evet, ben Duliman Boswell'im. Son görüşmemiz için özür dilerim. Küçük bir önlemdi."

Fabio kalbinin yerinden fırlayacak gibi çarptığını hissetti. "Siz kimsiniz?"

"Bir LEMIEUX çalışanıyım."

1) İng.: kayıt dışı. (e.n.)

"En geniş anlamda: Security."

Garson bir demlik yeşil çay getirdi, törenle ve belirli bir yükseklikten küçük, desenli bir bardağa doldurdu.

"Görüyorum ki kahveyi tercih ediyorsunuz," diye belirtti Boswell. "Bir İtalyan olarak."

"Siz Profesör Weider'in çalışma arkadaşı değilsiniz."

"Şöyle söyleyelim: Profesör Weider bizim çalışma arkadaşımızdır. Yine en geniş anlamda. Mesajınızı bana o ilettiler."

Yumuşak bir kadın sesi, Arapça şarkı söylemeye başladı. "Fa-iruz," dedi Duliman Boswell, Security, başka âlemlere gitmiş bir halde. "Tanıyor musunuz?"

Fabio başını iki yana salladı.

"O halde, Mısır'a hiç gitmemişsiniz."

"Doktor Barth hakkında ne biliyorsunuz?"

Boswell dikkatle biraz çay içti. "Doktor Barth olağanüstü yetenekli bir araştırmacıydı." Bardağı bıraktı ve sivri törpülenmiş, cilalı tırnaklarından birini incelemeye koyuldu. "Anlaşılır gibi değil, attığı bu adım. Oysa hayatı garantilenmiş ti."

"LEMIEUX onu satın mı almıştı?"

"Onu değil, buluşunu. Gıdalardaki prionları kanıtlamak için son derece hassas bir yöntem. Tam da dünyanın beklediği şey."

"Dünya bunu neden duymuyor şimdi?"

"Henüz tam olgunlaşmış değil. Ama kısa süre içinde buna ulaşacağız. Araştırma departmanımız böyle söylüyor."

"Kendisi niye sonuna kadar geliştirmediydi?"

"Bunun değişik nedenleri var. Bir tanesi, onun işvereniyle ilgili. Sözleşmesi çok dezavantajlı olmuş olmalı - pazarlıklarda ben şahsen bulunmadım. Biz devreye girince, onun için çok daha kârlı bir çözüm olanağı doğdu."

Can Dostu

"LABAG bu araştırmanın size geçmesini kabul etti mi?" "LABAG'm yüzde yüz sermayesi bize aittir." "Baştan beri öyle miydi?" "Hayır," diye belirtti Boswell açıkça.

Adamın ses tonu Fabio'yu sinirlendirmeye başlamıştı. "Çikolatadaki prionlarm, bu finansal düzenleme üzerinde mutlaka etkisi olmuştur."

"Elbette. Bunun nasıl bir tepki doğurabileceğini düşünsenize. Yalnızca bu ülkede bir yılda bizim çikolatalarımızdan ne kadar yendiğini biliyor musunuz?"

"Kişi başına dört kilo," yanıtını verdi Fabio. "Yaklaşık olarak öyle. Şimdi günün birinde gazetede, LEMIEUX çikolatalarında prion bulunduğu dedikodusu yayımlanırsa..." "Dedikodu değil," diye düzeltti Fabio, "kanıt." "Geliştirme aşamasındaki yöntemlerden biri, kanıtı ortaya koydu. Hayır, hayır: Doktor Barth, bizimle finansal işbirliğine girmekle doğru karar vermişti."

"Kendisi başka türlü düşünmüş görünüyor." Boswell ellerini üzüntüyle kaldırdı ve yeniden indirdi. "Hiç olmazsa, dul karısı bugün onun sorumluluk bilincinin yararını görüyor."

Fabio bunun üzerine kısa bir kahkaha attı. Kapıdaki adam onlardan yana baktı.

"Sonra, tam da siz ortalığı temizlediğinizi ve pisliği halının altına süpürdüğünüzü düşünürken, ben ortaya çıktım."

Boswell ancak ağzındaki çayı yuttuktan sonra yanıt verebildi. Ama daha önce başını sallamıştı. "Doğru. Siz ortaya çıktınız."

"Beni de satın almaya çalıştığınızı, ama bunu başaramayınca, beni etkilemesi için Jâger'e yöneldiğinizi tahmin ediyorum. Bu da işe yaramayınca, kafama bir darbe yedim. Ona kaç para verdiniz?"

290

Martin Suter

Boswell bardağına yeniden çay doldurdu. Garson kadar yüksekten olmasa da, köpük oluşturmaya yetecek kadar yüksekten. "Bay Jâger'in rolü başkaydı. O daha sonra sahne aldı; siz araştırmalarınıza yeniden başlayıp LABAG'da görüldükten sonra. O bizi, sizin sadece hafızanızdaki boşluğu doldurmaya çalıştığınıza ikna etmek istedi. Ve meseleyi anımsamadığınıza. Buna çok önem veriyordu."

Fabio ne yanıt vereceğini bilemedi. Kahve fincanını ağzına götürdü, boş olduğunu fark etti ve yerine koydu. Boswell el çırttı. Garson hemen geldi. Boswell memnun memnun gülümsedi. "Görüyorsunuz ya, burada otantikliğe değer veriliyor." Fabio için bir kahve daha söyledi. "Bu yüzden o sıralar bizim Doktor Mark'm yerine geçtim. Hafıza kaybınızın tam olup

olmadığını kendi gözlerimle görmek istemiştim. Sonuçtan pek memnun kalmadım. Üstelik Doktor Barth'm adını sık sık anıyordunuz. Bunu Bay Jâger'e de söyledim. Ama o benim devreye girmemi kesinlikle istemiyordu."

Garson kahveyi getirdi. Fabio içmek için davranmadı.

Boswell sözlerim sürdürdü: "Ama siz araştırmaktan vazgeçmediniz. Amalfi'ye gittiniz. POLVOLAT'ı ziyaret ettiniz. Özel durumunuzu ne kadar dikkate alsam da, artık müdahale edeceğimizi Bay Jâger'e bildirmekten başka çarem kalmamıştı."

"Sonra? O nasıl tepki verdi?"

"Yakışksızca. Onunla son görüşmemizde..."

"... Europa'mn lobisinde."

Fabio'nun bu müdahalesi, bir an için Boswell'in dikkatini dağıttı, sonra sözüne devam etti: "Europa'daki son görüşmemizde beni açıkça, sizi atış menziline uzaklaştırmak için, konuyu kendisi yayımlamakla tehdit etti. Bunu çok ciddiye almak zorundaydık. Belgelerin bir kopyasının onda bulunduğunu var-

Can Dostu

291

saydık. Bildiğiniz gibi, sonra o başka bir yol seçti. Ben şahsen çok üzüldüm. Bu genç adam, sadakaüyle beni etkilemişti. Hiç gereği yoktu. Onun için de başka, yaşamı olumluyan bir çözüm bulunabilirdi."

Fabio uzun süredir zihnini meşgul eden soruyu sordu: "Ona kaç para verdiniz?"

Boswell yine açık konuştu: "Sekiz yüz bin dolar. O tarihteki kurla, yaklaşık bir virgül dört milyon İsviçre Frangı yapıyor."

Bu, Fabio'nun tahmin ettiğinden biraz fazlaydı.

"Ama bu parayı ona vermedik. Size, Bay Rossi, size verdik. Bayjâger bu konuda çok katıydı."

Fabio'nun başından aşağı kaynar sular dökülür gibi oldu. Hiçbir şey söyleyemedi. Kıpırdamadı.

Boswell ayağa kalktı. "Bunu size sadece anımsatmak istedim, Bay Rossi. Bu bilgiyi, hafızanızı yeniden oluşturma çabanıza bir katkı olarak kabul edin."

Masayı gösterdi. "Elbette burası benim hesabıma yazılıyor. Başka isteğiniz varsa, hiç çekinmeden söyleyin."

Fabio uzatılan eli görmezden geldi.

"Bisiklet meselesini de bağışlayın. Adamlarım bazen çocuksu işler yapıyorlar."

Boswell çıkarken, Fabio arkasından baktı. Oradaki adam ona kapıyı tutuyordu.

Bisiklete binmeye cesaret edemedi. Uyuşmuş bir halde Blue Nile'da daha ne kadar oturduğunu bilmiyordu. Sonra nasıl olduysa Fredi'yi aramış ve onunla acilen buluşması gerektiğini bildirmişti.

Fredi hevesli değildi. Yat limanına gitmek üzereydi. Öğleden sonrasını birkaç arkadaşıyla birlikte Libellula'da geçirmek ve ak-

292

Martin Suter

şam milli bayram için yapılacak havai fişek gösterisini gölden izlemek istiyordu. Ama Fabio ısrar etti. Sadece yarım saat, diye söz verdi.

Şimdi bisikletini iterek Bertini'ye götürüyordu. Blue Nile'dan çok uzakta değildi.

Mümkün müydü bu? Dr. Vogel'ın deyişiyle alter ego'suna kaçıışı, bu raddeye varmış mıydı?

Fabio geldiğinde, Fredi çoktan oradaydı. Beyaz, polo yaka tişört ve üzerine "Libellula" arması işlenmiş, iki çizgili, altın düğmeli ceket giymişti. Beyaz Martini içiyordu, herhalde onun spor içkisiydi bu. Ayrıca, bir tabağa biraz çerez koydurtmuştu. Kulüp henüz boştu, tüm masalarda "rezerve" yazıyordu.

"Ne içiyorsun?" diye sordu Fredi.

"Hiçbir şey. - Bir sorum var: Uzun bir süre sonra yeniden karşılaştığımızda, eskiden ilgilenmediğim şeyler hakkında konuştuğumu söylemiştin. Örneğin para hakkında."

Fredi sakince Fabio'nun gözlerine baktı. "Doğru." Bir dilim salamı yakaladı ve tabağını Fabio'ya doğru birkaç santimetre itti. Fabio başını iki yana salladı.

"Mesela sekiz yüz bin dolar mı?"

"Mesela."

"Nerede bu para?"

"İyi bir yere yatırıldı. Şirkete. Konuştuğumuz gibi." Tabağından biraz çerez aldı, iki kez çiğnedi ve Martini bianco'yla yuttu.

Fabio avucuyla masaya vurdu. "Lanet olsun!"

Garson tedirginlik içinde onlardan yana baktı. Fabio sesini kıstı. "Sana sekiz yüz bin dolarla geldim ve benim için yatırım yapmanı mı istedim?"

Fredi başını salladı. Ağzı yine doluydu.

"Nakit miydi?"

Can Dostu

293

Fredi sırttı, lokmasını yuttu ve, "Ekolojik ürünler dükkanının kenevir torbasında," dedi.

"Parayı nerden bulduğumu sordun mu?"

"Bunu söylemek isteseydin, doğrudan bankaya götürebilirdin."

Fabio masaya bir daha vurdu. "Lanet olsun! Neden bana bundan söz etmedin?"

Fredi ona hiç etkilenmemiş gibi baktı. "Yeniden aklına gelecek mi diye bekledim."

"Ya aklıma gelmeseydi?" Fabio adeta bağıırıyordu.

Fredi ona en sevimli gülümsemesiyle baktı. "O zaman eksikliğini de duymazdın."

21

Öğleden sonra, üstünde MYSTIC Productions yazan sarı bir Renault'yla, Waldfrieden Bahçe Kooperatifi'ne gittiler. Hemen hiç trafik yoktu. Hava hâlâ ılıktı. İri yağmur taneleri ön cama henüz düşmüştü ki, Norina güneşliği yeniden indirmek zorunda kaldı.

Bir kırmızı ışıkta Fabio'ya yandan baktı. "Sana bu kadar zor geliyorsa, yalnız da gidebilirim."

"Bana zor geldiğini nereden çıkarıyorsun?"

"Üzgünsün."

"Sadece yorgunum."

"Çok iyi anlayabilirim - orada olup bitenlerden sonra."

Fabio zoraki gülümsedi. "Arada güzel şeyler de oldu."

Işık yeşile geçti, Norina gaza bastı.

Elbette haklıydı. Fabio yalnızca üzgün değildi, hayal kırıklığından dilini yutmuş gibiydi. Kendisi hakkında, arkasında bıraktığı şey hakkında ve, daha da kötüsü, onu bekleyen şey hakkında. Norina'ya gerçeği itiraf etmekten başka seçeneği yoktu. Fabio Rossi hakkındaki gerçeği. Hiç kuşku yok ki, yeniden filizlenen ilişkilerinin kesin sonu anlamına gelecekti bu.

Orman kenarında birden fazla otomobil park etmişti. Norina, Renault'yu da oraya bıraktı. Bagajdan dolu bir alışveriş çan-

Can Dostu

295

tası çıkarttı. "Kızartmalık sosis," diye açıkladı, "milli bayram gününde şarttır."

Ana yoldan aşağıya indiler ve Gourrama'ya giden yan yola saptılar. Kulübelerin ve bahçelerin çoğu küçük ampullerle, askı çelenklerle ve bayraklarla süslenmişti, insanlar bayram hazırlığı içindeydiler ve gökyüzüne endişeli bakışlar fırlatıyorlardı.

Pencere kanatları sarı olan kulübenin önünde, hafızası zayıflamış kadın sandalyeye çıkmış, ışıklı bir askı çelengi yağmur borusuna tutturuyordu. Iskambilci kocası, bir buz kutusunu eve taşıyordu. Fabio ve Norina onlara başlarıyla selam verdiler. Onlar da selam verdiler; ikisi de görme ve duyma menziline kadar yorum yapmamak için kendilerini tuttukları yüzlerinden okunuyordu.

Gourrama'nın komşusu Bayan Blatter'in misafirleri vardı. Küçük çocuklu iki aile. Fabio yaşlarındaki adamlar, bir plastik örtüyü, sundurma niyetine bahçe kulübesinin önüne germekle uğraşıyorlardı. Bayan Blatter böğürtlen topluyordu. Küçük bir kız da ona yardım ediyordu.

Kadın, Fabio ve Norina'yi görünce bahçe kapısına geldi. "Kesin, bunların çocuklarım ve torunlarım olduğunu düşünüyorsun-nuzdur. Ama bunlar benim torunlarım ve torunlarımın çocukları." Kadın ciddileşti. "Lucas'a çok üzüldüm. Aynı gün burada görmüştüm onu. Her

zamanki gibiydi. İnsanların içini bilebil-seydik."

Birbirlerine iyi akşamlar dilediklerinde, "Gourrama'nın bugün boş kalmaması iyi oldu. Yoksa daha hazin olurdu," dedi kadın.

Geçen günlerde yağın yağmur bakımsız bahçenin görüntüsünde biraz makyaj yapmıştı. Özellikle, büyük, yemyeşil yap-raklarıyla tarhi kaplayan kabağa iyi gelmişti. Yeşilliğin arasından

296

Martin Suter

domates fidelerinin bambu sırıkları belli oluyordu. Kurumama-yı başarmış birkaç yaprağı da yağmur çürütmüştü. Küçük, boş torbalar gibi sarkan domateslerin arasında, mantar grisi renkte solmuşlardı.

Böğürtlen çalılıklarının içinde serçeler yiyecek kavgası yapıyor, ağaçların altında eşekarıları yere düşmüş meyvelerin üzerinde vızıldıyorlardı.

Lucas'm büyükamcası, Fabio onu arayıp da akşamı Gourra-ma'da geçirmek için izin isteyince sevinmişti. Mümkünse, ama gerçekten mümkünse, biraz böğürtlen de toplamasını söylemişti, bunlar bildiği en iyi böğürtlenlerdi. Ve meyve. Taşıyabileceği kadar meyve toplamalıydı. Fabio yaşlı adama, topladıklarının birazını getirmeyi düşündü.

Polis buraya geldiğinde ortalık çok ıslaktı herhalde. Verandanın tahta zemininden kapıya kadar kirli ayak izlerinden bir patika oluşmuştu. Mekanın içinde de birisi kirleri ıslak bezle rasgele yaymıştı, izleri koruma altına alanlar da iz bırakıyorlardı.

Rutubet ve bozulmuş yemek kokuyordu. Masada üç gazete vardı; üçü de 26 Temmuz'un, Lucas'm son gününün tarihini taşıyordu. Yanlarında bir klasör duruyordu; üzerinde "Güncel" yazıyordu.

Köşedeki sırada dosyalar, müsveddeler ve büro malzemesiyle dolu dört arşiv kutusu vardı.

En ilginç bulgu, eski dergilerin altına saklanmıştı: Lucas'm dizüstü bilgisayarını.

Üstteki ranza yatağında birkaç giysi ve iç çamaşırı vardı. Alttaki yatak açılmıştı ve düzeltilmemişti.

Bulaşık evyesinin yanındaki tabaklıkta iki tabak duruyordu. Onun yanında açık bir çamaşır torbası, tıraş makinesi, tıraş fırçası ve tıraş sabunu vardı.

Bulaşık evyesinin altındaki çizgili perdenin arkasında çöp kovası vardı. Koku oradan geliyordu. Dondurulmuş yemek, ikili torbada kremalı şnitzel ve mantı. Mantı bölmesi sağlamdı. Ama kremalı şnitzel torbası patlayıncaya kadar şişmişti.

Fabio çöp kovasını bahçeye çıkarttı. İki birlikte, Gourra-ma'yı biraz derleyip toplamaya başladı.

Daha sonra, Fabio bilgisayarla ilgilenirken, Norina bahçeye çıktı. Lucas'm amcası için biraz erik ve belki de biraz böğürtlen toplamak istiyordu. Gökyüzü yine, her an bardaktan boşanırcasına yağacak gibi görünüyordu.

Fabio pencereden Norina'yı gözledi. Norina erik ağacının altında duruyor ve ağır çekimde hareket ediyordu. Başını arkaya atıyor, dallara arayan gözlerle bakıyor, kolunu uzatıyor, bir meyveyi yakalıyor, kolunu büküyor ve elini sepete sokuyordu. Bir tapmak dansçısı kadar çekiciydi. Devinimleri, Fabio'nun Tai Chi'de gördüğü tüm figürlerden çok daha zarifti. Yavaşlığının nedenini ancak birkaç dakika sonra anlayabildi Fabio: Ani hareketlerle arıları kızdırmak istemiyordu.

Fabio, Lucas'm bilgisayarını çalıştırdı. Tuhaf bir şey oldu: Bir melodi duyuldu, açılan diyalog penceresinde, yeni kullanıcı olarak kendisine hoşgeldin denildi ve izleyen adımları gerçekleştirmesi istendi.

Lucas'm bilgisayarını yeni bir işletim sistemi için kullanıcı bilgilerini istiyordu. Bu ancak yeni satın alınmış cihazlarda gerekliydi. Ya da yeni bir işletim sistemi yüklenmiş olanlarda.

Fabio gerekli adımlara uydu ve çok geçmeden anladı: Birisi sabit diskteki tüm verileri silmiş ve yeni bir işletim sistemi yüklemişti. Belki Lucas. Yoksa başka biri mi?

Aklına yalnızca Duliman Boswell geldi. Ve bazen çocuksu iş-

Ani bir hava akımı, kapıyı çarptı. Fabio korktu. Rüzgar ağaçları sallamaya başladı. Norina artık erik ağacının altında değildi.

Fabio pencereyi kapattı ve verandaya geçti. Uzakta şehir hâlâ güneşliydi. Ama siyah bulutlar hızla şehre doğru ilerliyorlardı. Norina böğürtlenlerin oradaydı ve şimdi eve doğru geliyordu. Sol elinde bir sepet, sağ elinde küçük bir süt güğümü. Rüzgar, alındaki perçemleri kaldırıyor ve bluzunu bedenine yapıştırıyordu. Fabio onu karşıladı ve ellerindekileri aldı.

"Bilgisayardan bir şey çıktı mı?" diye sordu Norina, kendilerini evin içine attıklarında.

Fabio neyle karşılaştığını anlattı.

"Silinmiş bir sabit diskten de verilerin yeniden kazanılabileceğini düşünüyorum. Veriler hâlâ oradadır. Yalnızca, onlara erişmenin yolunu bulmalı."

"Nöropsikoloğum da hep aynı şeyi söylüyor."

Masada yemek yediler ve rüzgarın Waldfrieden Bahçe Ko-operatifi'ne yaptığı şakaları seyrettiler. Yağmur bekliyordu; ama, en batıdaki buluttan, süzgeçli bir bahçe kovasından düşer gibi, gri ve diklemesine yağıyordu.

Simdi, sevimsiz bir konuşmanın tam zamanıydı.

Ama biraz daha bekleyebilirdi.

Fabio ilk arşiv kutusunun içindekileri masaya boşalttı. Bir araştırmacının raporlarına benzer bir şey göremedi. "Nihayet" başlığını taşıyan, tamamlanmamış bir öykünün yaklaşık otuz sayfalık, defalarca üstünden geçilmiş elyazması. Çeşitli şiir başlangıçları, dörtlükler, şarkı fragmanları. Belli ki, Lucas'm özel yazı denemelerinin arşivi. Arada, kendisi için önem taşımış birkaç eşya: kullanılamaz durumdaki bir dolmakalem; birkaç kü-

Can Dostu

299

çük, çok bildik deniz kabuğu; üzerinde Innsbruck arması bulunan bir anahtarlık; adresi bir kadın elyazısıyla yazılmış, içini açmadıkları birkaç uçak postası zarfı. Eşyaları yeniden kutuya koydular.

Bir sonraki kutunun içindekiler Fabio'ya tanıdık geldi. Gazetecilik okulunun ders notlarıydı bunlar. Fabio kendisinininkileri çoktan atmıştı. Buna karşılık, Lucas'ın notları değişik renklerde fosforlu kalemle işaretlenmişti.

Geri kalan iki arşiv kutusunun üstünde "Röportajlar ve Araştırmalar" yazıyordu. Fabio'nun da kullandığı cinsten steno defterleri vardı bu kutularda. Defterlerin çoğuna lastikle bir kaset iliştirilmişti. Hepsinin üstünde de başlık ve tarih vardı.

Rüzgar biraz hafiflemişti. Şehrin üstünde şimşekler çakıyordu. Büyük bir gecikmeyle gök gürültüleri duyuldu. Fabio ve Norina masada, Noel dışlerine dalmış iki çocuk gibi, Lucas'ın notları üzerine kapanmışlardı.

Norina, aşırı olgun eriklerle dolu sepeti kerevetin yanına yere koymuştu. Fabio'nun burnuna çürük meyve kokusu geldi.

Ansızın her şey, sanki hiç unutmamış gibi, gözlerinin önünde belirdi.

Lucas burada, masada oturuyordu, şimdi Norina'nın oturduğu yerde. Kendisi ayakta idi. Tartışıyorlardı. Tartışma konusu, projeye verdikleri adla, LEMIEUX skandalıydı. Fabio, konuyu daha fazla takip etmeme doğrultusundaki son kararını Lucas'a bildirmişti. Lucas elinden geldiğince tepkisiz kalmıştı. Dikkatle dinlemiş ve sonra her bir ikna edici argümana kafasını hep iki yana sallayarak yanıt vermişti.

Özellikle, parayla ilgili argümana.

300

Martin Suter

Çirkin bir tartışma olmuştu. Fabio elinden geleni ardına koymamıştı. Onunla alay etmiş, onu tehdit etmiş, ona küfür etmiş, kendisi olmasaydı ne yapacağını yüzüne vurmuştu. Karşılığında da hep o inatçı kafa sallama yanıtını almıştı.

Sonunda Fabio, "Götümü yala! Sen katılsan da katılmasan da, bu hikaye bitti. Barth'ın raporlarını teslim ettim!" diye bağırmıştı.

Lucas da bağırarak karşılık vermişti: "Ben de onları kopyaladım!"

Fabio dışarı fırlamıştı, ama yol ayrımında fikrini değiştirmiş, geri dönmüştü.

Bahçe kapısından, Lucas'ın elinde bir paketle evden çıktığını ve verandanın altında gözden yittiğini görmüştü.

Peşinden koşmuş ve Lucas'ın paketi sakladığını görmüştü.

Ağır bir kürek sapı almış ve Lucas'ın üstüne yürümüştü.

Anımsadıkları, bu noktada sona eriyordu. Herhalde Lucas'ı hafife almıştı.

Sanki Fabio'nun ikinci bellek adasını kutlar gibi, rüzgar bir anlığına bulut kümesini araladı. Gerilerdeki güneş, hobi bahçesi kolonisini, bir film dekoru gibi aydınlattı.

"Ne oldu sana?" diye sordu Norina. Fabio ona baktı. "Bembeyaz kesilmişsin."

"Belgelerin nerede olabilecekleri aklıma geldi."

Dışarıya çıktıklarında, sabırsız çocukların attığı ilk fişekler, şimdi yeniden aydınlanmış gökyüzüne yükselmeye başlamışlardı. Bayan Blatter'in bahçesinde bir dizi küçük lamba, iplerinin üstünde deli gibi dans ediyordu. Rüzgar, eğreti yağmur saçağını takırdatıyordu.

Fabio önden gitti. Evin altındaki mekanın da acil olarak temizlenmesi gerekiyordu. Meyve fiçısının önünü kapatan merdi-

Can Dostu

301

veni kenara attılar.

Fıçı kapaklıydı. Kapağının üstüne ağır tuğlalar konulmuştu. Tuğlaların yanında da paslı bir bağ makası ve çentikli bir el tırmığı duruyordu.

Fabio hepsini yere koydu ve kapağı kaldırdı. Yıllarca mayalanmış meyvenin kokusu, boş fiçidan yüzlerine vurdu.

"Bu kokuyu alıyor musun?" diye sordu Fabio. "Sepetteki erikler gibi kokuyor. Bendeki anıyı uyandıran onların kokusu oldu."

Fabio fiçıya eğildi ve kolunu içine soktu. Parmak uçları bir şeye dokunmuştu. Yakaladı ve dışarı çekti.

İçinde ağır bir kutu bulunan siyah bir çöp torbasıydı bu.

Mekandaki tek ışık kaynağı, masanın üzerinde salman bir ampuldü. Bir zamanlar bir parçasını oluşturduğu avizenin artıklarını, verandanın altındaki döküntü eşyaların arasında görmüşlerdi.

Fabio ve Norina üç saattir, Dr. Barth'm raporlarını inceliyorlardı. Çoğunun yanma, Lucas'm elyazısıyla açıklamalar içeren küçük notlar yapıştırmıştı. Araştırma yöntemine karşı kim ne derse desin, kanıtlar etkileyiciydi.

Yan yana oturdular ve sayfa sayfa okudular. Dışarıda tek tük havai fişekler, çoktan ele

geçirilmiş bir ülkenin son direnişçilerinin atışları gibi patlıyordu. Bir süredir Norina, başını Fabio'nun omzuna yaslamıştı.

Son sayfayı da okuyup ön yüzü alta gelecek şekilde bir önceki sayfanın üstüne yerleştirdikten, tüm kağıt bloğunu düzelterek kutusuna geri koyduktan sonra, pencerenin önünde durdular ve fırtınalı geceyi sarsan fişekleri, şimşekleri ve kıvılcımları seyrettiler.

Sonra, tamamen doğallıkla öpüştiler, birbirlerinin soyunma-

302

Martin Suter

sına yardım ettiler ve dar, takırtılı ranza yatağında öteki, daha güzel anıları tazelemeye koyuldular.

Gölün üzerinde büyük havai fişek gösterisi başladığında, fırtına dinmişti. Fabio ve Norina, birbirlerine sıkı sıkıya sarılmış bir halde kareli örtünün altında yattılar. Yalnızca en yükseğe çıkan, en parlak, en harika havai fişekler, parçalanıp kıvılcımlan-madan ve yere inmeden önce onların görüş alanına girebiliyordu.

Şimdi!, diye düşündü Fabio.

"Fabio," diye fısıldadı Norina.

"Hmm?"

"Unutulan Fabio..."

"Evet?"

"Sanırım, onu unutabilirim."

Fabio, Norina'yı kendine doğru daha da sıkı çekti. Rengarenk ışık izlerinden bir demet, uzaklarda dökülüyordu.

Fabio fısıldadı: "Sanırım, ben de."

Son havai fişek de henüz atılmıştı ki, tropik bir yağmur çatıyı tıkırdatmaya başladı.

Fabio örtüyü Norina'nın üstüne iyice çekti. "Hiç Amalfi'ye gitmiş miydin?"

"Hayır."

"Orada bir otel biliyorum. Asma bahçeleri ve doğrudan denize inen bir asansörü var."

"Pahalı bir yer olmalı."

"Kenarda biraz param var."

İki hafta sonra SONNTAG-MORGEN'in birinci sayfasında

Can Dostu

303

Lucas Jâger'in son haberi yer alıyordu. Haberin başlığı şöyleydi: "Çiko-Şok - Çikolatalarda Prion Bulundu." Fabio Rossi'nin adı hiçbir yerde geçmiyordu.

ITHAKI> POLİSİYE-GERİLİM

Martin Suter

Gazeteci Fabio Rossi gözünü hastanede açar;

başından yaralanmıştır ve son elli gün hafızasından silinmiştir.

Kendisiyle ilgilenen sarışın genç kadının, birkaç haftalık sevgilisi olduğunu

öğrenir. Fabio onu daha önce hiç görmemiştir. Öte yandan,

gerçek aşkı Norina'ya bir türlü ulaşamamaktadır. Fabio,

dağılan yaşamının parçalarını bir araya getirmeye, kafasındaki sorulara

yanıtlar bulmaya çalışır. Gazetedeeki işinden neden istifa etmiştir?

Daha önce üzerinde çalıştığı söylenen "büyük mesele" neyle ilgilidir?

En iyi arkadaşı ve meslektaşısı Lucas Jâger'in tüm bu olanlardaki rolü nedir? Fabio yanıtlara ulaştıkça, yitık yaşamında adım adım yönünü bulur. Bu sırada, örtbas edilmeye çalışılan bir skandalın içine çekilir.

Can Dostu, yaşamı durma noktasına gelen bir insan hakkında etkileyici bir roman, iki erkeğin dostluğu üzerine kurulu psikolojik bir gerilim,

tüm dünyayı ilgilendiren bir konuyu işleyen sürükleyici bir polisiye.

"Martin Suter, psikolojik gerilim ile polisiye roman arasındaki dengeyi tutturmayı çok iyi başarıyor."

Der Spiegel